

स्वर्गवासी साधुचरित श्रीमान् हालचन्दजी मिथी



बापू श्री बहादुर सिंहजी मिथीके पुण्यश्लोक पिता

जन्म-दि सं १९२१ भाग्ये वदि ६ ॥ स्वर्गवास-दि सं १९८४, पोष कुरि ६

दानशील-साहित्यरसिक-संस्कृतिप्रिय
स्व० बाबू श्री बहादुर सिंहजी सिंघी



अजीमगज-कलकत्ता

जन्म ता २८-६-१८८५]

[मृत्यु ता ७-७-१९४४

सिंघी जैन ग्रन्थ माला

*****[ग्रन्थाङ्क ४८]*****

श्रीमहेन्द्रसूरि-विरचिता

[प्राकृतभाषा-निबद्धा]

नम्मया सुन्दरी कहा



SINGHI JAIN SERIES

*****[NUMBER 48]*****

NAMMAYĀ SUNDARĪ KAHĀ

[A PRAKRIT WORK]

OF

MAHENDRA SŪRI

क ल क षा नि षा सी

साधुचरित-श्रेष्ठिर्वर्य श्रीमद् डालचन्दजी सिंघी पुण्यस्मृतिनिमित्त

प्रतिष्ठापित एवं प्रकाशित

सिं घी जैन ग्रन्थ माला

[जैन आगमिक, दार्शनिक, साहित्यिक, ऐतिहासिक, वैज्ञानिक, कथामय-इत्यादि विभिधविषयगुम्भित प्राकृत, संस्कृत, अपभ्रंश, प्राचीनगूढ, -राजस्थानी आदि भाषा भाषानिबद्ध सार्वजनीन पुरातन वाक्य तथा नूतन संशोधनात्मक साहित्य प्रकाशनी संप्रदेश जैन ग्रन्थावलि]

प्रतिष्ठाता

श्रीमद्-डालचन्दजी-सिंघीसत्युध

स्व० दानशील - साहित्यरसिक - संस्कृतिप्रिय

श्रीमद् बहादुर सिंहजी सिंघी



प्रधान सम्पादक तथा संचालक

आचार्य जिनविजय मुनि

अधिष्ठाता, सिंघी जैन शास्त्र शिक्षापीठ

निवृत्त ऑनररी डॉयरेक्टर

भारतीय विद्या भवन, बम्बई

*

संरक्षक

श्री राजेन्द्र सिंह सिंघी तथा श्री नरेन्द्र सिंह सिंघी

प्रकाशक

अधिष्ठाता, सिं घी जैन शास्त्र शिक्षा पीठ

भारतीय विद्या भवन, बम्बई

अप्यन्तकृप्य ह. दवे, ऑनररी डॉयरेक्टर, भारतीय विद्या भवन, चौपाटी रोड, बम्बई, नं. ७, द्वारा प्रकाशित
तथा - लक्ष्मीबाई नारायण चौधरी, निर्णयसागर प्रेस, २६-२८ कोलमाट स्ट्रीट, बम्बई, नं. २, द्वारा मुद्रित

श्रीमहेन्द्रसूरि-विरचिता

[प्राकृतभाषा-निबद्धा]

न म्म या सु न्द री क हा

[देवचन्द्रसूरिकृत संक्षिप्त प्राकृत कथा, जिनप्रभसूरिकृत अपभ्रंशभाषामय नमयासुन्दरी सन्धि, तथा मेरुसुन्दरकृत गूर्जरभाषागद्यमय बालायबोधसमन्वित]

ॐ

संपादनकर्त्री

कुमारी प्रतिभा त्रिवेदी, एम्. ए.

प्राध्यापिका भा. वि. भवन कोलेज, बम्बई



प्रकाशनकर्ता

सिं घी जैन शास्त्र शिक्षा पीठ

भारतीय विद्या भवन, बम्बई

ॐ

विक्रमाब्द २०१६]

प्रथमावृत्ति - पंचदशतप्रति

[१९६० विस्वाब्द

ग्रन्थांक ४८]

[मूल्य रु. ४/४०

किंचित् प्रास्ताविक

महेन्द्रसूरी रचित 'नम्मयासुन्दरी कहा' (स० नर्मदासुन्दरी कथा) नी मूळ प्रति, मने सन् १९४२-४३ मा जैसम्भेरना ज्ञानभट्टारोनु अवलोमन अने सशोधन करती थवते दृष्टिगोचर थई हती । कागळ पर रखेली ए प्रति कोई ५०० वर्ष जेटली प्राचीन जणाती हती । में ते थवते तेना परयी प्रतिलिपि करावी लीची । सिंधी जैन ग्रन्थमालामा विशिष्ट रचनामाळी प्राकृत कृतिओ प्रकट करवानो जे उपक्रम में कयों हतो, तेमा आ कथाने पण प्रकट करी देगानो मारो विचार थयो अने तदनुसार प्रेस माटे कोपी तैयार करवा माडी ।

ए दरम्यान, विदुषी कुमारी प्रतिभा त्रिवेदी एम् ए, मारा मार्गदर्शन नीचे, बम्बई युनिवर्सिटीमा पीएच्. डी. माटे पोतानु रजिस्ट्रेशन नोंधाल्यु अने भारतीय विद्याभवनमा प्रविष्ट थई अध्ययन करानी इच्छा व्यक्त करी । में ए बहेनने पोताना थिसीझ माटे प्रस्तुत कथानु विशिष्ट परीक्षाणात्मक सपादन करवानु कार्य सूचय्यु, जे एमगे बहु उत्साहयी स्वीकार्यु अने मारा मार्गदर्शन प्रमाणे, एमगे बहु ज स्वतथी पोतानु अध्ययन चालु कर्यु ।

जूना हस्तलिखित ग्रंथोनी लिपि वाचना-उक्तेन्गामा अने शास्त्रीय सपादननी दृष्टि ए प्राचीन ग्रन्थोना पाठो विंगेरेनी अशुद्धि शुद्धि आदि माटे केवी दृष्टि ए काम लेबु विंगरे विषयमा, ए बहेने सारो श्रम उठाव्यो अने तेमा योग्य प्रावीण्य मेळय्यु ।

प्रस्तुत कथानी मूळ वाचना बराबर तैयार थई गया पछी में एने प्रेसमा छापवा आपी दीधी अने घीरे घीरे एनु मुद्रण कार्य थतु रह्यु । बीजी बालू कुमारी त्रिवेदीए, एना अगेना परीक्षाणात्मक विवेचननी सरळना करगनु काम चालु राख्यु ।

केटलोक समय व्यतीत थता एमनी शारीरिक स्थिति जरा अस्वस्थताजनक रहेवा लागी अने तेथी एमनु अध्ययनात्मक कार्य अटकी पड्यु । ए दरम्यान मारो पण बम्बईनो निवास अस्थिर बन्यो अने हु राजस्थाननी नूतन 'राजधानी जयपुरमा, मारा निर्देशन नीचे' स्थापवामा आवेल 'राजस्थान पुरातत्त्व मन्दिर' नी रचना अने व्यवस्था माटे चारनार ह्या जवा-आगवामा व्यस्त रहेवा लाग्यो । वच्चे वच्चे, ज्यारे ज्यारे, बम्बई आगवानो प्रसंग आवतो स्यारे ए बहेनने पोताना थिसीझनु काम पूर्ण करवा सूचना करतो रहेतो ।

परंतु समयनु व्ययधान थई जगथी तेम ज ते पछी भारतीय विद्याभवनमा संस्कृत भाषामा अध्यापननु कार्य पण स्वीकारी लेयाथी, एमने पोताना थिसीझनु कार्य हाल तरत पूर्ण करवा जेटलो अयकाश अने उत्साह बने न जणागाने लीधे, में आ कथाने अस्यारे आम मूळ रूपे ज प्रकट करी देगनु उचित धार्यु छे ।

जो ए बहेन नजीकना मणिष्यमा पोतानु थिसीझ पूर्ण करशे तो ते, एना परिशिष्ट रूपे बीजा भागमा प्रकट करवानी व्यवस्था पशे

આ પુસ્તકમાં, સર્વપ્રથમ મહેન્દ્રસૂરિરચિત પ્રાકૃત ‘નમ્મયાસુન્દરીકથા’ મુદ્રિત કરવામાં આવી છે । એની કુલ ૧૧૧૭ ગાથા છે । વચ્ચે વચ્ચે કેટલોક ગદ્યભાગ પણ છે । તેથી એકદર એનો ગ્રન્થાપ્ત પરિમાણ ૧૭૫૦ શ્લોકપ્રમાણ છે—એમ એની મૂલ્ય પ્રતિના અન્તે જ લખેલું મળે છે । એની રચના મહેન્દ્રસૂરિ નામના આચાર્યે વિક્રમ સવત્ ૧૧૮૭ માં કરેલી છે । મહેન્દ્રસૂરિ કરેલા ઉલ્લેખ પ્રમાણે મૂઠ એ કથા એમણે શાન્તિસૂરિ નામના આચાર્યના મુખથી સાંભળી હતી ।

મહેન્દ્રસૂરિની આ રચના વધુ જ સરલ, પ્રાસાદિક અને સુવિધાત્મક છે । કથાની ઘટના ઓઝાલ જનને હૃદયગમ થાય તેવી સરસ રીતે કહેવામાં આવી છે । વચ્ચે વચ્ચે લોકોક્તિઓ અને સુભાષિતાત્મક વચનોની પણ છટા આપવામાં આવી છે । પ્રાકૃત ભાષાના અમ્પાસિઓ માટે આ એક સુન્દર અધ્યયનને યોગ્ય રચના છે ।

એ મુખ્ય કથાના પરિશિષ્ટ રૂપે, એના પછી શ્રીદેવચન્દ્ર સૂરિની રચેલી પણ એક કથા આપવામાં આવી છે । દેવચન્દ્ર સૂરિ તે સુપ્રસિદ્ધ કલિકાલસર્વજ્ઞ ગણાતા આચાર્ય હેમચન્દ્રના ગુરુ છે । તેમણે પોતાના ધર્મગુરુ, આચાર્ય પ્રધુસૂરિરચિત ‘મૂલશુદ્ધિ-પ્રકરણ’ નામના પ્રાકૃત ગ્રન્થ ઉપર વિસ્તૃત ટીકાની રચના કરી છે । એ ટીકામાં ઉદાહરણ રૂપે, અનેક પ્રાચીન કથાઓની સંકલ્પના કરી છે, તેમાં પ્રસ્તુત ‘નમ્મયાસુન્દરી’ અર્થાત્ નર્મદાસુન્દરીની કથા પણ, પ્રસંગવશ, સંક્ષેપમાં આલેખી છે । દેવચન્દ્ર સૂરિની આ રચના લગભગ ૨૫૦ જેટલી ગાથામાં જ પૂરી થાય છે । પણ કથાગત મૂલ્ય રસ્તું પરિજ્ઞાન મેળવવા માટે આ રચના પણ વધુ ઉપયોગી છે । જો રીતે મહેન્દ્રસૂરિ વાંચી કથાનો મૂળ-ધાર આ દેવચન્દ્ર સૂરિની જ રચના હોવાનો સંભવ છે । દેવચન્દ્ર સૂરિના અન્તિમ ઉલ્લેખ પ્રમાણે નર્મદાસુન્દરીની મૂળ કથા વસુદેવહિંદી નામના પ્રાચીન કથાગ્રન્થમાં મળેલી છે અને તેના જ આધારે દેવચન્દ્ર સૂરિ પોતાની રચના કરેલી છે ।

દેવચન્દ્ર સૂરિની કૃતિ પછી જિતપ્રભ સૂરિએ અપભ્રંશ માધ્યમ રચેલી ‘નમયાસુન્દરિ-સન્ધિ’ નામની કૃતિ મુદ્રિત કરવામાં આવી છે । આ કૃતિ અપભ્રંશ ભાષાના અમ્પાસની દૃષ્ટિએ તેમ જ નર્મદાસુન્દરીકથાગત વસ્તુનું તુલનાત્મક અધ્યયન કરવાની દૃષ્ટિએ ઉપયોગી થાય તેમ છે ।

એ જ રીતે, તે પછી મેરુસુન્દર ગણિયે પ્રાચીન ગુજરાતી ગદ્યમાં લખેલી ‘નર્મદાસુન્દરી કથા’ પણ મુદ્રિત કરવામાં આવી છે । મેરુસુન્દર ગણિયે ‘શીલોપદેશમાલા’ નામના પ્રાચીન પ્રાકૃત ગ્રન્થ ઉપર, પ્રાચીન ગુજરાતી માધ્યમ વધુ જ વિસ્તૃત બાલારસોધ નામનું વિવરણ લખ્યું છે, જેમાં આવી અનેકાનેક પ્રાચીન કથાઓ અલેખિત કરવામાં આવી છે । પ્રાકૃત મૂળ કથાના અધ્યયન અને વિવેચનમાં ઉપયોગી હોવાથી આ રચના પણ અહીં સંકલિત કરવામાં આવી છે ।

એમ, ૨ પ્રાકૃત રચના, ૧ અપભ્રંશ ભાષા-રચના, અને ૧ પ્રાચીન ગુજરાતી ગદ્ય રચના—મટ્ટીને ૪ કૃતિઓનો આ સુન્દર સંગ્રહ ‘સિંધી જૈન ગ્રન્થમાલા’ના ૪૮ માં મળેલા

રૂપમાં અમ્યાસિઓના ઘરકમલમાં વસ્યિત ઘરવામાં આવે છે । આશા છે કે ગ્રન્થમાલાના અન્યાન્ય ગ્રન્થરત્નોની માફક આ સંગ્રહ પણ આદરણીય થશે જ ।

અન્તમાં વિદુષી કુમારી પ્રતિભા ત્રિવેદિય પ્રસ્તુત સંગ્રહના સંપાદન માટે જે પરિશ્રમ ડાળ્યો છે તે માટે એમને મારા હાર્દિક અભિનન્દન આપું છું અને સાથે શુભાશીર્વાદ પણ આપું છું કે એ પોતાનું ધિસીન્ન પૂર્ણ કરી તેને પ્રકટ કરવા જેટલું સ્વાસ્થ્ય અને સમુત્સાહ પ્રાપ્ત કરે ।

ભારતીય વિચામનન વન્વડ્

—[તા. ૫.૩.૬૦]—

—મુનિ જિનવિજય

विषयानुक्रम

१. महिंदसूरिरइया नम्मयासुन्दरी कहा

प्रसंग	पृष्ठ
१ पत्यावणा	१
२ महेसरदत्तमाया-रिसिदत्ताजम्मवण्णणा	२
३ रुद्धदत्तस्स रिसिदत्तोवरि रागाणुभावो	३
४ रुद्धदत्तस्स कवडसावगधम्मांगीकरणं	४
५ रुद्धदत्तस्स रिसिदत्ताए सह परिणयणं	५
६ रिसिदत्ताए सत्सुरगिहगमणं	६
७ पीइगिहाओ रिसिदत्ताए संबंधविच्छेओ	७
८ नम्मयासुन्दरीजम्मवण्णणा	१४
९ नम्मयानईतीरे नम्मयपुरनिवेशो	१६
१० नम्मयासुन्दरीरूववण्णणा	१८
११ रिसिदत्ताए सपुत्तरुए नम्मयासुन्दरीप्रगणा	१९
१२ महेसरदत्तस्स मायामहगिहगमणं	२१
१३ महेसरदत्तस्स नम्मयासुन्दरीपरिचयो	२२
१४ महेसरदत्तस्स नम्मयासुन्दरीअत्थे पत्थणा	२४
१५ नम्मयासुन्दरीवीवाहोसवो	२६
१६ मुणिपदत्तसावप्पसंगो	२९
१७ जवणदीनं पइ पयाणं	३०
१८ महेसरदत्तस्स कुमंका	३१
१९ नम्मयासुन्दरीपरिष्ठाओ	३२
२० नम्मयासुन्दरीए सुद्धदीने पळावो	३४
२१ धम्मज्जाणेण कालगमणं	३६
२२ चुल्लपिउणा सह मिल्हण बम्बरकूळगमणं च	३८
२३ वीरदासस्स हरिणीवेत्तागिहगमणं	४२
२४ हरिणीचेडीहिं नम्मयासुन्दरीए हरणं	४६
२५ वीरदासकया गवेत्तणा गिहं पइ पयाणं च	४८
२६ हरिणीए कण्ठसंमासणं	५०
२७ हरिणीकयोवरसो	५२
२८ हरिणीकया कयत्थणा	५४

नर्मदा सुन्दरी कथा

२९ करिणीकृतं दुःखमोयणं	५५
३० हरिणीमरणं नम्मयासुन्दरीए सामिणीकरुणं	५७
३१ धनेसरकहाणयं	६०
३२ नम्मयासुन्दरीए राइणो निमंतणं	६२
३३ जिणदेवेण सह मिलणं	६५
३४ नम्मयासुन्दरीए मोयणं	६८
३५ सयणाण सह मिळणं	७१
३६ सुहत्थिसूरिणो नम्मयपुरे आगमण	७४
३७ पुब्बमवदणणा	७७
३८ दिक्खागहणं	८२
३९ पवत्तिणीपयठवणा	८५
४० कूवचन्द्रगामं पइ गमणं	८५
४१ महेसरदत्तकयो पच्छायावो	८८
४२ सुहत्थिसूरिकया धम्मदेसणा	९१
४३ महेसरदत्त-तज्जणणी-चरणपडिन्ती	९३
४४ नम्मयासुन्दरीए सम्मगमणं	९५
२. दवेचंदसूरिकया नम्मयासुन्दरीकहा	९७-११७
३. जिणप्पहत्थिरिविरइया नमयासुन्दरी सन्धि	११८-१२२
४. मेरुसुन्दरगणिकृता प्राचीनगूर्जरभाषाप्रणीत गद्यमय- वाल्मीकीधरूपा नर्मदासुन्दरी कथा	१२३-१२८

[illegible]

सिरिमहिंदसूरिकहिया न म्म या सुंदरी कहा

[पत्थावणा]

† जयइ भुवणप्पईवो ^१ सबन्न जस्स नाणजुन्हाए ।	
लक्खिज्जइ भवभवणे कालत्तयसंभवं वत्थुं ^२ ॥	१५
अविरयनमंतसुरवरमणिरयणकिरीडकोडिकोडीहिं ।	
मसिणीकयपयवीढा जयंति तित्थेसरा सवे ॥	२
उवसग्गपरीसहसत्तुवाहिणी वाहिणी तिहुअणस्स ।	
एगेण जेण विजियौ सो जयउ जिणो महावीरो ॥	३
निम्महियमयणकरिणो कुमयकुरंगप्पयारनिट्टवणा ।	४०
सवे सुणिरसीहा हुंति सहाया सया मज्झ ॥	४
काउं सरस्सईए सरणं हरणं समत्थविग्घाणं ।	
वोच्छामि नम्मयासुंदरीए चरियं मणमिरामं ॥	५
भणियं चिय फुडमेयं विसुद्धबुद्धीए पुव्वपुरिसेहिं ।	
तह वि य गुणाणुराया ममावि भणणुज्जमो जाओ ॥	६२५
वहुसो वि भन्नमाणं सुणिज्जमाणं पि धम्मियजणस्स ।	
कन्नरसायणमेयं एगंतसुहावहं होइ ॥	७
गुणवन्नणेण उत्तमजणस्स झिज्झंति असुहकम्माइं ।	
उवसमइ दाहमंगे लग्गंतो चंदकिरणोहो ॥	८
सुयपुव्वं पि सुणिज्जउ सुहयरमेयं महासईचरियं ।	९०
होइ चिय विसहरणो मंतो कन्नेसु पविसंतो ॥	९
उत्तमकुलप्पसूया निम्मलमम्मत्तनिचलसुसीला ।	
अशुत्थिअसमणअप्प २ वन्नणिज्जा कह शु ह्स्ता ॥	१०
ता होऊण पसन्ना समापमज्झत्यमाणसा सुयणा ।	
निसुणेह पावहरणं चरियमिणं मे भणिजंतं ॥	११२३
जह जाया उवूढा चत्ता य समुद्धमज्झदीयम्मि ।	
चुल्लपिउणो य मिलिया पुणो वि चुका जहा तत्तो ॥	१२

† The Ms. begins with ॥ ६२ ॥ उं नमो धीउराणाय ॥

. Wherever the text is corrected the original readings of the Ms. are noted in the foot-note.— १ पईवो. २ वत्थं. ३ विजया. ४ अशुचित्तं.

	अकलंकियधम्मगुणा वच्चरदीवम्मि जह विरं युत्था ।	
	मोयाविया य पिउणो मित्तेण गया य कुलगेहं ॥	१३
	सोऊण भवं पुरिमं सुहत्थिस्सरिस्स पायमूलम्मि ।	
	निक्खंता संपत्ता कमेण तह देवलोगम्मि ॥	१४
५	सयलं कहंगमेयं वच्चधं इत्थ पत्थुयपवंधे ।	
	संखेव-वित्थरेणं पडुक्खरं तं निसामेह ॥	१५

[महेश्वरदत्तमाया-रिसिद्धताजम्मवण्णणा]

	अत्थि सरिस्सेलकाण्णणगामागरनगरनिवहरमणीओ ।	
	नामेण मज्झदेसो महिमंडलमं [प. १५] ढणो देसो ॥	१६

जत्थ —

	गामा नगराणंते नगराणि यं देवलोगभूयाणि ।	
	दड्डूण व संतोसा लच्छी सयमेव अक्करिया ॥	१७
	आवासिण्हिं निधं पए पए सत्थवाहसत्थेहिं ।	
	एयं विसममरन्नं एयं ति न नज्जइ विसेतो ॥	१८
१५	तत्थइत्थि पुरं पयडं घणघन्नसमिद्धलोयसंपुन्नं ।	
	नामेण वड्डमाणं पवड्डमाणं जणघणेहिं ॥	१९
	जिणमंदिरेसु जम्मी अणवरयपयड्डगीयनडेसु ।	
	पत्तो पिच्छइ लोओ तणं व भावेइ सुरलोयं ॥	२०
	सालो जत्थ विसालो सुयणो व समुन्नओ परागम्मो ।	
२०	दीसंतो दूराओ भयंकरो वेरिवग्गस्म ॥	२१
	निसिण्ढिक्खिवियतारा नीलायणवज्जिधं च दिवसम्मि ।	
	गयणंगणं व रेहइ समंतओ खाइया जस्स ॥	२२
	कयधम्मंजणपसायो पासाया गयणमण्णुगया जत्थ ।	
	रेहंति सुरधरा इव अच्छरसारिच्छपुचलिया ॥	२३
२५	सुयणो सरलमहावो परोवयाती कयत्थओ धीरो ।	
	निवसइ जत्थ सुसीलो सज्जणलोओ सया मुइओ ॥	२४
	ससिनिम्मलसीलाओ लजाविजाणविणयकलियाओ ।	
	जत्थ वरअंगणाओ घरंगणाइं वि न पासंति ॥	२५

तं नत्थि जं न दीसइ तम्मि पुरे वत्थु सुंदरसहावं ।
संपुच्चवन्नओ तो कह कीरइ तस्स विउसेहिं ॥ २६

अवि य—

दट्ठूण अ[न]न्नसमं निययसिं हरिसमज्जमचं व ।
नन्नचइ व निचं पवणुद्धुयधयवडकरेहिं ॥ २७
तं पुण पालेइ तथा असोगसिरिनुओ कुणालसुओ ।
मोरियवंसपसओ विक्खाओ संपई राया ॥ २८
पडिबन्नो जिणधम्मो जेण सुहत्थिस्स पायमूलम्मि ।
संबोहिओ य पायं भरहद्वेणारियज्जणो वि ॥ २९
काराविया य पुहवी अणेगजिणभवणमंडिया जेण । 10
जिणमयवहुमाणाओ अकरमरा सावया य कया ॥ ३०
तत्थेव पुरे निवसइ सिट्ठी नामेण उसमदत्तु त्ति ।
जीवाइतत्तवेई निबलचित्तो जिणमयम्मि ॥ ३१
जिणधम्मो धीरमई वीरमई नाम गेहिणी तस्स ।
कुंदेदुंजलसीला पिया हिया बंधुवग्गस्स ॥ ३२
तेसिं पि दुवे पुत्ता कमेण जाया गुणेहिं संजुत्ता ।
कुलन[५. १ B] हयलससि-रविणो सहदेवो वीरदासो य ॥ ३३
एगा य वरा कन्ना पहसियरहलच्छिरूचलावन्ना ।
गुणसयभूसियगत्ता जाया नामेण रिसिदत्ता ॥ ३४
उत्तमकुलुब्भवाणं कन्नाणं रुवकंतिकलियाणं । 20
सहदेव-वीरदासा पिउणा गिन्हाविया पाणी ॥ ३५

एवं च तेसिं सवेसिं कुलकमागयजिणधम्माणुपालणरयाणं इह-परलोयवि-
रुद्धकिरियाविरयाणं जिणमुणिपूयासकारकरणुजयाणं परमयपयंडपासंडिवाह-
दुजयाणं विसुद्धववहारोवज्जियपहाणपसिद्धीणं पुव्वभवोवज्जियपुन्नाणुभावपवड्ड-
माणधर्णसमिद्धीणं सुहेण वचंति दीहा । इत्थंतरे रिसिदत्ता संपत्ता तरुणज-25
णमणमयकोवणं जोवणं—जायाई तसियकुरंगिलोअणसरिच्छाई चंचलाई
लोयणाई, पाउन्भूओ पओहरुग्गमो, सामीभूओ मज्झभागो पसाहिओ य
तीहिं बलपरेहाहिं, समुट्ठिया य नाभिपउमस्स नालायमाणा रोमराई,

पवित्थरियं । नियं वफलं', अलंकियाओ जंघाओ हंसगमणलीलाए । किं बहुणा ? उकंठियाए व सवंगमालिंगिया एसा जोवणलच्छीए ।

तओ—

जत्तो जत्तो वचइ दंसणतण्हालुया नयरतरुणो ।

तत्तो घोलिरमालइलयं व कुल्लंधुया जंति ॥

विहवमयाओ केई रुवमयाओ वहुत्तंगवाओ ।

जायंति तं अणेगे कयविणया उसभदत्तस्स ॥

पडिभणइ उसभदत्तो—'तुम्हे सवे वि सुंदरा चेव ।

किंतुं मम एस नियमो समाणधम्मस्स दायवा ॥

जं विसरिसधम्माणं न होइ परिणामसुंदरो नेहो ।

नेहं विणा विवाहो आजम्मं कुणइ परिदार्हं ॥'

जो जो वणेई कन्नं तं तं इम्मो निवारए एवं ।

नै य कोइ नियं धम्मं कन्नाकजे परिचयइ ॥

[रुद्रदत्तस्स रिसिदत्तोवरि रागाणुभावो]

अभया समागओ तत्थ कुवचंद्राभिहाण[नयर]वासी महेसरधम्माणुरत्त-
चित्तो महग्घभंडभरियजाणवाहणेहिं रुद्रदत्तो सत्थवाहपुत्तो । आवासिओ
समाणगुणधम्मस्स कुवेरदत्तस्स मित्तस्स भंडागारसालासु । तथा य [५.२८]
तम्मि नयरे लोइओ कोइ महामहो वड्डइ । तत्थ य सविसेसुजलभूसणनेवत्थो
सबलोओ समंतओ संचरइ । कोऊहललोयणलोलयाए रुद्रदत्त-कुवेरदत्ता एगत्थं
हड्डे निविट्ठा नायरजणचिट्ठियाई निहालिउं पवत्ता ।

अवि य—

कत्थइ नचंति नडा कत्थइ कुदंति रासयं तरुणा ।

गायंति चचरीओ सिछावियंविविहकरणेहिं ॥

तह वड्डंते रंगे पिक्खणवक्खित्तंमाणसा लोया ।

अन्नोन्नयेह्णणेणं इओ तओ तत्थ वियरंति ॥

एत्थंतरे मणिरयणकिरणजोइयभूरिभूसणाडंबरा सुचंगेदेवंगवसणंसुयने-
वच्छा समाणैवयवेसाहिं सहियाहिं किंकरीहिं य परिवुड्डा समागया तमुदेसं
रिसिदत्ता । सा य तम्मि जणसंवाहे पलोयणोगासमलहमाणी समारुढा

पचासन्नहट्टोवरिं, निचलनयणा पेच्छणाइ पलोइउं पवत्ता । तं दट्टूण विम्हिय-
हियएण भणियं रुद्धत्तेण - 'अहो छणपेच्छणयाणं वयंस ! रम्मया, जेण
गयणंगणागयाउ अच्छराओ नियच्छंति ।' तओ हसिऊण भणियं कुवेरद-
त्तेण - 'किं दिट्ठाओ तए कहिंचि अच्छराओ जेण पच्चमियाणसि ।' इयरो
भणइ - 'न दिट्ठाओ, किंतु अत्थि जणप्पवाओ जहा "ता[ओ] अणमिसनयणाओ ५
हवंति" । अणमिसनयणाओ एयाओ समासन्नहट्टोवरिं चिट्ठंति, तेण भणामि
अच्छराओ । न एरिसं रुवं माणुसीए संभवइ ।' पुणो पवुत्तं कुवेरदत्तेण -

'गामिल्लओ कलिजसि अदिट्ठकल्लाणओ य तं मित्त ! ।

जो माणुसि^१देवीणं रुवविसेसं न लक्खेसि^२ ॥ ४३

एसा इब्भस्स सुया नयरपहाणस्स उसमदत्तस्स । 10

जा देवीसंकप्पं संपायइ माणसे तुज्झ ॥ ४४

एसा य विसालच्छी लच्छी व सुदुल्लहा अहन्नाणं ।

जम्हा न येव लब्भइ कुलेण रुवेण विहवेण ॥ ४५

जो जिणसासणमत्तो रंजइ चित्तं इमीइ जणयस्स ।

सो सघणो अधणो वा लहइ इमं नन्नहा कहवि ॥ ४६ 15

वत्थेहिं भूसणेहि य कीरइ न गुणो इमीए देहस्स ।

भुवणं उज्जोयंती छाइअइ केवलं कंती ॥' ४७

एयं निसामयंतो तं येव पुणो पुणो पलोयंतो ।

सहस चि रुद्धत्तो विट्ठो मयणस्स बाणेहिं ॥ ४८

परिभाविउं पवत्तो 'को ण उवाओ इमीए ला^१ २४] भम्मि ? । 20

न हु धारेउं तीरइ जीयं विरहम्मि^३ एयाए ॥ ४९

घेतुं चलो न तीरइ एसा भडचडयरेण महया वि ।

मावगज्जणम्म, भत्ते, मण्डरगम्मि, जीवन्ते, ॥ ५०

जइ मग्गिऊण पुवं अलहंतो सावयत्तणं काहं ।

तो डंभिउ चि काउं नियमा इच्छं नै साहिस्सं ॥' ५१ 25

[रुद्धत्तस्स कवडसावगधम्मांगीकरणं]

एवमणेगहा परिचित्तिऊण नत्थि उवायांतरमन्नं ति कयनिच्छओ गओ,
धम्मदेवसरिसमीवं । कयप्पणामेण पुच्छिओ धम्मं । साहिओ तोहिं साहुधम्मी ।
पसंसिओ तेण, भणियं च - 'अहो दुक्करकारया भगवंतो जेहिं एवंहिओ कायर-

जणहिययउक्कंपकारओ 'दुरणुचरो'^१ अंगीकओ समणधम्मो । कया पुण होही सो अवसरो जया अम्हे वि एरिसं धम्ममणुचरिस्सामो ? संपयं पुण करेह मे गिहत्थोचियधम्मोवएसेणाणुग्गहो^२ ति । साहहिं भणियं -

'जिणपूया मुणिभत्ती जीवाइपयत्थंसदहाणं च ।

५ पालणमणुबयाणं वाया(सावय ?) गहिधम्मतत्तमिणं ॥' ५२

सोउं सवित्थरमिणं दंसियसंवेगसाहसो - 'भंते ! ।

लद्धं जं लहियवं पत्तं मे अज्ज जम्मफलं ॥ ५३

मायां पिपा य तुम्हे वाटं परमोवयारिणो मज्झ ।

जेहिं इमो अह्दुलहो^३ मोक्खपहो दंसिओ मज्झ ॥' ५४

१० तमेवं जाणिऊण संविग्गं, सिक्खाविपं साहहिं देवगुरुवंदणविहाणं, पक्ख-
खाणपुवं सयलं सावयसमायारं । तओ सो सविसेसंदंसियसंवेगो विसिद्धय-
रदेवपूयाइकिचं तहा काउमारदो जहा सवेसिं सावयाणं पहाणबहुमाणमायणं^४
संबुत्तो ।

अवि य -

१५ 'धन्नो महाणुभावो नृणं आसन्नसिद्धिगामि ति ।

जस्सेरित्तो दुरप्पो (उदग्गो ?) समुज्जमो धम्मकिरियासु ॥' ५५

जणमणजणियच्चेरा उदारया सुड्ढ दाणधम्मम्मि ।

जिणसंघपूयणाइमु धणं तणाओज्जमं गणइ ॥ ५६

एवं पत्तपसंतो सगोखं सावएहिं दीसंतो ।

२० सो रुद्धत्तसहो जाओ सुवियक्खणो धम्मे ॥ ५७

पवेसु सयलसंघं पूयइ वत्थाइएहिं वत्थुहिं ।

पडिलामेइ सुविहिण्णि दिण्णे दिण्णे पत्तभरणेण ॥ ५८

जिणसाहुसावयाणं चरियाइं विग्गिओ निसामेइ ।

सिंकारकहासुं पुणो न देइ कन्नं खणद्धं पि ॥ ५९

२५ अवि पाविजइ खलियं सुसंजयाणं सुसाययाणं पि ।

निउणेहिं पंडिण्णि^५ वि न तस्स मायापहाणस्स ॥ ६०

एवमारहियइच्चमपमुहसावयहिययस्स रुद्धत्तस्स बोलिया गिम्ह [५.३५]
याउसा । समागओ निप्पन्नसयलपस्सासासियासेमहासयजणो वियसियकमल-
संदमंडियमहिमंडलो पफुल्लमल्लियामालइं पमुहपसत्यवृत्तमुज्जलुज्जाणमणोदरो सर-

१ दुरणुचरो. २ 'पहत्थ'. ३ मायो. ४ 'दुल्लहो. ५ सविसेसवित्थरदं. ६ भावणं.
७ 'पूयणा'. ८ 'कहास. ९ पडिण्णि.

यसमओ । तमालोइऊण पुच्छिओ रुद्धत्तेण उसमदत्तो—‘समागओ मम जणयाएसो । तुम्हाणुन्नाए गच्छामि संपयं सट्ठाणं ।’ इन्मेण भणियं—‘जणय-समीवं’ पट्टियस्स को विग्घं करेइ ? तहा वि अम्ह धम्मं चेत्ता-SSसोएसु चेइय-मवणेसु समच्छुर्यंभूयाओ अट्ठाहियामहिमाओ कीरंति । ताओ ताव पेच्छाहि, तओ जहिच्छमणुचेट्ठेज्जासि ।’ तेण भणियं—‘जमाइसह । एअमाइसं-७ तेहिं’ भवंतेहिं कओ महंतो ममाणुग्गहो । कहमन्नहा अम्हारिसाणमेरिसमहूसव-दंसणं ति ।

धन्नो धन्नयरो हं साहम्मियसीह ! अज्ज मह तुमए ।

जं भवणनाहमहिमा निवेइया धम्मतिसियस्स ॥ ६१

जइ कहवि न साहितो गमणाभिप्पायमप्पणो* तुज्झ । 10

मन्ने कल्लाणाणं अहो अहं वंचिओ होंतो ॥ ६२

सा सा पभवइ बुद्धी हुंति सहाया वि तारिता नूणं ।

जारिसया संपत्ती उवट्टिया होइ पुरिसस्स ॥ ६३

इच्छाइणा कन्नसुहावहेण वयणविआसेणोसमदत्तस्स हिययमाणंदिऊण अच्छिउं पवत्तो† रुद्धत्तो जाव अट्ठाहियामहिमा संपत्ता । 15

तत्थ य ता पढमं चिय उक्कंठियमाणसेहिं सबेहिं ।

पउणीकयं समग्गं जिण्णिदंभवणं तुरंतेहिं ॥ ६४

पढमं जिणविवाइं विहिणा विमलीकयाइं सयलाई ।

पवरेहिं भूमणेहिं पसाहियाइं‡ जहाँजोगं ॥ ६५

ससहरपंडरकोट्टं बहुवन्नविचित्तचित्तरमणिजं । 20

मणितारियाभिरामं पडिलंविमोत्तिओऊलं ॥ ६६

नाणाविहवत्थेहिं पट्टंसुयदेवदूमपमुहेहिं ।

कयउछोयं लोयं विम्हावितं समंतेण ॥ ६७

एयारिसमहरम्मं अमरविमाणं व कयजणपमोजं ।

इय विहियं जिणभरणं सहायरम्मं पि अहरम्मं ॥ ६८ 25

तो रइया वरपूया जिणाण कुमुमेहिं” पंचपन्नेहिं ।

बहुविहवमचिसारा महुयरसंकारंसेहिल्ला ॥ ६९

तत्तो कुमुमंकुडीओ पडिमाण कयाउ परिमलट्ठाओ ।

कप्पूरागरुमाराउ धूणघटियाउ ठवियाओ ॥ ७०

१ ठामा. २ जणया. ३ *समीवं. ४ समभूय. ५ सीओ. ६ एअमाइसंतेहिं.

७ *मप्पमागो. ८ इच्छाणा ९ पवत्तो. १० जिण्णिदं. ११ पसाहियाइं. १२ जणा.

१३ कुसमेहिं. १४ *विहउ. १५ *मंचार. १६ कुसमं.

- सवत्थ विरइयाइं^१ फुल्लधराइं विचिचरूवाइं ।
 उट्टीकयपेच्छयजणमुहाइं^२ ममरोलिमुहलाइं ॥ ७१
- वहुवन्नएहिं बहुभक्तिएहिं बहुसत्थि [५ ३ B] एहिं कयचोअं ।
 रइयं जिणाण पुरओ मुट्ठ पहाणं चलिविहाणं ॥ ७२
- राजगमोयगपमुहेहिं^३ विविहभक्खेहिं रइयसिहराइं ।
 थालाइं विसालाइं पुरओ गेगाइं दिन्नाइं ॥ ७३
- तह नालिकेरपज्जरमुदियाअंजंजवपमुहाइं ।
 विविहाइं वणफलाइं पुरओ दिन्नाइं धवेहिं ॥ ७४
- इय निम्माणे^४ रम्मे प्यावेलिवित्थरे महत्थम्मि ।
 हरिसुद्धसिपसरीरो मिलिओ लोओ तओ बहुओ ॥ ७५
- गुमुगुमित्तगहिरमइलं, वासंतकुसुमवइलं;
 कीरंतकरडरडरटं, पयइपइपडहपट्ट(ड ?)प्पडं;
 वजंतसंसकाहलं, समुच्छलंतकंसालकोलाहलं;
 भवियजणपावरयपमज्जणं, पारदं^५ भुवणनाइस्स मज्जणं;
 चित्तेहि विचिच्चेहि, उदामधुचेहि;^६
 संजायतोसेहि, गंभीरचोसेहि;
 पण्छा वियट्ठेहि, त[.....]सहेहि;
 पम्भुट्ठसोएहि, साहम्मियलोएहि ।
 जणजणियमहातोसो पए पए नचमाणवरगेओ ।
- मज्जणमहो पयट्ठो तिलोयनाइस्स वीरस्स ॥ ७६
- कत्थइ विविहभूसणभासिणीओ नचंति विलासिणीओ;
 कत्थइ गायंति^७ मंगलगीयाइं सोनासिणीओ;
 कत्थइ लीलाए दिति तालियाओ वुदंति रासयं कुलवालियाओ^८;
 कत्थइ मंदमंदप्पणचिरीओ यइवाओ दिति चचरीओ ।
- एयं वट्ठियवट्ठो वट्ठुविच्छट्ठो जणस्स सुइजणओ ।
 विहिविहियसयलकिचो जिणनाहंमहूसरो वत्तो ॥ ७७
- कयसयलदिनसकिचो काऊण य जागरं महापूयं ।
 मडमट्ठाहियकारी परितुट्ठो वासरे वीए ॥ ७८
- साहम्मियाण पूयं करेइ तोसेइ^९ गायणाइए ।
 समण-समणीण विहिणा विहेइ पडिलाहणं हिट्ठो ॥ ७९

१ विरइयाड. २ *मुहाइ ३ *पमुहेहिं ४ निम्माण ५ *तलि. ६ गुपु. ७ पारद.
 ८ *धुचेहि. ९ गाइति. १० *वालिधो. ११ जिणनाण. १२ सोसेय.

- एवं सत्त तिहीओ विहियाओ अट्टमे दिणे इब्मं ।
 विन्नवइ रुद्धत्तो मालयलनिहिच्चकरमउलो ॥ ८०
 १. 'तुम्मे धन्नसउन्ना महाफलं जम्मजीवियं तुम्ह ।
 जे वीयरायमहिमं करेह एवं महासत्ता ॥ ८१
 ता मह कुणसुं पसायं अट्टममहिमं करेमि जहसत्ती । ६
 तुम्हाण पसाएणं करेमि नियजीवियं सहलं ॥' ८२
 परिवड्डियपरितोसो इब्भो पडिभणइ - 'होउ एवं ति ।
 गोरवठाणं अम्हं तुमाउ नज्झो मणे होइ ॥ ८३

किंतु -

- अट्टसयं दअ[.....]लग्गं मोल्लेण पढमपूयाए । 10
 तत्तो सयसयवुड्डी जाया सव्वासुं पूयासु ॥ ८४
 तं कुणसु जहासत्तिं सेसं अम्हाण वच्छ ! साहेज ।
 तं चिय सफलं वित्तं जं वच्चइ तुम्हं साहेजे ॥' [प. ४ A] ८५
 इय वुत्तो सो' धुत्तो ईसि हसंतो मणेइ तं इब्मं ।
 'तं होसु सुप्पसन्नो तो सबं सुंदरं होही ॥' ८६ 15
 इय भणिय गए तम्मी 'तओ वि अब्भो सुसावगो कत्तो ?' ।
 इब्मस्स मणे फुरियं 'दिज्जउ एयस्स रिसिदत्ता ॥' ८७
 इय चित्तिरुण तुरियं पुच्छइ सरिं परेण विणएण ।
 'भयवं ! अहिणवसद्धो पडिहासइ केरिसो तुम्ह ? ॥' ८८
 इय पुट्ठो भणइ गुरू - 'छउमत्था किं वयं वियाणामो । 20
 जत्तियमेत्तं तुम्मे जाणामो तत्तियं अम्हे ॥ ८९
 दीसइ अणन्नसरिसो सबो एयस्स धम्मववहारो ।
 परमत्थं पुण सावय ! मुणांति सव्वज्जुणो चेव ॥' ९०
 अह अट्टमम्मि दिवसे पूया सव्वापरेण तेण कया ।
 तीयच्चउविहा जाओ सत्तसु पूयासु जावइओ ॥ ९१ 25
 दीणारकयसिद्दाहं थालाहं मत्थिएसु ठवियाहं ।
 जाहं दट्ठण पुणो सबो वि हु विम्हयं पत्तो ॥ ९२

[रुद्धत्तस्स रिसिदत्ताए सह परिणयणं]

- अइविग्धिएण तत्तो इब्भेण सुसावया समाहूया ।
 मणिया य - 'एस तुम्हं नवसद्धो केरिसो माइ ? ॥' ९३ 30

- एगेण तत्थ भणियं—‘अम्हे पुवं पमाइणो आसि ।
 एयस्स सन्निहाणा संपइ सुस्सावया जाया ॥’ ९४
- अन्नेण पुणो भन्इ—‘घणवइ ! सम्भावसावओ एतो ।
 किं जंपि[ए]ण बहुणा न हु दुदे^१ पूअरौ हुंति ॥ ९५
- कवडेण किं कयाई इत्तिवदवस्स कीरण चाओ ? ।
 पजालिउण भुवणं को किर उज्जालयं कुणइ ? ॥’ ९६
- इचाइ जंपियाइं निसुणंतो सावयाण सवेसिं ।
 जाओ कन्नादाणे निच्छियचित्तो इमो इम्मो ॥ ९७
- निय्याइया यं तत्तो चरिमा अट्टाहिया महामहिमा ।
 इम्मेण तो तयंते नियंतिया सावया सवे ॥ ९८
- सम्माणिऊण बहुहा सपुत्तसयणेण उसभदत्तेण ।
 सो रुद्रदत्तसङ्को एवं भणियो सबहुमाणं ॥ ९९
- ‘उत्तमकुलप्पवओ कलाकलावम्मि सुद्धु कुसलो चि ।
 जिणसासणमणीए अम्हं साहम्मिओ^५ जाओ ॥ १००
- जा जा कीरइ पूया उत्तमसाहम्मियस्स तुह अम्हे ।
 सा सबा वि हु तुच्छा पडिहायइ अम्ह चित्तम्मि ॥ १०१
- ता परिगिन्हसु इन्दि कन्नारयणं इमं अणग्घेयं ।
 जीवियसवस्स इमं अम्हाणं तह य सयणाणं ॥’ १०२
- पडिभणइ रुद्रदत्तो—‘को वयणं^२ तुम्ह अन्नहा कुणइ ? ।
 किं पुण मायावित्ते पुच्छिय जुत्तं^३ इमं काउं ॥’ १०३
- इम्मेण पुणो भणियं—‘मा गिण्हालं वणं इमं अलियं ।
 जणएण लामकजे जम्हा इह पेसिओ तेसिं ॥ १०४
- एसो परमो लामो एयं दुद्धं न रुसिही^४ जणओ ।
 घरमायंती लच्छी सुहावहा कस्स नो होइ ? ॥’ [१. ४३] १०५
- ‘एवं’ ति तेण बुत्ते^६ कारियमिन्नेण हट्टतुट्टेण ।
 लग्गे गणयविदिन्ने विवाहकिचं निरवसेसं ॥ १०६
- आणंदियसयलज्जणो विचे वीवाहमंगले तुट्टो ।
 हिययम्मि रुद्रदत्तो संपुच्चमणोरहो^७ जाओ ॥ १०७
- ठाऊण केइ दियहे सयुद्धिकोसल्लरंजिओ धणियं ।
 तं रिसिदत्तालामं मन्तौ रज्जलामं व ॥ १०८

तत्तो पसत्थदिवसे संभासियसयणपरियणं सयलं ।	
ससुरकुलाणुत्ताओ संचलो नियपुराभिमुहो ।	१०९
संभासिया य पिउणा रिसिदत्ता नेहनिम्मरमणेण ।	
‘सयलसुहमूलभूए सम्मत्ते निच्छिया होज ॥	११०
चियवंदणसज्जाए पच्चक्खाणम्मि उज्जुया होज ।	
सुद्धं सुसीलविणीया दयालुया सब्बजीवेसु ॥	१११
जह सायरमज्झगओ पोयं भोचूण मंदबुद्धिलो ।	
जलहिम्मि दिन्नहंपो होइ नरो दुहसयाभागी ॥	११२
तह भवसायरमज्जे जिणमयपोयं सुदुल्लहं मुदे ! ।	
मा भुंचसु जेण न होसि भायणं दुक्खलक्खणं ॥’	११३ 10
एवं बहुप्पयारमणुसासिज्जण [.....] ।	
मडवंचिया(१) सपरियणेणोसमदत्तेण रिसिदत्ता ॥	११४
जामाउगो वि भणिओ — ‘चिंतामणिकप्पसालसारिच्छं ।	
जिणधम्मं मा भुंचसु कल्लाणपरंपराहेज्ज ॥	११५
साहम्मिणि तुह एसा धम्मसहाओ इमीइ तं होज ।	15
मुद्धजणोहसणाओ मा भुंचसु धम्मबोहित्थं ॥’	११६
इयरेण सो पबुत्तो — ‘भरियं उयरं गुरूवएसेणं ।	
दिट्ठं निसुणेसु पुणो अहयं काहं जमेत्ताहे ॥	११७
मा कुण इमीए चितं नासीभूया इमा ममेयाणिं ।	
तह काहामि जहेसा न सरइ करिणी ^५ व विंझस्स ॥’	११८ 20
एवं कयसंभासो सहायसहिओ इमो ^६ समुच्चलिओ ।	
उचियसमएण तत्तो संपत्तो कूवच्चंद्रम्मि ^७ ॥	११९

[रिसिदत्ताए सस्सुरगिहे गमणं, सधम्मा परिब्भंसो य]

चिरकालाओ मिलिओ उकंठियमाणसाण सयणाण ।	
लज्जाए नेय गेण्हइ नामं पि जिणिंदधम्मस्स ॥	१२० 25
रिसिदत्ता वि हसिज्जइ कुणमाणी पूयवंदणाईयं ।	
जणएण विदिन्नाणं मणिकंचणघडियपडिमाणं ॥	१२१
साअयं पिव मणिया सासु-नणंदार्हिं सा वि पुणरुत्तं ।	
‘जइ चिट्ठसि अम्ह गिहे ता भुंचसु अप्पणो धम्मं ॥	१२२

भत्तारदेवयाओ नारीओ होंति जीवलोगम्मि ।

जं किं पि कुणइ भत्ता ताओ वि कुणंति तं घम्मं ॥ १२३

अम्हाण वि धूयाओ षेगाओ संति सावयकुलेसु ।

ताओ सावयघम्मं कुणंति अम्हे न रुसामो ॥' १२४

५ एसो पुण वुत्ततो रिसिदत्ताए वि भत्तणो सिद्धो ।

तेणावि तओ भणियं दंसियनेहं इमं वयणं ॥ १२५

'इद्धा सि मज्झ सुंदरि ! जीवियधूया सि सुणसु म[ह] वयणं ।

सयणाणं लज्जाए न हु तीरइ पालिउं घम्मो ॥ [१. ५. ५] १२६

तुह फजे मइं घम्मो परिचत्तो ताव तित्थियं कालं ।

१० मम कजेण पुणो तं न वयसि किं दिट्ठचेद्धो वि ॥ १२७

एयं धरसवस्सं सबं पि समप्पियं मए तुज्झ ।

को जाणेइ किसोअरि ! को घम्मो सुंदरो नो वा ॥' १२८

तओ सा किंचि तस्सं नेहाओ, किंचि सासुय-नणंदा[ण] भयाओ, किंचि

उवहासलज्जाए, किंचि अप्पसत्तयाए पम्हुसिऊण जणयवयणं परिचत्तजिण-

१५ सासणकिच्चो तेसिं चेव अणुद्धानं काउमारदा ।

अवि य -

किच्छेण [ए]स जीवो ठाविजइ उत्तमे गुणद्वाणे ।

लीलाए चिय निवडइ किच्छे मिच्छचयंकम्मि ॥ १२९

जिणघम्मममयभूयं काउं को रमइ तुच्छमिच्छचे ।

२० जइ ता पुबकयाइं न होंति कम्माइं गरुयाइं ॥ १३०

पुबज्जिपमाववसा अमयं वमिऊण तेहिं दोहिं पि ।

हालाहलं महाविसमापीयं भूदचिचेहिं ॥ १३१

[पीङ्गिहाओ रिसिदत्ताए संबंधविच्छेओ, पुत्तजम्मं च]

भग्गंतेण पउत्तिं विन्नायं सबमेवमिन्मेण ।

२५ सिद्धं च वंधवाणं - 'मुद्धा मो ! तेण धुत्तेण ॥ १३२

कन्नालामनिमित्तं सुसावगचं पयासियं तेणं ।

पेच्छ कइ सयलसंधो वि मोहिओ गूढहियएण ॥ १३३

घम्मच्छलेण छलिया अम्हे निउया वि तेण पावेण ।

ता सच्चमिणं जायं धुत्ताण वि होंति पडिधुत्ता ॥ १३४

निद्धम्मकुलप्पसुओ^१ पावो सो ताव तारिसो होउ ।
 चालत्तगहियधम्मा जुको कह पिच्छ रिसिदत्ता ॥ १३५
 सच्चमिणं सा वरई^२ दिन्ना अम्हेहिं तस्स पावस्स ।
 तहवि कुलागयधम्मो तीए न हु आसि भोत्तवो ॥ १३६
 ता इत्थ इमं जुत्तं तीए तत्ती न काह कायवा ।
 सा पुवं पि न जाया मया य सबेहिं दट्ठवा ॥ १३७
 जो पुण तीसे तत्ति^३ काही अम्हाण सो वि तत्तुल्लो ।
 इय साहियम्मि तत्ते मा अम्हं को वि कुप्पिजा ॥' १३८

किं बहुणा ?—

तह सा वत्ता तेहिं जह किर नगराणमंतरं तेसिं ।
 जोयणदुग्गमेत्तं पि हु संजायं जोअणसयं च ॥ १३९

तओ 'जो पुविं गहियपाहुडे पईदियहं भम पउत्तिनिमिचं पुरिसे पेसंतो सो
 संपइ भासाओ वासाओ वि न पेसइ' त्ति मुणियजणयकोवाइसया किंकायईमूढा
 फालं गमेउमारद्दा रिसिदत्ता, जाया य कालेण आवन्नसत्ता । तओ दूरपेसणेण
 भणिओ तीए ताओ—'कीसाहं तुम्मेहिं परिचत्ता ? । तुम्मेहिं चेव अहमत्य^५
 मिच्छत्तपंके पक्खत्ता । ता खमसु भम एगमवराहं । नेहि ताव गिहं । तत्थ-
 द्विया आपसकारिणी चिद्धिस्सामि । अन्नं च सवाओ विलयाओ पढमं पिइगि-
 हेसु पसवंति, ता कह लोयावन्नवायाओ न वीहेसि ? ।' इचाइ बहुहा भणिए-
 [५. ५. ३] ण पडिभणियमिम्मेण —

'जप्पमिइ धिय तुमए धम्मो चत्तो जिणिंदपन्नत्तो ।
 तप्पमिइ धिय अम्हं मया तुमं किमिह बहुण ॥' १४०
 सोऊण जणयवयणं सुइरं परिअरिऊण हिययम्मि ।
 जल्लम मणे, निरल्लम संखइ पुण्णे वि अप्पणं ॥ १४१
 जाओ कमेण पुत्तो बहुलक्खणसंगओ कणयगोरो ।
 नियकुलजणियार्णदो तुट्ठा दट्ठुण तं माया ॥ १४२
 सोऊण सुयं जायं कयाइ तूसेअं मज्झं जइ जणओ ।
 इय पेसेइ तुरंती वद्धावयमाणवं पिउणो ॥ १४३
 इम्मेण सो पवुत्तो—'अवरस्स वद्धावओ तुमं होसु ।
 अम्हाण नत्थि धूया रिसिदत्तानामिया कावि ॥' १४४

१ प्यसुओ. २ जुट्ठा. ३ सच्चमि. ४ विरई. ५ तत्ती. ६ पयदि. ७ काइरव. ८ दूया. ९ पत्तो. १० सत्तेज. ११ मत्त.

एवं च नामकरणे बुद्धाण-मुट्ठणाइयवेसु ।

आहूओ वि न पत्तो कुलगेहाओ मणूसो वि ॥

१४५

तं चेय बालयं तो हियए आलंघणं दढं काउं ।

परिवालितं पवत्ता एसा एगग्गचिचेण ॥

१४६

[नम्मयासुंदरीजम्मवण्णणा]

अह चट्टमाणनयरे जिट्ठाए उसमदचसुण्हाए ।

नामेण गुणेहिं य सुंदरीएँ सहदेवमज्जाए ॥

१४७

उववन्नो कयपुन्नो को वि जिओ सुंदरो [.....] गन्मे^१ ।

धणियं धम्मज्झाणे यं उज्जमा(या ?) जेण संजाया ॥

१४८

परिवट्ठियलायन्ना इट्ठा पइणो सपरियणस्सावि ।

ससुरस्स सासुयाए सा जाया तो विसेसेण ॥

१४९

नवरं पंचममासे संजाओ तीएँ दोहलो एसो ।

नम्मयं महानइए गंतुण करेमि भज्जणयं ॥

१५०

सा पुण पगिट्ठदेसे गंतुं तीरइ सुहेण नो तत्थ ।

फज्जमसज्झं नाउं द[इ]यस्स वि सा न साहेइ ॥

१५१

झिज्झइ अपुज्जमाणे डोहलएँ सयलमंगमेइए ।

तत्तो तं सहदेवो दट्ठणं पुच्छए एवं ॥

१५२

‘किं सुयण ! तुह मणिइं संपजइ नज्झ मंदिरे किंचि ।

किं केणइ परिभूआ बाहइ किं कोइ तुह रोगो ? ॥

१५३

जेणेवं छउयंगी दरिदपरिणि व नज्जसि संचिता ।

साहेहि फुढं मुद्धे ! जेण पणासेमि ते दुक्करं ॥’

१५४

सीए मणियं — ‘पिययम ! असज्झमेयं न साहिमो तेण ।

वरमेगा हं झीर्णा किं तुह उव्वेयक्कणेण ? ॥’

१५५

सहदेवेण पवुचं — ‘नासज्झं मज्झ विजइ जयम्मि ।

ता कहसु फुढं अग्घं को जाणइ थवि(गि?)यरयणाई(णं ?) ॥’ १५६

इय बुत्ताए ताए सन्भावो साहिओ तओ तेण ।

मणियं — ‘किंचियमेचं निबुयहियया दढं होसु ॥’

१५७

आपुण्डिरुण जणयं मणिया सब्बे वयंसर्या तेण ।

‘सुरियं करेह कदयं गच्छामो नम्मयं दट्ठुं ॥’

१५८

भणियाणंतरमेव य पमोयभरनिम्भरेहिं तेहिं पउणीकयाइं जाणवत्ताइं, गहि-
याइं अणेगाइं कयाणगाइं, सहाईकओ नाणाविहपहरणविहत्थो सुहडसत्थो ।
चालियाओ बहुविहाओ [प. ६ A] पयईओ । समुच्छाहिया गंधवनट्टकारया
झारजगणा । पयडा कोउगावलोयणलालसा सयमेव पभूया लोया । तओ
पसत्थवासरे कयकोउयमंगला परिवारपरिवारिया पवडुंतपमोयउदुरेहिं^१ बंध-
वेहिं सपुत्तकलत्तेहिं मेत्तेहिं सहिया चलिया दो वि सहदेव-वीरदासां । कहं ?

गंभीरतूरघोसपडिसदपूरियनहंगणा, बहलधूलीपडलधूसरियपेच्छयजणा;
बजंतसंखकाहला, वणे वणे पलायमाणपुलिंदनाहला;
गामे गामे पलोएजमाणा गामिएहिं, गोरविजमाणा गामसामिएहिं;
कुणमाणा महब्भुयभूयाओ पूयाओ जिणिंदाणं गामनगरेसु, अट्टया(?)^{१०}
विलंबिएहिं पयाणएहिं सुत्थीकयसमत्थसत्थिया सुहंसुहेण संपत्थिया । पत्ता^१
कमेण नाणावणराइरमणीयं रेवासनैभूमिभागं । परितुट्ठां य सुंदरी दडूण बहल-
तरंगरंगंतकुंचकारंडवैहंससारसाइविहंगसंगसंपत्तरम्मयं महा[नई ?] नम्मयं ।

आवासिओ य सबो कडयजणो हरिसनिम्भरो तत्थ ।

सहदेवसमाएसा भूभाए सगौरमणीए ॥

१५९¹⁵

धीयदिणम्मि सदारा कयसिंगारा मणोहरायारा ।

मज्जकन्नीलाहेउं रेवातीरं गया सबे ॥

१६०

पेच्छंति तयं सरियं महल्लरुल्लोलमीसणायारं ।

कत्थइ अन्नत्थ तरंगभंगुरं सुप्पसन्नं च ॥

१६१

कत्थइ गहिरावत्तं कत्थइ कीलंततारुयनरोहं ।

20

कत्थइ मजंतमहागयंदमयसुरहिजलवाहं ॥

१६२

विज्ञगिरिपायपायवपगलियधणकुसुमगोच्छचिंचइयं ।

अवियण्हलोयणाओ थिरोदयं ते दहं दहुं ॥

१६३

हरिसेण तं पविट्ठा उब्बुडनिब्बुडणेण कयहासा ।

विलसंति ते सहेलं सम्मं महिलाहिं परितुट्ठा ॥

१६४²⁵

सिंगियजलेण केईं पहणंति परोप्परं पहासिल्ला ।

अन्ने हरियंदणपंडियाहिं हम्मंति महिलानं ॥

१६५

परिकीलिऊण मुहरं संपत्तपरिस्समा समुत्तिन्ना ।

तत्तो महद्दाओ करिति जिणविचपूयाइं ॥

१६६

अइसयपमोयपडिहत्थमाणमा सुंदरी विसेसेण ।

कुणइ पडिमाण पूयं पडिपुन्नमणोरहा जाया ॥

१६७

एवं दियहे दियहे कीलंतारं अतित्तचित्तारं ।

पोसदियसो व सहमा मासो समइच्छिओ तेसिं ॥

१६८

[नम्मयानईतीरे नम्मयपुरनिवेसो]

नाणादेसाहिंतो कडयं आवासिथं निण्डण ।

विविहकयाणगकलिया पत्ता जेगे तहिं वणिया ॥

१६९

कयविओ' पवत्तो दिणे दिणे सयलकडयलोयस्स ।

कयपरिओसो लामो मणोरहागोयरो जाओ ॥

१७०

संलवियं च जणेहिं - 'कयउओ को वि सुंदरीगन्मे ।

जस्स कएणउम्हाणं' पवट्ठिया संपया एसा ॥

१७१

अन्ने भणंति - 'बलियं' वत्थू एयस्स भूमिभाग[५. ६]स्म ।

नयरनिवेसं काउं चिट्ठह मो किं नै एत्थेव ? ॥

१७२

किं तत्थ वट्ठमाणे' मुंडा(?) अम्हाण रोविया वाडा ।

चिट्ठंति जेण गम्मइं सुरलोयसमं इमं मौत्तुं ॥

१७३

उवलद्धजणाओ सहदेवो सुंदरिं' तओ भणइ ।

'चिट्ठामो किं भदे ! रम्मम्मि इहेव ठाणम्मि ॥

१७४

तीए भणइ - 'पिययम ! रेछुंतमहंतलोलकछोलं ।

पिच्छंतीए एयं ममावि मणनिबुई जाया ॥

१७५

ता जइ रोचइ तुम्हे कुणइ निवेसं इहेव ठाणम्मि ।

किर सबन्न लोओ शुत्ताशुत्तं कुडं मुणइ ॥

१७६

तओ सहदेवेण वीरदासेण सदिं' समच्छिउण पसत्थवासरे पारद्धो नयर-
निवेसो - ठावियाइं वत्थुविलावियमसणेहिं शुत्तहारेहिं तियचउक्कचसराहं, संठा-
वियाओ जहाजोमं पासायमवणपंतीओ, आहूओ सवेहिं पि नियनियकुडंव-
२५ यरिगरो, कारियं च सुरिंदमंदिरसुंदरं जिणमंदिरं, दिअं च नामं नयरस्स
नम्मयपुरं ति । किं वट्ठणा ? -

विज्जायमयलवचो संशुचो सयलसयणवग्गेणं ।

सेट्ठी वि उममदचो तुरियं तत्थेव संपत्तो ॥

१७७

२२४

करभरविवज्जियाणं ^१ अपीडियाणं परेण केणावि ।	
वच्चइ सुहेण कालो जणाण सग्गे सुराणं व ॥	१७८
अह वडुंते चंदे गहवलजुत्तम्मि सुंदरे लम्मे ।	
सा सुंदरी पसुया धूयारयणं कमलनयणं ॥	१७९
पढमो-अवचलामो पुत्तजम्महिया य वालिया एसा ।	
इय पुत्तजम्मणम्मिव वद्धावणयं कयं पिउणो ॥	१८०
सयलो वि नगरलोगो जंपइ आणंदपुलइयसरीरो ।	
‘धन्नाण इमा बाला लच्छि व [घ]रे समोइन्ना ॥’	१८१
छट्ठीजागरणाई किच्चं सयलं पमोयकलिएहिं ।	
जणएहिं तीएँ विहियं पढमम्मिव पुत्तजम्मम्मि ॥	१८२ ¹⁰
पत्तम्मि धारसाहे सयणसमक्खं [च १] सुहमहुत्तम्मि ।	
गेजंतगीयमंगलमविरयवजंतवरतूरं ॥	१८३
जं नम्मयसरियामज्जणम्मि जणणीएँ डोहलो जाओ ।	
तं होउ नम्मयासुंदरि चि नामं घरमिमीएँ ॥	१८४
अइसुंदरनाममिमं पस्सइ सवो वि पुरजणो मुइओ ।	16
पुम्भम्महिओ जीवो किर कस्स न वल्लहो होइ ॥	१८५
हत्थाहत्यं धिप्पइ जणेण अन्नोन्नपेच्छणपरेण ।	
वडुइ वड्डियंकंती सियपक्खे चंदलेह व ॥	१८६
बोछाविजइ पिउणा पंचनमोक्कारभणणकुट्टेण ।	
देवगुरूण पणामं सिक्खाविजइ हसिरवयणा ॥	१८७ ²⁰
सवस्स चेव इट्ठा विसेसओ वीरदासलहुपिउणो ।	
धीयंदणाइकिच्चं पढमं सिक्खाविया तेण ॥	१८८
नारीजणोचियाइं विन्नाणाइं तओ वि चउसट्ठी ।	
तओ [य] समप्पिया साहुणीण सम्मच्चं [प. ७ A] नाणट्ठा ॥	१८९
जीवाइनवपयत्था नाया तीए विसुद्धपन्नाए ।	25
पढियाइं पगरणाइं वेरग्गकराइं णेगाइं ॥	१९०
सरमंडलाभिहाणं तीए कुट्टेण पगरणं पढियं ।	
नर-नारीण सरूवं गुणागुणे जेण नजंति ॥	१९१
णिणइ सुहेण जं जं सुणेइ पाएण एगसंघातं ।	
पम्हुसइ नेव गहियं तहावि पढणुज्जमो तीसे ॥	१९२ ³⁰

सो वि महेमरदत्तो रिसिदत्तानंदणो निययपिउणा ।
वावत्तरीरुलाओ पढाविओ लोगपयडाओ ॥

१९३

[नम्मयासुंदरीरुववण्णणा]

अह नम्मयापुराओ वेई वणिया कयाणगमपुवं ।

धेत्तूण लाहहेउं संपचा कूचंद्रम्मि ॥

१९४

रिसिदत्ताए पुट्ठा - 'नम्मयपुरवासिणो फुडं तुम्मे ।

तो उममदाममिन्मं परियाणह निच्छयं नो वा ? ॥

१९५

सहदेव-वीरदासा तस्म सुया विस्सुया पुहइवीडे ।

ते परियाणह तुम्मे तह तेसिं पुत्तमंडाडं ? ॥'

१९६

हसिऊण तेहिं भणियं - 'चंद्रं गुरुसुकसंगयगयाणं ।

को न वियाणाइ सुंदरि ! जं भणियवं तयं मणसु ॥'

१९७

तीए भणियं -

'नम्मयसुंदरिनामा सुवइ सहदेववल्लहा धूया ।

वयरूनाइ तीसे जइ जाणह तो फुडं कहइ ॥'

१९८

वणिणहिं पुत्तं -

'तारुन्नयकयसोहं तीसे रूवं न वन्निउं सका ।

चञ्चंताणं नियमा अलिपपलावत्तणं होइ ॥

१९९

जइ सुंदरि ! भासेमो^१ छत्तं पिय मेहडंवर सीसं ।

ता सीमंतयसोहा तीसे वि निगारिया होइ ॥

२००

छणचंदसमं वयणं तीसे जइ साहिमो मुय[णु] तुज्झ ।

तो तक्कलंरुपको तम्मि समारोविओ होइ ॥

२०१

संयुवेंसमं गीरं रेहातिगसंजुयें चि जइ भणिमो ।

वंकत्तणेणं सा दूसिय चि मन्नइ जणो सवो ॥

२०२

करिहुं भविन्ममं जइ तीसे वच्छत्थलं च जंपामो ।

तो चम्मथोरयाफासफरुसया ठाविया होइ ॥

२०३

विछहलरुमलनालोवमाउ बाहाउ तीएँ जो कहइ ।

सो तिक्खकंटयाहिद्वियत्तदोसं पयासेइ ॥

२०४

किंकिछिपछवेहिं तुछां करपछवि चि पितेहिं^२ ।

नियमा निम्मलनहमणिमंडणयं होइ अंतरियं ॥

२०५

१ नम्मइ. २ पुत्त. ३ भासेसो ४ संयुक्. ५ इगमजुय. ६ पंकत्तणेण. ७ छइ.

जइ भासिजइ तीसे रंभाथंभोवमाउ जंघाओ ।

ता किर तासिभवस्सं असारया होइ वज्जरिया ॥

२०६

कीरंते चलणाणं कुम्भुउमाणम्मि बुहजणो^१ भणिही ।

निम्मंसकक्खण्डाणं नणु तेसिं केरिसी सोहा ? ॥

२०७

जं जं तीसे अंगं वनेमो तस्स तस्स भुवणम्मि ।

५

नत्थि समं उवमाणं कह तीए वन्निमो रूवं ॥

२०८

सग्गम्मि अच्छरा जइ तीए तुछा इमं न वचवं ।

जं सा विलोलनयणा इयरीओ^२ थद्वैदिहीओ ॥

२०९

[रिसिदत्ताए सपुत्तकये नम्मयासुंदरीमग्गणा]

[ए]वं वणिएहिं वन्निजमाणं नम्मयाए निरुपमरूवेंसंपयं नित्तमयं [५ ७B] 10

ती चित्तिउं पवत्ता रिसिदत्ता 'कह नाम तं कन्नारयणं महेसरदत्तस्स करे

विलग्गिही^३ ? न ताव ताओ असाहम्मियस्स दाही । पडिवज्जसावगधम्मस्सावि

दिट्ठजणयचरिया ते न पत्तियंति । एगवारमेव कट्ठमयथालीए रज्जइ । को

दिट्ठतकरेहिं अप्पा मोसेइ ? न चाहं^४ तत्थ गया दंसणमवि लहिस्सं । ताव

पेसेमि पडिवत्तिवयणकुसलं कं पि दयं ति । मा कया[इ] समागयकारुणभावा^५ 15

ते पसीयंति' एवं संपहारिऊण पेसिओ तीए पडिवत्तिवयणकुसलो विसिद्ध-

पुरिसो । संपत्तउचियसम्माणेण थ भणिओ तेण इम्मो- 'ताय ! अबलाओ

अबलाओ चेव हुंति, विसेसओ समुरकुलगयाओ । जओ-

एगत्तो रडइ पई एगत्तो सासुया य परिसवइ ।

दूमंति नणंदाओ रूसइ सेसो वि कुललोगो ॥

२१० 20

परड्डीणाणं ताणं नियधम्मो तह य कह णु तिबइह ।

की किर रिसिदत्ताए दोसो सम्मं विभावेह ॥

२११

अणुतावग्गिपलित्ता अवराहं अप्पणो खमावेइ ।

मग्गइ धम्मसहायं सा नम्मयासुंदरीकन्नं ॥

२१२

काही जिणवरधम्मं तीए संगेण नत्थि संदेहो ।

25

एस महेसरदत्तो कुणह इमं पत्थणं तीए ॥

२१३

इम्मणेण तओ भन्नइ- 'पत्तिजामो न तस्स धुत्तस्स ।

जेण तया डंभाओ सबजणो^६ विम्हयं नीओ ॥

२१४

जारिसओ सो जणओ तणएण वि तारिसेणं होयवं ।

न कयावि अंवगुलिया निवडइ पासम्मि निरस्स ॥

२१५ 30

१ पुहजणो. २ इहयरीओ. ३ थद्वै. ४ 'रुवत्त'. ५ विलज्जगद्दी. ६ पाहं.

७ भाता. ८ स. ९ जण. १० भारिसेण.

एगं ता रिसिदत्ता अणवरयं दहइ माणसं अम्ह ।

ता जाणंता वीयं न पक्खिचामो तहि अम्हे ॥' २१६

एवं बहुप्पयारं भणिओ रुद्धेण सत्थवाहेण ।

दूओ' विलक्खहियओ गओ निरासो नियं ठाणं ॥ २१७

सोउं दूयमुहाओ सयणुल्लावं सिणेहनिरविकखं ।

'हा सबहा वि चत्ता' नियपिउणा पावकम्मा हं ॥' २१८

इय सा विमुक्ककंठं रिसिदत्ता रोविउं तह पवत्ता ।

कारुणपुचहियओ अन्नो वि जणो जह परुन्नो ॥ २१९

आसासिउण बहुसो भणिया सा नंदणेण - 'किं अम्मो ! ।

किं रुअसि अणाहा इव कहेहि दुहकारणं मज्झ ॥' २२०

तीए भणियं - 'पुत्तय ! तुह पिउणां उंमिएण होउण ।

परिणित्तु इहाणीया चयाविया तह य जिणधम्मं ॥ २२१

उज्झियजिणधम्माए चत्ता वत्ता वि मज्झ सयणेहिं ।

आसानडियाए ममावि वोलिओ एत्तिओ कालो ॥ २२२

अत्थी उच्चमरूवा दुहिया तुह भाउलस्स मे णितुर्यं ।

सा दूयपेसणेणं तुह कजे जाइ[या] वच्छ ! ॥ २२३

सा ताव न रुद्ध चिय मह पिउणा निदुरं तहा भणिओ ।

पुत्तउसहिएण दूओ जहा निरासा अहं जाया ॥ २२४

अणुरुवा तुह पुत्तय ! जइ सा हत्थे न लग्ग[प ८ अ]ई बाला ।

कि जीविएण ता मह इय दुक्खाओ मए रुन्नं ॥' २२५

तेण पपुत्तं - 'अम्मो ! कयावराहाण किमिह रुन्नेण ।

कुवियसयणेहिं विहिओ' सहियवो परिभवो' सवो ॥ २२६

अन्नं च -

कारणवसेण बुविया वि सज्जणा भगुलं न चिंतंति ।

विहंति' नेव वसणे जो उ परो सो परो चेव ॥ २२७

जइ तुज्झ इमं दुक्खं ता हं गंतूण तं विराहेमि ।

अवराहविरहिओ हं न कोनहेऊ जओ तेमि ॥ २२८

कुविओ वि ददं ताओ विणीयवयणस्स त्सिही मज्झ ।

पजलइ नेव जलणो सिचंतो वारिधाराहि ॥' २२९

तीए वुत्तं - 'पुत्तय ! माइण्हियमोहिओ जणो पायं ।
 परिहरइ दूरउ चिय महासरं नीरपडिपुत्तं ॥ २३०
 विणएण य चाएण य तुह पिउणा रंजिओ जणो तइया ।
 सब्भावविणीयस्सं वि पत्तियइ कहं तओ ताओ ? ॥' २३१
 भणियमियरेण - 'अम्मो ! पेच्छाहि ममावि ताव कोसल्लं ।
 आइससु जेण तुरियं पूरेमि मणोरहा तुज्झ ॥' २३२
 पडिमणइ तो हसंती रिसिदत्ता - 'पुत्त ! होउ तुह सिद्धी ।
 समणुआओ सि मए होउ सिवं मंगलं तुज्झ ॥' २३३

[महेसरदत्तस्स मायामहगिहगमणं]

आपुच्छिऊण जणयं महया सत्थेण सो तओ चलिओ । 10
 पत्तो कमेण तत्तो अइरम्मं नम्मयानयरं ॥ २३४

तओ नयररम्मयाविम्बियमणेण बहिरुआणे संठिएणेवं पेसिओ जाणा-
 वणत्थं मायामहस्स समीवं पुरिसो । तेणावि सपुत्तपरियणो सुहनिसन्नो
 पणमिऊण भणिओ सत्थवाहो - 'एस तुम्ह नंदणीनंदणो मायामहस्स
 दंसणुकंठिओ विविहभंडभरियजाणवाहणो समागओ महेसरदत्तो, विचवई य - 15
 "दंसेह कं पि भंडनिक्खेवणट्ठाणं ति" । तमायजिऊणं तिर्वलीतरंगमंग-
 भालवट्टेण सकोवं भणिओ सत्थवाहेण - 'न किंचि अम्ह तेण पओयणं । चिट्ठउ
 जत्थ अन्ने वि देसंतरवणिया चिट्ठंति ।' तओ कयकरंजलिमउलिणा विचत्तं
 सहदेवेण - 'ताय ! मा एवमाणवेह । सो चालो अदिट्ठदोसो तुम्ह दंसणुकंठिओ
 समागओ । अन्नस्स वि घरमागयस्स उचियउवयारो कीरइ । जेण भणियं - 20

जेण न किंचि वि कज्जं तस्स वि घरमागयस्स जे सुयणा ।

चूणं, पट्टवयणा, निग्गसीमं, आसणं, दिंति, ॥ २३५,

तो सब्हां तस्सावमाणकरणं न जुत्तं । सम्माणिओ समुप्पन्नसिणेहो मा
 कयाइ जिणधम्मं पडिवजेजा । 'एवं होउ चि ।'

तओ भणिओ पगतुं [.....] सहदेव-वीरदासेहिं । 25

दंसियगरुयसणेहो पवेसिओ नयरमज्झम्मिं ॥ २३६

उत्तारियं च भंडं भंडागारेसु निरुवसग्गेसु ।

तओ [य] विणयमहग्गं पणओ माया [प. ८ B] महो तेण ॥ २३७

- आलिङ्गिऊण गाढं मायामहिगाद चुंविओ सीसे ।
 दिन्ना पवराऽऽसीसा - 'अक्खयअजरामरो होसु ॥' २३८
 तो मायामहघरणीओ उ(ताओ ?) सत्तायरेण पणमेइ ।
 लद्धासीसो तचो पणमइ सबं सयणवग्गं ॥ २३९
 ५ वचइ चेइयभवणं तेहिं समं नमइ सुणिवरे विहिणा ।
 जिणविंदसणाओ वहइ पमोयं हिययमज्जे ॥ २४०
 सुविणीओ सुहचरियो^१ पियंवओ वल्लहो गुरुजणस्स ।
 जं पुण मिच्छदिट्ठी [त्ति] मणागमरुइकरं एयं ॥ २४१
 भणिही सवो लोगो पारद्वं जणयचेट्ठियंमणेण ।
 १० तेण न सिक्खइ धम्मं मामयमणिओ वि पुणरुत्तं ॥ २४२

[महेसरदत्तस्स नम्मयासुंदरीए सह परिचओ]

- पेच्छंतो रूवं सुंदरीए चित्तेइ माणसे घणियं ।
 'कह नाम समुल्लावो होही एयाए सह मज्झ ॥' २४३
 अन्नदिणे वच्चंती दिट्ठा अज्जाउयस्सए तेण ।
 १५ तो सो वि तयणुमग्गं गओ तहिं दंसणसुहत्थी ॥ २४४
 [ल]ओणयाए तीए इंसिं हसिऊण सो इमं भणिओ ।
 'पाहुणय ! किं न वंदसि अज्जा अम्हाण गुरुणीओ ? ॥' २४५
 'जइ तुम्हं गुरुणीओ तुम्हे वंदेइ अम्ह किं इत्थं ? ।'
 'होही तुहावि धम्मो गुरुभचीए नमंतस्स ॥' २४६
 २० काऊण पणामं अज्जियाण इयरेण सा इमं भणिया ।
 'तुह वयणाओ सुंदरि ! पणमामि न धम्मसुंदरीए ॥' २४७
 बुलधम्मं मोत्तूणं सुंदरि ! अनोअधम्मनिरयाणं ।
 नासंति दो वि धम्मा को गच्छइ दोहिं मगेहिं ? ॥' २४८
 दाऊण आसणं तो भणिओ - 'निवगाहि एत्थ ख[ण]मेकं ।
 २५ मज्झत्थचित्तयाए धम्मसरूवं वियारेमो ॥' २४९
 उवविट्ठस्स य भणियं - 'विकंति कयाणगाइं^३ हडेसु ।
 मंगुलमणोरमाइं नियनियविमनाणुसारेण ॥' २५०
 निच्छंति विक्कणंता मंगुलपयणं^४ ति मंगुलं वोत्तुं ।
 कइएण उ घेचवं सुंदर ! सुपरिक्खियं^५ काउं ॥ २५१

धम्मकयाणगमेवं परलोगसुहत्थिणा वि घेत्तुं ।	
जो तत्थ वंचिओ किर सो चुकइ सबसोक्खाणं ॥	२५२
अम्हाणं ताव धम्मो अट्टारसदोसवज्जिओ देवो ।	
ते पुण बुहेहिं सुंदर ! दोसा एवं पढिज्जंति ॥	२५३
अन्नाणकोहमयमाणलोहमाया रई य अरई य ।	
निदासोयअलियवयणचोरिया मच्छरमया य ॥	२५४
पाणिवहपेमकीडापसंगहासा य जस्समी दोसा ।	
अट्टारस य पणट्ठा नमामि देवाधिदेवं ^१ तं ॥	२५५
जीवदय सच्चवयणं परधणपरिवज्जणं च व्रंमं च ।	
पंचिदियनिग्गहणं आरंभपरिग्गहच्चाओ ॥	२५६ 10
[ए]स विसिद्धो धम्मो उवइद्धोऽणुट्ठिओ सयं जेण ।	
सो अम्ह वीयराओ देवो देविंदकयपूओ ॥ [प. १५]	२५७
एसो न चेव तूसइ न य रूसइ दुट्ठचिद्धियस्सावि ।	
सावाणुग्गहरहिओ तारेइ भवन्नवं नियमा ॥	२५८

तहा -

15

अवगायधम्मसरूवो सुधम्मकरणुज्जुओ य जो निच्चं ।	
धम्मोवएसदाया निरीहचित्तो गुरु अम्ह ॥	२५९
एयारिसगुणहीणो देवो गुरुणो वि नऽम्ह रोयंति ।	
जइ अत्थि पहाणयरा अन्ने साहेहि तो अम्ह ॥ ^२	२६०
इय देवाइसरूवे सवित्थरं ^३ नम्मयाएँ परिकहिए ।	20
कम्माणं खओवसमा महेसरो मणसि पडिबुद्धो ॥	२६१
तह वि परिहाससारं पुणो वि सो नम्मयं ^४ इमं भणइ ।	
‘अम्हाण वि देवाणं सुणसु सरूवं तुमं भदे ! ॥	२६२

सुयणु ! अम्ह संतिया देवा अप्पडिमल्ला इच्छाए हसंति, इच्छाए कीलंति गायंति नचंति । जइ रूसंति सावे य पयच्छंति, जइ तूसंति वरे [य]वियरंति ।²⁵ तेण जुत्ता तेसि पूयाविहाणेगाराहणा । तुम्ह संतिओ वीयरगदेवो न रुद्धो निग्गहसमत्थो, न तुट्ठो कस्स वि पसिजई । ता किं तस्साराहणेण ?^१ तो नम्मयासुंदरीए भणियं - ‘एए हासतोससावाणुग्गहपयाणभावा सबजणसामन्ना, ता देवाण जणस्स य को विसेसो ? जं च मणसि “सावाणुग्गहपयाणविगलस्स किमाराहणेण ?” तत्थ सुण । मणिमंताइणो अचेयणा वि विहिसेवमस्स समी-30

२४ महेसरदत्तस्त मायामहसमीवे नम्मयासुंदरीअत्थे पत्थणा । [२६३-२६८]

हियफलदाइणो भवंति, अविहिसेनगस्स अवयारकारिणो मवंति । एवं वीयरगा
वि विहिअविहिसेनगाण कल्लाणकल्लाणकारणं संपजंति । पुणो भणियं महे-
सरदत्तेण - 'जइ न रूससि ता अन्नं पि किं पि पुच्छामि ।' तीए भणियं -
'पुच्छाहि को धम्मवियारे' रूसणस्सावगासो ?' इयरेण भणियं - 'जइ तुम्ह
देवो वीयरगो ता कीस न्हाइ कीस गंधपुप्फाइनट्टगीयाइं वा पडिच्छइ ।' तओ
इसि हसिऊण भणियं नम्मयाए - 'अहो निउणबुद्धीओ तुमं अओ चेव अरिहो
सि धम्मवियारस्स, ता निसामेह परमत्थं । अरहंता भगवंतो सुत्तिपयं संपत्ता ।
न तेसि भोगुवभोगेहिं पओयणं । जं पुण तप्पदिमाणं ण्हाणाइ कीरइ एस सबो
वि वचहारो सुहभावनिमित्तं धम्मियज्जणेण कीरइ, तओ चेव सुहसंपत्ती भवइ'
१० ति । तओ महेसरदत्तो भणइ - 'सुलहाइं इत्थियाणं पडिउत्तराइं । जओ
पडिअइ विउसेहिं -

दो चेव असिक्खियपंडियाइं दीसंति जीवलोगम्मि ।

कुक्कुडमाण य जुद्धं तत्तुप्पवं(१) च महिलाण ॥ २६३

सुंदरि ! विजिओ बाए अहं तुमए ।' सुंदरीए भणियं - 'मा एवं भणइ । न
१५ मए वायबुद्धीए किं पि भणियं । किंतु तायाईण [५ ९ ३] अइएल्लहो तुमं, तेण
इहागयस्स मए पाणेहिंतो वि पियं धरसारभूयमेयं नियधम्मपाहुडं तुहोवणीयं ।'
इयरेण भणियं - 'ममावि मामयेधूया तुमं ति गोरवट्ठाणं वट्टसि,' ता
पडिच्छियं मए तुह संतियं पाहुडं' ति भणंतो उट्ठिओ महेसरदत्तो ।

तप्पभिइमेव धम्मं नाउं काउं च सो समारद्धो ।

२० मूढजणोहसणाणं कन्नमदंतो सुथिरचित्तो ॥ २६४

[महेसरदत्तस्त मायामहसमीवे नम्मयासुंदरीअत्थे पत्थणा]

गहिओ सावगधम्मो भणइ य मायामहं अह कयाइ ।

'कीरउ एक्क पसाओ दिजउ मम नम्मयं ताए ।।' २६५

सो याऽऽह - 'को न इच्छइ संजोगं नागवड्ढिपूगाणं ।

नरं तुह परिणामं अम्हे सम्मं न थाणामो ॥ २६६

अम्ह तुले एम कमो थेतुं जो चयइ वीरजिणधम्मं ।

जाइइलपंतीणं चज्झो सोऽनस्स कायवो ॥ २६७

एत्तो चिय तुह माया चत्ताऽम्हेहिं न कोवदोसेण ।

को सको नियदुहियं विसुद्धसीलं जए मोत्तुं ? ॥ २६८

पुत्त ! पिओ सयणाणं गेहं गंतूण चयसि जइ धम्मं ।	
दिन्ना वि इमा कन्ना तुमं च ता दूरओ होसि ॥'	२६९
भणइ महेसरदत्तो - 'न मए कवडेण एस पडिवन्नो ।	
जिणपन्नत्तो धम्मो ता मा एवं विगप्पेह ॥'	२७०
'परिभाविऊण सम्मं जं जुत्तं वच्छ ! तं करिस्सामो ।	॥
मा होसु उच्छुगो' तं पुच्छामो मामए तुज्झ ॥'	२७१
'एवं'ति तेण वुत्ते सिद्धं गंतूण तेण एगंते ।	
इच्चेण सपुत्ताणं भणियं - 'तो किमिह जुत्तं'ति ॥	२७२
आह तओ सहदेवो - 'धुत्ताणं ताय ! को णु पत्तियइ ।	
किंतु निसुणेह एगं मह वयणं एगचित्तेण ॥	२७३ 10
बहुजणरंजणकजे उब्भडवेसाउँ होंति वेसाओ ।	
न तहा कुलंगणाओ नियसणपरिओसरसियाओ ॥	२७४
धम्मरया वि हू पुरिसा कित्तिमसाभाविया कलिजंति ।	
अब्भुम्भडसाहावियकिरियाकरणेहिं निउणेहिं ॥	२७५
जह चेव जणसमक्खं तहेव एगागिणो जइ कुणंति ।	15
ता नज्जइ सुस्समणो सुसावओ वा सुवुद्धीहिं ॥	२७६
एस महेसरदत्तो जणरंजणकारि उब्भडं किं पि ।	
न कुणइ न चेव जंपइ कुणइ विसुद्धं अणुट्ठाणं ॥	२७७
सच्चविओ सो य मए एगागी चेइयाई वंदंतो ।	
रोमंचंचियगत्तो संपुन्नविहिं' अणुट्ठितो' ॥	२७८ 20
सम्भावसावगो खलु तम्हा एसो न इत्थ संदेहो ।	
एसा वि अम्ह धूया निच्चलचित्ता जिणमयम्मि ॥	२७९
ता कीरउ संजोगो एयाण न किं चि अणुचियं मुणिमो ।	
अहवा जं पडिहासइ तापस्स तन्नेव अन्हाणं ॥	२८०
सुंदर ! अमोहबुद्धी सुदीहदंसी तमाउ को अन्नो ।	25
ता की[र]उ एवमिणं' इय मणिए उसभदत्ते[प. १० A.]ण ॥	२८१
जे नयरम्मि पहाणा गणया सवे वि ते समाहूया ।	
संपूइऊण भणिया 'विवाहलग्गं गणह सारं' ॥'	२८२
नाउं रविगुरुसुद्धिं सुमीलियं' तहे य जम्मंरिक्खाणं ।	
तिहिनक्खत्तपविचे ससिउल्लुत्तम्मि दिवसम्मि ॥	२८३ 30

१ उच्छुगो. २ 'वेसाउँ. ३ 'रत्तण'. ४ 'विही. ५ अणुट्ठो. ६ नरयम्मि. ७ गणसहा. ८ सुत्तियं. ९ पहा. १० जस्म'.

। संपुन्नगहवलं सवसुंदरं सोहियं तहा लग्गं । ।

सयलसुहसिद्विजणयं एग्गममणेहिं गणएहिं ॥ २८४

[नम्मयासुंदरीविवाहोसवो]

समायन्निज्जण नम्मयासुंदरीए विवाहो चि हरिसिओ नयरलोगो । उब्भि-
याइं घरे घरे तोरणाइं, ठाणे ठाणे पिण्ढाओ^१ वंदणमालाओ, मंदिरे मंदिरे
पवजिपाइं मंगलतूराइं, पणच्चियाओ छहवनारीओ, जाओ परमाणंदसमुद्दि-
नुटो^२ इव सुहियओ पुरिसवग्गो । सहदेवेणावि सियच्चउक्कच्चराईसु पवत्ति-
याइं अवारियसत्ताइं, निमंतिओ सयलनायरलोगो, सम्माणिओ वत्थत्त-
चोलाइएहिं । किं वहुणा ?—

१० वजंततूरमणहरं, नचंतलोयसुहयरं;
पढंतभट्टचट्टयं, पए पए पयट्टयं;
पमोइयासेसमग्गणं, जणसंवाहविसट्टहारसंडमंडियघरंगणं;
कीरंतको[उ]यमंगलसोहणं, सयलपेच्छयजणमणमोहणं;
पिईमाइचित्तभारनिम्महणं^३, संजायं नम्मयासुंदरी-महेस[र]दत्ताणं पाणिग्गहणं ।

१५ अवि य —

दारणेण य माणेण य पिउणा तह तोसिओ जणो सबो ।
आसीयायसयाइं अन्नत्थगओ वि जह देइ ॥ २८५

भणइ जणो — ‘भो सुंदर ! केहि तुमं आगओ सि सउणेहिं ।
जं एसा संपत्ता घरणी लच्छि व पचकरा ॥’ २८६

२० अन्नाओ बुट्ठाओ अक्खयमुट्ठिं^४ सिरम्मि मोत्तूण ।
जंपंति — ‘नंद मिहुणय ! णहंगणे जाव ससि-छूरा ॥’ २८७

‘अशुरूवो संजोगो विहिणा घडिओ’ भणंति अन्नाओ ।
‘कोमुई-गहनाहाण य मा विरहो होज कइया वि ॥’ २८८

इय नयरजणासोसे^५ पढिच्छमाणो^६ गुरूण कयतोसो ।
उप्पाइयनेहो नम्मयाएँ सो^७ संठिओ तत्थ ॥ २८९

आपुच्छिय सुद्धिमयणो महेसरो पत्थिओ नियं नयरं ।
जणएण दिन्नसिक्खा विसज्जिया नम्मया चलिया ॥ २९०

केहि वि दिणेहिं पत्तो मडेहिं वट्ठाविया य रिसिदत्ता ।
कयमंगलोयपारा पचोणिं निग्गया सयणा ॥ २९१

अभाइ. २ पिण्ढाओ. ३ निवुटो ४ पीइ. ५ विचामारिनिम्महणं.

१ सुंदरीए महे. २ बुट्ठि ३ कोइयुई. ४ सीसो. ५ माणा. ६ से.

तओ पढमाणेहि मंगलपाढगेहि अग्घिजमाणो पायमूले^१, पलोइजमाणो
नयरलोएहि, रोलंतवंदणमालं दुवारोभयपासपइद्वियकणयकलसं पविट्ठो समं वहुए^२
महेसरदत्तो नियमंदिरे ति । निवडिओ चलणेसु जणयस्स जणणीए सेस-
गुरुजणस्स य । नम्मयासुंदरी वि चलणेसु निवडमा^[प. १० B]णी चिरकाल-
कंठियाए रिसिदत्ताए समालिंगिऊण दिन्नासीसा पवेसिया निहोलम्मि । 5

परितोसियसुहिसयणं वद्धावणयं सवित्थरं काउं ।

रिसिदत्ता परितुट्ठा कालं गमिउं समारद्धा ॥ २९२

चियवंदणसज्जायं कुणमाणि^३ नम्मयं सुणंतीओ ।

गोयरिमिव हरिणीओ सासुरयाओ न तिप्पंति ॥ २९३

उवसंतं सयलकुलं [ती] य समीवे सुणेइ जिणधम्मं । 10

परियाणियपरमत्थं जायं धम्मजुजुयं^४ सव्वं ॥ २९४

अह अन्नयौ कयाई [.....] यणो ।

भणइ महेसरदत्तो जणयं महुराए^५ बाणीए ॥ २९५

‘ताय! इमो जिणधम्मो चित्तायणं व दुल्लहो सुहु ।

लद्धूण कीस तुमए घालेण व उज्झिओ ज्झ चि ॥ २९६ 15

जइ कीरइ जीनदया अलियं चोरिकया य मुच्चंति ।

पालिजइ बंभवयं कीरइ न परिग्गहारंभो ॥ २९७

किं इत्थ ता न जुत्तं भणियमिणं सासणेसु सवेसु ।

पागयनरा वि एए पंच वि बाढं^६ विजुज्झंति ॥ २९८

एए जो परिवजइ सो देवो सो गुरु चि किमजुत्तं ।

समदोसाणं दोण्हं तारेइ तरेइ को भणसु ॥ 20 २९९

विन्नायमिणं सव्वं तुमए तइया गुरुप्पसाएण ।

न य धरियं नियहियए चोच्चमिणं अम्ह पडिहाइ ॥ ३००

आसाइयअमयरसो पिउमंदरसस्स को नरो सरइ ।

पत्तम्मि पुहइरजे हलियचे को मइ कुणइ ? ॥ ३०१ 25

इय महुलगिरा भणिओ^७ लग्गो^८ मग्गम्मि जिणवरुद्धे ।

पच्छायावपरद्धो संविग्गो रुद्धत्तो वि ॥ ३०२

इय मुणियधम्मतत्तं सासुरयं सव्वमेव संपत्तं ।

संगेण नम्मयासुंदरीए^९ गुणरयणखाणीए ॥ ३०३

१ मूलेहि. २ विहुए. ३ कुणमाणी. ४ चस्सुज्जुयं. ५ अजया. ६ पाढं.

७ विपुरसंति. ८ भरणिओ. ९ लग्गो.

[मुणिपदत्तसावप्पसंगो]

अन्नदिणे भुत्तुत्तरकालं एगागिणी गवक्खम्मि ।
 तंथोलपुन्नवयणा चिद्दइ नयरं नियच्छंति ॥ ३०४
 मुक्कोऽण्णाभोगाओ तंथोलावीलवहलगंहुसो^१ ।
 सहस त्ति पमायाओ हेट्ठाहुत्तं अपेहिता ॥ ३०५
 सो खल्लिवल्लिनाया इरियाउत्तस्स^२ खवगसाहुस्स ।
 सहस त्ति सिरे पडिओ तुरियं पि हु वच्चमाणस्स ॥ ३०६
 आलिंगियं च अंगं सहसा साहुस्स सोणविंदूहिं ।
 अवलोइओ न कोई नियच्छमाणेषुवरिहुत्तं ॥ ३०७

- 10 जाहे न कोई उवलद्वो ताहे कोवानलपरद्धमाणसेण भणियमुच्चसदं—‘जेण
 केणावि पक्खित्तमेसो इहेव जम्मे घोरवसणमणुमविस्सइ ।’ ताहे को
 एसो त्ति संभंताए पलोयमाणीए सच्चविओ^३ महारिसी । तयणु ‘हद्धि कयं
 मए महापावं’ ति संभंती ओत्तिजा पासायाओ, गहियफालुयसलिला गया
 मुणिसमीवं तुरियं । पक्खालि^४ (प. ११ अ.) ऊण मुणिअंगाइं कूहिऊण य
 15 चोक्खवत्थेहिं कयपंचंगपणामा रोयमाणी भणिउं पवत्ता—‘भयवं महा-
 पावा हं जीए तुह सयलसत्तवच्छलस्स देवासुरमणुयपूयणेऊस्स एयारिसं
 समायरियं ति । पमायमहागहमोहियाए नं निज्झाइओ भूमिभागो, ता
 खमाहि मे महंतमेगमवराहं ति । तुम्मे चेव खमिउं जाणह, तुम्मे चेव खमा-
 सीला, तुम्मे चेव सब्बजीवहियंणुपेहिणो ।’ एवं पुणो पुणो पलवमाणं^५ पेच्छ-
 20 माणस्स य रित्तिणो विज्झाओ हिययकुंडे कोवग्गी । सोमदिट्ठीए पलोयमाणस्स
 नमयासुंदरी एयं त्ति जायं पच्चभिन्नाणं । तओ साणुत्तावं^६ भणिया यसा—
 ‘महाणुभावे ! नमयासुंदरि ! न मए वियाणिया तुमं कोवानलपलित्तचि-
 त्तैणं । संपयं पुण अदुद्धमावा तुमं ति निच्छियं मए, ता नत्थि तुहोवरि रोस-
 लेसो वि । ता धम्मसीले ! मा रुयाहि । कुणसु वीसत्था धम्माणुट्ठाणपालणं
 25 ति ।’ तीए भणियं—‘भयवं ! जहा आणवेह तुम्मे । किंतु वीहेमि दढं घोरव-
 सणसावाओ, ता देहि मे अमयं’ ति । साहुणा भणियं—‘मदे ! ठिई’ एसा सावो
 अन्नहा काउं न तीरइ त्ति, ता होसु तुमं देवच्चणदाणसीलत्तवाणुट्ठाणपरायणा ।
 तओ सबं सुंदरं भविस्सइ’ त्ति दिन्नपडिवयणो गओ सट्ठाणं रिसी । इयरी वि
 सीवसल्लियमाणसा विसेसओ पवत्ता धम्मकजेसु ।

१ गंदूसो. २ दट्ठि°. ३ उः वत्तस. ४ सच्चविओ. ५ वि. ६ सत्त्वे वीवदिया°.
 ७ पलवमाणी, ८ पूज्य. ९ श्रुत्तावं. १० द्विई.

[महेसरदत्तनम्मयासुंदरीण जवणदीवं पइ पयाणं]

अन्धया महेसरदत्तो उज्जाणे कीलंतो भणिओ सिणिद्धमित्तेहिं^१—‘किमम्हं
कूपदहुरेणेवादिट्ठदेसंतराण जीविणं ? किं वा जणणिसमाए जणयविट्ठत्ताए
लच्छीए परिचाएण कीरमाणेहिं चायंमोगाहविलासेहिं ? अवि य—

नियभुयविट्ठत्तदवो मणोरहे मग्गणाण पूरितो ।

५

विलमइ जो न जहिच्छं चलंतथाणू^२ न सो पुरितो ॥

३०८

जे चिय भमंति भमरा ति चिय पावंति बहलमयरंदं ।

मंदपरिसकिराणं होइ रई निबकुसुमेसु ॥

३०९

अइपंडिओ वि पुरितो अदिट्ठदेसंतरो हवइ अणुहो ।

देसंतरनीईओ भासाओ वा अयाणंतो ॥

३१० 10

पुत्तापुत्तपरिच्छा कीरइ ददमप्पणो मणुस्सेहिं ।

हिंउंतेहिं धणज्जणकजे नाणाविहे देसे ॥

३११

किं बहुणा ?—

होसु तुमं अम्हाणं [सव्वाणं] अग्गणी जवणदीवं ।

वच्चाओ नाणाविहमणिमोत्तियरयणपडिहत्था ॥^३

३१२ 15

एवं बहुप्पयारं^४ वयंसयाणं सुणेतु विन्नत्ति ।

आह महेसरदत्तो—‘किमजुत्तं होउ एवं ति ॥’

३१३

तओ आपुच्छिऊण नियनियजणए पारद्धा संजत्ती—गहियाईं तदीवपाउ-
गाईं भंडाईं, पउणीकयाईं जाणवत्ताईं, सज्जिया निज्जामया, निरुवियं^५
पत्थाणदिघसं । एत्थंतरे पुच्छिया भत्तुणा नम्मयासुंदरी—‘पिए ! वच्चाओ 20
वयं जनणदीवं ।’ नम्मयाए भन्नाइ—‘हो [५ ११ ३] उ एवं, ममावि सायरदंसण-
कुट्टं संपु[रि]ज्जं^६ ति । इयरेण भणियं—‘तुमं तान अंन-त्तायपायसुस्समणपरा
इहेव चिद्धाहि जान वयमागच्छामो ।’

पडिभणइ सुंदरी तं—‘मा एरिसमाणवेसि कइया वि ।

न तरामि तुह विओए पाणा धरिउं मुहूत्तं पि ॥

३१४ 25

अवि जीइइ कुंधुरिया नीरविउत्ता वि कित्तियं कालं ।

तुह विरहे पुण नियमा सहसा पाणेहिं मोच्चाओ ॥

३१५

एकपए चिय पिययम ! किं एवं निट्ठो तुमं जाओ ।

किं नुं सुया चेव तए लोगपसिद्धा इमा गाहा ॥

३१६

भत्ता महिलाण गई भत्ता सरणं च जीवियं भत्ता ।

30

भत्तारविरहिपाओ वसणसहस्साईं पावन्ति ॥’

३१७

- मणइ महेसरदत्तो- 'सुंदरि' ! अचंतभीसणो जलही ।
 तेण तुमए समाणं गमणं न हु [जु]अए काउं ॥ ३१८
- मा कुण बालग्माहं मह भणियं सुयणु ! सव्वहा बुणसु ।
 आणाकारि कलत्तं सलह्जइ लोयमज्झम्मि ॥' ३१९
- निच्छयनिवारणत्तं आयन्नियं नम्मया तह परुत्ता ।
 जह निद्धरो वि भत्ता जाओ करुणापरो धणियं ॥ ३२०
- मणइ य पुणो वि- 'सुंदरि ! रोयसि तं कीस तुह दुहभएणं ।
 अहमाइसामि एवं मा मन्नसु कारणं अन्नं ॥' ३२१
- सा साहुसानमीया विरहं दइएण सह अणिच्छंती ।
 भणइ- 'सुहं दुक्खं वा तुमए सहिया सहिस्सामि ॥ ३२२
- अहवा चिट्ठ गिहे चियं अहवा मं नेहि अप्पणा सद्धिं ।
 जइ ता जीरंतीए पुणो वि मिलियाइ तुह कजं ॥' ३२३
- विन्नायनिच्छयं तो अणुणेत्ता नम्मयं महरुवयणं ।
 मणइ महेसरदत्तो- 'तं काहं जंपियं तुज्झ ॥' ३२४
- सो नम्मयाइ सहिओ सहिओ मेत्तेहिं एगचित्तेहिं ।
 भट्ठचडयरेण गुरुणा पत्तो सरिनम्मयाकूलं ॥ ३२५

सत्य य पत्तेहिं संजत्तियाइं पव[ह]णाइं आयामेण वित्थरेणावि पावंचा-
 सहत्थैपमाणाइं, सुणिकुलाइं व परिहरियलोहाइं पहाणगुणसंजमपगिद्धकट्ठाहि-
 ट्ठियाइं च, चित्तकम्माइं पिव सुनिम्मायविचित्तभूमिभागाइं बहुवन्नरूपयसंग-
 याइं च । कओ तेसु बहुकालजोग्गजलघणधन्वाइसंगहो, निपट्ठा चउत्तं पि
 २० दिसासु नंगरा, पवेसियाइं च पसत्थनासरे गंभीरनीरे पोयपवेसठाणे । आरूढा
 नियनियजाणवत्तेसु संजत्तिया । महेसरदत्तो वि समारूढो सह पिययमाए
 विसेसरमणिज्जे उवरिमभूमिविरइए वासमंदिरे । तो हुसलनिजामगकन्नधारेहिं
 पावियऽणुकूलपणप्पयारेहिं विमज्जियाइं पवेसियाइं च महासमुदं जाणनत्ताइं ।
 कत्थइ गिरिसिहरायमाणमहल्लेख्खोलेहिं गयणाभिमुहं निजमाणाइं, अन्नत्थ
 २५ विलीयमाणेहिं तेहिं चेन पायालं पिर पवेसिज्जा ५. १२. ४ भाणाइं, खल्लिजमाणाइं
 महामच्छेहिं, पेत्तिजमाणाइं जलहत्थिमत्थएहिं, आहम्ममाणाइं मगर-
 नकपुच्छच्छडाहिं, विलग्गमाणाइं विट्ठमवणगहणेसु, उप्पयमाणाइं पिय
 पयणुदुयसेयवडेहिं गयाइं अणेगाइं जोयणसयाइं । तओ नम्मयासुंदरी[ए]
 भणियं- 'सामि ! अचंतभीसणो एम समुदो तेण जिणमासणे संसारउवमाणं

कीरह । अन्नं च कथं गया नगरकाणणासया मेइणी, रविसंसिगहाइणो वि ?
एए किं जलयरा जेण जले उग्गमंति जले चेन अत्थमंति ? इयरेण भणियं—
'सुंदरि ! मा भाहि पभूयमज्जे वि अपुवं दट्ठवं ।' तीए भणियं—'तए
सन्निहिए कयंताओ वि न वीहेमि ।' इच्चाइ समुल्लाअपत्ताणं वोलिया जेणे
दियहा ।

5

[महेसरदत्तस्स नम्मयासुंदरीचरियम्मि कुसंका]

अन्नया मज्झरत्तसमए कोड पुरिसो सुइसुहयं किपि गाइउं पवत्तो । तस्स सरं
सुणमाणीए नम्मयासुंदरीए सरियं सरमंडलं पगरणं विन्नार्यं च तस्स सरूवं ।
तओ अइपरिओसाओ भणियो भत्ता—'जो एस पुरिसो गायइ तस्सरूवमहमि-
हट्ठिया चेव जाणामि ।' 'केरिसं ?' ति बुत्ते साहिउं पवत्ता—'पिययम ! एस 10
तार्व वन्नेण सामो पंसुलो पंसुलजुवइवल्लहो य । अन्नं च एयस्स गुज्झदेसे
पवालसमवन्नो मसो अत्थि ।' तं सोऊण विन्धिण्ण भणियं भत्तुणा—'कहं पुण
तुममिहट्ठिया जाणासि ?' तीए भणियं—'सवन्नयणाओ ।' तओ 'सच्चमेयं
न व ?' ति गंतूण वीयदिवसे एगंते पुच्छिओ सो तेणावि 'एवमेयं' ति भणिए
समुप्पन्नविलीओ समालिणिओ ईसापिसाईए असंभावणिज्जा इमं भाविउं पयत्तो । 15
अवि य—

ईसानसेण पुरिसा हवंति धुत्तुरिय व विवरीया ।

न नियंति गुणं संतं दोसमसंतं पि पेच्छंति ॥ ३२६

चित्तेइ कहं जाणइ गुज्झपएसट्ठियं मसं एसा ।

जइ ताव न परिमिलिओ पंसुलपुरिसो इमो बहुदा ॥ ३२७ 20

नूण निरत्तरमेसो एयाए हिययमंदिरे वसइ ।

अन्नह किह देइ मणो एसा एयस्स गीयम्मि ॥ ३२८

एसो वि महीं धुत्तो गायड उच्चं निसीहसमयम्मि ।

जेण निगामेइ इमा संकेओ वा इमो दुन्ह ॥ ३२९

मोत्तूण चंदणं मच्छियाउं लग्गंति असुइद्वेसु ।

पयई इह महिलाणं विलीणपुरिसेसु रजंति ॥ ३३० 25

भणियं च—

अइरूयणाण लजं कुणंति वीहंति पंडियजणस्स ।

महिलाण एस पयई काणयंडुटेसु रचंति ॥ ३३१

अन्नं चिंतिति^१ मणे पेसलवयणाहं दिति अन्नस्स ।
 [अन्नस्स] निद्वदिट्ठिं सिवंति रामंति पुण अन्नं ॥ ३३२
 तह दंसिओ सिणेहो तहा तहा रंजियं मणं मज्झ ।
 एया एरिमचरियां अहो महेलाण निउणत्तं ॥ [प. १२ B] ३३३
 ४ एयस्स चिरहमीया नूणं एसा ठिया न गेहम्मि ।
 यहुकूडकवडभरिया नज्झ पुण उज्जुया एसा ॥ ३३४
 फा होज एत्थ दूई किं नामं केयठाणमेएसि ।
 कह नाम वंचिओ हं एयाए गूढचरियाए ॥ ३३५
 मिज्झइ जलहिस्म जलं तोलिज्झइ मंदरो य धीरेहिं ।
 १० कूडकवडाण भरियं दुन्नेयं महिलियाचरियं ॥ ३३६
 कुवियप्पसप्पग[सि]ओ पणट्ठसन्नो इमो दढं जाओ ।
 पम्हट्ठधम्मकम्मो परलोयमएण वि विमुक्को ॥ ३३७
 [महेसरदत्तस्य नम्मयासुंदरीपरिच्चाओ]

विम्हारिऊण सवे गुरूवएस्से पयत्तपत्ते वि ।
 १५ तम्ममारणेवचित्तो चितइ कोहाउलो एवं ॥ ३३८
 को होज मे पयारो जेण इमा दिट्ठिगोयरे मज्झ ।
 चिट्ठइ न एणं पि एला मलिणियनिम्मलकुला पावा ॥ ३३९
 जइ ता घाएमि सयं^२ अबन्ननाओ तंओ दढं होइ ।
 जम्हा जणो न याणइ दुच्चरियं को वि पावाए ॥ ३४०
 २० छणमग्गणत्थमच्छइ गोवियक्कोवो विसेसियपनाओ ।
 जइ कह वि निसातिमिरे छुमेज एयं^३ समुहम्मि ॥ ३४१
 सम[इ]कंते दियहे वट्ठंते रयणिपदमज्जामम्मि ।
 निज्जामएण केणइ पुट्ठं उदामसदेण ॥ ३४२
 'ओ अत्थि जलहिमज्जे दीनं निम्माणुसं अइपमाणं' ।
 २५ नामेण भूयरमणं तम्मि यहायम्मि गंतव्वं ॥ ३४३
 तत्थज्जत्थि महाहरओ गंभीरो भट्टरजीरपडिपुज्जो ।
 घेत्तव्वं तत्थ जलं गुणंतु संजचिया सवे ॥ ३४४
 सोऊण घोसणं तं महेमरो पमुइओ विचिंतेइ ।
 'होही सुंदरमेयं छट्ठिस्सं तत्थ दीअम्मि ॥' ३४५

ततो पहायसमए पोयं धरिऊण दीवनियडम्मि ।	
जलगहणत्थं चलिओ पवहणलोगो तहिं बहुओ ॥	३४६
मणइ महेसरदत्तो - पेच्छामो ता वयं इमं दीरं ।	
जइ रोचइ तुह सुंदरि !' तीए भणियं- 'हवउ एवं ॥'	३४७
चलियाइं तओ दुन्नि वि सलिलं पाऊण तम्मि हरयम्मि ।	5
'अहरमणिओ दीवो पेच्छामो ताव एयं पि ॥'	३४८
इय एवं जंपंतो हियए दुट्ठो मुहम्मि पियवाई ।	
परिसक्किउं पवत्तो दंसितो तीए वणराई ॥	३४९
कत्थइ असोगतरुणो निरंतरं मेहवदंसारिच्छा ।	
कोइलफलरपमुहलं कत्थइ सहयारतरुनिवहा ॥	३५० 10
फलरसत्तिचघराओ निरंतराओ कहिंचि सिंदीओ ।	
नालीरीओ कत्थइ अविरललुंघंतलुंघीओ ॥	३५१
कत्थइ दाडिमरुक्खा कत्थइ जंवीरगहिरगुम्माइं ।	
कत्थइ दक्खामंडवछायापरिसुत्तसारंगे ॥	३५२
दाइंतो दइयाए सुंदरवणराइराइयं दीवं ।	16
पत्तो हरयासजं पेच्छइ व[५. १२] णगहणमइगुविलं ॥	३५३
मालइजाईकलियं साहावियकयलिगेहकयसोहं ।	
दट्ठण मणइ- 'सुंदरि ! संता परिसक्केण तुमं ॥	३५४
ता माणेमो' एयं कयलीहरयं मणोहरच्छायं ।	
तरुपल्लवेहिं सेजं काऊण खणं पि वज्जामो ॥'	३५५ 20
तीए 'तह' चि भणिए रइयाए मुहयरीए सिआए ।	
मुत्ता पत्तन्नचित्ता सुविसत्त्या नम्मया तहियं ॥	३५६
चेत्तस्स सच्छयाए परिस्ममाओ मुसीपवणाओ ।	
भयसंभमरहियमणा वसीरुया झं चि निदाए ॥	३५७
इपरो वि वूरचित्तो दट्ठं निदापरवसं एयं ।	
सणियं ऊत्तरिऊणं पहाविओ वहणजणसमुहो ॥	25 ३५८
दोहिं वि करेहिं सीसं निविडं' वच्छ[त्थ]लं च ताटितो ।	
लछवमुवपुपो 'हा हा ! मुट्ठो' चि पलवितो ॥	३५९
सहम पि तओ भणिओ रोवंतो चारिऊण मिचेहिं ।	
'सत्थपइ ! केण मुट्ठो कहिं चं मा वल्लहा तुज्ज ! ॥'	३६० 30

सो आह—‘इत्य गहणे अत्थि महारक्खसो अइपमाणो ।

पेच्छंतस्स य दइया खणेण कवलीकया तेण ॥ ३६१

अहमवि देवनिओआ पलायमाणो इहं समायाओ ।

संचलह ताव तुरियं खल्लामो तेण मा सवे ॥’ ३६२

इय मेसिएहिं^१ तेहिं सहसा परिपेछियाइं वहणाइं ।

संठाविओ य एसो रुयमाणो कह वि किच्छेण ॥ ३६३

तो सो वि सुट्ठु तुट्ठो चिंतइ ‘सिद्धं’ समीहियं मज्झं ।

निच्छदा सा पावा निवारिओ^२स्वन्नवाओ वि ॥’ ३६४

[नम्मयासुंदरीए सुन्नदीवम्मि पलावो]

१० नमयासुंदरी वि सुइरमच्छिऊण निहावगमे विउट्ठा, उट्ठावणपुद्धीए मचारा-
मिमुहं भूयं पसारइ । तत्थापेच्छंती तं दुइयपासं निरुवेइ ‘नूणं सरीरचिंताइकजे
कथइ गओ । मा निहाविग्यं ति नाहं विवोहिया, तुरियमेवेहेहिं’^३ ति ठिया
मुहुत्तं । जाव नागच्छइ ता ‘मम धीरियं परिच्छइ’^४ ति भाविंती मणइ—

‘पाणवछइ ! कओ अबलणं धीरिमा ? तुरियमेहि वीहेमि एगागिणी । किं
१५ वा च्हि(निलु ?) कणवेइयमारदं ? दिट्ठो ति मालइडालंतरिओ, कपलीवणे
चिट्ठसि । इचिओ येव परिहासो सुंदरो होइ, एहि तुरियं, बाहराहिं’^५ या
जेणाहमागच्छामि ।’ बहुं पि मणिय न कोइ जंपइ ‘नूणं सत्तामिमिमुहो गओ
भविस्सइ चि । सत्थरोलो’^६ मि [न ?] सुवइ [चि ?]’ संभया संठाविओवरिछ-
कडिछा पहाविपा, पत्ता वासट्ठणं । तं पोयट्ठणं पि मुत्तं दट्ठुण दइमाउलीहया

२० चिंतइ ‘सवमेर्यमसंभावाणिजं, नूणं सुमिणय[१. १३] महं पेच्छामि । भूयपे-
याइणर वा केणावि विमोहिय म्हि’^७ चि भीयदियया रोयमाणी विलविउं
पयत्ता । कहं ? — ‘हा कंत ! नाथ ! दइय ! नाहं पेच्छामि मोहिय म्हि केणावि,
देहि देहि दंसणं निम्पिणो सि’^८ एवं कहि जाओ ।

वीसरिया कीस अहं बहुजणवावारमाउलमणस्स ।

अहवा न घटइ एयं कहेहि ता कारणं अत्तं ॥ ३६५

काऊण मज्झ रुवं वेलविओ किमसि [भूय] रुवेण ।

भूयरमणु चि नामं सुवइ एयस्स दीरस्स ॥’ ३६६

मुच्छिजइ खणमेकं खणमेकं लट्ठवेयणा रुयइ ।

‘हुणइ पलावे विविहे खणं खणं किं पि ज्ञाएइ ॥ ३६७

एमेव मुन्नपुं(बु)न्ना वणंतराईं खणं निहालेइ ।	
‘एएहि दइय ! दइयय !’ वाहरइ पुणो पुणो मूढा ॥	३६८
सोऊण य पडिसइं तत्तोहुत्तं पहावए तुरियं ।	
पुणरवि अपेच्छमाणी कुणइ पलावे बहुपयारे ॥	३६९
भणइ वणदेवयाओ — ‘तुम्मे जाणह फुटं कहह मज्झ ।	५
मोत्तूण मं पसुत्तं कत्थ पलाणो पिओ सो मे’ ? ॥’	३७०
सोऊण सउणविरवं एमो मं कोवइं चि पहसंती ।	
धानइ तत्तोहुत्तं अपिच्छमाणी पुणो रुयइ ॥	३७१
एयं जाव दिणंते’ रुयमाणि’ तं तहा करुणमइं ।	
दइमचाइंतो इन खरो बुट्ठो जलहि[मज्झे] ॥	३७२ 10
दइण पजंपइ — ‘किं नै नियसि अंधारियं [तुमं ?] भुवणं ? ।	
‘एगागिणी वराईं कह होही सा पिया मज्झ ॥’	३७३
भुजो वि करुणसइं तह रुक्खं तत्थ भीयहिययाए ।	
जह दीनदेवयाओ समं परुच्चाउ णेगाओ ॥	३७४
अलइंती निइसुहं ताडंती नियउरं पुणो भणइ ।	15
‘किं हियय ! वल्लपडिय न फुट्टसि जं एरिसे वसणे ॥’	३७५
उदहिरवं अइमीमं निमुणंती विविहसावयसरे य ।	
कंपंतसपलगत्ता कह [वि] गमेइं तयं रयणि’ ॥	३७६
साउ [य] उइओ खरो विहुणेचा रयणितिमिरपम्मारं ।	
किं जियइ सा वराईं किं धा वि मय चि नाउं वा ॥	३७७ 20
उपत्थेलमारुढा निज्झायंती दिमाउ मवाओ ।	
मणइ — ‘कहिं’ नाह ! गओ इरनि मे देदि पडियणं ॥	३७८
पणाभि कत्थ संपइ कं सरणमुवेमि बम्म माहेमि ? ।	
पिययम ! गुप्फारप्पे कणो टाणं लहिम्मामि ? ॥	३७९
कप्पे जप्पे[ण] केणइ ममे तं नाह ! मज्झ रूपविओ’ ।	25
तह वि’ पडिवन्नरच्छल ! काउं न हु एरिसं जुत्तं ॥	३८०
किर जीवदयामागे उरइट्ठो सुजिरगेहिं तह धम्मो ।	
मो धीमरिओ किं मं गुप्फारप्पे पयंतम्म ॥	३८१

जह परिचत्ता अहयं^१ दुज्जणवयणेहिं^२ मोहियमणेण ।

तह मा जिणवरधम्मं एगंतसुहावहं चयसु ॥ ३८२

मं मोत्तुमणो^३ जइ ता आसि तुमं कीस जणणिजणयाणं ।

पासे नाहं मुक्का जम्मंतरवेरिओ किं मे^४ ? ॥ ३८३

८ [नम्मयासुंदरीए धम्मज्झाणेण कालगमणं]

करुणं रुयमाणीए तीए उवेविण्ण मू(भू?)एण ।

नहयलगण दिन्ना फुडक्खरं एरिसा वाया ॥ ३८४

‘नट्ठो सो पावपई मुदे ! किं रुयसि कारणे तस्स ? ।

किं पलविण्ण सुंदरि ! सुच्चारन्नम्मि एयम्मि ? ॥’ ३८५

१० तं सोऊण नम्मयाए चितियं -

‘आगासगया वाया एसा मुरजाइयस्स कस्सा[^५ १५ ८]वि ।

नूणं न होइ अलियं गओ पिओ मं पमोत्तूण ॥ ३८६

न कयं किं पि अजुत्तं आणा वि न खंडिया मए तस्स ।

तह दंसिऊण नेहं परिचत्ता कीस सुन्नम्मि ? ॥ ३८७

१५ सुयणा सरलसहावा असमिन्निपकारिणो न खलु हुंति ।

एमेव अहं चत्ता अहयं कह तेण विजसेण ॥ ३८८

मुणिसावाओ मीया पडिया कह इत्थ दारुणे वसणे ।

कूयमिवाओ(?) तत्था खिच्चो रुदे समुहम्मि ॥ ३८९

धी धी अहो ! अकजं कयं अणजेण विगयलजेण ।

२० संचालिऊण गेहा एत्थाहं पाडिया दुक्खे ॥ ३९०

अहवा न तस्स दोसो शुबकयं दारुणं समोइच्चं ।

तह सुट्टिण्ण मुणिणा दिन्नो कहमच्चहा तावो ? ॥ ३९१

मु[णि]णो वि नत्थि दोसो महावराहेण चोइयमणस्स ।

उच्छलइ जेण अग्गी चंदणरुद्धे वि अइमहिए ॥ ३९२

२५ किं झुरिण्णे संपह आयहियं सबहा विचित्तेमि ।

धीरेहिं कायरेहिं वि सोढवं जेण मुहदुक्खं ॥ ३९३

होऊण कायरा जइ करेमि मरणं न दुक्करं तं तु ।

किं तु अविहाणमरणं निरारियं वीरनाहेण ॥ ३९४

मन्ने ता चच्चाओ कुमारसवणीओ जीर्णलोगम्मि ।

३० पियविप्पओगदुक्खं जाओ सुमिणे वि न मुणंति ॥ ३९५

अहर्यं पि वालभावे जइ ता गेण्हेज्ज जिणमए दिक्खं ।	
एयारिसदुक्खाणं नामं पि न ताव जाणंती ॥	३९६
अज्ज वि जइ जीवंती जंबुदीवं कइं पि पाविज्जा ।	
गेण्हेस्सं ^१ पव्वजं सुहत्थिस्सरिस्स पामूले ॥	३९७
एसो इहेव नियमो पारिस्सं छट्ठमत्तपज्जंते ।	४
नियमेण एगवारं फासुयफलपत्तपुप्फेहिं ॥ ^२	३९८
संठाविज्जण हिययं घेत्तुण अभिग्गहं ^३ इमं धोरं ।	
निहणइ उदयस्स तडे संकेयपटं ^४ चिरपसिद्धं ॥	३९९
जिणधम्मो बोहित्थं साहू संजचिया सहाया मे ।	
निज्जामओ जिणिंदो भवजलही दुत्तरो कह णु ॥	४०० 10
चत्तारि मंगलं मे अरहंता तह य सबसिद्धा य ।	
सवो वि साहुवग्गो धम्मो सबभुपन्नत्तो ॥	४०१
धन्ना हं जीय मए सामग्गी एरिसा समणुपत्ता ।	
भवसयसहस्सदुलहं निबंधणं सग्गमोक्खाणं ॥	४०२
ता संपइ मम देवो वीरजिणो विगयराममयोहो ।	15
सयलसुरासुरमहिओ सहिओ अइसयसमूहेण ॥	४०३
संसारभउविग्गा एगग्गा गुरुवएसु जा लग्गा ।	
सेवंति सुद्धचरणं ते गुरुणो साहुणो मज्झ ॥	४०४
जीवाइए पयत्थे जिणभणिए सहहामि सबे वि ।	
न रमइ एकं पि खणं कुतित्थसत्थे मणं ^५ मज्झ ॥	४०५ 10
इय दढसम्मत्ताए पत्ताए दारुणम्मि वसणम्मि ।	
सा होज्ज मज्झ चिंता जीवामि मरामि वा झं ति ॥	४०६
कित्थियमेयं वसणं महाणुभावेहिं धीरचित्तेहिं ।	
सहियाइ ^६ सुणिवरेहिं सुवंति जिणागमे जाइं ॥	४०७
निप्फोडियाणि दोन्नि वि सीसावेदेण जस्स अच्छीणि ।	25
न य संजमाउं चलिओ मेयज्जो मं ^७ प १४ ^८ दरगिरि व ॥	४०८
कस्स न करेइ चोअं असमोपसमो चिलाइपुत्तस्स ।	
दुक्करकरणं पि तहा अवंतिसुकुमालंमहरिसिणो ॥	४०९
धन्नो गयसुकुमालो ^९ मत्थयज्जलिणं जस्स जलणेण ।	
दट्ठमैसेसं सहसा कम्मवणं ^{१०} चिरपरूढं ^{११} पि ॥	४१० 30

१ गण्हेस्सा. २ अभिग्गहं ३ निनिहणइ. ४ संकेयवयं ५ खण. ६ जस.
 ७ साहियाइ. ८ ति. ९ संजमाओ. १० "सुकुमाल". ११ "सुकुमाओ. १२ दवम".
 १३ कम्मावणं. १४ परूढं.

धन्नो मुणिवइसाहु धम्मज्झाणम्मि निच्चलो धणियं ।
 दद्धो^१ ससीसपाओ जल्लिएण वणे हुयासेण ॥ ४११
 रिसिदत्ता-सीयाहिं अत्ताहि वि अंजणापमुक्खाहिं ।
 सुवइ महासईहिं दुस्सहदुक्खाई^२ सोढाई ॥ ४१२
 ता जीम ! मा किलम्मसु उवेयं नियमणम्मि मा कुणसु ।
 साहससहायसहिया कल्लाणसयाई पावंति ॥^३ ४१३
 इय बहुविहमप्पाणं अणुसासिंती गमेइ सा कालं ।
 वयइ य पोयठाणं दिणे दिणे उभयकालं पि ॥ ४१४
 'जइ ता लहामि कत्थइ जंबुहीवाणुगामियं सत्थं ।
 मिलिऊण सज्जणाणं करेमि ता उत्तमं चरणं ॥'^४ ४१५
 एयं चिद्धंतीए योलीणं माससत्तगं तत्थ ।
 अमुयंतीए सत्तं सद्धिं सम्मत्तरयणेण ॥ ४१६
 सकाराभावाओ सीयायवपवणसोसियसरीरो ।
 तीए तणुयंगीए संजाया केरिस्ती छाया ? ॥ ४१७

अवि य—

उत्तत्तकणयवन्नो देहो जो आसि पुवकालम्मि ।
 सो लक्खिजइ इण्हि पडियं नवमेहरांडं वै ॥ ४१८
 कोहंडस्स र्वं विटं कंठो तणुयत्तणेण संबुच्चो ।
 तावसत्तिरं वै सीसं केत्तेहिं जडत्तपचेहिं ॥ ४१९
 परिसुसियनीलपंकयनालिं पिच सहइ बाहियौलुयलं ।
 पक्का मा[स]फली इव हत्थंगुलिपाउ मुक्काओ ॥ ४२०
 चुशुगमेत्तुवलक्खियपओहरं पयडपंसुलं वच्छं^५ ।
 चासुंडोयरतुल्लं उदरं खामत्तमुबहइ ॥ ४२१
 कट्टमयं पित्र धडियं नियवफलयं अमंसलं जायं ।
 अइधूलगुंफियाओ^६ जंघाओ फागजंघ व ॥ ४२२
 तं तारिसयं तीसे अंगं दइण नूणमुविग्गो ।
 आसालग्गो जीवो न मयइ वोढुं असत्तो वि ॥ ४२३

[नम्मयासुंदरीए चुहपिउणा सह मिलणं वच्चरकूलगमणं च]

एत्थंतरे नम्मयासुंदरीए पुत्तोदयरजुसंदाणिओ व वच्चरकूलं उदिस्स चलिओ
 ३० नम्मयापुराओ वीरदासो । कल्लाणयविसेसेण संपत्तो भूयरमणदीनासत्तं । दइणं

नम्मयासुंदरीसमुन्मियं चिंधं भणिउमाढत्तो-‘भो भो ! अत्थि इह दीवे कोइ भिन्नाहणिओ’ । समओ एस थोयवणियाणं, एयं मोत्तूण न गंतवं । ता ठवेह एयस्स समीवे पवहणाइं ।’ ठवियाइं च तेहिं । तओ समुत्तिन्नो समागओ हरयतीरे । दिट्ठाइं च मसिणधूलीए अचिरागयाए नमयासुंदरीए पयाइं । ताइं च सपुंदाइं पिव मन्नतो सविसेसं पलोइऊण भणिउमाढत्तो-^८ ‘भो भो याणिपया ! एह एह, दंसेमि किं पि कोउगं ।’ समागयाणं च दंसियाइं, भणियं च वीरदासे[५.१५५]ण-‘न ताव एयाइं पुरिसपयाइं, जओ एएसिं पच्छिमभागो भारिओ इव लक्खिज्जइ । किं बहुणा ? एयाइं नम्मयासुंदरीए संतिपयाइं पयाइं ।’ तेहिं भणियं-‘अहो अच्छेरयं । कत्थ नम्मयासुंदरी ?’ वीरदासेण भणियं-‘जइ अहमन्नो भवामि ता एयाइं पि^{१०} अन्नाइ भवंति । एयागिणी य एसा, जओ पुरिसपयाइं नत्थि । चिरआगया यं नज्जइ जओ पव्हओ दंडओ एस । ता एह ताव सम्मं निरिक्खिमो’ चि भणंतो चलिओ दंडएण । नाइइरगएण निमुओ जिणगुणपडिबद्धाइं थुइथोचाइं पढंतीए सहो । पवभिन्नाया, ‘मा संखोहं गच्छिही’ [चि ?] महया सदेण भणियं-‘निसीही’ । सा वि कहिं इत्थ चुल्लवप्पो’ चि विम्बिया अप्पाणं^{१५} संठविउं सम्मुही समुट्ठियां । तओ दट्ठूण वीरदासं पम्हुट्ठं’ पि दुक्खं सयणजण-दंसणे पुणन्नवं’ होइ चि दुक्खउभरमारिया चलणेसु निवडिऊण विमुक्ककंठं रोविउं पयत्ता । तओ-

रणमेकं रुयमाणी पडिसिद्धा [सा न] वीरदासेण ।

उगिलियहिययदुक्खा जेण सुहं कहइ निपयुत्तं ॥ ४२४^{२०}

दोहि वि करेहिं सीसं गहिऊणुद्धीकया रणदेण ।

आलिगिऊण गाढं निवेसिया निययअकम्मि ॥ ४२५

भणिया-‘पुत्ति ! कहिज्जउ काज्यत्था एरिसी इमा तुज्ज ।

साहिज्जउ पुत्तंतो असंभवो तुह कहं जाओ ? ॥’ ४२६

आखमारिसिसावाओ’ सिट्ठो तीए असेसपुत्तंतो ।

‘इह ठाणम्मि पसुत्तं मोत्तूण गओ पिओ जाव ॥ ४२७

अहमपि [चि]रस्स थुट्ठा सुन्नमणा एत्थ घणवणे दीवे ।

अमुणियत्तण्हण्हल्लुहा अविवाणियजामिणीदियहा ॥ ४२८

गहगहिया इन भमिया “हा पियपम ! हा पिय !” चि पलवंती ।

मीमम्मि एत्थ दीवे केइ दिणे तं न याणामि ॥ ४२९^{३०}

- कइवर्यदिणपेरंते आगासगएण केणइ सुरेण ।
 मणियं “न एत्थ भत्ता कस्स कए रुपसि तं मुद्धे । ॥” ४३०
 मुणियं च मए सबं नूणं अवउज्झिया अहं तेण ।
 कत्तो अवरहाओ एयं पुण नेव जाणामि ॥ ४३१
 परिमुक्कजीवियासा भाविय संसारविलसियं विसमं ।
 जिणवरमणियं धम्मं करेमि ता ताय ! एमग्गा ॥ ४३२
 अणवरयमेव सुवई अइधोरो एस जलहिनिग्घोसो ।
 सावयजणा अणेगे ममंति पासेसु भयजणगा ॥ ४३३
 कोकंति कोल्हुर्यगणा निसासु केकंति मसुयसंयाया ।
 धूरुगुरंति वग्गा उप्पज्जइ जो भयं मज्झ ॥ ४३४
 ताव चिय होइ भयं निवसइ हिययम्मि जाव जीवासा ।
 सा वि मए परिचत्ता तत्तो कत्तो मउप्पत्ती ॥ ४३५
 क्षायंती वीरजिणं भाविंती विविदभावणाजालं ।
 दूरियअट्टदुहट्टा तायाहं एत्थ चिट्ठामि ॥ ४३६
 ताय ! ममावि कहिज्जउ कहं [५. १५ B] तए जाणिया अहं इत्थ ।
 अचन्धुयं महंतं ताय ! इमं भासए मज्झ ॥ ४३७
 तो मणइ चुल्लवप्पो — “पुत्ति ! तुहावट्ठिई” इह पएसे ।
 तह सुहियाए जाया किं न हु अचन्धुयं एयं ॥ ४३८
 सा संपज्जइ सुद्धी हुंति सहाया वि तारिसा चैव ।
 जारिसया जिपलोए नरस्स भवियवया होइ ॥ ४३९
 न कयाइ मज्झ सुंदरि ! मणोरहो आसि पोयवाणिजे ।
 अत्थि घरे चिय विहवो मुहाई संतोससाराहं ॥ ४४०
 तुह पुत्तचोइयस्स व जाया एयारिसी मई कह वि ।
 गंतुं वच्चरक्कलं करेमि अत्यज्जणं इण्हि ॥ ४४१
 चलिओ मित्तेहिं समं संपचो जाव इह पएसम्मि ।
 दिट्ठा सायरतीरे ताव पढाया पवणविट्ठया ॥ ४४२
 तं दट्ठं ओइन्नो सुंदरि ! एयम्मि भूयरमणम्मि ।
 दिट्ठाई तुह पयाई नायाई परिचयगुणेणं ॥ ४४३
 तेसिं अणुंसारेणं संपचो सुयणु ! तुह समीवम्मि ।
 दिट्ठा सि तुमं संपइ निहि व दारिद्विक्खिएण ॥ ४४४

10.

15.

20.

25.

30.

चित्तेमि तओ हद्दी सा तारिसरूपकंतिगुणकलिया ।

केण इमा मह धूया उवणीया एरिसमवत्थं ॥ ४४५

हा हा ! खलो अणञ्जो निछञ्जो निग्घिणो^१ महापावो ।

को नाम हुञ्ज पुरिसो जेण इमा पाडिया दुक्खे ॥ ४४६

नूणं न अत्थि ठाणं नरयं मोत्तूण तस्स पावस्स ।

जेण जणवह्णहगुणा एसा दुहसंकडे छ्वा ॥ ४४७

कह से चलिया चलणा कह वा हिययं झडं^२ चि न हु फुट्टं^३ ।

कह सो जीवइ लोए जेण कयं एरिसं पावं ? ॥ ४४८

हा बाले ! हा वच्छे ! सुलक्खणे ! सरलसुंदरसहावे ! ।

संपत्तं कह णु तए सुंदरि ! एवंविहं दुक्खं ? ॥ ४४९^{१०}

अज्जेव तुमं जाया जाओ परमूसवो इमो अम्ह ।

दिट्ठा सि तुमं वच्छे ! जीवंती कह वि तं अज्ज ॥' ४५०

भणियं च सुंदरीए— 'सीईभूयाई मज्झ अंगाई ।

जाया य जीवियासा तुह मुहकमलम्मि दिट्ठम्मि ॥ ४५१

वसइ मम जीवलोओ विमलीभूयाई दिसिं^४हुमुहाई ।

अमएण व सेत्ता हं तुह मुहकमलम्मि दिट्ठम्मि ॥' ४५२

तओ महुवरयणोदएणं निव्वावियदुक्खानलौ नीया वीरदासेण महद्दासक-
लयाभरणे । अन्नंगिया कल्लानतिष्ठेण, उवड्डिया सुरहिसोमालेहिं उवड्डणेहिं,
मज्जाविया तिहिं उदएहिं, अलंकिया पहाणरत्थाइएहिं, भोइया विविहोसहस-
णाहं सरिरसुहकारिणीमहापेजं । किं बहुणां ? महाविज्जेणेर विसिट्ठपत्थाइएहिं^{२०}
तहा तहा पडियरिया जहा थेवेहिं चेव वासरेहिं जाया साहावियसरीरा ।
तओ भणिया तेण सहायमणुस्सा— 'भो ! संपन्नो अम्ह मणोरहाइरित्तो महालाभो
नम्मयासुंदरिलंभेण, ता देह पच्छाहुत्तं पयाणयं ।' तेहिं भणियं— 'मा एवं
भणाहि । जओ आगया बहूणि जोयणसयाणि पञ्चासन्नं वन्नरकूलं वड्ढइ ।
अन्नं च एस नम्मयालाभो उत्तमो [५ १६५] सउणो । अओ चेव तत्थ गयाणं^{२५}
विसिट्ठो लाभो भविस्सइ चि । अओ सबहा जुत्ता वन्नरकूलजत्ता ।' एवं भणिओ
दक्खिन्नसारयाए तहाविहभवियवयानिओगओ पयड्डो वीरदासो ।

धेनदिवसेहिं पत्तो पेत्तिजंतोऽणुकूलपणणेण ।

पत्तो वच्चरकूले पोयट्ठाणं मणभिरामं ॥ ४५३

१ निघिणो. २ उड्ड. ३ फुट्टमा. ४ वट्टं ५ दुक्खानत्त. ६ हुयणा.

उत्तारिऊण भंडं संजंत्तियवाडयस्स मज्झम्मि ।

निम्माविया य सहसा गुणलयणीं भियगपुरिसेहिं ॥

४५४

तीसे मज्झे सिञ्जा निम्मविया नम्मयाइ पाओगा ।

चिद्धइ य सुहासीणा सुत्ता वा नम्मया तत्थ ॥

४५५

अह अत्थि तत्थ दीवे नयरं नामेण वच्चरं रम्मं ।

भणिकणगरयणपुत्तं वच्चरलोयस्स कयतोसं ॥

४५६

तत्थअत्थि हरिणलंछणलंछणकिरणुंजलो जसपयासो ।

नामेण इंदसेणो सुपयासो पुहइवीदम्मि ॥

४५७

सो पुण हिओ पयाणं जणओ इव निययमंडलगयाणं ।

दीवंतरागयाणं विसेसओ पोयवणियाणं ॥

४५८

पोयट्ठाणपुराणं अंतो दोन्हं पि नाइदूरम्मि ।

बहुजणकयपरिओसं वेसाण निवेसणं अत्थि ॥

४५९

विजइ य तत्थ गणिया हरिणीनामेण नयरसुपसिद्धा ।

नरवइकयसामित्ता गणियाण सयाण सचण्हं ॥

४६०

गिन्हइ सा वि विढचं तासिं सबासिमेव दासीणं ।

सा वि पयच्छइ रक्खो भागं तइयं चउत्थं वा ॥

४६१

अत्थि र्थं रायपसाओ तीए सवेहिं पोयनाहेहिं ।

अट्ठसयं दम्माणं दायवं रायमाडीए ॥

४६२

नरवइकयप्पसाओ गवं सबो जणो बहइ पायं ।

पर्यइत्तुच्छसहावो किं पुण पन्नगणावग्गो ॥

४६३

सोइग्गरूवगवं समुबहंतीं तओ विसेसेण ।

उम्मत्ता इव हिंइइ हीलंतिं न[य]रज्जणं सबं ॥

४६४

[वीरदासस्त हरिणीवैसागिहे गमणं]

निसुर्यं च तओ तीए जंनुदीवाउ आगयं वहणं ।

सामी उ वीरदासो तस्स चि जणप्पवायाओ ॥

४६५

गोससमयम्मि ताहे महग्घरत्थाण जुवलयं घेनुं ।

पहियं चेडीजुयलं निमंतयं पोयसामिस्स ॥

४६६

भणिओ य सप्पणामं कोसल्लियमप्पिऊण सो तेण ।

‘विज्जवइ अज्ज ! हरिणी अम्हाणं सामिणी एवं ॥

४६७

होयवमज्जं सामिय ! अम्हाणं पाहुणेहिं तुम्मेहिं ।	
अम्हं रायाएसो कायवं तुम्ह पाहुन्नं ॥'	४६८
ता भणइ वीरदासो—'कहियवं सामिणीय तुह वयणं ।	
मवि(दी?)यमेयं सवं कयं च तुम्मेहिं दट्ठवं ॥	४६९
अम्ह वि रायाएसो पडिवज्जेयवं' इमं तुमं भदे ! ।'	5
भणिऊण तासिमप्पइ अट्ठसयं रूढ(व?)दम्माणं ॥	४७०
गंतूण चेडियाहिं' कहियं हरिणीए वीरसंलवियं ।	
उवणीयं अट्ठसयं दम्माणं पाहुडं ताहिं ॥	४७१
जाणियहिययाकूयो कुविया हरिणी विचित्तइ 'नूणं ।	
आगंतुं' सो नेच्छइ करेइ मम माणपरिहारिणं ॥	४७२ 10
दोहग्गिणि त्ति लोए मज्झ पसिद्धी अणागए होही ।	
ता पेसिऊण दवं कोकेमि' तमेव गेहम्मि ॥'	४७३
पेसेइ तओ चेडिं—'भणिज्ज धणमप्पिऊण तं वणियं ।	
न हिमह धणेण कज्जं तुमम्मि गेहे [प. १९ B] अणितम्मि ॥ ४७४	
नो खलु रायाएसो "मुहाइ गेण्हेज्ज तं तओ वित्तं ।	16
किंतु विणएण भामिणि ! आराहित्ता मणं तस्स ॥"	४७५
पडिभणइ वीरदासो—'आराहियमेव मह मणं तुमए ।	
सम्भावसारमेयं निमंतणं कारयंतीए ॥	४७६

भणियं च—

वापो सहस्समइया सिणेहनिज्झाइयं सयसहस्सं ।	20
सम्भावो सज्जणमाणुसस्सं कोडिं विसेसेइ ॥	४७७
ता मा काहिसि भदे" ! अम्होररि अन्नहा मणं किंपि ।'	
इय भणिऊण सदवा विसज्जिया सा गया तुरियं ॥	४७८
किं पुण सो नागच्छइ ताओ" अन्नाउ वयणकुमलाओ ।	
भुजो वि पेसियाओ णेगाओ छेयं'चेढीओ ॥	४७९ 25
तम्मि समपम्मि दिट्ठा आसन्ना नम्मया जणययणं ।	
मुहु मुहु निज्जायंती सिणिदलोलेहिं नयणेहिं ॥	४८०
तीए सरीरसोहं दट्ठण सविम्भियाउ मत्ताओ ।	
अन्नोन्नं वयणाइं पलोइउं' स चि लग्गाओ ॥	४८१

१ 'मज्झ'. २ 'वजेपच्चं'. ३ 'कोटियाहिं'. ४ 'पाहुवा'. ५ 'आगंतु'. ६ 'हानी'. ७ 'कोकेमि'.
८ 'वेदी'. ९ 'वाया'. १० 'माणुमरम'. ११ 'भित्ति'. १२ 'माओ'. १३ 'पेय'. १४ 'ज्ज'.

भणंति य—

- ‘ता रूखवई नारी आसन्नं जा न होइ एयाए ।
सहइ गहनाहजुण्हा सरपहा जा न अछियइ ॥’ ४८२
- पुणरवि सविणयमेवं भणिओ पोयस्स नायगो ताहिं ।
‘अज्ज ! पसीयसुं हरिणिं’ हरिणीवयणं जुणसु कन्ने ॥ ४८३
- नयणेहिं को न दीसइ केण समानं न हुंति उल्लावा ।
हिययाणंदं जं पुणु जणेइ^१ तं माणुसं विरलं ॥ ४८४
- दिट्ठो सि न तं सुंदर ! निसामिया तुह गुणा अणन्नसमा ।
तुह दंसणूसुयमणो तेणाहं सुइ संजाया ॥ ४८५
- न धणेण मज्झ कजं किं पुण नासेइ मज्झ गुणमाणो ।
जइ न पुणसि नियचलणुप्पलेहिं गेहं मम पवित्तं ॥ ४८६
- नासइ तुज्झ वि नियमा गरुयत्तं मह गिहं अणितस्म ।
जं संलविही लोगो विहुणो(?) तिट्ठानरो एस ॥’ ४८७
- एवं बहुप्पयार मणियं सोऊण तासि दासीणं ।
‘जणरंजणत्थगमणे घणउड ! को नाम दोसो त्ति ॥’ ४८८
- इय मिच्चयणमवणा काममकामो वि पुरिसहुगसहिओ ।
सहस त्ति वीरदासो पत्तो गेहम्मि हरिणीए ॥ ४८९
- अब्भुट्ठिऊण तीए पारदा आसणाइपडिवत्ती ।
एत्थंतरम्मि निहुयं^२ पटियं एगाए चेडीए ॥ ४९०
- ‘अन्नस्स वंधभोइणि ! नवपवइसेल्ल[क]पवइल्लस्स ।
आयारमेत्तजसिओ न कज्जकरणक्खमो’ एस ॥’ ४९१
- अमुणियतन्मावाए हरिणीए पुच्छिया रहे^३ चेडी ।
‘साहेहि फुडं भइ ! भावत्थमिमस्म पदियस्म ॥’ ४९२
- तीए भणियं—
- ‘एय सर्मीवे रमणी^४ दिट्ठा अम्हाहिं तत्थ पत्ताहिं ।
उवसिरमतिलोत्तमंगोरीणं[... ..] ॥’ ४९३
- तरुणजणमोहकारणभुवणब्भुयभूयदेहसोहाए ।
तीसे पासम्मि घुपं न सहसि तं हरिणि ! हरिणि व ॥ ४९४
- तं मोत्तूण न कत्थइ मणभमरो रमइ नूणमेयस्स ।
ता किं उवयारपरिस्समेण वज्जेण एयस्स ॥ ४९५

१ °प्पहा. २ पसीयस ३ हरिणी ४ जाणइ ५ °मणो. ६ तिहुयं. ७ °पवयं.
८ आयरं. ९ °ल्लमो. १० ददे ११ रमणीहिं १२ °त्तिओत्तिमं.

भावत्यो तुह कहिओ सामिणि ! एयस्स निययपडियस्स ।

नाऊण इमं तत्थं जं रोयइ तं करिजासु ॥' ४९६

हरिणी भणइ — 'हला जइ न करिस्स[५. १०] इ मज्झ इच्छियं एसो

ता एयनाममुदं तुह अप्पिस्सं कह वि घेतुं ॥ ४९७

चिंधेण तेणं हरिउं आणेजह एयवछहं तरुणिं ।

पच्छिमदारेण पवेसिऊण भूमीगिहं निज ॥ ४९८

कायघं पडिकूलं दक्खिन्नविबज्जियस्स एयस्स ।'

सामच्छिऊण एवं अल्लीणा सत्थवाहस्स ॥ ४९९

अयउज्झियनेहाण वि विन्नाणं किंपि होइ वेसाणं ।

पयडंतीओ नेहं जेण जणं पत्तियावति ॥ ५००¹⁰

अब्भंगिओ तओ सो, मुगंधनेहेण नेहरहियाए ।

संवाहिय उव्वट्ठिय ण्हविओ^१ ण्हाणेहिं विविहेहिं ॥ ५०१

परिहाविओ^२ य तत्तो सोमालाई महग्घवत्थाई^३ ।

आलिंपियं च अंगं गंधुकडचंदणाईहिं ॥ ५०२

काऊण कोउयाई कप्पूरागुरुतुरुकमाईहिं । 15

विहिया से धूणिया तस्स मणोरंजणपराए ॥ ५०३

बहुहावभावसारं नाणाविहचाडुकम्मकुसलाए ।

तह तह भणिओ वि घणं न पयत्तो तीय वयणम्मि ॥ ५०४

माणीय सुंचमईहरि(भणिया च सुंदरि अहं?) संपइ वच्चामि अप्पणो ठाणं ।'

अंसुजलल्लियवयणां पुणो वि धुत्ती इमं भणइ ॥ ५०५²⁰

['.....'] अभग्गमाणा नयरपहाणा बडुं पि झप्पखंती ।

तुमए नाई गणिया उट्टारूढेण सुणिय च ॥ ५०६

तह वि हु मे नयणाई निम्माणाई न चेव तिप्पंति ।

तुह दंसणस्स ता कुण खणभेकं जूयगोठ्ठिं पि ॥ ५०७

हरिणिपरिओसहेउं पडिवन्नं तेण उज्जुहियएण । 25

कंजियजलेण छलिओ धुत्तीए जुर्म्मज्जारो ॥ ५०८

विस्संभभावियाणं पवंधणे किमिह नाम पंडिचं ।

अंकपसुत्ते हणिणं संसिजइ केण सरत्तं ॥ ५०९

अह सा पहट्ठवयणां सारीपइं ठवित्तु तस्सग्गे ।

परिकीलिउमारद्धा चिंचियगयदंतसारोहिं ॥ ५१०³⁰

१ नेण. २ भूमि^३. ३ ण्हविउ. ४ परिहाविओ. ५ 'वत्थाहिं. ६ 'रागर'. — ७ 'वयणो.
८ छत्त'. ९ इणियो.

लद्धावसरा घेतुं दाहिणपाणिं भणेइ- 'ते सुहय ! ।
 सुदारयणमपुवं कुरुहलं एरिसे मज्झ ॥' ५११
 भणेइ य नियं चेडिं तो - 'दंसेहि इमं सुवन्नयारस्स ।
 एयाए घडणीए मुहं सिग्घं घडावेहि ॥' ५१२
 उट्ठिउकामो एसो आगंतवं अओ तुरियतुरियं ।'
 इय भणिय पुव्वचेडी पट्टविषा गहियसंकेया ॥ ५१३

[हरिणीचेडीहिं नम्मयासुंदरीए हरणं, तीए पलावं च]

चेडीवंदंसमेया पत्ता सहस चि पोयठाणम्मि ।
 दिट्ठा य सुहनिसत्ता असहाया नम्मया ताहिं ॥ ५१४
 'महे ! सो तुह वणिओ हरिणीभवणम्मि संठिओ संतो ।
 जाओ अपडुसरीरो तेण तुमं सिग्घमाहूयो ॥' ५१५
 तुह पच्चयजणणत्थं सुदारयणं इमं तु पट्टविषं ।'
 एवं भणमाणाहिं समप्पिया मुद्धिया तीसे ॥ ५१६
 सोऊण इमं वणणं संमंता नम्मया विचिंतेइ ।
 'न घडइ तायस्स इमं अलियं जंपंति एयाओ ॥' ५१७
 अहवा पयइअणिच्चे संसारे एरिसं पि संभवइ ।
 अन्नह सुदारयणं कीस इमं येत्तियं तेण ॥ ५१८
 सह वि न जुत्तं गंतुं असहायाए इमाइ सह मज्झ ।
 मग्गेमि ता सहायं परियणमज्जे जणं कं पि ॥' ५१९
 उट्ठेइ निहालेइ य पुणो पुणो निययमाणुसं कं पि ।
 भवियव्वयानिओ[५ १० २]या न य दिट्ठो को वि कत्थावि ॥ ५२०
 किंकायव्वविमूढा ठाउं गंतुं च नेव चाएइ ।
 तो ताहिं पुणो भणिया - 'न एसि जइ भुं च ता अम्हे ॥' ५२१
 चिंतइ पुणो वि एसा अगयाए नूण रुसिही ताओ ।
 जाणइ जुत्ताजुत्तं सो चेव किमम्ह चिंताए ॥ ५२२
 पुव्वरूयासुहकम्मेहिं चोइया तासिमग्गओ ठाउं ।
 संचलिया मा वाला वलवं एत्तु कम्मपरिणामो ॥ ५२३
 ताहिं परिवेढिया सा नाया केणावि नेवं वचंती ।
 भूमीगिहम्मि छुट्ठा पिहियं दारं च तो ताहिं ॥ ५२४

दिट्ठमि अंधयारे हरिया एयाहिं इय परिनाए ।	
मुच्छानिमीलियच्छी पडिया सहस चि घरणीए ॥	५२५
कहकह वि लद्धसभा विमुक्कपुक्कं सरेण करुणेण ।	
घणमवि चिरं परुत्ता न सुया केणावि वज्जेणं ॥	५२६
‘हा हा ! अकजमेयं किं राया नत्थि कोइ इह नयरे ।	5
हरियाऽहमणवराहा निम्भयचित्ताहि दासीहिं ॥	५२७
एसा ण मिछपल्ली किं वा चोराण एस आवासो ।	
जमहमकयावराहा हरिया एयाहिं रंडाहिं ॥	५२८
किं नत्थि कोइ रक्खो सोयां वा नायपेच्छओ को वै ।	
जेणेवमणवराहा हरिया हं चौरनारीहिं ॥	५२९ 10
सूरपयडम्मि दिवसे हरिया हं पिच्छ पावविलयाहिं ।	
सो एस छत्तेहंणो जाओ रायम्मि जीवते ॥	५३०
हा तायय ! कत्थ गओ मा मा अन्नत्थ मं गवेसेसु ।	
अच्छामि एत्थ अहयं छुदा नरओवमे घरए ॥	५३१
तं ताय ! कत्थ चिट्ठसि पत्ता तुह मुद्दिया कहमिमाहिं ।	15
अम्हाण वि जीएणं कुसलत्तं होज तुह ताय ! ॥	५३२
तुह मुद्दार्दसणओ मुद्दा हं ताय ! जाणमाणा वि ।	
मा रूसि[हि] चि ताओ मीया एयाहिं सह चलिया ॥	५३३
हा ! निविडां कम्मगई पत्तो वीओ ^१ न कोइ तुह सत्थे ।	
विहिणा खलेण तायय ! रुद्धा सबे वि दिसिभाया ॥	५३४ 20
तुह दंसणेण तायय ! छुद्धा पुबं पि घोरदुक्खाओ ।	
गा एहि एहि पुणरवि तुरियं मह दंसणं देसु ॥	५३५
आर्म मणंती तायय ! तं किर अशंतवल्लहो मज्झ ।	
तं अलियं चिय जायं तुह विरहे जीवमाणीए ॥	५३६
हा ताय ! मज्झ हिययं वज्जसिलायाहिं निम्मियं नूणं ।	25
जं अज वि तुह विरहे न जाइ सयसिकर सहसा ॥	५३७
हा ताय ! अहं मूढा जुत्ताजुत्तं वियाणमाणी वि ।	
तुह करभूसणमुल्ला पडिया दुक्खदहे घोरे ॥	५३८
बरमासि तम्मि दीवे मया अहं ताय ! सुद्धपरिणामा ।	
संपद इयदुक्खत्ता न याणिमो कह भविस्सामि ॥	५३९ 30

१ वज्जेण. २ सोदा. ३ ओ. ४ *वडियाहिं. ५ सो सए ससत्तत्त. ६ निवडा.
७ वीओ. ८ भास.

ताहे पेच्छेस्सामो^१ विवरंति^२ नम्मयं न संदेहो ।

परियाणियपरमत्था जं जुत्तं तं करीहामो ॥^{५६८}

सोऊण भित्तवयणं उवायमन्नं अपिच्छमाणेण ।

जुत्तमिणं ति कलिच्चा पडिवन्नं वीरदासेण ॥^{५६९}

विणिओइऊण सिप्पं नियमंडं^३ गहियपउरपडिमंडा ।

चलिया पडिप्पहेणं संपत्ता नम्मयानयरं ॥^{५७०}

सिद्धा य वंधवाणं वत्ता मेत्तेहिं जा जहावत्ता ।

अज्जो वि वीरदासो यणं^४ परुज्जो सयणसहिओ ॥^{५७१}

रोइत्ते चिरं सयणा सोयंता संलयंति अन्नोन्नं ।

१० 'हा ! निगियणो हयासो पुत्तो सो रुइदत्तस्स ॥^{५७२}

नत्थि वयणे पइट्ठा^५ एयाण कुले य निच्छओ^६ चेव ।

दिट्ठसयस्स(१) वि वयं पयारिया तेण पावेण ॥^{५७३}

अहवा सो चेव खलो निहओ^७ केणावि असुहकम्मेण ।

एरिसमित्थीरेयणं उज्झइ कहमन्नहा मूढो ॥^{५७४}

१५ मा गेण्हह से नामं न कज्जमन्हाण तस्स तत्तीए ।

सोएमो तं बालं निदोसं आवयावडियं ॥^{५७५}

सा परघरंसंपत्ता सहिटी नूणं कयत्थणा भीमा ।

फाही न सीलभंगं पाणचार्ये वि नियमेण ॥^{५७६}

अवि य -

२० अवि कंपइ कणयगिरी उदेदं धरो वि पच्छिमदिसाए ।

उट्ठइ जलम्मि अग्गी न हु खंडइ नम्मया सीलं ॥^{५७७}

उइयं न णु पुव्वकयं कम्मं तीए महाणुमायाए ।

उवरुवरिमावयाओ उवेंति जं मुद्वेसीलाए ॥^{५७८}

२५ एवं च नम्मयासुंदरीदुक्खदावानलडज्जमाणमाणसो" सबो वि नम्मयापुर-
जणो दुक्खेण कालं गमंतो चिट्ठइ ।

[हरिणीए नम्मयासुंदरि पद कवडसंभासणं]

सा वि पुण नम्मयासुंदरी तम्मि य चारुगणिहे रुयमाणी विलयमाणी,
भीषेदिवसे चेडीहिं उणीयं भोयणं [अ] भुंजमाणी, बहुकूडकवटमरियाए
हरिणीए [भणिया] - 'वच्छे ! भुंजाहि भोयणं । न किंचि अम्हे तुहासुंदरं'^८

१ वेच्छेस्सामो. २ विवरंति. ३ द्वियमड. ४ वग. ५ ओइत्ते ६ पयट्ठा. ७ पेच्छमो.

८ निट्ठमो. ९ 'मित्थी'. १० परपू. ११ 'अप. १२ उवेद. १३ मुद्वे.

१४ 'मालमा. १५ वीय'. १६ 'सुंदर.

चित्तमो । किं तु सो तुह वाणियगो अम्ह संतियं किं' पि आहवं न देइ तेण
तुमवरुद्धा सि । जया सो दाही तथा तुमं पि मुच्चिहिसि' । मा मन्नेसि "सो
मम दत्तं न याणइ" जाणेइ चेव । किं तु वणियाणं जणयाओ तणयाओ
जणणीओ घरणीओ वि सयासाओ अत्थो अचंतवल्हो होइ । तेण दायवं पि,
दुक्खेण देंति । जइ तस्स तुमं पिया ता सिग्घमेव दाही । तुमं पि मुच्चिहिसि ।^६
एस परमत्थो ।' तओ नम्मयाए चित्तियं—

‘एसा जंपइ महुरं हियए हालाहलं विसं वसइ ।

को पत्तियइ खलाए वावाए चप्फलगिराए ॥ ५७९

न कयाइ मज्झ ताओ न देइ आहवयं मुहुत्तं पि ।

एवमणियस्स उच्चियं' करेमि पडिउत्तरं किं पि ॥' ५८०^{१०}

एवमालोचिऊणं भणियं नम्मयासुंदरीए—‘भोइणि! जइ एवं ता मुंचाहि मं
जेण अजेव तुह [आ]हवं दुगुणं तिगुणं वा दवावेमि । देमि तुह दाहिण[ह]त्थं,
अन्नं [५. १९. ४] वा दुकरं सवहं कारेहि ।' तओ तीए भणियं—‘भुंजाहि जइ ते
इच्छा । नाहं सवहेहि पत्तियामि' त्ति भणंती उड्डिऊण निग्गया हरिणी । न
भुत्तं नम्मयाए । तयइदेहम्मओ(तइयदियहे मरउ?) ताव छुहाए त्ति^{११}
भाविंती न पत्ता चेव तीए सगासं हयासा नोवणीयं च भोपणं । पुणो चउत्थे
दिणे 'मा मरिहि' त्ति संकाए ममागया भणित्तं च पवत्ता—‘निग्गमे! करेहि
कवलग्गइणं । जीवंतो जीवो कल्लाणभायणं भवइ त्ति ।' ताहे 'अणुह्लो' मम
एस वाइओ सउणो । नूणं भविस्सइ मे जीयमाणीए सामन्नसंपत्ती । एसा वि
अणुवत्तियवयणा सिसिरहियया होइ' त्ति कलिऊण वत्ताजुत्ताजुत्तवियारिणीए-^{२०}
'मम एगंतहियया लक्खिजसि ता करेमि तुहाएसं जेण अन्नं पि मे' हियं
तुमए चित्तियव्वं' ति विंतीएँ अट्टमभत्ताओ पाणधारणनिमित्तं भुत्तं नम्मयाए ।

एवं अट्टमभत्ता पुणो पुणो पारणं करेमाणी ।

तम्मि घरयम्मि चिट्ठइ" ह्यमाणी नरयसारिच्छे ॥ ५८१

हंसी पंजरछुहा सरइ जहा अविरयं कमलसंडं । २५

तह नम्मया वि सुमरइ निरंतरं जणणिजणयाणं ॥ ५८२

न तहा चाहइ तीए नियअंगे उड्डिया महापीडा ।

जह पित्तियस्स हियए भाविंतीए विरहदुक्खं ॥ ५८३

पचासन्नावासा वग्घीए कंपइ(ए) जहा हरिणी ।

तह कंपमाणहियया भएण एमा वि हरिणीए ॥ ५८४^{३०}

जिणगुणगणगहियाइं धुइयोत्ताइं पुणो परिगुणंती ।

चिट्ठइ मोकरासाए परिभारिंती इमं हियए ॥

५८५

‘कइया होज्ज दिणं तं जत्थाहं साहुणीण मज्झम्मि ।

धम्मज्झाणोवगया करेज्ज सिद्धंतसज्झायं ॥’

५८६

[नम्मयासुंदरीए गणियत्तणे हरिणीकयोवएसो]

अन्नया जाणिउण पडिगए पवहणवणिए ‘सिद्धं मम वदं (कवडं?) ति
पहट्टेहियया समायाया नम्मयासुंदरिसमीनं हरिणी, भणिउं पवत्ता — ‘हत्ता !
पेच्छ तेण वणिएण जं कयं । न दिन्नं मम देयं । तुमं पि मोत्तूण णट्ठो ।
धिरत्थु तस्स ववहारो जो तिट्ठाए मोहिओ नियमाणुसं परिचयइ । ता भदे !
10 मा तुमं तस्स फारणे सिज्जिहिसि । चेद्ध निबुया मम गिहे इमिणा मम परिय-
णेण सद्धिं विलसंती । नाहं तुह माराओ वीहेमि । मम वयणकारिणीए न ते
किं पि मंगुलं भविस्सइ ।’ तओ ‘नूणं मम पउत्तिमपाविऊण निरासीभूओ
पडिगओ ताओ । होउ तस्म कुमलं ममाए मंदभग्गाए न याणामि’ किं
‘पि अणुमयियव’ ति चिंतिउण पडिभणियं—‘का ममानिहुइं तुह समीव-
15 ट्ठियाए ? तुममेव मम हियाहियं चित्तेसि’ चि बुचे नीणिया भूमिगिहाओ,
गिहमल्ले मोकराचारेण चेद्धइ चि । अन्नया पुणो वि भणिया हरिणीए—
‘सुंदरि ! दुल्लहो माणसीमारो, खणभंगुरं तारुन्नं, एयस्म वित्तिट्ठसुहाणुभ-
वणमेव फलं । तं च संपुन्नं वेमाणमेव संपडइ, न कुलंगणानं । जओ पहाणमवि
‘भोयणं पइदियहं भुंजमाणं न जीहाए तहा सुहगुप्पा[ए]इ, जहा नवनरं
20 दि[म. १९ B]णे दिणे । एवं पुरिसो नवनवो नवनवं भोगसुहं जणइ य ।

अन्नं च —

वियरिज्जइ सच्छंदं पेजइ मज्जं च अमयमारिच्छं ।

पच्चकरो विन सगो वेसामारो किमिह वट्ठणा ? ॥

५८७

तुज्झ वि रइरूवाए पुरिसा होहिंति किंकरागारा ।

वसियरणभाविआ इय दाहिंति मणिच्छियं दवं ॥

५८८

एयाओ सवाओ अद्धं मे दिति निपविट्ठत्तस्म ।

तं पुण महं इट्ठयरी देजाहि चउत्थयं मायं ॥’

५८९

इय दासीधुत्तीए नाणानिहजुत्तिउचिनिउणाए ।

भणिया वि न सा भिन्ना जलेण छुहलित्तिभिनि व ॥

५९०

भणितं च पवत्ता—

‘जं जस्स जणे रुढं जुज्झइ तस्सेव मामि ! दं(तं) कम्मं ।
न सहइ चलणाभरणं सीसम्मि निवेशियं कह वि ॥ ५९१

भणियं च—

जं जसु घडियं तं तसु छज्झइ उट्टह पाइ कि नेउरु वज्झइ ? । ५
सुइ वि भुक्खइ भुल्लउ न कुणइ कइय वि चम्मयरत्तणु गिहिवइ ॥ ५९२

तुम्हाणं चिय सोहइ एसायारो न जाउ अम्हाणं ।

लज्जाए मह हिययं फुट्टइ व इमं सुणंतीए ॥ ५९३

जं जस्स कुले रुढं तं तस्मासुंदरं न पडिहाइ ।

भणइ जणे चम्मयरो सुइ सुयंघं घरं मज्झ ॥ ५९४ 10

धुत्ता सि मए भामिणि ! सघं काहामि जं तुमं भणसि ।

एसंजली कओ मे मा गणियत्तं समाइससु ॥ ५९५

पुणरवि भणेइ धुत्ती—‘एसो धम्मो जयम्मि सुपहाणो ।

जं घहुनराण सोकरं कीरइ अंगप्पयाणेण ॥ ५९६

अहवा धम्मे दिज्झइ निययसरीरेण अज्जिओ अत्थो । 15

एसो वि महाधम्मो जइ कजं तुज्झ धम्मेण ॥ ५९७

पडिमणइ नम्मया तं—‘धम्मो माविज्जए ण विभवेण ।

उप्पज्झइ इह भामिणि ! सुणेहि इत्थं पि दिट्ठं ॥ ५९८

धत्तुरियंयीयाओ न होइ अंबस्मं उग्गमो लोए ।

एवँजियदवाओ एवं धम्मो वि ना होइ ॥ ५९९ 20

पुणरवि हरिणीं जंपइ—‘नृणं अइपंडिया सि तं घाले ! ।

न मुणसि अत्थेण विणां कह पूरिज्झइ जटसपिट्ठी ॥ ६००

अत्यस्सेमोवाओ किलेमरहिओ सरिरमुहजणओ ।

चिदिणा अम्हं सिद्धो तम्हा इत्थं समुज्जमसु ॥ ६०१

भणियं च नम्मयाए—‘अत्यमुंजोमि जइ तुमं भणसि । 25

फत्तेमि लण्हमोत्तं करेमि गंधि व धूयं वा ॥ ६०२

जाणामि रसगइविहिं पत्तन्नविहिं च चहुविहं काउं ।

दंसेदि केचि कम्मं एमं गणियत्तणं मोत्तं ॥ ६०३

[हरिणीकया नम्मयासुंदरीकयत्थणा]

इय सोउं आरुद्धा पाविद्धा निट्टुरेहिं^१ वयणेहिं ।

हिययगयकालवुट्ठं^२ सहसा उगिरिउमारद्धा ॥ ६०४

‘पावे ! सामेण मए भणिया न करेसि तह वि मह वयणं ।

६ नूणं पयंडदंडं अज्ज वि मग्गेसि निब्भग्गे ? ॥ ६०५

संपइ तं मज्झ वसे कारिस्समवस्म तो मणोभिट्ठं^३ ।

किं कइया वि ह्योसे ! लुज्जइ अह गट्ठरा सवसा ॥’ ६०६

पडिभा^४ २० ॥ जणइ नम्मया तं—‘जीरंती न हु करेमि गणियत्तं ।

मारेसु च चरेसु च जं वा रोयइ तयं कुणसु ॥’ ६०७

१० तो तीए क(दु)ट्ठाए आरुट्ठो कामुओ^५ समाट्ठो ।

भणिओ—‘पला वि थुंजसु इह भग्गे महिलियं एगं ॥’ ६०८

आलइ सुंदरी तं—‘भाय ? अहं तुज्ज भइणिया एसा ।

मा कुणसु मज्झ दोहं जणणीसउहेण सविओ सि ॥’ ६०९

सो वि विलम्पो नट्ठो अन्ने अन्ने वि सा महापाना ।

१५ जे जे पेसेइ नरे ते चारइ नम्मया एवं ॥ ६१०

सुइअरं सा पाया कुनिया दंडाहया पुयंगे व ।

आणइ निययदासे^६—‘रे रे ! आणेह कंवाओ ॥’ ६११

आणीयाओ तेहिं कण्णीराईण लंरुंवाओ ।

भणिया—‘पहणह एयं जह चयइ पइवयाणायं ॥’ ६१२

२० ते वि चिरवेरिया इअ तामाहंतुं तहा समारद्धा ।

जह सुकुमालंमरीरे तीसे ताडित्ति मम्माईं^७ ॥ ६१३

जह जह सरइ सरीरा रुहिरं रत्तीभरंति कंवाओ ।

तह तह सा हरिसिअइ पावा गट्ठिक्खरणि व ॥ ६१४

भणइ य—‘अज्ज वि पहणह जेणं स मयइ कुलनहेवायं ।

२५ ते वि जह नरयपाला तह तह ताडित्ति नित्तिसा ॥ ६१५

न मुयंइ सेकार पि हु ताडिजंती वि नम्मया तेहिं ।

चितइ ‘मए वि एयं केइ जिया ताडिया पुबिं ॥ ६१६

सवो पुवकूयाणं कम्माणं पारए फलविचारं ।

अवराहेसु गुणेसु य निमित्तमत्तं परो होइ ॥ ६१७

१ निट्टुरेहिं. २ उट्ठं. ३ भिट्ठं. ४ हायासे. ५ कामुमो. ६ ओसे. ७ मुक्क-
मारु. ८ मंसाई. ९ बह. १० मुयइ.

होउ सरीरे पीडा नाहं पीलेमि अप्पणो सीलं ।
 अकलंकियसीलाए भरणं मि [न] वाहए मज्झ ॥ ६१८
 बाहइ पुण जं एसा अयाणमाणी मणोगयं मज्झ ।
 संतावइ अप्पाणं इमे वि आणाकरे पुरिसे^१ ॥ ६१९
 वारं वारं पुच्छइ हरिणी - 'किं रमसि अम्ह मग्गम्मि ? ।'^५
 'न हि न हि न हि' चि जंपइ सा वि दढं हम्ममाणा वि ॥ ६२०
 पभणइ हरिणी - 'पहणइ मारइ चूरेइ निग्घिणा होउं ।
 मुच्चइ जेण हयासा छिजंती अप्पणो गाहं ।'^{६२१}
 इय चोइएहिं तेहिं वि तह तह [सा] निदयं हया बाला ।
 जह संवत्ता मुच्छं खणेषे सुनिरुद्धनीसासा ॥ ६२२^{१०}
 'मा मरिहि' चि पुणो वि हु सित्ता सलिलेण दाविओ पवणो^१ ।
 कहकह वि लद्धसत्ता पुट्ठा तं चेव सा भणइ ॥ ६२३
 'वीसमउ' चि विमुक्का मज्झण्हे तह पुणो दढं पहया ।
 अवरण्हे वि तहेव य पहया जा पाविया मुच्छं ॥ ६२४
 इय किच्चियं न भणइ तीए पावाइ निग्घिणमणाए ।^{१५}
 पहुहा कयत्थिया सा संपुच्चा तिन्नि जा मासा ॥ ६२५

[करिणीकयं नम्मयासुंदरीए दुक्खमोयणं]

अह अत्थि तत्थ वेसा करिणी नामेण भदियौ किंचि ।
 दढं कयत्थणं तं जाया करुणावरा धणियं ॥ ६२६
 ता एगंते तीए संलत्ता नम्मया - 'तुमं भदे ! ।'^{२०}
 किं सहसि जायणाओ^६ एयाओ घोररूवाओ ॥ ६२७
 कीरउ हरिणीकयणं कुट्टिजसि दुक्करं तुमं किमि^(१. २० B)ह ? ।
 कीरउ सुहिओ लोओ जेण इमा हरिणिया बड्ड(?) ॥ ६२८
 तंबोलकुमुमपमुहो भोगो सबो वि सुंदरो अम्ह ।
 ता कीस तुमं मुद्धे^७ ! एवं वंचेसि अप्पाणं ? ॥ ६२९^{२५}
 चज्जरइ नम्मया तो - 'पियसहि ! नेहेण देसि मह सिक्खं ।
 ता साहेमि फुडं तुह पच्छन्नं नत्थि सहियाणं ॥ ६३०
 जायजीवं गहिओ नियमो मे सुयणु ! पुरिससंगस्स ।
 नियवायापडिवन्नं जीवंतो को जए चयइ ? ॥ ६३१

कस्स व न होइ मरणं जियलोओ कस्म सासओ होइ ? ।

अंगीकयमरणाए पियसहि ! जं होइ तं होउ ॥' ६३२

पुणरवि पुच्छइ करिणी - 'सुंदरि ! किं होइ तुज्झ सो वणिओ ? ।'

इयरी पभणइ - 'सुहए ! पिच्चियओ मज्झ सो होइ ॥' ६३३

'जइ एवं सुविसत्था चिट्ठसु मोएमि अज दुक्खणं ।'

इय जंपिऊण पत्ता करिणी हरिणीसमीवम्मि ॥ ६३४

पभणइ - 'सामिणि ! एसा मारिजइ कीस वंदिणी दीणा ? ।

किं वसइ तुज्झ हियए एसा वणियस्स तस्स पिया ? ॥' ६३५

सा भणइ - 'सच्चमेयं एयाए मोहिण्ण वणिण्ण ।

नाहं ररणं पि भुत्ता ता एसा वेरिणी मज्झ ॥' ६३६

करिणी पभणइ - 'सामिणि ! मा कुणसु मणम्मि एरिसं संकं ।'

जेण सहोयरधूया एमा मत्तिज्जिया तस्स ॥ ६३७

कयपुरिससंगनियमा वंभवया निच्छिण्णं हियण्ण ।

अव्युवगच्छइ मरणं न य करणं पुरिसभोगस्स ॥ ६३८

तिहि मासेहिं न भिजं चित्तं एयस्स अन्नहा काउं ।

एत्तो ताडिजंती मरइ चिय सबहा एसा ॥ ६३९

ता सुय ईसादोसं उवरिं एईए कुणसु कारुणं ।

कुणमाणी घरकम्मं धारउ पाणे तुह पसाया ॥ ६४०

अम्हाहि एत्तियाहिं भंडागारं न पुरियं तुज्झ ।'

किं पुरिस्सइ एमा अंगीकयतणुपरिचाया ? ॥ ६४१

सुवइ इत्थीमज्जा बहुदोमा सबधम्मगत्येसु ।

ता मा कुणसु कलंकं मह विवत्ति कुणसु एयं ॥' ६४२

तीसे सोऊण गिरं मणयं उवसंतंमच्छरा हरिणी ।

वाहरइ तस्सणं चिय नम्मयमेवं च माणीपा ॥ ६४३

'जइ ता घयपुचेहिं गह्हा कुट्टंति तुज्झ निब्भग्गे ? ।

ता चेट्ट मज्झ गेहे रमवइकिचाई कुथंती ॥' ६४४

हियए अणुग्गहं सा मन्नेती भणइ 'होउ एवं' ति ।

तो तीए अणुच्चाया पारद्धा रंघिउं भवं ॥ ६४५

सा आहारं साहइ जह सबो परियणो भणइ तुट्ठो ।

'ताई चिय दवाइ नज्ज अमिण्ण सिचाई ॥ ६४६

को वि अउवो साओ संजाओ अज्ज सव्वत्थूणं ।	
जह अम्हाणं जीहा तिचि न हु पावइ कर्हंवि ॥	६४७
नाणावज्जणपक्कन्नरंजिया हरिणियां विचितेइ ।	
‘पढमं चिय किं न मए ठविया एसा इह निओए ॥’	६४८
संरोहिया य तत्तो कंवाघाया घयाइदबेहिं ।	६४९
भणिया — ‘अज्जप्पभिई अभयं ते चिट्ठसु जहिच्छं ॥’	६५०
चितेइ न[प. २१] अम्मया वि हु ‘जायं असुहस्स कालहरणं मे ।	
जाया जीवियआसा करेमि ता निबुया धम्मं ॥’	६५०
तत्तो य उभयसंज्ञं हियए ठविऊण जिणवरं वीरं ।	
घंदइ जायाणुत्ता करेइ उचियं च सज्जायं ॥	६५१ 10
भावेइ भावणाओ वेरग्गकराईं गुणइ कुलयाइं ।	
सव्वज्जणो अणुकूलो ^१ वाघायं को वि नो कुणइ ॥	६५२
पहिरेइ डंडियाइं थालीमसिमंडियाईं ^२ मलिणाइं ।	
परिकम्मेइ न अंगं लिंपइ य मसीए सविसेसं ॥	६५३
भुंजइ थोवं थोवं तहा वि चित्तस्स निबुइगुणेण ।	६५४
गेन्हइ उवचयमंगं उववासं कुणइ तो बहुसो ॥	६५४
विसहइ सीयं तावं ‘मा कंती [होउ] मह सरीरस्स ।’	
तह वि हु तणुलायन्नं न होइ से अन्नहा कह वि ॥	६५५
जइ वि सरीरं सुत्थं तावेइ तहा वि माणसं दुक्खं ।	
रोयइ कलुणं कलुणं सुगरंती कुलहरं बहुसो ॥	६५६ 20

[हरिणीभरणं, नम्मयासुंदरीए वेसाण सामिणिकरणं च]

अह अन्नया कयाई हरिणी उग्गाइ सलवियणाए ।	
अभिभूया विलवंती पत्ता सहस त्ति पंचचं ॥	६५७
तो भणइ परियणो सो — ‘महासई सेहिया हयासाए ।	
तेण अकाले वि मया तारुन्नभरम्मि वट्ठंती ॥’	६५८ 25
रुग्गा केणइ न खला न विहियमन्नं ^३ पि पेयकरणिज्जं ।	
दासीसुएहिं केहि वि पक्खित्ता सा मसाणम्मि ॥	६५९
जाणावियं च रन्नो हरिणी हरिया कयंतचोरेहिं ।	
तेणावि समाइहं पंचउलं जाणगं निययं ॥	६६०

१ कर्हिचि. २ हरिणया. ३ अणुकूले. ४ थालीमसिसुडियाई. ५ परिकाम्मइ.
६ विहिय भयं.
नम० c

भणियं— 'जा तुम्हाणं पडिहासइ रूलक्सणेहिं जुया ।
 तीसे करेह टिकं' हरिणीठाणम्मि वेसाए ॥' ६६१
 कयसिगारो मिलिओ वेसावग्गो तहिं निरवसेसो ।
 अहमहमियाए पंचउलगाण देहं पयासितो ॥ ६६२
 तेसि निरुचिताणं संपत्ता दिड्डिगोयरं कह वि ।
 सहस त्ति नम्मयासुंदरि उ मलमलिणतणुवसणा ॥ ६६३
 रूवसरूवं तीसे दट्टुणं विम्हिणहि तो बुचं ।
 'धूली(लिं?)तरियं रयणं भो ! एयं किं न पेच्छेह ॥ ६६४
 लम्पसणरूवसणाहो अजा न हि अत्थि महिलिया एत्थ ।
 फीस निरूवह अज्जि दीवेण करम्मि गहिण ॥' ६६५
 भणियाओ चेडीओ— 'उवड्डियमज्जियं इमं कुणह ।
 परिहावेह य तुरियं चत्थाभरणाणि हरिणीए ॥' ६६६
 विहियं च चेडियाहिं अणिच्छमाणीए नम्मयाए तं ।
 'हद्धी किमेयमवरं उवड्डियमिमं' ति^१ चित्तेइ ॥ ६६७
 ठविऊण हरिणिपाविट्टरम्मि पंचउलिणहिं तो तीए ।
 मंगलतूररचड्डुं^२ कयं सिरे राणियाटिकं ॥ ६६८

भणियं च—

'जं किंचि हरिणितणयं भवणं दवं तदेव परिवारो ।
 आहवं चिय सबं तं दिन्नं तुह नरिदेण ॥' ६६९
 इय जंपिऊण ताहे पत्ता पंचउलिया नियं ठाणं ।
 इयरी वि देवया इव दिप्पंती चितए एवं ॥ ६७०
 'एयाहि सहायाहिं [५. २१३] होही सबं पि सुंदरं मज्झ ।
 तम्हा करेमि इण्हि सवाओ सुप्पसक्काओ ॥' ६७१
 आय(वाह ?)रिऊणं ताहे सवाओ भोरवेण भणियाओ ।
 'जं नियविट्तभाणं दिंतीओ आसि हरिणीए ॥ ६७२
 सो सवो वि इयाणि मए पसाएण तुम्ह परिमुक्को ।
 जं पुण रन्नो देयं तं दिज्जह हरिणिकोसाओ ॥' ६७३
 परितुट्ठाओ ताओ सवाओ नियसिरेण पयकमलं ।
 फुसिऊण बित्ति^३— 'सामिणि ! कम्मयरीओ वयं तुज्झ ॥' ६७४

भणिया य विसेसेण करिणी - 'सहि ! वल्लहां अहं तुज्झं ।
जाणासि य मह चित्तं ता चेद्वसु मज्झ ठाणाम्मि ॥' ६७५
सवं हरिणीकिंचं करेज्ज सेवागयाण पुरिसाण ।
अहयं तु तुह पसाया छन्ना^१ चिट्ठाभि गिहमज्जे ॥' ६७६
'एवं' ति तीय भणिए संतुट्ठा नम्मया हिययमज्जे । ६
नियधम्मकम्मनिरया सुहज्जाणंगया गमइ कालं ॥ ६७७

[असंतुट्ठकामुकस्स राइणो कच्चे पजंपणं]

अन्नदिचसम्मि एगो कयसिंगारो नवम्मि तारुत्ते ।
संपत्तो तीय गिहं अइधणवं कामुओ^२ पुरिसो ॥ ६७८
पुच्छइ - 'सा कत्थं गया तुम्हाणं राणिया अचिरठविया ? ।' 10
करिणी भणइ - 'अहं सा पच्चभियाणेसि नो सुद्ध ! ॥ ६७९
सो पभणइ - 'नवदिणयरसमाणतेयं मणोहरं अंगं ।
तीए कमलच्छीए दिट्ठं चेद्वइ मणे मज्झ ॥ ६८०
लक्खंसेण वि तुळा न तुमं तीए कहेहि ता सवं ।
अच्छइ सा कम्मि गिहे संपइ दंसेहि वा झ चि ॥ ६८१ 15
तीए कजेण मए दुकरुम्मेहिं^३ अज्जिओ अत्थो ।
ता मह दंसेहि तयं पुअंति मणोरहा जेण ॥' ६८२
करिणी पुणो वि जंपइ - 'तुमए पच्छादिया तया दिट्ठा ।
संपइ सहावरुवा गामिछय ! कीस भुल्लो सि ? ॥' ६८३
सो भणइ - 'नत्थि जई सा सट्ठाणं जामि तो अहं इत्तिह ।' 20
करिणी भणइ - 'न अम्हे वारेमो कुणसु जं रुयइ ॥' ६८४
गच्छंतेण य मग्गे कम्मयरो को वि पुच्छिओ छन्नं ।
'जणयसवहेण सविओ कहेहि सा राणिया कत्थ ? ॥' ६८५
कहियं च तेण छन्नं - 'कहिंचि अच्छइ अहं न याणामि ।
सा कुलनारी नूणं परिवालइ अप्पणो सीलं ॥' ६८६ 25

तओ सो आसामंगममुप्पाइयमहाकोवानलडज्झमाणमाणसो तीए सीलमंड-
णसंडणोवायमलहंतो, रायाणमुवसप्पिऊणें जंपिउं पवत्तो - 'देव ! निवेएमि किं
पि पियकारयं देवस्स अच्चन्नुयं ।' राइणा भणियं - 'किं तयं ?' ति । तओ सो
पावकम्मो नम्मयारुम्मत्तोदो वज्जरिउमादत्तो - 'अत्थि इह नयरे एगा नारी ।

सा तिलोत्तमाईणमच्छराईणमन्नयरी, सुखइसावेण निवडिया न कस्स वि
अप्पाणं दंसेइ । मत्ते पयावड्ढणा तुह निमित्तमेव रक्खिअइ । ता किं देव !
रूवेण जीवणेण रत्तेण जीविणेण वा जइ सा लच्छि व सयलसुहखाणी मय-
रद्धयमहानरिंदराय [१. २२ A] हाणी अंतेउरं^१ नालंकरेइ ? । राइणां भणियं-
५ 'का सा ?' इयरेण भणियं- 'जा सा हरिणीठाणसन्निविट्ठा ।'

सुओ एस वइयरो नम्मयासुंदरीए, चित्तिं च 'सच्चं' केणावि पठियं-
आसासिअइ चको जलगयपडिबिंदसणमुहेण ।
तं पि हरंति तरंगा पिच्छह निउणत्तणं विहिणो^४ ॥ ६८७
यचामि जा न यारं दुक्खसमुदस्स कह वि एगस्स ।
१० तावँअन्नयरमपुवं उवड्ढियं दारुणं वसणं ॥ ६८८
सुदो रुदो चंडो निदुम्मो नारओ महापावो ।
, एसो वन्नरराया गहिओ को छुट्ठइ इमेण ? ॥' ६८९

ता इन्हि किं करेमि ? कत्थ गच्छामि ? कस्स साहेमि ? कं सरणं पवजामि ?
सबहा नत्थि मे जीवमाणीए सीलरक्खा ।

१५ हा हा कयंत ! निग्घण ! जई ता हं दुक्खभायणं रहया ।
ता कीस इमं रूपं निम्मवियं वेरियं^५ मज्झ ? ॥ ६९०
सुहिए कीरइ रूपं दुहियमरूपं ति एत्थ सुत्तमिणं ।
लोहीए पक्कन्नं रज्झइ नहु (तह) खप्परे छगणं ॥ ६९१
पुन्नस्स य पायस्म [य] वामो^६ एगत्थ एस कीस कओ ? ।
२० सबगुणसंपउत्ते भत्ते विसखेवणमुत्तुत्तं ॥' ६९२

एयमणेगहा विलविऊण परिभाविउं पवत्ता 'मरणमेयोसहमिमस्सं^७ दुक्ख-
स्स, नअहो सीलरक्खा होइ । तं पुण विहाणसेण वा वित्सेण वा ह त्ति
संभवइ । अन्नं च सुयपुवं मे साहुणीणं समीवे अक्खाणयं-

[धनेसरकहाण्यं]

२५ वसंतपुरे नयरे धणवइसिद्धिमुओ धणेमरो अहेसि । सो जणणिजणए
कालगए तहाविहकम्मदोसेण गहिओ दारिइविहिणा चित्तिउं पवत्तो-

'चिरकालिपवेरगो कयाइ उच्छामिया पणस्संति (१) ।

इय नासइ दालिइं कयाइ देसंतरगयस्स ॥ ६९३

अन्नं च -

उच्चं नीयं कम्मं कीरइ देसंतरे धणनिमित्तं ।

सहवट्ठियाण मज्जे लज्जिअइ नीयकम्मेण ॥

६९४

एवमालोइऊण संठविऊण कुंडवं दूरदेसे पत्तो एगं गामं । 'न पयाणएहिं दालिइं छिअइ' ति ठिओ तत्थ । भणिओ गामीणेहिं - 'गोरुवाई चारेहिं ५ ति । लेभिहिसि मासंते पइगोरुवयं रूवयं' ति । सो वि [व] वसायंतरा-भावाओ चारिउं पवत्तो । तस्स य पंच पंच रूव[य] सयाइं पइमासं मिलंति । पंचहिं वासेहिं जाओ महाघणो । तओ मुत्तूणं गोवालत्तं लग्गो वाणेजे । दुवालसवासेहिं जाओ अणेगधणकोडिसामी, चित्तिउं च पवत्तो -

'किं तीए लच्छीए नरस्स जा होइ अन्नदेसम्मि ।

10

न कुणइ सुयणाण सुहं खलाण दुक्खं च नो कुणइ ॥

६९५

तओ सो गमणमणो चित्तेइ 'अंतरा महंतमरन्नमत्थि । तत्थाणेगे भिच्छुपुलि-दाइणो चोरा परिवसंति, ते महंतं पि सत्थमभिदवंति । ता न एसा संपया निवाहिउं तीरइ' ति काउं गहि[७.२२४] याइं [त] ओ महग्घमोल्लाइं पंच महारयणाइं । ताइं जुअचेलंचले वंधिऊण कमेण पत्तोऽरन्नपचासन्नं । सुयं च 15 'इत्थारन्ने पेगाओ' चोरपल्लीओ । कप्पडिओ वि वचंतो उग्गावि-यनग्गोविओ कीरइ । रूयगो वि गंठिवट्ठो न छुइइ । तओ घणेसरो रय-णाणि एगत्थ ठविऊण तेहिं समाइं पंच पत्थरखंडाइं कल्लुट्टियाए गोविऊण, 'वंचेयधा मए तक्कर' ति निच्छिर्यमणो, - 'एस भो ! रयणवाणिओ गच्छइ' ति उच्चसइं घोसंतो पविट्ठो महाडविं । घोसणाणंतरमेव गहिओ तक्करेहिं, 20 पुच्छिओ य - 'कत्थ पत्थिओ सि ?' भणइ - 'रयणाणि विकेउं ।' 'कत्थ रय-णाणि ते ? दंसेहि' ति बुत्ते घणेसरेण कच्छोटियाउ कट्ठिऊण दंसिओ गंठी, भणियं च - 'महग्घाणि एयाणि न तुम्मे गिण्हिउं तरइ ।' 'किमेएसिं मुल्लं' ति पुच्छिएण सिद्धं - 'एगेगा घणकोडी ।' तओ पचभिचार्यं पत्थरे चोरेहिं 'नूणं गहं गहिओ एसो' ति कलिऊण भणिओ तेहिं - 'तुममेव एएसिं जोग्गो सि । 25 गच्छ भणिच्छियं' ति । इयरेण भणियं - 'अइ केइ गाहगा अन्ने वि जानइ ता सिग्घं पेसिअइ ।' तओ हसिऊण पडिनियचा चोरा । घणेसरो वि तं चेव घोसंतो चलिओ । अग्गओ पुणो वि भिछेहिं बुछाविओ । ते वि" तहेव 'गहंगहिउ' ति भणिऊण गया । एवं पए पए पुलिंदाइणं दंसंतो पत्तो महाकंतरपारं । बीपदिवसे तहेव घोसंतो पडिनियचो" । तहेव उग्गाइओ गहग्गाहिओ ति धुत्तो 30

य । तप्पभिर्दं दूरद्विया चैव चोरा निहालयन्ति ज्ञान सत्तमदिणे रयणाणि धेत्तूण गओ । सुहेण पत्तो सट्ठाणं, भोयाणं च भाग्गी संकुत्तो' ति ।

तो जहा तेण धणेसरेण रयणाणि रक्खियाणि तहा अहं गहेल्लंवि हे(चेड्डे ?)ण सीलरयणं रक्खेमि ति । मा [कयाइ] जीवन्ती कहिं पि कुलहरं ५ पि पावेआ । किं तु जइ कह वि एमो राया इह एइ ता मम सरीरं पासइ तक्कणमेव भंजइ मे सीलं, ता न तीरइ गहिल्लत्तणं काउं, घरमज्झगया विहाणसेण मरिस्सं । अहं अन्नो कोइ एही ता लद्धावयरा' अवहत्थियलज्ज- विणया अंगीरूपसरीरसंतावा गहेल्लचेड्डयमेव पवजिस्सं । माया ,वि कारणे कीरमाणी न दोसमावहइ' ति निच्छियमणाए ।

10 [नम्मयासुंदरीए राइणो निमंतणं गहेल्लचेड्डयकरणं य]

अन्नया रूवायन्नणावज्जियमाणसेण राइणा पेसिओ समागओ नम्मयागिहं दंडवासिओ । परियाणियकजाए कया तस्म पडियत्ती पुच्छिओ य - 'किमा- गमणपओयणं ?' तेण भणियं - 'राइणा तुह दंसणुवण्ठिएणाहमायरेण समाइड्ढो 'हरिणीठाणड्डवियं राणियं सिग्घमाणेहि' ता तुरियं कीरउ गमणेण 15 पसाओ ।' नम्मयाए भणियं -

'जं ह्छन्ती हियए तुमए तं चेव मज्झ आइड्डं ।

इकं उव्वंठीया वीर्यं पुण वरहिणा लवियं ॥' ६९६

अत्थि चिय पुनाइं अम्हाणं नत्थि एत्थ संदेहो [५ २३ A]

जं संभरिया अजं महिवइणा इंदसेणेण ॥' ६९७

20 भणिपा करिणी - 'महे' ! सुयं तए सुभासियं -

जइ किज्जइ विट्ठालडउ लंघिज्जइ अप्पाणु ।

तो वरि गहिलिय ! तेण सहु जो दंगडइ पहारु ॥' ६९८

करिणीए भणियं - 'सुंदरमेयं, पुअंतु मणोरहा ।' नम्मयाए भणियं - 'सलक्खणा ते जीहा । पुणो एरिसमासीरायं मम दिज्जाहि' ति भणन्तीए

25 कारिओ दंडरासियस्स मज्जनभोयणाइओ उयपारो । अप्पणा वि कयमज्जणाइ- सिंगारा परिहियविसेसुअलत्थाभरणा दंडवासिओवणीयसिवियारुद्धा चलिया नयराभिमुहं । अंतराले दिट्ठं घडिजंतं वहमाणं । तओ भणियं - 'तन्हाइया अहं, उत्तारेह मं जेणेत्य सहत्थेण पाणियं पियामि ।' तओ 'जमाणवे- सि' ति भणन्तेण उत्तारिया दंडवासिएण, पत्ता विमलजलमरियं सारणि' ।

30 तत्थ पाऊण पाणियं दुहियचेक्कणजंवालंभरियखट्टाए लद्धाजसरा फेल्हमणमिसेण

य । तप्पभिइं^१ दूरद्धिया चेव चोरा निहालयंति जान सत्तमदिणे रयणाणि
घेतूण गओ । सुहेण पचो सट्ठाणं, भोयाणं च भागी संवुचो^२ चि ।

तो जहा तेण धणेमरेण रयणाणि रक्खियाणि तहा जहं गहेल्लंवि
हे(चेइं ?)ण सीलरयणं रक्खेमि चि । मा [कयाइ] जीनंती कहिं पि कुलहरं
५ पि पावेज्जा । किं तु जइ कह वि एसो राया इह एइ ता मम सरीरं पासइ
तत्थएणमेव भंजइ मे सीलं, ता न तीरइ गहिल्लत्तणं काउं, घरमज्जगया
विहाणसेण मरिस्सं । अह अन्नो फोइ एही ता लद्धावगरा^३ अपहत्थियलज्ज-
विणया अंगीरूपसरीरसंतावा गहेल्लचेइयमेव पवजिस्सं । माया वि कारणे
कीरमाणी न दोसमानइइ^४ चि निच्छियमणाए ।

10 [नम्मयासुंदरीए राइणो निमंतणं गहेल्लचेइयकरणं य]

अन्नया रूवायन्नणानज्जियमाणसेण राइणा पेसिओ समागओ नम्मयागिहं
दंडवासिओ । परियाणियकजाए कया वस्स पडिउत्ती पुच्छिओ य- 'किमा-
गमणपओयणं ?' तेण भणियं- 'राइणा तुह दंसणुकंठिएणाहमायरेण समाइडो
"हरिणीठाणडुवियं राणियं सिग्घमाणेहि" ता तुरियं कीरउ गमणेण
15 पसाओ ।' नम्मयाए भणियं-

'जं इच्छंती हियए तुमए तं चेव मज्झ आइडं ।

इकं उवंठीया वीयं पुण वरहिणा लवियं ॥

६९६

जत्थि चिय पुन्नाइं अम्हाणं नत्थि एत्थ सदेहो^५ [१३५]

जं संभरिया अजं महिवइणा इंदसेणेण ॥'

६९७

20 भणिया करिणी- 'भइ' ! सुयं तए सुभासियं-

जइ किजइ विट्ठालडउ लंघिजइ अप्पाणु ।

तो वरि गहिलिय ! तेण सहु जो दंगडइ पहारु ॥'

६९८

करिणीए भणियं- 'सुंदरमेयं, पुजंतु मणोरत्ता ।' नम्मयाए भणियं-

'सलम्पणा ते जीहा । पुणो एरिसमासीनायं मम दिज्जाहि' चि भणंतीए

25 कारियो दंडवासियस्स मज्जनभोयणाइओ उय्यारो । अप्पणा वि कयमज्जणाइ-

सिगारा परिहियविसेसुज्जलत्थाभरणा दंडवासिओवणीयसिवियारुद्धा चलिया

नयराभिमुहं । अतराले दिट्ठं घडिजंतं वहमाण । तजो भणियं- 'तन्हाइया

अहं, उत्तारेह मं जेणेत्थ सहत्वेण पाणियं पियामि ।' तओ 'जमाणवे-

सि' चि भणंतेण उत्तारिया दंडवासिएण, पत्ता विमलजलभरियं सारणिं^६ ।

10 तत्थ पाउण पाणियं कुहियचेक्कणजंवालंभरियउट्ठाए लद्धावसरा फेल्हुसणंमिसेण

झड त्ति निवडिया खडाए । तओ कयअडुहासाए — ‘अहो ! राइणा- ममेयमा-
भरणं’ पेसियं’ ति भणंतीए सबमालिंपियं सरीरं । एत्थंतरे ‘हा सामिणि !
किमेयं ?’ ति भणमाणो समुहमागच्छंतो — ‘अरे रे ! रायगिहिणिं’ अप्पणो
भारियं काउमिच्छसि’ त्ति जंपमाणीए पहओ कदमेण दंडवासिओ । ‘अहो !
गहो’ त्ति कओ जणेण कोलाहलो । विगरालीकयलोयणां निछालियजीह^{१५}
सिवारवं’ कुणंती पहाविया जणसमूहसमुहं — ‘अहो ! रायभारियं गहिंल्लमुल्लवह
त्ति संचल्लहं रायउलं’ जेण दंसेमि दुब्भासियंफलं ।’ एवमालजालाई पलवंतीए
दंडवासिओ रायसगासं साहिउं पयत्तो — ‘देव ! सद्यमेयं—

अन्नह परिचित्तिजइ सहसां कंडुजुएण हियएण ।

परिणमइ अन्नह चिय कज्जारंभो विहिवसेण ॥ ६९९^{१०}

जओ सा वराई सयमेव देवसंगमूसुया मम चिन्तियं सोऊण गहलरोमं-
चकंडुयं^१ चचक्रियं तणं तुरियं^२ कयसिगारं मह वयणेण समारूढा सिवियं
ति । तयणंतरं “पचकरा लच्छी न हि न हि रंभा तिलोत्तिमा मयणघरणि^३”
त्ति दिसि दिसि समुद्धिया जणसमुल्लावा । मए पुण चित्तियं एयासिं संतियं
रूवलायन्नं घेत्तूण देवस्स कए विहिणा निम्मविय त्ति । तओ देव ! न याणामि^४
किं तीए चक्खुदोसो ? किं जलं पियंतीए उत्तेडियं किमपि^५ ? खडातीरेण
गच्छंती धस त्ति निवडिया विगंधे जंवालंमज्जे । तओ गहगहिया इय जणेण
कीलाविजंती चैट्ठइ । तओ राइणा संभंतेण भणिओ — ‘गच्छ गच्छ सिग्धं
ति, तिहुयणभूयवाइयमाणेहि^६ । अहं पि एस तत्थ पत्तो चेव ।’ तओ
दंडवासिण समोहओ चेवागओ तिहुयणो । भणिओ रत्ता — ‘निरूवेहि को^७
एस गहो ? केणोवाएण नियत्तइ ?’ तिहुयणेण उग्घाडिया फुडपुत्थिया, निरू-
वियाइं गहलकरणाइं । सुचिरं परिभाविऊण संलवं — ‘देव ! एस उवाओ नाम
गहो^८ । पुरिसिस्थिया[णा] मिह माणुससंगमपाविऊण ताणमुप्पजइ । अस-
ज्जो मंततंताणं, [१. २३४] एयस्स इच्छाभंगो न कायधो । जं मग्गइं तं चेव
दिजइ, न य चंकारिजइ त्ति तओ कालेण सयमेव उवममइ त्ति ।’ तओ नम्म-^९
पेंसुंदरिभागधेयचोइएण भूयवाइएण भणिएण रत्ता उग्घोमावियं सचांहरब्भं-
तरे नयरे — ‘जो एयाए रायउल्लाए गरुए वि अवराहे कए मंगुलं भणिस्सइ
करिस्सइ वा, तमहं महादंडेण दंडिस्सामि’ त्ति ।

१ माघभनं. २ समुहं. ३ गिहिणी. ४ लोचनो. ५ सिवारवंती. ६ गहिउं.
७ मंकाइ. ८ उड. ९ दुग्भाणियं. १० सहस. ११ कंडुवं. १२ तुरिय.
१३ पाजे. १४ किमपि. १५ वंराउ. १६ माणेहि. १७ माना. १८ गहो.
१९ समगइ. २० यामव.

अह सा पचयहेउं जणस्स गहचेइयं पयासेइ ।

हिंडइ घरं घरेणं पप्फोडंती बुलालाई ॥

७००

कत्थइ खप्परहत्था मिम्भं मगाइ रुहिंयि जइ लहइ ।

छट्ठाविजइ सहसा सह हिंटेहिं डिंभेहिं ॥

७०१

चेमखल्लं दट्ठुणं लियइ अंगं पुणो पुणो धणियं ।

सीसे^१ खिनइ कयारं छारेण य गुंडइ^२ सरीर ॥

७०२

जरपीरपीरियाहिं वेइइ जंगाईं दुगुणतिगुणाईं ।

दट्ठुण य निम्भल्लं गुंडे माली(लं?) सिरे कुणइ ॥

७०३

जं जं रच्छापीरं तं तं सबं^३ पि निवसइ कडीए ।

कत्थइ गया य नचइ कत्थइ फेकारवं कुणइ ॥

७०४

भायई हसइ य कत्थइ अचंत्थ करेइ घोरधाहाओ ।

नारीए पुरिसस्स य निवडइ चलणेसु पहसंती ॥

७०५

दिवसम्मि भमइ नयरे सुन्नघरे जुन्नदेउले वा वि ।

रत्तिं गंतुं छन्नं करेइ जिणवंदणाईयं ॥

७०६

रे जीव ! मा किलम्मसु एयाए लज्जेजकिरियाए ।

जि^४ चिय सहिति दुक्खं ति चिय सुहभायणं होति ॥

७०७

सीलरयणं महग्गं किच्छेण वि जइ तरिज रक्खेउं ।

ता होज मज्झं तुट्ठी तिहुयणरजोवलंभे य ॥

७०८

जइ जत्थ व तत्थ व जइ य तह व रे हियं ! निवुइ^५ कुणसि ।

ता दुक्कइ तुह जम्मंतरे वि दुक्खं चिय न होइ ॥

७०९

रे जीव ! भवे आसिर जत्थ व तत्थ व सुही य गयतिंद ! ।

जेण य तेण व संतुट्ठ जीव ! सुणिओ^६ सि तं अप्पा ॥

७१०

जं सोढं जीव ! तुमे दुक्खं सुन्नम्मि तम्मि दीयम्मि ।

भावेसु इमं सबं किच्चियभागो इमो तस्स ॥

७११

हरिणीगेहम्मि तुमे सोढाउं कयत्थणाउ भीमाउ ।

ताओ संमरमाणो मा झरसु जीन ! एत्ताहे ॥

७१२

एवं अणुसासंती^७ अप्पाणं जामिणिं^८ गमेऊण ।

पुणरवि पभायसमए जिणमुणिगुणसंधवं कुणइ ॥

७१३

पुणरवि तहेव नयरे वियइ कयगीयनचणपयासां ।

अन्नदिणे घरदारे गायइ एयारिसं गीयं ॥

७१४

‘पभणइ लोगो गहिछिया सुस्सुइया ण अहं गहिछिया ।

जोएमि निरवज्जभिक्षयं जा नासइ सयलं पि दुक्खयं ॥’

७१५

[नम्मयासुंदरीए जिणदेवेण सह मिलणं]

६

एयं तीए गीयं निसुयं आसन्नमंदिरगणं ।

सुस्तावएण केणइ अचंतं विम्वियमणेणं ॥

७१६

एयमउव्वं गीयं सम्मं हिययम्मि भावयंतेण ।

निरवज्जसइसुणणा ‘नायं नं णु नम्म[५.२४.८]या एसा ॥

७१७

कारणवसेण केणइ एरिसनेवच्छधारिणी एसा ।

तो निच्छयंनानत्थं पुच्छिज्जइ छन्नभासाए ॥’

७१८

इयं चित्तिउण पुच्छइ — ‘रे गह ! तं कस्स संतिओ तस्स(?) ।

पूएसि कं चे देवं अवयरिओ किमिह पत्तम्मि ? ॥’

७१९

तीए वुत्तं —

‘सव्वजगजगडणपरो जेण हओ मोहदाणवो चंडो ।

तस्संतिओ गहो हं लीलाए एत्थ निवसामि ॥’

७२०

तं चेव महादेवं खरं धीरं जमुत्तमं वीरं ।

पूएसि भत्तिसारं किं न मुणसि सावओ तं सि ? ॥

७२१

अवयरणकारणं पुण नाहं साहेमि तह वि नाओ सि ।

वर्चति^१ अणिट्ठमणा बहवे^२ सागारिया लोया ॥’

७२२

भणियं च सावएण वि — ‘जइ वि न साहेमि तह वि नाओ सि ।

हिंदसु जइ भणइहुं किं अहं तुम्ह कुचीए ॥’

७२३

इय जंपतो सहसा ओसरिओ सावओ तओ ठाणा ।

चित्तिइ ‘नं हु सच्चगहो कारिमयं चेड्डयं एयं ॥

७२४

साहिउकामा वि इमा न कहइ सच्चं जणस्स संकाए ।

ता पइरिकं गंतुं पुच्छिस्सं एत्थ परमत्थं ॥’

७२५

तो अणुमग्गं तीए हिंदइ केणइ अणजमाणो सो ।

इयरी वि गहियभिक्षा.विणिग्गया भोयणं काउं ॥

७२६

१ ‘वर्चति. २ ‘मणेणा. ३ नेच्छयं. ४ एयं. ५ किंचि. ६ गणो, ७ विचंति,
८ महावे.

नयरस्त नाइदूरे^१ जिञ्जुजाणे जणागमविहीणे ।

नागंधरयम्मि पत्ता उवविट्ठा चोहए जीवं ॥

७२७

रे जीर ! मा धरिज्जसु निवेयं माणसे मणागं पि ।

दुहरूवं पि सुह चिय भावेज्जसु सम्ममेवं च ॥

७२८

एयाइं^२ रच्छाचीवराइं मन्निज देवदूसाइं ।

रक्खेज्ज जेहिं दढं सवाणायाण तुह देहो ॥

७२९

जं पि य अंगे लगं कुहियं कदमचिलेवणं एयं ।

सुद्धु सुयंधं नाणसु सीलंगं कुणइ जं सुराहिं ॥

७३०

एयं पि अंतपचं(पंतं) [अन्नं] भावेज्ज अमयरस[स]रिसं ।

एण उवग्गहिओ जं देहगिहे तुमं वससि ॥

७३१

भणउ जणो एस गहो तं चिय भावेसु एस मोक्खो त्ति ।

एयपसाएण तुमं जओ विमुको सि मिच्छाओ^३ ॥

७३२

सोढवं दुहमेयं पाविज्ज जा न निग्गमोवाओ ।

एवं वि सहंतीए मे होही, सुंदरं सबं ॥

७३३

भणियं च—

ता निति किं पि कालं ममरा अवि कुडयवच्छेकुसुमेसु ।

कुसुमंति जाय चूया मयरदुहामनिस्संदा ॥

७३४

इय भाविउण सुइरं सम्मं वेरग्गमग्गगहिया य ।

भुणणगुरूण जिणाणं संथवणं काउमारद्धा ॥

७३५

‘निम्महिपमोहमल्ला वंधवभूया जणाण सवेसिं ।

जम्मजरमरणरहिया जयंतु तित्थेसरा सबे ॥

७३६

भत्तिजुयाण जिणाणं जेसिं पयपंकयं धुणंताणं ।

वचंति दुरंताइं दूरंदूरेण दुरियाइं ॥

७३७

निट्ठवियकम्मरिउणो^४ केवलरनानाणदंसणममिद्धा ।

सासयसुहसंपत्ता जयंतु ते जिणवरा सबे ॥

७३८

सवेसिं सिद्धाणं आपरियाणं च गुणसं^५ २४ ॥ मिद्धाणं ।

तह य उवज्झायाणं नमो नमो होउ मे निचं ॥

७३९

मोक्खपहसाहगार्ण पाए पणमामि सबसाहुणं ।

सिपमग्गे सुहियस्स य नमो नमो समणसंधस्म ॥

७४०

एवं सत्थीभूयहियया जाव कवलगहणं काउमारद्धा, एत्थंतरे सो वि
सावओ उज्जाणे पविसंति[मा]लोइऊण कयदिसालोओ दारंतरेण समागओ
नागधरासन्नं । 'गीयत्थो' चि काऊण भणिया - 'इओ निसीही ।' नम्मयासुंदरी
निसीहीसदसवणाओ स्ररावलोयणरहंगी^१ व भरिउं च जीविया हरिसभरनिम्भरा
संयुत्ता । तओ - 'सागयं निसीहियाए, वीसमह ताव महासावग ! इह सिणिद्धं-^२
तरुच्छायाए जावाहमप्पणं संठवेमि ।' ताहे अणवसरो चि नाउं निसन्नो
तहाविहसिणिद्धतरुणंवाह्णीए । नम्मया वि तुरियं तुरियं कयकइवयकवलाहारा
कालोचियविहियसरीरसंठवणा - 'एहि एहि' चि भणंती निग्गया संयुही ।
मच्चुभरनिरुद्धकंठा निवडिया य तस्स चलणेसु रोविउं^३ च पवत्ता । सावगेणवि
महुरवयणेहिं आसासिऊण भणिया - 'महाणुभावे ! किं तं रोइसि ?' चि ।^४
नम्मयाए रुपमाणीए चेव सिद्धं - 'बहुकालाओ धम्मबंधवो तुमं दिट्ठो, नं य
लोयावंश(यविंदा?)ओ वीह[भाणीए?] मए वयणमित्तेणावि तुह विणय-
पडिचत्ती कया ।' सावगेण वुत्तं^५ - 'मुद्धे' ! मा एयनिमित्तं खेयमुव्वहसि ।
कयं चेव सबं तुमए एरिससाहम्मियपक्खवापमुव्वंहीए, साहिओ तए निय-
भावो^६ गूढक्खराए वाणीए । मए वि लक्खिओ चेव कहमन्नहा इत्थागओ^७ ।
त्ति । ता होसु सुविसत्था । सुणाहि मम वत्तं - अहं भरुयच्छनिवासी जिणदेवो
नाम वीरजिणसासणाणुरत्तचित्तो^८ मित्तो वीरदासस्स । सो वि इत्थ आगंतुका-
मेणेमेहिं धयभरियंसगडेहिं संपत्तो पोयठाणं । दिट्ठो^९ य मए तत्थ थिरधरि-
यजाणवत्तो अंसुजलोल्लियकवोलो^{१०} वीरदासो । पुच्छिओ य मए - 'कओ
भवं ? किं च सोयाउरो' लक्खियसि ?' निवेइयं च तेण - 'मए वव्वरंकूलगएण^{११}
हारिया नम्मयासुंदरी । गविट्ठा सा बाहिरम्भंतरे नयरे वह्णि दिणाणि ! न से
पउत्तिमेत्तं पि उवलद्धं, न अम्हेसु चिट्ठंतेसु सा पायडा होइ चि कलिऊण समागया
वयं । एयं मे उद्वेयकारणं, गेहं गंतूण पुणो वि भायसहिऐण सिग्घं तत्थ
गंतवं । तुमं पुण कत्थ पत्थिओ सि ?' मए भणियं - 'अहं पि तत्थ दीवे
गमिस्सं ।' 'जइ एवं गच्छिहिसि' तुमं तत्थ [न]म्मयं तं अत्थेण सामत्थेण^{१२}
सवस्सेण वा मोयाविजासि ।' मए भणियं - 'जा तुह भायधूया सा किं मम
धूया न होइ ? अच्छह तुम्मे वीसत्था जाव ममागमणं ।' अहं पुण 'तं दिट्ठ-
ममोइयं मोत्तूण न पडिनियत्तामि' चि कयपइन्नो चलिओ [प. २५. A] म्हि ।

१ पविसंती. २ रासध. ३ रहंगी. ४ संयुत्ता. ५ सिणिद्ध. ६ मंठवेमि.
७ उरुग. ८ रोविओ. ९ ने. १० वोत्तं. ११ मुद्धे. १२ मोउव्वं. १३ भावे.
१४ वि. १५ चित्ते. १६ मरीय. १७ दिट्ठो. १८ कंवोलो. १९ सोयाओरो.
२० वव्वरं. २१ वच्छिहिसि.

अंतरा य मम पोओ पडि कूलपण्णेण दीवंतरं^१ नीओ । चिरकालेणाणु कूल-
पणो पाविओ । तेण चिरेणेह पत्तो म्हि । अत्तेसिया मए तुमं इत्थ, न कत्थइ
उवलद्वा सि । अज पुणासंभायणिजरूत्ता वि 'अणउज्झंभिकखं माएमि' ति
सोऊण, कुओ इत्थ अणवजसदो चि संकिण्ण पुच्छिया सि । तुमं पि
० साहेहि एत्तियदियहेहिं किं सुहमणुभूयं, किं वा महिल्लचेट्टण्णं हिंसि ?^२
एअं पुट्ठाए सिट्ठं नम्म[या]ए हरिणीओ आरब्भ वट्टमाणदिवसावसाणं नियच-
रियं । तं सोऊण समुट्ठियसिय(?)रोमेण भणियं जिणदेवेण -

‘धन्ना सि तुमं वच्छे अइदुक्करगारिए महासत्ते ! ।

सोमालसरिरीए जं विसहियमेरिसं दुक्खं ॥ ७४१

10 सत्तो जणप्पवाओ मरइ अरुट्ठे न जीए को वि ।

जं तह ताडिजंतं पाणेहि न वज्जियं अंगं ॥ ७४२

धीराण तुमं धीरा जीए तह दारुणं महावसणं^३ ।

• सम्ममहियासियं सिय(?) न गालमरणे कया वंछा ॥ ७४३

तं धन्ना धन्नयरी धम्मीणं धम्मिणी तुमं चेव ।

15 जीए वसणसमुदे धम्मतरडं न परिचयं ॥ ७४४

सीलउईणं मज्जे पदमा लेहा लिहिजए तुज्झ ।

जीए नि[य]वुट्ठीए मेच्छाओ रक्खिओ अप्पा ॥ ७४५

[जिणदेवकयं नम्मयासुंदरीमोयणं]

संपइ सुणेहि सुंदरि ! जाया तुह मोयणम्मिं मह बुद्धी ।

20 वित्तवयमीरुणं न हु तिज्झइ एरिसं कजं ॥ ७४६

कलं च मए निसुयं एसा इट्ठा ददं^४ नरिंदस्स ।

नयरा दूर जंती रक्खिजइ रायपुरिसेहिं ॥ ७४७

गरुयम्मि वि यअराहे एईए विप्पियं कुणइ जो उं ।

देइ तणुं च पहार मो पावइ दारुणं दंडं ॥ ७४८

25 ता हरिउं न हि तीरसि धणेण बहुणा वि मुयइ न हु सुच्छा ।

नवर तु पक्खवाइं ददमेसो पोयवणियाणं ॥ ७४९

तेसु सुहिएसु तूमइ दूमेजइ ताण दुक्खलेसेण ।

तेसुमवराहकारिसु गाढं कोयाजरो होइ ॥ ७५०

ता हं सुयणु ! पहाए रायघरासन्नचचरे भदे ! ।

30 ठाविस्समणेगाइं घयकुंभसयाइं पंतीए ॥ ७५१

१ दीवतर. २ अणविज्ज. ३ महिल्लचेट्टण ४ सवज. ५ सोयणम्मि ६ दइ.

घेत्तूण लउडयं तो ताई फोडिज्ज निदया होउं ।

मा मे पोकरमाणं गणेषु कलुणं पि कंदंतं ॥ ७५२

उल्लवइ नम्मया तो — 'नाहं एयारिसी महापावा ।

एत्तियमत्थविणासं काहं जा निययवप्पस्स ॥ ७५३

जिणदेवेण वुत्तं —

'एवं कयम्मि वच्छे ! कोवानलडज्जमाणसवंगो ।

मुंचीहि' धुवं मिच्छो ता होही सुंदरं सव्वं ॥ ७५४

विच्चं च ते पविच्चं जस्स वओ' कुणइ मोयणं तुज्ज ।

तुह लाभाउ न अन्नो गरुययरो मज्झ धणलाभो ॥ ७५५

ता कुणसु मज्झ वयणं मा चिन्तं' कुणसु अन्नहा पुत्ति ! ॥ १०

एवं कयसंकेओ जिणदेवो उट्ठिओ तत्तो ॥ ७५६

कयं च दुइयदियहे जहाइहं नम्मयाए । तओ दोहि वि करेहि सो' पोडु-
पिट्ठणं' कुणमाणो पोकरिउमारद्वो घयसामी जाव हाहारवसुहलो' मिलिओ
नयर[१. २५]लोगो । उम्पोसिओ य अन्नओ' सुकतालिएहिं — 'अहो ! भग्गो
भग्गो संजत्तियाणं । अहो ! मूढो राया जो एयं महारवखसि दीवाओ न¹⁵
निद्धाडेइ ।' एवंविहे जणुल्लावे निसामितो' राया चिंतेइ 'न एसग्गहो
उवसमइ, किंतु अहिगयरा दोसवुट्ठी भविस्सइ । इओ दीवतरेसु अप्पसिद्धी ।
नागमिस्संति पवहणाणि' ता जणभणियं निद्धाडणमेवोचियमेयाए ।' एत्थंतरे
महुजणपरिवेदिओ महया सहेण पोकारंतो समागओ रायसमीवं जिणदेवो,
भणिउं' च पवत्तो — 'देव ! पोयवणियाणमइवंच्छलो त्ति पसिद्धीओ' वयं कयं-²⁰
त्वयणं भीसणं महोयहिमोगाहिरुणेहागया । एत्थ पुण एस ववहारो, केरिसीए
मुहंच्छायाए पडिगच्छामि ? पेगाई घडसयाई लाभकए आणियाणि मे एत्थ ।
पिच्छं देवो एसा पुत्तरच्छाए नई वूढा ।

काउं रिणं पभूयं संगहियं घयमिणं मए भूरि ।

लामेण होउ इन्हि मूलं दावेइ नरनाह ! ॥ ७५७ 25

ससिक्कासु[सु]मधवलो वियरइ मदिमंडले जसो तुम्हा ।

सो पट्ट ! अवस्स नासइ एयाएँ कहाइ भीमाए ॥ ७५८

आहव[इ ?] जस्स एसा दाविजउ तेण मज्झ घयमोछं ।

मह पिन्नची एसा मा कीरउ निष्कलो' सामि ! ॥ ७५९

- पडिभणइ पत्थिवो तो - 'जा पीडा सत्थवाह ! तुह अज्ज ।
 तत्तो अन्महियतमा वट्ठइ मह माणसे भद्द ! ॥ ७६०
- गहगहियाएँ इमाए कुविएहि वि किमिह तीरई काउं ।
 एयाए अवराहे को दाविज्जउ धणं तुज्ज ॥ ७६१
- आहवई पुण एसा मह चेव किमित्थ अन्नभणिएहिं ।
 दिन्ना मए तुहेसा दाउं न तरामि घयमोछं ॥ ७६२
- जह भंडं चयमाणो भुंचइ सुंकस्स वाणिओ नियमा ।
 तह एसा तुह दिन्ना मा कुण अम्हाणमवराहं ॥' ७६३
- आह पुणो जिणदेवो - 'गहगहियाए पओयणं किं मे ।
 किंतु म सका गणिउं बला वि दंता गयमुहम्मि ॥ ७६४
- नायं च मए महियइ ! एएण मिसेण निययदीवाओ ।
 धाडेउमिमं इच्छसि छट्ठणमोछं' तह वि देसु ॥' ७६५
- हसिउण भणइ राया - 'जइ एवं सत्थवाह ! मह रजे' ।
 उस्सुंकं तुह भंडं एसा वाया मए दिन्ना ॥' ७६६
- 'जइ एवं तो निययं कोवफलं पायडेमि' एयाए ।'
 इय भणिउं जिणदेवो दीहररज्जुं करे घेतुं ॥ ७६७
- चंधइ जणपच्चकरं पहसंती सा वि तं इमं भणइ ।
 'किं एस चूडओ मे परिहिज्जइ राइणो दिन्तो ? ॥' ७६८
- तो जिणदेवो जंपइ - 'अज्ज वि फोडिज्ज घयघडे वहुए ।
 एरिसआभरणाई तो परिहिस्सं तुह वहुणि ॥' ७६९
- एवं दंसियकोयो घेतुं' बाहाएँ दिन्नउकोसो ।
 जणपच्चयजणणत्थं गओ लहुं निययमाघासं ॥ ७७०
- थाणुम्मि बों प. २६ A धिउणं - 'अंजसु दुन्नयफलाई' घोसंतो ।
 नियकिच्चम्मि' पवत्तो जणो वि कुट्ठत्थिओ सत्थो ॥ ७७१
- परितुट्ठो जिणदेवो ताहे तं पडकुडीय छोट्ठण ।
 पक्खालइ पयकमलं अन्मंगउवट्ठणं' कुणइ ॥ ७७२
- मज्जावेइ [य] विहिणा परिहावइ सुंदराई' वत्थाईं ।
 अणुणेइ महुरवयणं कारंई भोयणं सुहयं ॥ ७७३
- भणइ य एसो - 'जत्ता सहला मह अज्ज सुयणु ! संजाया ।
 मन्नामि तुज्ज लामे तिड्डयणरज्जं मए पचं ॥' ७७४

चित्तेह नम्मया वि ङ्ग 'जम्मंतरचंधवो इमो नूणं ।

उरया उद्धरिऊणं जेणाहं ठाविया सम्मे ॥'

७७५

एणं पमोयसागरपाडियाण परोप्परं दुविन्हं पि ।

सुहसंलावपराणं बोलीणो वासरो ङ्गं चि ॥

७७६

तत्तो जिणंदेवेणं खणेण पउणीकओ निययपोओ ।

५

रयणिमुहि चिय तहियं आरुदो' नम्मयासहिओ ॥

७७७

'पच्छायावी कयाह भुओ वि क्हं पि मा ङ्ग तु(मु?)वेज्जा ।'

इय संकाए सहसा मुक्को पोओ महावेगो ॥

७७८

कम्मम्मिं समणुक्खे सव्वं जीवस्स होइ अणुकूलं ।

तत्तो य तक्खणेणं अणुकूलो मारुओ' लग्गो ॥

७७९ 10

उवसंतसयलविग्घो जिणदेवो वासरेहिं थेवेहिं ।

संपत्तो भरुयच्छे वंधवज्जणकयमहाणंदो ॥

७८०

[नम्मयासुंदरीए सयणाण सह मिलणं]

पट्ठाविओ य तुरियं लेहो' नम्मयपुरम्मि सयणाणं ।

लामेण नम्मयासुंदरीवि(ए?) वट्ठावणनिमित्तं ॥

७८१ 15

परिओसनिम्भरा ओलंघि(?) उ(तु?)रंगेहि पवणजवणेहिं ।

सहदेव-वीरदासा सवंधवा तत्थ संपत्ता ॥

७८२

सम्माणिया य सबे जिणदेवेणावि दट्ठंतुट्ठेण ।

भिलिंपा य नम्मयाए तुट्ठा उकंठियमणाए ॥

७८३

काउं कंठग्गहणं परोप्परं रोवियं च तह करुणं'' ।

20

उग्गिलियमणोदुक्खा जिणदेवेणावि ते भणिया ॥

७८४

'कजे समइकंते रुन्ने को इत्थ किर गुणो होइ ।

अज्जं रु नम्मयासंगमंम्मि नणु होइ साणंदा ॥'

७८५

कयवयणधोवणाइं सबेसि मुहासणेसु वट्ठाणं'' ।

जिणदेवो वुत्तंतं'' जहदिट्ठसुयं कहइ तेसि ॥

७८६ 25

जह हरिया दासीहिं मुचिरं सेहाविया य हरिणीए ।

जह सामित्तं पचा तासिं कजडग्गहो य कओ ॥

७८७

१ जस. २ जिण. ३ रेयसिमुहि. ४ मारुहो. ५ कम्ममि. ६ ममण. ७ मारुहो. ८ सहो. ९ इत्थ. १० भिलिंपा. ११ करुण. १२ संगमि. १३ वट्ठाणं. १४ वुत्तंतं.

- दुक्खेण परिज्ञाया दुक्खं मोयाविया य मेच्छाओ ।
 जिणदेवेण सवित्थरमक्खायं जा गिहागमणं ॥ ७८८
- तो नम्मयाइ दुक्खं सबेसु वि बंधवेसु संकंतं ।
 ऊससियरोमकूवा सबे पलवंति तो एवं ॥ ७८९
- ५ 'भो' सोमालसरीरे ! कह एयं विसहियं तुमे दुक्खं ।
 कन्नविचरे पइट्ठं अम्हे सोढुं न हि तरामो ॥ ७९०
- सुहलालिया वि सुहपालिया वि सयणा [प. २९ B] ण सुडु इट्ठा वि ।
 हा ! कह कम्मवसेणं वसणसमुदम्मि बुद्धा-सि ॥ ७९१
- किं नाम सा हयासा हरिणी तुहं पुब्वेरिणी आसि ।
 १० इयनिदियहिययाए जीए सेहाविया तं सि ॥ ७९२
- एरिसनिग्गिणहियया दीसइ नारी न काह जियलोए ।
 सा उ अणजा पावा संजाया एरिसी कह णु ॥ ७९३
- कह बालिसंभावाए सहिया तह तारिसी तए पीडा ।
 कह नियजणरहियाए पाणा संधारिया तुमए ॥ ७९४
- १५ कह बालिसंभावाए तुमए संपाविया इमा बुद्धी ।
 अगणियतणुदक्खाए कवडगहो जं कओ तुमए ॥ ७९५
- धन्ना सि तुमं वच्छे ! अम्ह वि पुवाइं अत्थि पुत्ताइं ।
 जमखंडियवयनियमा मिलिया अम्हाण जीवंती ॥ ७९६
- इय सोऊणं बहुहा बहुसो उववूहिऊण गुणनिवहं ।
 २० तं ठविया रुयभाणी सा चाला अंबताएहिं ॥ ७९७
- अह जिणदेवो भणिओ - 'सज्जण ! जिणदेव ! साहु साहु कयं ।
 अबहत्थिऊण तच्चियविचं जं मोइया एसा ॥ ७९८
- सुग्गणाण तुमं सुग्गणो उच्चसपुरिस्साण उच्चसो तं सि ।
 धम्मिण धम्मिओ तं साहम्मियवच्छलो तं सि ॥ ७९९
- २५ तुह सुंदर ! सबगुणा एगेण मुहेण वच्चिमो कह णु ? ।
 जलहिम्मि व रयणाणं जेसि न पाविजई अंतो ॥ ८००
- साहम्मियधुरधवलो तं खलु सबस्स पूयणिओ सि ।
 इय मिण्हसु एयाओ वचीस हिरन्नकोडीओ ॥ ८०१
- इय भणिरो सहदेवो पडिओ चलणेसु बंधुणा सद्धि ।
 ३० जिणदेवो वि पर्यपइ - 'मा बंधव ! एवमाइससुं ॥ ८०२

- तुह नंदिणि^१ चि भणिउं न मए मोयाविआ इमा किंतु ।
 साहम्मिणि चि काउं जिणसासणपक्खवाएण ॥ ८०३
- साहम्मियवच्छल्लं महाफलं वृत्तियं जिणमयम्मि ।
 जेणं पढिज्जइ धणवइ ! जिणागमे एरिसा गाहा ॥ ८०४
- साहम्मियवच्छल्लम्मि उज्जुया उज्जया य, सज्झाए ।
 चरणकरणम्मि य तहा तित्थस्स पभावणाए य ॥ ८०५
- जिणसासणस्स सारो जीवदया निग्गहो कसायारणं ।
 साहम्मियवच्छल्लया तह भत्ती जिणवरिंदाणं ॥ ८०६
- एरात्थ सवधम्मो साहम्मियवच्छल्लत्तमेरात्थ ।
 बुद्धितुलाए ठवियाइँ दो वि तुलाइँ भणियाइँ ॥ ८०७ 10
- जो मंदमई पुरिसो न कुणइ साहम्मियाण वच्छल्लं ।
 जिणसासणस्स तत्तं न सुणइँ सो छेयमाणी वि ॥ ८०८
- एवं च महापुत्रं समज्जियं मोयणेण एयाए ।
 तुम्ह धणं गेण्हंतो हारेमि^२ न संपपं इत्थ ॥ ८०९
- दीणारेणेकेणं दो पडियारा न चेव लभंति ।
 एवं न हांति दोन्नि वि धणवइ ! अत्थो य धम्मो य ॥ ८१० 15
- आह तओ सहदेवो — 'जइ तुमए मोइया [१. २० A] निययधूया ।
 भण तत्थ किमग्गहाणं तुज्ज निर्यं चेव तं कजं ॥ ८११
- अग्गेहिं किं न कज्जा उत्तमसाहम्मियस्स तुह पूया ।
 साहम्मियवच्छल्लं महाफलं मन्नमाणेहिं ॥ ८१२ 20
- मोयंतेण सधूयं निरीहचित्तेण अज्जियं^३ पुत्तं ।
 इन्दि पि तं निरीहो तां कह नासइ तयं तुज्ज ॥ ८१३
- एवं चहुप्पयारं विचित्रउत्तीहिं वोहिओ संतो ।
 अग्गद्धिय(१)दंकिरत्तो जिणदेवो गाहिओ विचं ॥ ८१४
- संपूइया य दोन्नि वि जिणदेवेणावि ते सपरिवारा ।
 जाओ परमाणंदो एवं सवेसि सयणाणं ॥ ८१५ 25
- ठाऊण केइ दियहे परिवद्धियगुरुमणेइसंताणे ।
 आपुच्छिय जिणदेवं सहदेवो पत्थिओ नयरं ॥ ८१६
- विन्नइ नम्मया तो जिणदेवं^४ निवडिऊण चलणेसु ।
 'देजउ मम आएतो चेद्दामि नयामि वा वाय ! ॥' ८१७ 30

- सो वि तयं पडिजंयद् - 'वत्थालंकारभूसियं काउं ।
 पुत्ति । पयट्टसु मग्गे होज्ज विणीया गुरुजणस्स ॥' ८१८
 धेत्तूण नम्मयं तो सहदेवो पडिगओ सनयरम्मि ।
 नम्मयजम्मदिणम्मि व वट्ठावणयं तओ विहियं ॥ ८१९
 ॥ नाणाविहकोसल्लियहत्था पत्ता समत्तपुरेपुरिसा ।
 आंसीवायपवत्ता अवत्तयहत्था य नारिगणा ॥ ८२०
 पणमंति नम्मयाए पाए केई वियासिप्पुहकमला ।
 कुणइ पणामं केसिंचि नम्मया नमणजोग्गणा ॥ ८२१
 जो जत्तियस्स जोग्गो सम्माणं^१ तस्स तत्तियं कुणइ ।
 १० सहस चि चीरदासो मणपरिओसं विवड्ढतो ॥ ८२२
 अट्ठाहिया य महिमा पवत्तिया जिणहरसु सवेसु ।
 पडिलाभिया य मुणिणो फासुपवपणंतमा(गा)ईहिं ॥ ८२३
 कासी य नम्मया वि ह्नु जिणचणं पईदिणं तिसंसे^२ पि ।
 आवस्सगकरणेजं करेइ समणीण सन्निहिया ॥ ८२४
 १५ सरियअणुहयदुक्खा अणुसमयं वट्ठमाणसंवेगा ।
 संजमगहणेकमणा चेड्डइ गुरुसंगमा एसा ॥ ८२५

[सुहृत्थिसूरिणो नम्मयपुरे ओसरणं]

- अह अन्नया फयाई चउदसपुविस्सं थूलिमइस्स ।
 सीसो दसपुवधरो तवतविओ उज्जयविहारी ॥ ८२६
 २० संपइरायस्सं गुरु गामागारनगरपट्टणपसिट्ठो ।
 विहरतो ओसरिओ सुहृत्थिसूरी ताहि नयरे ॥ ८२७
 जो सोमो वि णिकलंको, खरो वि तवे अमंदो^३, समुहो वि खाररहिओ, मंद-
 रागो वि जडत्तवज्जिओ । तहा खरो इव पयागी, चंदो इव सोमदंसणो, सागरो
 इव गोमौरयाए, मंदरो इव धीरयाए, यईवो इव अन्नाणतिमिरमोहियणं, कप्प-
 २५ पायचो^४ धम्मोवएसफलदाणे, सारमोसहं मोहमहारोगस्स, घणाघणो कोवदा-
 वानलस्स, कुलिसपाओ माणमहीधरस्स, पक्खिराओ मायांभुयंगीए, पवणो
 लोहमेह^५ [५ २७] पडलस्म । तहा संजओ वि जंरंघणो, सुगुत्तो वि सयलजण-
 पयडो, समिंइपहाणो [वि] अवहंत्थियपहरणो चि । जविय -
 धम्माधम्मविहन्नु वंधरभूओ जियाणं सवेसि ।
 ३० परहियऊरणेकरसो जुगप्पहाणो विमलनाणो ॥ ८२८

१ *जोग्गण. २ सम्माण ३ पयदिण. ४ निपज्ज ५ *महणे. ६ *पुविस्सता. ७ *राया-
 स्स. ८ भमजो. ९ *पादवो. १० साया. ११ समीह. १२ अयह. १३ निपाय.

सोउं तस्सागमणं सकोउहल्लो ^१ सुणेण संचल्लो ।	
सयलो नरनारिगणो वंदणहेउं मुणिवरस्स ॥	८२९
सिद्धी वि उसमदचो पमोयसमुल्लसियवहलरोमंचो ।	
सयणसुहिपुत्तजुचो सव्विद्धीए ^२ समुच्छलिओ ॥	८३०
चलिया य नन्मयासुंदरी वि जणणीपुरस्सरा तुरियं ।	८
उच्छलियमहामोया रविउग्गमणे कमलिणि व ॥	८३१
तिपयाहिणिं ^३ करित्ता पंचंगपणामपुव्वयं सवे ।	
संसंति समणसीहं कयकरयलसंपुडं एवं ॥	८३२
‘जय मुणिमहुयरसेवेज्जमाणलवरुणसणाहपयपउम ! ।	
दंसणमेत्तपणासियनयजणनीसेसपावमल ! ॥	८३३ 10
संगसरोवरवररापहंस ! मिच्छत्तकोसियदिणेस ! ।	-
दुक्खच्चैसत्तचंधव ! धवलजसापूरियदियंत ! ॥	८३४
बहुकालाओ अजं अंकुरिओ पुन्नपायवो अम्ह ।	
जं दिट्ठो सि महापस ! अइदुल्लहदंसणो नाह ! ॥’	८३५
एवं गुरुं धुणंता वंदित्ता सेसमुणिवरे विहिणा ।	15
उवविट्ठो गुरुमूले पंदारुजणो जहाठाणं ॥	८३६
उवविट्ठाण य गुरुणा नवजलहरगहिरमहुरधोसेण ।	
पारद्धा धम्मकहा मयरसनिस्संदसुंदेरा ॥	८३७
‘भो भो ! सुणेह सम्मं चउगइसंसारसायरे बुद्धा ।	
वित्सहंति जेण जीवा तिकप्पाइं दुक्खलक्खाइं ॥	८३८ 20
जह जचंधो पुरिसो पवंचिओ निदएहिं धुचेहिं ।	
पडइ गहिरंधक्खे कंटयमज्झम्मि जलणे वा ॥	८३९
एवं अन्नाणंधा जीवा धुचेहिं ^४ रागदोसेहिं ।	
कयसंमोहा बहुसो नारयतिरिएसु हिंडंति ॥	८४०
पाणवहासच्चगिराचोरेकांभपरिगहासत्ता ।	25
अज्झियंयहुपाणमला पडंति नरयाण्डे केवि ॥	८४१
निस्सीमारंभपरिग्गहेसु गिद्धा असंति गिद्ध व ।	
मंसवससोणियाइं के वि नरा जंति तो नरए ॥	८४२
तत्त य छिंदणभिंदणउक्कत्तणफालणाइ वि सहंति ^५ ।	
पचंति कुंभियाए वेयरणिजलम्मि लुब्भंति ॥	८४३ 30

घोराइं दुक्खाइं नराएसु सहंति पाणिणो जाइं ।
कोडिसमाऊ वि नरो को वनेउं^१ तरइं ताइं ॥ ८४४

मायाए सुद्धजणं कूडतुलाकूडमाणभंडेहिं ।
वंचितु जंति केइ वि तिरियगईं^२ कम्मपरतंता ॥ ८४५

वहुकूडकवडनडिया लंछुंकोडाइगहनतत्तिछा ।
गयकरहतुरंगाइसु वाहणतिरिएसु गच्छंति ॥ ८४६

जलयरथलयरखयरा मंसासी जीवघायगा कूरा ।
रुद्धूण वि तिरियत्तं हुंति पुणो नारया दीणा ॥ ८४७

उत्तेयमणुयभावे जे धम्मं नायरंति [प. २८ A] जिणभणियं ।
रायतिरिएसु चिरं ते वि ययवुंति बहुमोहा ॥ ८४८

जिणवयणोसहजोगा अन्नाणंघचमूसरइ जेसिं ।
वामोहिजंति न ते रागदोसेहिं^३ धुत्तेहिं ॥ ८४९

सम्मत्तनाणचरणाभरणेहिं अलंकिया कयपमोया ।
पावंति उत्तमसुहं देवत्तं पुण वि मणुयत्तं ॥ ८५०

ता जाव म संपजइ सुदुल्लहो राइओ चरणजोगो ।
तम्मि पुणो संपत्ते नियमा पावंति निवारणं ॥ ८५१

तत्थ उदाहरण न गंधो(?) उममाइयं सुहं सयाकालं ।
अणुहुंति^४ सबजीवा अपुणंभवभावमावचा ॥ ८५२

एवं नाऊण जणा ! रागदोसाण निग्गहसमत्थं ।
पडिगिण्हइ जिणवयणं जेणाणुचरैसुहं लहहा ॥^५ ८५३

एवं च स्मरिमुहमयंरुज्जरियं देसणामयं कन्नंजलीहिं मायामाया-
(आयामा ?) वियमाणानं खणेनावगयं मिच्छत्तचिसं । संजाओ केसिं चरणधरण-
परिणामो, समासादियं^६ केहिं पि वोहिवीयं ति । एत्थंतरे लद्धावसरेण पुच्छियं
वीरदासेण - 'भयवं ! एसा अम्ह धूया भावियजिणवयणो सरयससरकिरणपुंज-
समुजलसीला किमे[रि]सावयाण भायणं संवुत्ता ?' ताहे भगवया विहियसुय-
नाणोवओगेण सम्ममवधारिऊण वज्जरियं - 'धम्मसीलें ! संसारे जीवाणं दोन्नि
भंडागाराणि संति - पुन्नागारं पावागारं च । जयों च जीरस्स ठिईखएण पुन्ना-
गाराउ पुन्नमुदयं^७ लहइ तथा जीवो सुही होइ, जया य पारागाराउ पावमुदयमेइ
तथा जीवो दुही होइ । जया य दो वि उदिजंति तथा जीवो मिस्ताइं सुहदुक्काइं

१ वनेउ. २ सहइ. ३ गई. ४ लंउ. ५ दोसेहिं. ६ अणुहुति. ७ मणुय.
८ गिण्हइ. ९ पुण्वर. १० सासिय. ११ वयण. १२ सीला. १३ जाया.
१४ सुदकय.

वेएई । जं च उकडं तस्स ववएसो होइ । ता एयाए तुह धूयाए सुकुलजम्मो
जिणवरधम्मो रुवलायन्नजुत्तया भोगोवभोगसंपया - एयमणग्घं पुवो(नो)दय-
माहप्पं । जं पुणो भत्तुणो विरागो, सुन्नदीवे चागो, वेसाहि हरणं, तहाविह-
दारुणजायणाकरणं - एयं महावलं पावोदयपायवफलं ति । पुणो पणमिऊण
वीरदासेण पुच्छियं - 'भयवं ! कहं पुण दुग्गमेयमेयाए उव्वजियं ? ति नाउ-
मिच्छामि, तो विसेसेणाणुग्गहं काऊण कहिउमरिहंति मे भगवंतो चि ।' तओ
भयवं तस्स अनेसिं च लोयाणमणुग्गहनिमित्तं साहेउमारद्धो । अवि य -

[नम्मयासुंदरीए पुव्वभववण्णणा]

अत्थि कल्लिजय(र)विसए गामो सिरिमेलउ चि नामेण ।
तत्थ सिरिपालनामो एगो कुलपुत्तओ होत्था ॥ ८५४ 10
तस्स य सुरूवकलिया सिरिप्पभा भारिया सिणेहवइ ।
गरुयाणुरायकलिया ताणं कालो सुहं जाइ ॥ ८५५
अन्नदिणे सिरिपालो समानमिचेहिं एवमुल्लविओ ।
'गंतूण अमुग्गगामं छडेमो अजरयणीए ॥ ८५६
जो कोइ तत्थ ला[५ २८ B]भो तस्सद्धं तुज्झ सेसमग्धाणं । 15
दिज्जाहि जहाजोगं विभजिस्सामो य तो अग्हे ॥ ८५७
किं तस्स जीविणं नरस्स रंड व विगयनवसाओ ।
जो चारणेहिं निधं न हु गिजइ दंतिदंतीहिं(?) ॥ ८५८
सोऊण समुल्लानं सिरिप्पभाए पिओ निओ भणिओ ।
'मा नाह ! कुणसु वयणं एएसिं पावमेत्ताणं ॥ ८५९ 20
धणधन्नसमिद्धप(ध)रं मोत्तूण कुणंति रोरियमणेगे ।
धणसाभिपहानइया चुकंति सये(गे?)हभोगाणं ॥ ८६०
पेच्छई छीरं वरओ मंजारो न उण लउडयपहारं ।
पेच्छंति परेसि धणं निययं मरणं न पेच्छंति ॥ ८६१
जे हुंति नरा दुत्था घरिउं न तरंति अन्नहा जीयं । 25
ते खलु चोरियजूयं रमंति हरिउं व मरिउं वा ॥ ८६२
तं पुण धन्नसउन्नो विलससु नियसंपइं मया मुइओ ।
सट्ठाणट्ठेयं सयं अलाहि चोरफेकरणेण ॥ ८६३

लोहमहागहगहिओ सिरियालो संठवेइ नियदइयं ।

‘नाहं करेमि एयं दइए ! तं चेइ सुविसत्था ॥’

८६४

अकहिता घरणीए रयणीए निग्गओ समेहाओ ।

सहस त्ति ताण धाडी पडिया हियइच्छिण गामे ॥

८६५

८

सन्नद्धा गामभडा पयइमाओहणं महाघोरं ।

भग्गा य तहा घाए अणुलग्गा पिट्ठओ कुटिया ॥

८६६

दट्ठणं हम्ममाणे नियजोहे कोवजलणपज्जलिओ ।

‘चलिओ तेसिं समुहो सिरियालो साहससहाओ ॥’

८६७

सो एगोऽण्णेगेहिं समंतओ चाणघायज्जरिओ ।

पडिओ मेइणिवीढे संपत्तो दीहरं निदं ॥

८६८

10

आयन्निऊण एयं सिरिप्पहा मुच्छिया गया धरणिं ।

फहफह वि लद्धसत्ता कासि पलावे बहुपयारे ॥

८६९

तत्तो वि सुत्तपु(वु?)ना अइवियइ वणंतरे भमिरी ।

कालिजरंगिरिमूले संपत्ता आसमं एगं ॥

८७०

15

दिट्ठा य तावसीहिं दयापहाणाहिं मङ्गुरवयणेहिं ।

पोलाविऊण भणिया — ‘भदे ! किं इत्थ रुत्तेण ॥’

८७१

जइ रुयसि जइ वि विलवसि तिलं तिलं जइ वि कप्पसे अप्पं ।

तह वि न वलंति पुरिसा विहिणा उदालिया जे उ ॥’

८७२

तो सा जंपइ — ‘भयवइ ! न कयाइ वि मग्ग(ज्ज) रंढिया आणा ।

ता कीस सो पडत्थो मए तहा वारिओ संतो ? ॥’

८७३

20

तावसीए भन्नइ —

‘जइ वि न म(इ?)च्छइ संतुं वारिजइ जइ वि निद्वयंभूहिं ।

तह वि हु वचइ पुरिसो पगट्ठिओ कालपासेहिं ॥’

८७४

किं तस्स सोइयवं धम्मणि ! चित्तेहि अप्पणो धम्मं ।

जम्मंतरे वि जत्तो दुक्खाण न भायणं होसि ॥

८७५

25

एसो चिय वणवासो मूलं सबेसि होइ सुक्खाणं ।

पियविप्पओगदुक्खं सुविणे वि न दीसए एत्थ ॥

८७६

न सुणंति फरुसवयणं आणं न सुणंति कस्सइ कयाइ ।

न सुणंति कलहवयणं वणवासी सबहा [१. २१. ५] धत्ता ॥ ८७७

इयं पालिअइ वंभं दुहियाण जियाण कीरइ परिचा ।	
तप्पिअइ निच्चग्गी नवनवसमिहाहिं पईदियहं ॥	८७८
कायवा गुरुभत्ती गुरुआणापालणम्मि जइयवा(वं?) ।	
इचाइ अम्ह धम्मो सुहकरणेओ सुहफलो य ॥'	८७९
एमाइ भणंतीहिं सिरिप्पभा बोहिया तहा ताहिं ।	६
जह तासिं चिय मूले सयराहं तावसी जाया ॥	८८०
तो पयणुरागदोसा परिसुद्धायारपालणुज्जुत्ता ।	
विहिणा कयसन्नासा उववच्चा वंतरनिकाए ॥	८८१
सअणोदियपरिवारे नम्मयनइरक्खणम्मि अभिउत्ता ।	
परिहिंडइ सच्छंदा कीलंती नम्मयतडेसु ॥	८८२ 10
कारंडहंससारसरहंगपमुहेहि बहुविहंगेहिं ।	
चित्तइ य जलं रेवं निज्झायंती सुहं लहइ ॥	८८३
उच्छलिय विलिजंते पिडुंती नम्मयाइ कळोले ।	
चिडइ पलोयमाणी अतित्तचित्ता चिरं तं पि ॥	८८४
कत्थइ हत्थिकुलाइ वणमहिसिकुलाइ नम्मयजलम्मि ।	15
उब्बुडुनिब्बुडणवावडाइ तूसइ पलोयंती ॥	८८५
आरुहइ विंशसेले पेच्छइ विंशाडविं विसेसेण ।	
रुरुज्झगवयंसयरकुलेहिं परिमंडिउदेसं ॥	८८६
सहुलसरहचित्तयसीहाइजिएहिं भीमरुवेहिं ।	
पेप्पंतपलायंतेहिं संकुलं तं महारघं ॥	८८७ 20?
इच्छाए रमइ विसे(सए) नच्चंतिसिंहंडिमंडलीरम्मे ।	
निज्झायइ संज्ञगिरि कीलइ तत्थेव गंतूण ॥	८८८
सुचिरं परिव्वमंती केलिकि(पि)या सा कयाइ दच्छीय ।	
विंज्ञगिरिस्स नियंवे ज्ञाणत्थं गुणिवरं एगं ॥	८८९
नासानिरुद्धदिट्ठं संवरिथासेसइंदियपयारं ।	25
मेरुमिव निप्पकंपं एगगमणं महासमणं ॥	८९०
जाईए पच्चएणं कीलारसिया तओ तयं दड्डं ।	
सा परिचित्तइ 'एयं चालेभि कंहं चि' ज्ञाणाओ ॥'	८९१

परिचित्तिऊण सहसा मुंचइ अट्टट्टहासमइभीमं ।

गुहंकुहरुट्टियपटिरवसंरावियसयलजीवं [व-१] ॥

८९२

दट्टूण तं अभीयं ताहे दंसेइ घोरसहूले ।

गुंजारवमरियनहे विगरालमुहे समुहमिते ॥

८९३

सुनिरुद्धदिट्टियसए(र)स्स तस्स तव(न व)ते भयंकओ जाया ।

ताहे उक्खिविऊणं मुंचइ तं जलहिमज्झम्मि ॥

८९४

तुच्छम्मि जलहिनीरे सबत्तो परिमिलंतगुरुवेले ।

तत्थ वि य अभीहंतं नेई [पुण] पुव्वठाणम्मि ॥

८९५

तत्थ य दंसेइ पुणो पुलिंदवंदाई भीमरूवाइ ।

‘छेदह भिंदह [मारह]’ भणमाणाइं अणेगाइं ॥

८९६

[एस] भएण [ण] जिप्पइ कलिऊण करेइ चित्तहरणत्थं ।

उब्भडवेसविलासिणिरुवं चाइणि^१ कुणमाणं ॥

८९७

तेणावि अकयरओहं पसंतहिययं महामुणि नाउं ।

उवा^२ ७. २९ ॥ संतमणा देवी सपच्छपावां विचित्तेइ ॥

८९८

‘एसो कोइ महप्पा तीरइ न हु चालिउं गुमाणाओ ।

किं वट्ट(ह)इ सिहरिनाहो पहओ वि पयंडपवणेहिं ॥

८९९

तो दुट्ठ मए विहियं किलेसिओ एम जं महासत्तो ।

नीसेसत्तसुहओ वट्ठंतो सुदृष्टाणम्मिं ॥

९००

कोउगमित्तेण मए इमस्स ज्ञाणंतरायमारदं ।

कीलस्स कए नूणं पवीलियं तुंगेदेवउलं ॥

९०१

उत्तमंसत्तो धीरो चलिओ न वि एस सुदृष्टाणाओ ।

पत्तं च मए पावं पावेकमणाइ पावाए ॥’

९०२

एवं, पच्छयायं, उग्रमाणी, मुणिस्स, चत्तमाणां ।

पुरओ कयप्पणामा रामेइ मुणिं सुपरिणामा ॥

९०३

‘भयवं ! खमाहि’ मज्झं अवराहमिमं महामहंतं पि ।

पक्खित्तं नियसीसं मया तुहंके महामार्ये ! ॥

९०४

धिद्वी मह देव[चि] माहप्पमुर्वेक्खिऊण तुह जीए ।

सलियारणा खलाए कया पयट्टस्स सिवमग्गे ॥

९०५

१ मिहं. २ सुमुनिं. ३ वेले. ४ नेह. ५ वंदाह. - ६ चालिणि. ७ सपच्छपावा.

८ दुट्ठ. ९ भणम्मि. १० तुंगं. ११ उत्तमं. १२ खमाणि. १३ भावा.

१४ माहप्पमउरिक्कं.

- डज्झइ मणो महायस ! दुच्चरियमहानलेण एएणं ।
 विज्झवसु तं सुसंजय ! मं भीमसु(सीचसु !) वारिधाराए ॥ ९०६
- अन्नाणमोहियाए वालिसभावाइ खमसु मे दोसं ।
 बालकओ अवराहो कोवं म जणेइ जणयाणं ॥ ९०७
- खम खमसु महेरिसि ! तुमं खमिडं जाणासि तं चिय न अन्नो । ४
 नहि^१ चंदमंडलाओ पढंति अंगारधाराओ ॥ ९०८
- एवमणेगपयारं खामित्ति पासिरुण मुणिवसभो^२ ।
 उवसंतो उवसग्गो चि पारए ज्ञाणमइपुच्चं ॥ ९०९
- पभणइ—‘सुसाविगे’ ! मा वीइसु साहूण होइ न हु कोवो ।
 सहयारपायवाओ न निचगुलियाण उप्पत्ती ॥ ९१० 10
- किं च निसामेहि फुडं उवएसं वज्जरेमि जिणभणियं ।
 जिणसाहुचेइयाइं आसायंतो जणो मूढो ॥ ९११
- अजेइ महामोहं अणंतसंसारकारणं घोरं ।
 जेण न पावइ अन्नं नारइतिरियाइदुरियाणं ॥ ९१२
- हासज्जियं पि कम्मं वेयइ दुक्खेण कह वि रोयंतो ।
 अन्नजणस्स वि विसए विसेसओ जिणमयवएसु ॥ ९१३
- एकसि कए वि दोसे अणुहवइ जिओ असंखदुक्खाइं ।
 जिणसाहुचेइयाणं पडणीओ होज्ज मा कोइ ॥ ९१४
- जइ वि तुह नासि रो(दो ?)सो तहा वि तुमए उवज्जियं पावं^३ ।
 इय [पच्छ]यार्वपराए नवरं उवसामियं बहुयं ॥ ९१५ 20
- तो होज्ज इओ सुंदरि ! जिणमुणिभत्ता विसुद्धसम्मत्ता ।
 शोसेसि^४ जेण सबं पावं एयं पि अन्नं पि ॥ ९१६
- उप्पाइयसम्मत्तो सो साहु नम्मयाइ देवीए ।
 काऊण धम्मलामं चलिओ नियवंछियविहारं ॥ ९१७
- देवी संवेगपरा भवभमणभएण भावियसुभावा ।
 सबं मुणिवरभणियं आयरइ जहट्टियं तुट्ठा ॥ ९१८
- पंथपरिचमट्ठाणं मग्गं दंसेइ समणसमणीणं ।
 तकरवग्घाइभया सा रक्खइ निच्च सन्निहिया ॥ ९१९
- तण्हाछुहा[प. ३० A]भिभूयं संघं दट्ठूण अडविमज्झमि ।
 निम्मेइ गोउलाई विउलाई भत्तपाणट्ठा ॥ ९२० 30

- चैदयन(ज)इपडणीयं उवसामइ देवसत्तियो सर्व ।
 कुणइ जिणचैइएमुं तिकाळं पूयमणुदियहं ॥ ९२१
- वेयापच्चं निच्चं वच्छल्लं तह समाणधम्माणं ।
 कुबंधीए सावग ! पुच्चं समुज्जियं तीए ॥ ९२२
- साहूवसग्गपभवं सवियं पावं पि ताव अहवहुयं ।
 किंचि पुण सावसेसं न निद्धियं चिवणत्तेण ॥ ९२३
- एत्थंतरम्मि आउक्खएण सा देवया जुया तत्तो ।
 उरवच्चा कुच्छीए एसा सहदेवघरणीए ॥ ९२४
- जं नम्मयानइं यह पडिवंधो आसि तम्मि कालम्मि ।
 तेणं चिय जणणीए जाया तम्मज्जणे सद्धा ॥ ९२५
- एवं दुत्ति वि सावग ! कयाहं एयाए पुत्तपावाइं ।
 अहवलवंतं पुच्चं पावं पुण तारिसं नासि ॥ ९२६
- जेऊण आवयाओ मिलिया तुम्हाण पुत्तमाहप्पा ।
 बलिएण दुव्वलो जं जिप्पइ तं किमिह चोजं [व ?] ॥ ९२७
- पावं ति(वि) पुवभवियं इमीए जायं निकाइयत्तेण ।
 जं यावियं सुपत्ते मज्ज(हा ?) फलं होइ दाणिं च ॥ ९२८

[नम्मयासुंदरीए दिक्खागहणं]

- एवं च नित्ताभिती सहस चिय नम्मया गया मोहं ।
 जाया य समासत्था [चे] लंचलपवणसंगेण ॥ ९२९
- भाणी य पणमिऊणं - 'भयवं ! तुम्मेहिं मुहु उवलद्धो ।
 निम्मलनाणच्छीए जहद्धिओ मज्झ बुत्तंतो ॥ ९३०
- केवलजिणाण विरहे जुगप्पहाणेहिं दाणि तुम्मेहिं ।
 धा(धी ?) रिज्जइ तत्थमणं संसयवोच्छेयदच्छेहिं ॥ ९३१

गुरुणा भन्नइ -

- 'सुन्नम्मि तम्मि व(र ?) ने सुंदरि ! हिययम्मि आसि जे धरिया ।
 तेसिं मणोरहाणं पत्थावो सुंदरो एमो ॥' ९३२
- वियसंतवयणकमला वंदित्ता वयइ नम्मया - 'भयवं ! ।
 जह आणवेह तुम्मे वसइ [इ] मं माणसे मज्झं ॥ ९३३

सुगुरुं ^१ मग्गंतीए ^२ पत्तं तुह दंसणं मए सामि ! ।	
अब्भुट्टियाए ^३ वयमारघरणजुद्धिं ^४ धरंतीए ॥	९३४
आपुच्छिऊण जणए करेमि ता तुम्ह तुरियमाण त्ति । ^५	
भणइ गुरू वि- 'अविग्घं मा पडिवंघं करेज्जासि' ॥	९३५
वज्जरइ गिहं पत्ता सव्वं चिय गुरुजणं विणयसारं ।	५
'दिट्ठो नाणाइसओ सुहत्थिस्सरिस्स तुम्भेहिं ॥	९३६
जं किंचि मज्झ अंगे मणवर्येकाएहिं ^६ जोहिं ^७ जं रहयं ।	
तं सव्वं चिय नज्जइ समक्खमेयस्स संजायं ॥	९३७
अणुहयवहुदुहाए सुमारियनियपुवज्जम्मकम्माए ।	
ता एयपायमूले जुत्तं मे समणगुणधरणं ॥	९३८ 10
पडिभणइ गुरुजणो तं- 'पुत्ति ! तुमं सुइ वल्लहा अम्ह ।	
किं तु तुह तम्मि वसणे अम्ह सिणेहेण किं सिट्ठं ? ॥	९३९
सोऊण दुस्सहाइं ^८ तुमए सोढाइं दुक्खलक्खाइं ।	
मत्तं(सव्वं ?) अम्हाणं पि हु पट्ठ(च)इओ हंदि सबेसिं ॥	९४०
किं तु वयं गुरुकम्मा लत्तस(न तरा)मो दुदुरं वयं धरिउं ।	15
धक्का य तुमं इक्का अंगीकाउं [प. ३० B] इमं महसि ॥	९४१
पढा[विज्ज]हि वच्छे ! अम्हं पि य घोहणं करेज्जासि ।	
भावियजिणवेयणाणं वयगहर्णनिवारणमजुत्तं ॥	९४२
इय पमुइयहियएहिं दिक्खामहिमा गुरूहिं पारट्ठा ।	
घोसाविया य अमरी कया य अट्ठाहिया महिमा ॥	९४३ 20
पडिलाभिया य विहिणा समणा समणी य फासुदवेहिं ^९ ।	
सम्भाणिओ य सम्मं समाणधम्माण समुदाओ ॥	९४४
दिन्नमवारियसत्तं मग्गणयगणस्स वट्ठिओ तोसो ^{१०} ।	
विट्ठिया य विसेसेणं पूया नियसयणवग्गस्स ॥	९४५
सोहणदिणम्मि तच्चो न्हायालंकाररीरियावयवा ।	25
चलिया सिवियारूढा धुव्वंती ^{११} मह(मागह)माणेण ॥	९४६
वज्जंतगहिरत्तुरं मंगलभीयाइं दिसि दिसि सुणंती ।	
पत्ता वसहिसमीवं उत्तिन्ना [त]ओ [य?] सिवियाओ ॥	९४७
होऊण रायचा[ई ?] काउं तिपयाहिणं ^{१२} मुणिघइस्स ।	
पभणंति कयंजलिणा जणणीजणया मुणिगइदं ॥	९४८ 30

१ सुगुरु. २ मग्गंतीए. ३ 'ज्जासि. ४ 'वइ'. ५ 'कम्मणए. ६ दुस्सहायं.
 ७ 'विणययणा'. ८ 'गहरण'. ९ 'देववेहिं'. १० तसो. ११ 'लंकारेरीरिया'. १२ पुव्वंती.
 १३ 'गहिसेत्त. १४ 'हिण. १५ 'वयरस.

- ‘भयवं ! एसा अम्हं अइप्पिया नम्मया वरा धूया ।
संसारमउविग्गा इच्छइ संजमभरं^१ चोडुं ॥ ९४९
- एयं सीसिणिभिक्षं तं^२ गेण्ह[इ] दिज्जमाणमम्हेहिं ।
तुम्ह सरणागयाए जं जुत्तमिमीए^३ तं कुणह ॥’ ९५०
- ६ आह गुरू— ‘जुत्तमिणं घन्ना एसा पुरा सुकयपुन्ना ।
तुंभे वि नूणं घन्ना जाण कुले वड्डिया एसा ॥’ ९५१
- दिन्ना य तओ दिक्खा तीए यच्चक्खमेव सयणाणं ।
जिणभासिएण विहिणा सुहत्थिनामेण मुणिवइणां ॥ ९५२
- अभिवंदिया य विहिणा तचो^४ सयणेहिं^५ मुइयहियएहिं ।
१० दिन्नो आसीवाओ— ‘नित्थारगपारगा होसु ॥ ९५३
- देवगुरुपसायाओ संपुन्नमणोरहा तुमं जाया ।
अम्हाण वि संपत्ती एरिसिया होज कइया वि ॥’ ९५४
- उवव्हिऊण घहुसो पुणो पुणो चंदिऊण भत्तीए ।
वड्डियहरिसविसाओ सयणगणो पडिगओ गेहं ॥ ९५५
- १५ इयरी वि वसुमईए पवत्तिणीए समप्पिया गुरुणा ।
दुविहपयारं सिक्खं पगिन्हिया^६ विणयनयनिउणा ॥ ९५६
- तुसइ सारिजंती अणुग्गहं मूणइं वारिया संती ।
चोइजंती वि खरं न चेव पडिचोयणं कुणइ ॥ ९५७
- दियसेण वि जिह्वाए विणीयवयणा करेइ सा विणयं ।
२० तवमाणगुणट्ठा(ट्ठा?)णं गुरुद्वीए कुणइ किचं ॥ ९५८
- छट्ठट्ठमाइरूवं तवइ तवं गुरुज्जणस्म आणाए ।
सोसेइ नियं देहं सुभरंती पुवदुक्खाइं ॥ ९५९
- पत्ता(त्ता)इसया तुरियं अहिया[इं] विजियदुज्जयपमाया ।
एकारस अंगाइं पवित्तिणीए पत्ताएण ॥ ९६०
- २५ मरभावियमुत्तथा संतत्थाऽऽसन्नभवाण य दुहाणं ।
संजाया गुरुगौरवपयं वित्तेसेण समणीणं ॥ ९६१
- पावियसुहपरिणामा जा नम्मयसुंदरी तवं चरइ ।
एत्थंतरम्मि वसुमइपवत्तिणी [९. ११ A] पाविया सग्गं ॥ ९६२

१ गंजमसरं. २ त. ३ *ममीए. ४ गुरु. ५ पुत्ते. ६ दुव. ७ *ववणा. ८ मत्तो.

९ सुवइदि. १० आलो. ११ पविग्गिया. १२ नुइइ.

[नम्मयासुंदरीए पवत्तिणीपयठवणा]

जोग्ग ति' जाणिऊणं ठविया गुरुणा पवत्तिणी एसा ।	
जणयंती आणंदं समणीसंघस्स सयलस्म ॥	९६३
तो गुरुणाणुत्ताया साहुणिजणउचियउज्जयविहारा ।	
गामनगरेसु विहरइ वोहंती धम्मिए लोए ॥	९६४ 5
सव्वत्थ निययचरियं सवित्थरं साहिऊण संविग्गो ।	
समणीण सावियाण य विसेसओ देइ उपएसं ॥	९६५
साहसु साहुणीसु य- 'वयभंगमणं पि मा करेज्जासु ।	
दुक्खेहि' दारुणेहिं जइ ता पत्तेहिं न हु कजं ॥	९६६
अन्नाणमोहियाए पुव्वभवे मुणिर्रो मए एगो ।	10
काउस्सग्गम्मि ठिओ रुव्वभइ तवत्त(न य व)त्ति कोट्टेण ॥	९६७
उत्तसग्गिओ महप्पा रुभिओ मणयं पि नेउ ज्ञाणाओ ।	
वट्ठं च मए पानं जस्स पिवागो इमो जाओ ॥'	९६८
वयपरिणामतवेहिं किसियंगी सा चिरेण कालेण ।	
तारिसिया संजाया सयणा वि जहा न लप्पंति ॥	९६९ 15
जे आसि सिरे केसा अइकुडिलत्तरग्गमच्छहच्छाया ।	
ते कासकुमुमधवला विरल चिय केइ दीसंति ॥	९७०
आयंसममच्छाया आसि कपोला वि जे समुत्ताणा ।	
त्तनसोसियदेहाए जाया सल्ला दढं ते वि ॥	९७१
सोमालमंग(स)लाओ अंगुलिओ आसि हत्थनाएसु ।	20
परिसुक्क[ट्ठ]घडिय व अन्नरूपं गया ताओ ॥	९७२
सेयपडपाउयंगी तणुइ' थूलं व मुणइ न हि कोइ ।	
सहो वि तारमहुरो न अन्नभानं ग-ओ तीए ॥	९७३

[नम्मयासुंदरीए कूवचन्द्रगाम पइ विहरणं]

इओ य जप्पभिइ' जाणिओ' जणएहिं नम्मयापरिणामपुत्तं तो नप्पभिइं चेउ ॥
अनहत्थिओ हउचंद्रोदंतो' । रिसिद्धता पि उच्चावपुत्तायसाहा न कोइ तत्ति
करेइ ति माणेण न तेमि वत्तमच्चिस्मइ । च्छिस्म नमागएण महेमरदत्तेण
रुपमाणेण साहियं सयणाणं जहा- 'सुच्चरीने रक्खससेण राइया मम दइया,
अहं पि किच्छेण चारियमहं नग्गिउण पन्नाणो नेण जीविओ इहिं ।' एयं

सोऊण जाया सोआउरा रिसिदत्ता, रोयमाणी कहकह वि धीरविया सयणव-
ग्गेण । तह वि तीए माणाइसएण न जाणाविओ एस वइयरो जणयनिहं ।
महेसरदत्तो वि कयकलचंतरसंगहो अपरिचत्तंसाअगधम्मो नम्मयासुंदरिकारिय-
चेइए पूयणवंदणाइ कुणमाणो चेद्धइ । परोप्परगमणागमणोभावाओ कूवचं-
५ नयरे न केणावि विचायं नम्मयासुंदरीए आगमणं पवयणं वा । एवं च काले
वच्चमाणे अन्नया पत्रत्तिणीए सामच्छियाओ साहुणीओ—‘जइ भे रोयइ
ता कूवचंद्रेण विहार करेमो ।’ ताहि भणियं—‘भयवइं पमाणं ।’ ‘तो खाइं
तुभे तत्थ गयाओ मम नामं मा [५ ३१ B] कहेअइ, “पत्रत्तिणी” पत्रत्तिणी”
वा अहं भाणियवा जओ अनार्यउंछमे(से?)’णए भे ववेइ कि नामविक-
१० एणं?’ तओ ‘जमाणवेहि’ ति परिजारेण बुत्ते सुहविहारेण पत्ता तत्थ । दड्डूण
वंदियाओ महेसरदत्तेण, दिन्नो नियगिहास[त्ति] उरस्मओ । ठियाओ तत्थ
वंदियाओ भत्तिसार । रिसिदत्ताए दंसियाइं चेइयाइं, कयमुकंठियाए
पवत्तिणीए विसेसेण वंदणं । विहिया विहाणेण धम्मदेसणा, आणंदिओ
सावियावग्गो । एवंमन्नायचरियाए विहरंमाणीओ सज्झायंतीओ चेद्धंति । तत्थ
१५ महेसरदत्तो वि तासिं किरियाकलावाणुरजियमणो तासिं सज्झायंहुणिमेगचिओ
निसामेइ, विसेसओ पवत्तिणीए । चित्तंइ ‘नम्मयासुंदरिसरिच्छो एसं [स]हो ।
नूणमेसा तीसे माउच्छा माउच्छीदुहि[या] वा भविस्सइ । कहमन्नहा सइ-
समाणत्तं?’ ति । अन्नया कयाइ पत्रत्तिणी” महुरवाणीए सरमडलपगरणं
परावत्तिउं पवत्ता । अवि य—

- २० ‘सो जयउ जिणवरिंदो जस्स मुहा म(पु)न्नचंदनिंवाओ ।
जरमरणवाहिहरणं सिद्धंतमहामयं क्षरियं ॥ ९७४
जयइ सरमंडलं तं जेणिह पट्टिएण उद्धिमन्तेहि ।
पुरिसाण महेलाण य गुणा य दोसा य नजंति ॥ ९७५
सत्त सरा पवत्ता सज्जो” रिमहो तहेन गंधारो ।
२५ मज्झिम पंचम रेवय नेमाओ सत्तमो होइ ॥ ९७६
सत्त [स]रट्ठाणाइं तत्थ य सज्ज” तु जग्गजीहाए ।
रिसमं उरेण कण्ठेण तडययं नीसवेइ नर ॥ ९७७

मज्झिमंजीहाए मज्झिमं ^१ तु नासाए पंचमं जाण ।	
रेवय दंतोद्वहं ^२ भसुहक्खेदे(वे)ण नेसायं ॥	९७८
सजं रवइ मयूरो रिसहं पुण कुकुडो सरं ^३ रवइ ।	
हंसो गंधारसरं मज्झं तु गवेलया रवइ ॥	९७९
पंचमयं परपुट्टा छट्ठं पुण सारसा य कुंचा य ।	५
सत्तमयं तु गयंदा सत्तसरा जीवनिस्साओ ॥	९८०
सजं रवइ मुइंगो गोमुह रिसहं च नदइ गंभीरं ।	
संखो वि य गंधारं मज्झिमयं श्छरी रसइ ॥	९८१
चउचरणगोहिया पंचमं तु आडंवरो य रेवयं ।	
सत्तमयं पुण भेरी भणिया अजीगनिस्साओ ॥	९८२ 10
सज्जेण सुहपविच्ची बहुपुत्तो वल्लहो ^४ य जुवईणं ।	
रिसहेणं धणवंतो भणिओ सेणावई चेव ॥	९८३
विविहधणरणभागी भणिओ गंधप्पिओ य गंधारे ।	
पवियक्खणो कवी वि य एयम्मि सरे समक्खाओ ॥	९८४
मज्झिमसरप्पलावी सुहजीवी बहुधणो य दाया य ।	15
पंचमसरमंता पुण पुह[इ]वई ^५ हुंति खरा य ॥	९८५
छट्ठे कुच्छियंविच्ची कुवसणकुभोयणा कुजोणीया ।	
कलहकरलेहवाहयदुहजीवा सत्तमे भणिया ॥	९८६
पयईकसिणो सजं अवस्स भावेइ जइ वि य समत्तं ।	
असमत्तेणऽइकालो गुज्झम्मि य लक्खणं रत्तं ॥	९८७ 20
रिसहं मरगयगोरो [१ १२ A] अवस्स भावेइ परमगोरो वा ।	
तेण य सिरम्मिं तस्स य विवरीयं लक्खणं भवइ ॥	९८८
धरलो गंधारसरं अवस्स भावेइ किंचि भावेण ।	
तेण य तं विवरीयं दाहिणओ लक्खणं होइ ॥	९८९
कणयपहो मज्झिमयं अस्स भावेइ जइ वि न विस(सम?)त्तं ।	25
तेण उदरम्मि त्रिं तद्विरीयं वियाणेज्जा ॥	९९०
आलोहियधवलन्नो अवस्स भावेइ पंचमं सो उ ।	
होइ य सिरम्मि पिप्पो पंऊयदलसप्पभो तस्म ॥	९९१
छट्ठं कंभोयवइ(?) अस्स भावेइ चित्तवन्नो य ।	
तेणाचि रत्तवन्नो अस्स लिंगे मसो होइ ॥	९९२ 30

सत्तमयं सुद्ध(ह?)सामो पढमत्तिवन्नो य कुणइ नियतीए ।

ताण य रुक्खविरुक्खसा होन्ति मसा चलणदेसेसु ॥' ९९३

[महेसरदत्तकयपच्छायावो]

एयं च पटिज्जंतं सबं आसन्नसंठिओऽवहिओ ।

मुणइ महेसरदत्तो चिंतेई तो मणेणेवं ॥ ९९४

'आसि मए सुययुवं एसा सरमंडलं वियाणेइ ।

सिद्धं च तीय अहयं जाणामि जिणागमपसाया ॥ ९९५

कोहंगिभुयंगमवंपियस्स पम्हुट्टसयलसन्नस्स ।

मुङ्गोयरं न पत्तं पडिभग्गसमग्गभग्गस्स ॥ ९९६

पम्हुट्टो गुणनिवहो असंतदोसा पइट्ठिया चित्ते ।

धुत्तूरियहिययस्स व विवरीया धाउणो जाया ॥ ९९७

एक्किओ तीय गुणो दीसइ अन्नासुं नेव नारीओ(सु) ।

अप्पा हु अप्पण चिय हा ! मुट्टो दुट्ठचित्तेण ॥ ९९८

सो तारिस्सओ विणओ सि(ति) चिय महुक्खरा समुल्लावा ।

कत्थ मए लहियवा दूरीकयभागधेजेणं' ॥ ९९९

हा हा ! पाविट्टो हं जेण तहा भीसणम्मि दीवम्मि ।

एग्गागिणी अणाहा मुका निककलणचित्तेण ॥ १०००

महविरहभीरुहियया मए समं' पत्थिया किर वराई' ।

सो मे कओ महंतो ही सरणाओ भयं जायं ॥' १००१

एयं विंचितयंतो संभरियासमसिणेहसत्त्भावो ।

सहस ति मेइणीए मुच्छाविहलंघलो पडिओ ॥ १००२

तक्खणमिलिएहिं सवंधवेहिं सहस ति सिसिनीरेण ।

जलसिंचणपवणाओ किच्छेण सचेयणो होउं ॥ १००३

वारं वारं हत्थं गच्छइ मुच्छं नियच्छमाणाणं ।

नीसेससज्जणाणं हाहारवभरियभग्गणाणं ॥ १००४

नाइक्खइ नियदुक्कां पुच्छंतानं पि निद्वंभूणं ।

मोणवणं चेइइ एयं हिययम्मि ज्ञायंतो ॥ १००५

'अप्पा हु अप्पण चिय लअइ सरिएहिं जेहिं कम्मेहिं ।

कह ताणि वंधवाणं पुरओ तीरंति अक्खाउं ॥' १००६

घाहरिया य सवेगं संपत्ता तो पवत्तिणी भणइ ।	
‘किमियमयंडे चंडे’ सावग ! वसणं समुप्पन्नं ॥	१००७
काऊण य एगंतं पभणइ— ‘भयवइ ! उवट्ठियं मरणं ।	
देहि पसायं काउं पजंतालोयणं मज्झ ॥	१००८
[वो]त्तुमज्जुत्तं अन्नस्स जं पुरो निययदुककयमणजं ।	१००९
तं पि गुरू [प. ३२ ॥] णं नियमा साहिजइ मरणसमयम्मि ॥	१००९
इय भणियम्मि निसन्ना पवत्तिणी साहियं तओ तेण ।	
सयरं जहट्ठियं जाव नम्मया उज्झया सुत्ता ॥	१०१०
‘सरमंडलसज्झायं अज्ज सुणंतस्स मज्झ संभरियं ।	
सा वि पढंती एवं विन्नायं तेण तं चिंधं ॥	१०११ 10
अज्जे ! जाणामि अहं असमिक्खिययारओ’ महापावो ।	
दुक्कडमिणं सरंतो पाणे धरिउं न याएमि ॥	१०१२ 1
ता देहि अणसणं मे कन्नेसु जवेसु जिणनमोकारं ।	
मा तुज्झ पसायाओ’ पाविज पुणो वि जिणधम्मं ॥	१०१३
भणइ’ पवत्तिणी तो— ‘वाल्लुवेहिं सावग ! इमेहिं ।	15
सिज्झइ न किंचि कजं परमत्थवियारणं कुणसु ॥	१०१४
न हि’ मरणमित्तसज्झं एयं तुह संतियं महापावं ।	
सुज्झइ नियमा तवसंजमेहिं जिणवीरभणिएहिं ॥	१०१५
अन्नं च—	
नूणं पुराणमसुइं कम्मसुइन्नं तथा तुह पियाए ।	20
तवसओ से नूणं समुट्ठिओऽल्लिजरे अग्गी ॥	१०१६
पंडिय ! सुसिक्खिओ तं गुरुजणउवएससा(भा ?) वियमणो हं(य) ।	
नूणं तीए कम्मेहिं चोइओ निदओ जाओ ॥	१०१७
किं बहुणा भो सावग ! उवयं मा करेसु तविसए ।	
दुककयसुककं च निययं भोच्चवं सब्बजीवेहिं ॥’	१०१८ 25
भणइ महेसरदत्तो— ‘भगवइ ! तं भणसि अचित्तहं सबं ।	
तह वि न तरामि धरिउं पाणे तीए अदिट्ठाए ॥’	१०१९
विन्नायनिच्छया तो ईसि हसंती पवत्तिणी भणइ ।	
‘उवलक्खेसि न दिट्ठं तहावि तुह इचिओ नेहो ॥	१०२०
नणु होमि नम्मया इं न मया निरुक्कमाउया नूणं ।	30
सावय ! तुज्झ पसाया सामन्नसिरी मए पत्ता ॥	१०२१

तुमए अणुज्झियाए कुडंववावावडमणाए ।

को जानइ होज न वा दुलहा जिणभणियपवज्जा ॥' १०२२

तओ एवं सुणमाणो^१ महेसरदत्तो असंभवं संभव[ति] ति विग्ग्हिओ, एसा
सा जीवइ ति हरिसिओ, कहमेयाए^२ मुहं दंसेमि^३ ति लज्जिओ, सुदरं वयम-
^५ पुपालेइ ति निवुयमणो,^४ एवं संकिन्नरसमणुहवंतो महियलनिहित्तजाणुपाणि-
भालवट्ठो पणमिऊण भणिउमारद्वो- 'तुह सज्झाय[माय]न्नमाणस्स ठियं मम
मणे एरितो नजइ नम्मयसुंदरिसइ, किं तु नियदुच्चेट्टियवससंभाविपावस्स-
मरणस्स पणट्ठा जीवियसंभावणा, तो सुडु कयं जमज मरमाणस्स जीवियं
दिन्नं, खमाहि य मे पाविट्ठजिड्ठस्म दुड्ठचिट्ठियं ।' एवं पुणो पुणो पणामपुवं
^{१०} खामितो भणिओ पवत्तिणीए- 'सावय ! कुओ भावियजिणागमतत्ताणं अखमा-
संभवो । तइया वि मए सक्कम्मफलमेव संभावियं, कहियं च मे भगवया
सुहत्थिअरिणा तस्स दुरंतवसणस्स कारणं । ता मा विचित्तो^५ भवाहि ।' पुणरवि
महेसरदत्तेण भणिया- 'साहेहं मे अणुग्गहं काळ^६ १३ ॥' ण मए विमुक्काए
तुमए केरिसं दुक्खमणुभूयं ? कहं वा तओ दीवाओ समुदाओ वा
^{१५} निक्खंता सि ति ।'

बुत्तं पवित्तिणीए- 'भासेहिं सत्त संठिया तत्थ ।

रुद्धाई पलवियाइं किच्चियमेत्ताईं सुमरामि ॥ १०२३

अह कह वि दिवजोगा संपचो मज्झ पिच्चिओ तत्थ ।

तेण य पयाणुसारां गवेसमाणेण दिट्ठा हं ॥' १०२४

^{२०} इच्चाइ सवुत्तंतो रिसिदत्तापमुहंपरियणंजुयस्स ।

सिट्ठो पवत्तिणीए जा पत्ता कूवचंद्रमिं ॥ १०२५

सोऊण सद्धलोगो जाओ दुक्खाउरो दढं^७ तत्थ ।

रिसिदत्ता वि परुद्धां गणणीकंठग्गहं काउं ॥ १०२६

इ चि महेसरदत्ते पडिया सयणाण नीरसा दिट्ठी ।

^{२५} लज्जोणामियसीसो सो वि ठिओ गरुयअणुतावो ॥ १०२७

वज्जरइ तओ अज्जा- 'सवे जीवा सहंति दुक्खाइं ।

पुवज्जियपाववसा निमिच्चमित्तं पुणो वज्झं^८ ॥ १०२८

जरसीसवेयणाओ भवंति जीवस्म पुव्वरुम्मेहिं ।

अन्भक्खाणं [.....] वग्गमाणं तेलमार्दणं ॥ १०२९

१ सुणमाणो. २ जीवमइ. ३ मेया २. ४ दसेमि. ५ निवुयमणो. ६ सप.
७ विचित्ते. ८ साहेहे. ९ साराणो. १० रिसिदत्ता २ मुहं. ११ परियणु. १२ कव-
चंद्रमि. १३ दुक्खाओरो. १४ वरुज्जा. १५ वज्झं.

- जायइ धणस्स नासो जणस्म पुबंतरायदोसाओ ।
तेण णरिंदाईणं रूइ लो गो मुहां सबो ॥ १०३०
- अन्नाणं धा जीवा करेति कूराइ ताइ कम्माइ ।
नासंतरुयंतस्स व अणुमग्गं जाइ धावन्ति ॥ १०३१
- भो भो ! महाणुभावो वीरजिणिदस्स सासणे लीणा ।
काऊण समणधम्मं दुक्खाण जलंजलि देह ॥ १०३२
- पभणइ महेसरो तं - 'जं पत्तं वच्चरे तुमे दुक्खं ।
तं सोउं पि न सक्को किं पुण सोहुं जणो अन्नो ॥ १०३३
- तस्स वि अहं निमित्तं हा ! धिद्धी निग्घिणो महापावो ।
पाविज किं कयाइ सोहिं चोहिं च जिणधम्मे ॥ १०३४ 10
- पभणइ पवत्तिणी तं - 'वारं वारं किमेवमुल्लसि ? ।
नत्थि असज्जं किंचि वि सावग ! जिणभणियदिक्खाए ॥ १०३५
- मुवइ ददप्पहारी चोरो अचंतहूरकम्मो वि ।
सामन्नाओ पत्तो मुद्धि सिद्धि च गुरुयाओ ॥ १०३६
- एही मुहत्थियव्वरी निम्मलमुयनाणलोयणो एत्थ ।
नीसेसपाणिपरिणामजाणओ तस्ममीरम्मि ॥ १०३७ 15
- आलोइऊण पायं पालिजमु निम्मलं समणधम्मं ।
सोहिउयाओ एसो मा घरसु मणम्मि संदेहं ॥ १०३८
- धुत्ता तुमए भोगा मुणियं संसारयासनेगुत्ते ।
धुत्ते पत्तलिचाओ संपइ गिहयासचाओ ते ॥ १०३९ 20
- रिसिदत्ता वि रुपन्ती उत्ता - 'जइ पल्लहा अहं अंवे ! ।
लग्गमुं ममाणुमग्गं मग्गे पेवाणनयरस्स ॥ १०४०
- अन्नइ रुत्तं मुत्तं नेहो वि इ किंचिमो व पडिहाइ ।
जलणम्मि वसइ लो गो गद्धिं खलु उल्लहज्जेणं ॥ १०४१
- तुम्हाणमेव पोहणनिमित्तमहमागया इह पुरम्मि ।
मुषइ नत्थेगु जओ इहं धम्मम्मि जोइजा ॥ १०४२ 25
- नम्मपपरतिणीए परत्तिपाइं दुवे वि उयगहप्पे ।
सो विय मवो मिचो ओ पागाओ निवचेइ ॥ १०४३

[मुहत्थियव्वरीकथा धम्मदेवणा

इत्थंतरम्मि पत्तो मुहत्थियव्वरी ११०० ती महापुणी तत्थ । 30

आरातिओ प रम्मे उत्रापे नंदनरत्नम्मि ॥ १०४४

- जाओ नयराणंदो पए पए मन्नए जणसमूहो ।
 नूणं इमम्मि नयरे कल्लाणमुवट्ठियं किं पि ॥ १०४५
- जं एसो सुरमहिओ संपइरायस्स वल्लहो^१ भयवं ।
 संपत्तो अज्ज इहं जणकइरवसंडनिसिनाहो ॥ १०४६
- ५ रायाइ नमोसज्जो नियपयउचिएणं सयलविहवेणं ।
 अभिपंदित्तं पुणिदं निक्खंतो ज्ञं चि नयराओ ॥ १०४७
- अभिपंदित्तं विहिणा पुणिनाहं^२ साहुँसत्थपरियरियं ।
 उवविट्ठो सयलजणो नियनियउचिएसु ठाणेसु ॥ १०४८
- १० पारद्धा धम्मकहा नवजलहरगहिरमहुरसडेण ।
 सव्वेसिं सत्ताणं अणुग्गहत्थं अइमहत्था ॥ १०४९
- 'माणुस्स कम्मभूमी आरियदेसो^३ कुलम्मि उप्पत्ती ।
 रूवं वलमारोगं(ग्गं) सुदीहरं आउयं बुद्धी ॥ १०५०
- सुहृगुरुजोगो बोही^४ सद्धा चारिचधम्मपडिवची ।
 दुक्खेण जए लब्भइ एसा कल्लाणरिंछोली ॥ १०५१
- १५ एगिंदियां अणंता मरितं मरितं पुणो वि सत्थेव ।
 उववज्जंति वराया कालमणंतं सकम्मेहिं ॥ १०५२
- उव्वट्ठिऊणं विरला विपंतिपचउरिंदिएसु गच्छंति ।
 तत्थ य पुणो पुणो वि य मरंति जायंति बहुकालं ॥ १०५३
- पंचिंदियां वि होउं जलथलपरत्तपरविविहजोणीसु ।
 चिहंति चिरं कालं जंति पुणो पुरिसजोणीसु ॥ १०५४
- २० विरला केइ नरत्तं लहंति तत्थ वि अणारिया वइवे ।
 तत्तो वि इ पुणो आरियदेसे हवइ जम्मो ॥ १०५५
- आरियदेसे वि ट्ठिओ धीवरचंटा^५ल्लुद्वयसं सु ।
 कुच्छियकुलेसु जाया नामं न पुणंति धम्मस्स ॥ १०५६
- २५ उत्तमकुलेसु जाया काला कुंटा य पंगुलं अंधा ।
 जीवा अणिट्ठरूवा दिक्खं न लहंति जिणभणियं ॥ १०५७
- तत्तंसजमवलवियला धम्मं न कुणंति रूवकलिया वि ।
 वलवत्ताण वि रोगाउराण धम्मे कओ सची ? ॥ १०५८

१ वल्लहो. २ ओविएण. ३ भयवल्लहवेण. ४ 'नाहो ५ माहु'. ६ 'दोसा.
 ७ बोहा. ८ गुधा. ९ एगदिया. १० उवट्ठिऊण. ११ विव'. १२ पंचिंदिया.
 १३ धीवर'. १४ पुंगुला.

सवगुणसंगया वि हु बालत्ते केइ जंति पंचत्त ^१ ।	
अन्ने नवतारुन्ने तेसिं पि हु दुल्लहो धम्मो ॥	१०५९
चिरजीवीण वि बुद्धी धम्मे विरलाण होइ केसिंचि ।	
गुरुसंपओगविरहा बहूण न हु साफलं होइ ॥	१०६०
धम्मे मइ ^२ कुणंता अन्नाणपासंडिगोयरावडिया ।	१०६१ ^५
भामिजंति अणेगे जह चकं कुंभयारेण ॥	
कारिजंति अधम्मं बाला धुत्तेहिं धम्मबुद्धीए ।	१०६२
भोइजंति विसन्नं नूणं चिरजीवियनिमिचं ॥	
गुरुणा वि कहिजंते धम्मे वोहिं न केइ पावति ।	१०६३ ^{१०}
चिकणनाणावरणस्स कम्मणो ^३ हंदि उदएणं ॥	
बुद्धे वि धम्मरूप्पे न सइहाणं बहूण संभनइ ।	१०६४
मिच्छत्तमोहणिजे तिप्पे उदयम्मि संपत्ते ॥	
सइहमाणा वि नरा धम्मं जिणदेसियं विगयसंगं ।	१०६५
न कुणंति समणधम्मं [५ २४ A] गिद्धा गिहदेसविसएसु ॥	१०६६ ^{१६}
दुलहं गुणसंदोहं लद्धं पि हु ते पमायदोसेण ।	
हारिति मंदभग्गा धमियं कणयं व फुक्काए ॥	१०६७
जह सागरम्मि पडिओ कीलयकज्जेर्ण भिंदई नावं ।	
इय विसयकए जीरो हारइ पत्तं पि सामग्गि ॥	१०६८ ^{२०}
जह कोइवाण छित्ते छित्तुं कप्परतरुनरसमूहं ।	
वाडी करेइ एवं भोगत्थी चयइ जो धम्मं ॥	१०६९
कहकह वि दुक्खयत्तं कप्पतरुं कोई पत्थइ बोरे ।	
पत्ते पुबुगुणोहे एवं विसएसु जो रमइ ॥	१०७०
अत्थो अणत्थमूलं बंधुजणो बंधणं विसं विसया ।	१०७१ ^{२५}
पसमसुहाभयभरिओ संजमरयणायरो एगो ॥	
जरमरणवारिपूरे विओगरोगाइगाहगहणम्मि ।	१०७२
मा पडइ भवसमुद्धे चरित्तपोयं ^४ समारुहइ ॥	
देसणमिमं सुणिच्चा संबुद्धा तत्थ पाणिणो बहवे ।	१०७३
संसारभजविग्गा जाया समणा समियमोहा ॥	

[महेसरदत्तस्स जणणीसहियस्स चरणपडिबत्ती]

सो वि महेसरदत्तो संपावियभावचरणपरिणामो ।	३०
आलोइयदुचरिओ जणणीमहिओ ठिजो चरणे ॥	१०७३

संजाया कयकिच्चा पवत्तिणी णाणचरणलामेण ।

संवेगमावियाइं तिन्नि वि तप्पंति तवमुग्गं ॥ १०७४

छट्ठाओ अट्ठमाओ तह य दसमओ मासओ अट्ठमासा

अंतं पंतं [च रुक्खं] तणुजवणकए किं पि भुंजंति भर्त ।

सीयं उन्हं च तन्हं सुहमवि बहुसो भावसारं संहते
सोसेउं पावयंकं गुरुपयकमले भिगरूवं वहंता ॥ १०७५

अट्ठेण रुद्धेण य दूरियाइं धम्मेण सुकेण य संजुयाइं ।

सुत्तेण अत्थेण य ताणि नूणं भावेंति अप्पाणमहोनिंसिं पि ॥ १०७६

एवं विहरंताइं कयाइं पत्ताइं नम्मयपुरम्मि ।

परितुट्ठो बंधुजणो सबो भणिउं समादत्तो ॥ १०७७

‘धन्नाइं पुन्नाइं’ तुब्भे तुम्हाण जीवियं सहलं ।

सामन्नयणन्नसमं जाइं पालेह एयं ति ॥ १०७८

अम्ह कुले जायाणं जुत्तं एवंविहं अणुट्ठाणं ।

सयलो वि अम्ह वंसो अलंकिओ नूण तुब्भेहिं ॥ १०७९

अइधन्ना सि पवत्तिणि ! रिसिदत्ता ठाविया जओ तुमए ।

पुवं सावगघम्मे इन्हि पुण दुक्करे चरणे ॥ १०८०

एवमुववूहिया वंदिया य सयणेहिं हट्ठतुट्ठेहिं ।

सेसो वि नयरलोगो जाओ तइंसणे मुइओ ॥ १०८१

तीए तत्थ ठियाए जाओ धम्मजुओ सयललोगो ।

पक्काविओ य विहिणा सयणजणो सेसलोगो वि ॥ १०८२

ता जत्थ जत्थ विहरइ सुभगआएअकम्मजोगेण ।

पडिवोहइ भग्नजणं कुमुयज(व)णं चंदलेह व ॥ १०८३

पावेइ केइ चरणं अत्ते ठावेइ देसविरयम्मि ।

गाहेइ केइ सम्मं उप्पायइ बोद्धिवायाइं ॥ १०८४

सासणमुग्गभासंती विहरइ सा जत्थ जत्थ देसम्मि ।

जायइ लोगो गुणगहणवावडो तत्थ सबत्थ [५. १४ B] ॥ १०८५

अह अन्नया कयाइं एगारसअंगधारिणी होउं ।

तवनियमसोसिपंगी रिसिदत्ता गुरुअणुत्ताया ॥ १०८६

आलोइयपडिकंता सम्मं संघस्स रामणं काउं ।

भत्तपरिन्नपइन्नामंदरसिहरं समारूढा ॥ १०८७

चउसरणगमणतु(दु?)कडगरिहामुक्कडाण(णु)मोयणं काउं ।

ज्ञायंती य सुणंती पंचनमोकारमविरामं ॥ १०८८

असुइवसमंससोणियचम्मद्विण्हारुगारवीमत्थं ।	
मोत्तूण तणुं तणमिउ उअवओ मासमत्तंते ॥	१०८९
कप्पे सणकुमारो अइसयरमणेअसुरविमाणम्मि ।	
सुरविसरकयाणंदो सुरिंदसामाणिओ देवो ॥	१०९०
कडयमणिमउडकुंडलतुडियाभरणोहि भूसियावयवो ।	८
हारद्वहारवत्थो(च्छो) दीहररेहंतवणमालो ॥	१०९१
विन्नायपुव्वजम्मो काउं सवाइं देवकिच्चाइ ।	
अच्छरणमज्झगओ विलसइ एगंतसच्छंदो ॥	१०९२
एव महेसरदत्तो साहू साहूण सन्निहाणेण ।	
भत्तपरिन्नाणसणं काउणाराहिऊणं तो ॥	१०९३ ¹⁰
तत्थेव देवलोए सुरवइसामाणियचमणुपत्तो ।	
अवगयचारित्तफलो विलसइ सम्मत्तधिरंत्तिचो ॥	१०९४

[नम्मयासुंदरिए समगमणं]

कालेण कालकालं पयत्तिणी नम्मया वि नाऊण ।	
उवरियसव्वसल्लो सयलं संधं रमावित्ता ॥	१०९५ ¹⁵
समणीण सावियाण य विसेसओ वागरेइ उवएसं ।	
‘आसायणं मुणीणं मणसा वि हु मा करेज्जाइ ॥	१०९६
जो हीलइ साहुजणं स हीलणिजो भवे भवे होइ ।	
अकौसंतो वहवधणाइ पावेइ पइजम्मं ॥	१०९७
जो पुण देइ पहार समच्चजियबंधवाण साहूण ।	20
वज्जगिघोरजालावलीसु सो पच्चए नए ॥	१०९८
तत्थेव अत्थहाणी ^१ होइ मुणीणं अवन्नगायाओ ।	
इड्डजणविप्पओगो [अ]कालमरणं च जीवाणं ॥	१०९९
अहव असज्जो देहे संजायइ कोइ दारुणो वाही ।	
हसिया वि रोवियवे होति निमित्तं न संदेहो ॥ ^२	११०० ²⁵
एव मणिऊण फुडं कहेइ नीसेसमप्पणो चरियं ।	
जेण निसुएण जाओ सवेगो समणसट्ठीणं ॥	११०१
ताहे भत्तपरिन्नं सम्मं पालेइ मासपरिमाणं ।	
जीवियमरणाससप्पओगपरिवजियमईया ॥	११०२ ^६
चइऊण तणुकरकं पत्ता तत्थेव तइयकप्पम्मि ।	30
सुरनाहसमाणत्तं परियरआयप्पमाणेहि ॥	११०३

तियसमहुयरालीलीदंपायारविंदो भणिकणयविचिचाकछसंपत्तसोहो ।

पणायतियसरामारामणाखित्तचित्तो न हि मुणइ स कालं जंतमचंतदीहं ॥ ११०४

गीयं गंधवियाणं सुइसुहजणयं नूण तालाणुविदं

नट्टं देवंगणं नयणमणहरं अंगहाराभिरामं ।

४ गंधो कप्पूरं [प. ३५ A] पारीपरिमलवहलो घाणसंतोसकारी

फासो देवंगदेवीतणुसमणुगओ देहसोक्खस्स हेऊ ॥

११०५

सोक्खं एरंययारं ते संवेयंता निरंतरं ।

सत्तसागरमाणं ते कालं पालितु आउयं ॥

११०६

तत्तो चइत्ता सुहसेसजुत्ता कुले पहाणम्मि महाविदेहे ।

१० अणुत्तरे साहुगुणे धरित्ता जाहिति मोक्खं धुयकम्मकोसं ॥

११०७

चरियमणहमेयं नन्मयासुंदरीए अबुहजणहियत्थं पायडत्थं पसत्थं ।

भणियमसुहबुद्धीनासणत्थं जणाणं परहियरसिएहिं संतिघरिप्पहूहिं ॥

११०८

धम्मकहा पुण एसा जम्हा इह साहिओ इमो धम्मो ।

सम्मचे जइयधं सिवसुहसंपत्तिहेउम्मि ॥

११०९

१५ वयभंगस्स निमिचं उवसग्गो नो मुणीण कायवो ।

पालेयधं सीलं पाणचाए वि जचेण ॥

१११०

चइऊण गेहवासं कायवो संजमो सुपरिसुद्धो ।

नन्मयासुंदरिचरियं निरंतरं संभरंतेहिं ॥

११११

विविहपयसंपयाए कहाइ जइ किंचि ऊणमहिं वा ।

२० भणियं पमायओ वा न संसओ तत्थ कायवो ॥

१११२

एसा य कहा कहिया महिदयरीहिं नियर्यसीसेहिं ।

अन्मत्थिएहि न उणो पंडिच्चपयडणनिमिचं ॥

१११३

जो लिहइ जो लिहावइ वाएइ कहेइ मुणइ वा सम्मं ।

तेसिं पवयणदेवी करेउ रक्खं पयचेण ॥

१११४

२५ संतिं करेउ संतो संतियरो सयलजीवलोपस्स ।

तह वंभसंतिजक्खो कयरक्खो समणसंघस्स ॥

१११५

निम्माया एस कहा विक्कमसंवच्छरे वइक्कंते ।

एकारसहिं सएहिं सत्तासीएहिं वरिसाणं ॥

१११६

आसोयासियएगारसीए वारम्मि दिवसनाहस्स ।

लिहिया पढमायरिसे मुणिणा गणिसीलचंदेण ॥

१११७

३० ॥ श्रीः ॥ इति नर्मदासुन्दरीकथा समाप्ता ॥

॥ ग्रंथाग्रं १७५० ॥

सिरीदेवचंदसूरिकया नम्मयासुंदरीकहा

(मूलशुद्धिप्रकरणवृत्त्यन्तर्ग्रथिता)

एत्थेव जंघुदीवे ^१ दीवे भरहद्धमज्जखंडम्मि ।	
अत्थि गुणोहनिहाणं ^२ वरनयरं वद्धमाणं ति ॥	१५
तस्स पद्दु सिरिमोरियवंसप्पभवो कुणालअंगरुहो ।	
तिक्खंडपुहईसामी अत्थि निवो संपई नाम ॥	२
अन्नो वि तत्थ नीसेसगुणमओ उसमसेणसत्थाहो ।	
अत्थि जिणधम्मनिरओ वीरमई तस्स वरमज्जा ॥	३
तीसे य दुण्णिं पुत्ता सहदेवो तह य वीरदासो ^३ चि ।	१०
रिसिदत्ता वि यं धूया पभूयनारीयणपहाणा ॥	४
तीसे य रुवजोवणेलुद्धा वरया अयंति ^४ रिद्धिजुया ।	
न य देइ ताणं जणओ मिच्छादिट्ठि ^५ चि काळुण ॥	५
मणई—‘दरिदुजुओ वि हु रुवविहीणो ^६ ’ वि जिणवरमयम्मि ।	
जो होही निक्कपो ^७ दायवा तस्स मे एसा ॥’	६ १५
एवं ^८ सुणिय पइण्णं ^९ समागओ कूववंदंनयरओ ।	
नामेण रुद्धदत्तो महेसरो तत्थ सत्थेण ॥	७
अह संकामिय भंडं नियमित्तकुवेरदत्तगेहम्मि ।	
तवीहीए निविट्ठो ^{१०} जावञ्छइ ताव नयरपहे ^{११} ॥	८
निययसहीयणजुचं निग्गच्छंतं ^{१२} निएइ रिसिदत्तं ।	२०
तं दट्ठणं एसो विट्ठो मयणस्स वाणेहिं ॥	९
‘का मित्त ! इमा कण्ठां ?’ पुट्ठे सो कहइ तस्सरुवं तु ।	
तत्तो तल्लोहेणं गच्छइ सो सरिपासम्मि ॥	१०

१ L दीवे. २ L गुणोहनिवासं. AB गुणोहनिहाणं. CD गुणाण निवासं. ३ L उभरहसामी.
४ L दुद्धि. ५ L दासु चि. ६ L दत्ता वरधूया. ७ L जुज्जणं. ८ L अईति.
९ L नयरिइ ताणं. १० AB सिच्छावाह चि. ११ L पमण्ह. १२ L विट्ठो. १३ L
निक्कपो. १४ AB एवं. १५ L सुणिय पइयं. १६ L कूववंदं. १७ L तवीहीए निमित्तो-
विट्ठो. AB निविट्ठो. १८ L मयामहे. १९ L नियच्छी. २० L कथा.

- जाओ य कवडसडो जिणगुरुपूयाइएसु बहुदवं ।
 वियरई, अहवा पुरिसो रागंधो किं च न हु कुजा ॥ ११
- तो दडुं तचरियं अचंतं रंजिओ उसमसेणो ।
 सयमेव देइ कण्णं वीवाहं कुणइ रिद्धीए ॥ १२
- ६ भुंजंतो वरभोए चिट्ठइ जा तत्थ रुद्धत्तो सो ।
 तां पिउणा से लेहो आहवणत्थं तु पट्टविओ ॥ १३
- तद्भावत्थं नाउं ससुराओ मोइउण अप्पाणं ।
 रिसिदत्ताए सहिओ संपत्तो कूबवंद्रंमि ॥ १४
- ३ अभिनंदिओ "पिइ-माईएहिं चिट्ठइ तहिं सुहेण सो ।
 १० कवडगहिय चि दूरं दूरेणं मुयइ जिणधम्मं ॥ १५
- रिसिदत्ता वि हु मिच्छत्तसंगदोसेण दूसिया अहियं ।
 मोत्तूणं जिणधम्मं धणियं निद्धंघता जाया ॥ १६
- ७ तं नाउं जणएहिं वि आलावाई विवजियं सवं ।
 १५ जौयणदुगमित्तं पि हु संजायं जलहिपारं च (व १) ॥ १७
- मयमत्ताणं ताणं विसयपसत्ताण अन्नया जाओ ।
 रिसिदत्ताए पुत्तो रूवेणं सुरकुमारो व ॥ १८
- तस्स महेसरदत्तो ठचियं नामं गुरुहिं समयम्मि ।
 कालेण परिणययओ उद्दामं जोवणं पत्तो ॥ १९
- एत्तो य वड्डमाणे पुरम्मि रिसिदेत्तजिट्ठभाउस्सं ।
 २० सहदेवस्स उ भज्जा सुंदरिनामा अणन्नसमा ॥ २०
- जिणधम्मरया निच्चं भुंजंती नियपियेणं सह भोए ।
 गन्मवई संजाया उप्पज्जइ डोहलो तत्तो ॥ २१
- जाणामि जइ पिएणं समयं मज्जामि नम्मयासलिले ।
 बहुपरिवारसमग्गो तम्मि अपुजंतए तत्तो ॥ २२

- कंठगयपाणी सा जाया अचंतदुब्बलसरीरा ।
 चिंतावन्ना चिद्धइ तं दहुं भणइ सहदेवो ॥ २३
- ‘किं तुह पिए ! न पुजइ जं जायौ एरिसा^१ सरीरेण ? ।’
 भणइ इमा — ‘मह पिययम ! मणम्मि नणु डोहलो गरुओ ॥ २४
- जाओ गम्भवसेणं जइ किरें मज्जामि नम्मर्यासलिले । ५
 तुमए सह^२, तो एसो आसासिअं कुणइ सामग्गि ॥ २५
- यहुयणिउत्तसमेओ गिण्हइ नाणाविहाइं पणियाइं ।
 काऊण महासत्थं चलिओ अह सोहणदिणम्मि ॥ २६
- अणवरयपयाणेहिं वियरंतो^३ अत्थवित्थरं पत्तो ।,
 नम्मर्यंनईएँ तीरे आवासइ सोहणपएसे ॥ २७ 10
- दहुण नम्मयं तो यहुतरलतरंगरेहिं^४वचं ।
 अहगरुयविभूईएँ पियौएँ सह मज्जणं कुणइ ॥ २८
- संपुण्णे डोहलएँ तत्थेव य नम्मयापुरं नाम ।
 रम्मनयरं^५ निवेशिय कारावइ वरजिणाययणं ॥ २९
- तं सोउं सच्चो आगच्छइ तत्थ भूरि वणिलोगो^६ । 15
 जायइ र्यं महालाभो पसिद्धमेवं^७ पुरं जातं ॥ ३०
- अह सुंदरी वि तत्थेव वरपुरे नियगिहे^८ निवसमाणी ।
 पसवइ पसत्थदिवसे वरकनं तीएँ सहदेवो ॥ ३१
- कारइ यद्धावणयं परितुट्ठो जेट्ठपुत्तजम्मे^९ व ।
 विहियं च तीएँ नामं जइ नम्मयसुंदरी एसा ॥ ३२ 20
- कमसो परिवहुंती जाया नीसेसवरकलाकुसला ।
 सरमंडलं च सवं विन्नायं अह विसेसेण ॥ ३३
- पत्ता य जुञ्जणं सा असेसतरुणयणमणविमोहणयं ।
 तत्तो परा पसिद्धी संजाया तीएँ सच्चत्थ ॥ ३४
- सोऊण तीएँ रुवं रिसिदत्ता दुक्खिया विचित्तेइ । 25
 ‘कह मह पुत्तस्स इमा होही भजा वरा कण्णा ? ॥ ३५

१ L कंठगहणप्यणा. २ L दुब्बल. ३ A B “जइ संजाया. ४ L वरिसी सरीरेण.
 ५ L किरि. ६ L नमया. ७ L आसासि कुण. A B आसासइ. ८ L “वणिभोषिसमेभो.
 ९ O D गिहिय. १० L विद्धसंवे. ११ L नम्मया. १२ L “रेहिंरा. १३ L “विभूइए.
 १४ O D पिए. E पियाइ. १५ L सपुण्णोहलाए. १६ L “नवरम्मिये. १७ A B वणिलोगो.
 १८ L जायइ महा. १९ O D “दमेवं. २० L निवपुरे निवस. २१ L विट्ठपुत्तजम्मेन.

	हा हा ! अहं अपुण्णां विवज्जिया जा समत्थं सयणेहिं ।	
	अहवा किंचियमेत्तं ^१ एयं परिचत्तघम्माए ॥	३६
	आलावो वि हु जेहिं परिचत्तो ते कहं महं कण्णं ^२ ।	
	दिति ^३ इय माणसेणं दुक्खेणं रोवए एसा ॥	३७
५	तं दट्ठणं भत्ता पुच्छइ—‘किं पिययमे ! तुहं दुक्खं ।	
	साहीणे वि ममम्मी ^४ भणसु तयं ^५ जेण अवणेमि ॥’	३८
	तो सा कहेइ सबं तं सोऊणं पयंपई पुत्तो ।	
	‘तार्य ! विसजेहे ममं ^६ जेणाहं तत्थ वच्चामि ॥	३९
	विणयाइएहिं ^७ सबे ^८ आराहिच्चा मए इमा कण्णो ।	
१०	परिणेतवाज्वस्सं कायवो जणणिसंतोसो ॥’	४०
	तो विविहपणियभंडेहिं ^९ पूरियं अइमहंतयं सत्थं ^{१०} ।	
	काऊणं जणएणं विसज्जिओ नम्मयानयरे ॥	४१
	पत्तो य तत्थ वाहिं सत्थस्स निवेसणं करेऊणं ।	
	मायामहस्स गेहं पविसइ सुपसत्थदियहम्मि ॥	४२
१५	मायामहमाईएँ सयणे दट्ठण हरिसिओ ^{११} धणियं ।	
	गेहागयं ति लोगट्ठिइइ ^{१२} गोरविहिं ^{१३} इयरे वि ^{१४} ॥	४३
	विणयाइएहिं ^{१५} सबे तत्थ वसंतोऽणुरंजएँ एसो ।	
	मग्गइ य आयरेणं तं कण्णं ^{१६} ते वि नो तस्स ॥	४४
	दिति तओ तेण इमे अबत्थं ^{१७} जाइया ततो ^{१८} ते वि ।	
२०	कारविय विविहसवहे ^{१९} दिति तयं अन्नदियहम्मि ॥	४५
	जाए धम्मविपारे कण्णावयणेहिं ^{२०} साहुपडिउद्धो ।	
	सद्धम्मभावियमई ^{२१} जातो अह सावगो ^{२२} परमो ॥	४६
	तो तुट्ठा जणयाई पाणिग्गहणं ^{२३} विहीएँ कारेति ^{२४} ।	
	अंजइ विसिट्ठभोए तीए समं धम्मकयचिचो ॥	४७

१ L अपुण्णा. २ L समत्तं. ३ L चित्त. ४ L कण्ण. ५ L पिच्छइ. ६ AB पइम्मी.
 ७ L ‘सु तुमं जे’. ८ L सो य विस. ९ CD विसजेहिं. L विसजेसि. १० L समं. ११ L
 विणयाइहिं. १२ A B सज्ज. L सज्जेहिं. १३ L कच्चा. १४ L सो विविहहरणियभंडेहिं.
 १५ L सत्थं. १६ L मायामहमाइए. १७ A B हरसिओ. १८ L लोगट्ठिइए. १९ A B
 गोरवहिं. CD गोरवहिं. २० A B इयरेहिं. २१ L विणयाइहिं. २२ L अणुरंजइ.
 २३ L कण्ण. २४ L अबत्थ. २५ L ततो. २६ L सवहेहिं. २७ B कच्चासयणेहिं.
 २८ L सद्धम्मसावियमई जातो. २९ L सावगो. ३० L णग्गहण. ३१ L कारिति.

केण य कालेण तओ^१ नियनयरं जाइ नम्मयासहिओ ।

जणयाईपडिवत्तीपुव्वं पविसरइ नियमेहे ॥

४८

सासु-ससुराईणं पडिवत्तिं नम्मया विहेऊणं ।

चिट्ठइ विणएण तओ अप्पवसं कुणइ सबं पि ॥

४९

सो वि महेसरदत्तो धम्मम्मि ददो कयत्थमप्पाणं ।

४

लामेणं तीएँ मन्नइ विलसई नाणाविणोएहिं ॥

५०

रिसिदत्ता वि पुणो वि हु पडिवज्जई पुव्वसेवियं धम्मं ।

अह अन्नया कयाई सा नम्मयासुंदरी हिट्ठो ॥

५१

आयरिसे निर्यवयणं पलोयमाणां गवक्खमारूढा ।

जा चिट्ठइ ता साहू तत्थ तले कह वि संपत्तो ॥

५२ 10

तो^२ तीएँ^३ पमायपरव्वसाएँ अनिरुविऊण पक्खित्ता ।

पिक्कां मुणिसस सीसे तो^४ कुविओ जंपए साहू ॥

५३

‘जेणाहं पिक्काए भरिओ सबंगयंपि(मि)’^५ सो पावो ।

पियविप्पओगदुक्खं मह वयणेणं समणुभवउ ॥

५४

बहुविहदुक्खफिलंतो पभूयकालं तु मज्झ वयणेणं ।^६

10

तं सोउं नम्मयासुंदरी वि सहस त्ति संभंता ॥

५५

उत्तरिय गवक्खाओ निंदंती अप्पयं बहुपयारं^७ ।

लुहिंत्तां वत्थेणं पणमइ मुणिचलणजुयलम्मि ॥

५६

परमेणं विणएणं खामित्ता - ‘भणइ जगजियाणंद ! ।

संसारियसोक्खाई^८ मा मह एवं पणासेहि ॥

५७ 20

धिद्धी ! अहं अणज्जा जीई^९ पमायाउ एरिसं काउं ।

बहुविहदुक्खसमुदे खित्तो अइभीसणे अप्पा ॥

५८

अजं चिय सामि ! महं सवाई^{१०} पणट्ठयाई^{११} सोक्खाई^{१२} ।

अज्ज अहं संजाया पाविट्ठाणं पि^{१३} पावयरी ॥

५९

तुम्हारिसा मदायस ! कुणंति दुहियाण उवरि कारुणं^{१४} ।

25

ता करुणारससायर ! भयवं ! अवणेहि मई^{१५} सावं ॥

६०

१ L केण य कालेण इमो तज्जो. २ L लमेण. ३ L विलसई. ४ A B पडिवज्जिय.
 ५ L विट्ठा. ६ L 'से णयवयणं. ७ L 'माणी. ८ तो is not found in L. ९ L तीए पमा.
 १० L पेक्खा. ११ L ता. १२ A B सव्वणियपि. १३ L नम्मया. १४ L 'पयार.
 १५ L लुहिय वत्थे. १६ L 'मुखाई. १७ L जीइ. १८ A B सवाई. १९ L पणट्ठयाई.
 २० L मुक्खाई. २१ A B 'ट्ठाणं तु पाय. २२ L कारुणं. २३ O B भय.

इय विलवन्ती बहुहा भणिया उवओगपुव्वयं मुणिणा ।

‘मा मा विलवसु मुदे ! एवं अइदुक्खंसंतत्ता ॥ ६१

कोवचसमुवगएणं दिण्णो^१ सावो तुहं मए मदे ! ।

संपइ पसण्णहियओ^२ तुह उवरिं नत्थि मे^३ कोवो ॥ ६२

किंतु अणाभोगेणं वि भणिओ सावो^४ हु भाविओ एसो ।

तुमए अन्नभन्तरसुनिकाइयकम्मदोसेणं ॥ ६३

पियेविरहमहादुक्खं अणुभवियव्वं तए चिरं^५ कालं ।

न हु नियकयकम्माणं संसारे लुट्ठए को वि ॥ ६४

वच्छे ! हसमाणेहिं जं वज्जइ पावयं इह जिएहिं ।

रोयंतेहिं^६ तयं खलु नित्थरियव्वं न संदेहो ॥ ६५

तो नाउं परमत्थं वंदिय साहुं विसज्जिओ तीए ।

तम्मि गए रुयमाणीं^७ पिएणं पुट्ठा कहइ सबं ॥ ६६

आसासिऊण तेण वि भणिया कुण जिणंजईण पूयाई ।

दुरियविघायणहेउं न हु रुत्तेणं हवइ किं पि ॥ ६७

पडिवज्जिय तव्वयणं^८ कुणइ तवं पूयए जिणाईए ।

कइहिं वि^९ दिणेहिं तचो पुणो वि भोगप्परा जाया ॥ ६८

एवं परिगलमाणे काले मित्तेहिं एरिसं भणिओ ।

सो हु महेसरदत्तो एगंते ठविय सबेहिं ॥ ६९

‘अत्थोवज्जनकालो मित्त ! इमो वट्ठए सुपुरिसाणं ।

पुव्वपुरिसज्जियत्थं लज्जिजइ विलसमाणेहिं ॥ ७०

ता गंतु जवणदीवं विटविचा नियधुयाहिं^{१०} बहुदवं ।

विलसामो^{११} तव्वयणं पडिवज्जइ रंजिओ एसो ॥ ७१

अह महयाकट्ठेणं जणणीं-जणयाणं भोकलावेउं^{१२} ।

मिण्हंइ बहुप्पयारं जं जं मंडं तहिं जाइ ॥ ७२

भणिया य नम्मयासुंदरी वि-‘कंते^{१३} ! समुदपारम्मि ।

गंतवं मह होही चिट्ठसु ता तं सुहेणेत्य ॥ ७३

१ L ‘दुखं’, २ L विज्जो. ३ OD सावो मए तुमं मदे. ४ L ‘हियए तुह. ५ L ‘रिय
मह को’. ६ L ‘भोगेणं भणिओ. ७ A B भावो. ८ L ‘सुनिकाइय’. ९ L इय-
विरह’. १० OD तए नहुं कालं. ११ L रोयतेहिं. १२ L साहु. १३ A B रुयमाणी.
१४ L विदेण. १५ कुण जईण’. १६ L तव्वयणा. १७ L वेहवि. १८ L ‘भूयाहिं.
१९ OD ‘जणयाणि. २० L मुक्कलावेउं. २१ L मिण्हइ. २२ L वि कंते समु’.

जम्हा अइसुकुमालं तुह देहं न हु सहिस्सई कट्ठं ।	
तम्हा देव-गुरूणं मत्तिपरा चिट्ठ अणुदियहं ॥ ^१	७४
तो भणइ इमा — 'पिययम ! मा जंपसु एसिसाई वयणाई ।	
जम्हा उं तुज्झ विरहं न समत्था विसहिउं अहयं ^२ ॥	७५
कट्ठं पि तए समयं वच्चंतीए अईव सुहजणयं ।	५
ता निच्छएण तुमए सह गंतवं मए नाह ! ॥ ^३	७६
तन्नेहमोहियमई पडिवज्जिय तो महंतसत्थेण ।	
गंतूण जलहितीरे आरुहइ पहाणवहणेसु ॥	७७
जा जाइ जलहिमज्जे पहाणअणुकूलवायजोगेण ।	
ताव तहिं केणावि हु उग्गीयं महुरसदेण ॥	७८ 10
तं सोऊणं घाला सरलक्खणजाणिया पहिट्ठसुही ^४ ।	
जंपइ — 'एसो पिययम ! गायई कसिणच्छवी पुरिसो ॥	७९
अइधूलंपाणिजुयलो वच्चरकेसो रणम्मि दुज्जेओ ^५ ।	
उण्णयंवच्छो साहस्सिओ य वत्तीसवारिसिओ ^६ ॥	८०
गुज्झम्मिं य रत्तमसो इमस्स ऊरुम्मिं सामला रेहा । ^७	15
इय सोउं से भत्तां गयनेहो ^८ चित्तए एवं ॥	८१
'नूणं इमेण समयं वसइ इमा तो ^९ वियाणई एवं ।	
ता निच्छएण असई एसा अच्चंतपाविट्ठा ॥	८२
आसि पुरा मह हियए महासई साविया इमा दइयई ।	
किं तु कयं मसिकुच्चयंदाणमिमीए कुलदुगे वि ॥	८३ 20
ता किं खिवामि एयं उयहिम्मिं उयाहु मोडिउं गलयं ।	
मारेमि ^{१०} आरडंती किं वा घाएमि छुरियाए ॥ ^{११}	८४
इय चित्तई जावेसो बहुविहमिच्छावियप्पपरिकलिओ ।	
ता कूवयट्ठियनरो ^{१२} जंपइ — 'रे धरह वहणाई ॥	८५
एसो रक्खसदीवो गिण्हई इह नीरइंधणोईयं । ^{१३}	25
ते वि तयं पडिवज्जिय धरंति तत्थेव वहणाई ॥	८६

१ L जम्हा. २ L 'म्हा हु तु'. ३ CD 'हं असमत्था. ४ L विसहियं अहियं. ५ L सरलक्खणजाणया पहिट्ठसुही. ६ L जंपइ पिययम गीयइ एसो जंपइ कसिण'. ७ L अहसुल'. ८ L वच्चरकेसा रणम्मि पुच्छेउं. ९ L उच्चयवच्छा. १० L 'वारसिओ. ११ L गुस्सम्मि रत्त'. १२ L उरम्मि. १३ L सत्ता. १४ L 'नेहं. १५ L इमा विया'. १६ L दईया. १७ L 'कुच्चय'. १८ L उवहिम्मि. १९ L मारेमे. २० L चित्तिय. २१ L वा कूवयट्ठिपुरिसो. २२ L गिण्हइ. २३ L 'बंधणा'.

	पेच्छंति' तयं दीवं मिण्हंती' इंधणाइयं सवें ।	
	सो वि महेसरदत्तो मायाए जंपए एवं ॥	८७
	'अहरमणीओ' दीवो सुंदरि ! ता उचरितु पेच्छामो' ।'	
	सा वि परितुट्टचित्ता तेण समं भमइ दीवम्मि ॥	८८
०	अण्णण्णेसुं वणेसुं कमेण पिच्छंति सरवरं एकं ।	
•	उत्तुंगपालिसंठियनाणाविहतलुहरसणाहं ॥	८९
	अइसच्छंसाउसीयलजलपुण्णं सयलजलयरसणाहं ।	
	दट्ठण तयं मजंति दो वि तत्तो वि उचरिउं ॥	९०
	जा तवणगहणेसुं भमंति ता सचवंति' एगत्थ ।	
10	रमणीयलयाहरयं तं मज्झं करिय सत्थरयं ॥	९१
	दोणिं वि सुवण्णयाइं राणेणं निहावसं गया वाला ।	
	तो चितइ से भत्ता निग्घिणहियओ जहा 'एत्थं ॥	९२
	सुंचामि इमं जेणं मरइ सयं वेव एगिया रण्णे' ।'	
	इय चित्तिउण सणियं' सणियं उस्सकिउं' जाइ ॥	९३
15	वहणेसुं विलवंतो 'माइछो' उच-उचसदेहिं ।	
	सत्थिल्लएहिं पुट्ठो- 'रुयसि' किमत्थं ?' ति सो' भणइ ॥ ९४	
	'सा मम भज्जा भाउय ! खट्ठा धोरेण छुहियंरक्खेण ।	
	तं दट्ठं भयमीओ अहमेत्थ पलाइउं' पत्तो ॥	९५
	तो पूरह वहणाइं मा एत्थ समागमिस्सई रक्खो ।'	
20	ते वि तओ भयमीया पूरंति झड चि वहणाइं ॥	९६
	सो वि हु आहाराइं दुक्खसंतो व मुचंइ राणेण ।	
	रोवंइ विलवइ कुड्डइ उरसिरमाइणि' मायाए ॥	९७
	हियएणं पुण तुट्ठो' चितइ नणु सोहणं इमं जायं ।	
	जं लोगस्ववाओ' वि हु परिहरिओ एवविहियम्मि ॥	९८

१ L पिच्छंति, २ L मिण्हंती, ३ L 'समणीओ, ४ L पिच्छामो, ५ L अहणेसुं.
 ६ L कमेण, ७ O D अइसच्छं, ८ L 'सियलजलपुण्ण', ९ L जाव य वणगहणेसुं.
 १० L सचवंति, ११ L दुचवि सुचति राणेण, Blank space is found in A B for the
 lines from निहावसं (inclusive) upto the letters खेमे (inclusive) of खेमेण in verse
 १०१, १२ L इत्थ, १३ L एगिया रक्खे, १४ L सयणि, १५ L ओस्सकिय, १६ L
 रुयसि, १७ L ति सो भ, १८ L तुट्ठो, १९ L अहमेत्थ पलाइय, २० दुक्खसंतो.
 २१ O D छह विल, २२ L 'माइण, २३ L हियएण परितुट्ठो.
 २४ L जं लोगस्ववाओ.

सत्थिछएहिं तत्तो पडिवोहिय भोइओ ^१ इमो वि तओ ।	
अइमहया कट्टेण संजाओ विगयसोगो ^२ व ॥	९९
पत्ता य जवणदीवं सवेसि वि ^३ हिययवंछियाओ वि ।	
जाओ अहिओ लामो कमेण गिण्हित्तुं पडिपणिए ॥	१००
वल्लिऊणं खेमेणं पत्ता सवे वि कूवचंद्रम्मिं ।	५
सो वि महेसरदत्तो अक्खइ सयणाण रोवंतो ॥	१०१
जह—‘मह दइया खद्धा रक्खसदीवम्मि घोररक्खेण ।’	
ते वि तओ दुक्खत्ता कुणंति तीसे मयगकिच्चं ^४ ॥	१०२
परिणाविओ य एसो अण्णं ^५ कुलवालिं अइसुरूवं ।	
तीए य वदनेहो भुंजइ भोगे अण्णसमे ^६ ॥	१०३ 10
एत्तो ^७ वि नम्मयासुंदरी वि जा उट्ठियां खणद्धेण ।	
तो न हु पिच्छंइ कंतं तत्थ तओ चितए एवं ॥	१०४
‘नूणं परिहासेणं लुको ^८ ’ न पुं होहिई महं दइओ ।’	
वाहरइ तओ—‘पिययम ! देसु महं ^९ दंसणं सिग्घं ॥	१०५
मा कुण बहुपरिहासं वाढं उत्तम्मए महं हिययं ।’	15
जा एइ न एवं पि ^{१०} हु सासंका उट्ठिउं ^{११} ताव ॥	१०६
परिमग्गइ सबत्तो तह वि अपिच्छंतिर्यां सरे जाइ ।	
भमंइ य चणविचरेसुं ^{१२} कुणमाणी बहुविहे सदे ॥	१०७
‘हा नाह ! ममं मोत्तुं ^{१३} दुहियमणाहं कहिं गओ इण्हि ^{१४} ।’	
सोऊणं पडिसहं ^{१५} धावइ तो ^{१६} तम्मही वाला ॥	१०८ 20
विज्जंती खइरंफंटएहिं पाएसु गलियंरुहिरोहा ।	
गिरिविचरे भमिऊणं पुणो वि सा जाइ लयंहरए ॥	१०९
एत्थंतरम्मि खरो दट्ठुणं तीए तारिसमवत्थं ।	
पडिकाउं अचयंतो लआए व दूरमोसरिओ ^{१७} ॥	११०

१ L 'वोहिया भाइओ. २ L 'सोगुं प्य. ३ L सवे वि हु हिय. ४ L सिग्घिगु.
 ५ L 'वंदम्मि. ६ L कुणंति नीसेसमयकिच्चं. ७ L भव. ८ L 'सरुवं. ९ L भोय
 भनसमे. १० A B इत्तो. ११ L उट्ठिया. १२ L विरमइ. १३ A B विहो. L छिओ.
 १४ O D न हु हो. १५ L देसि ममे. १६ L उत्तम्मए. १७ L पुं वि. १८ L उट्ठिया.
 १९ L अपिच्छंतिर्या. २० L समइ. २१ A B 'विचरेसु. २२ L महं सुणं. २३ L इण्हि.
 २४ A B पडिसदे. २५ L धावइ तओ तम्मही. २६ L वाहर. २७ L गदियरुहि.
 २८ O D खइ. २९ L 'मोत्तरीओ.

अत्यगिरीं सरो ल्हसिउं अवरोयहिम्मि निव्वुडो^१ ।

अहवा अत्थमइ चिय सरो पडिकाउमचयंतो ॥ १११

एत्थंतरम्मि तो सा तत्थेव लयाहरम्मि परिखिन्ना ।

सोमत्ता चीहंती नुवञ्जए पल्लवत्थरणे ॥ ११२

उत्थरइ य तमनियरो सव्वत्थोवहयंलोयणप्पसरो ।

अहव पसरंति मलिणां परितुट्ठा मिचनासम्मि ॥ ११३

इय जा रणंतरेकं^२ चिट्ठइ सा दुक्खिया तहिं वाला ।

ता उग्गमेइ राया राय व तमारिखयकारी ॥ ११४

तं दट्ठूंससिया मण्णइ उज्जीवियं व^३ अप्पाणं^४ ।

अहवा पीऊसरइ आसासइ जं किमच्छेदं^५ ॥ ११५

तो बहुविहचिंतावाउलाइं अइदुक्खियाए सा रयणी ।

चउज्जामनिम्मिया वि हु जामसहसं व चोलीणा ॥ ११६

अह उग्गयस्मिं सरे सा नम्मर्यंसुंदरी दुग्गुणडक्खा ।

पुण रोविउं पयत्ता सुमरिय नियनाहुणनियरं ॥ ११७

अवि य—

‘हा पडियण्णयंवच्छल ! दक्खिन्नयनीरपूरसरिनाह ! ।

वा करुणायर ! अहयं^६ कह मुवा एकिया रण्णे^७ ॥’ ११८

एवं^८ विलयंती सा पुणो^९ वि गच्छइ सरोवरं तेण ।

पुणरवि हिंडइ रण्णे^{१०} पुच्छंती हरिणिमाई उ^{११} ॥ ११९

‘किं दिट्ठो मह भत्ता कथंइ तुम्मेहि^{१२} एत्थ भमडंतो ? ।’

पडिसइं सोउणं पविसइ गिरिकुहरमज्झम्मि ॥ १२०

तत्थ वि तमपेच्छंती^{१३} पुणो वि निग्गच्छइं तओ एरं ।

चेत्तीणा पंच दिणा आहारविज्जियाइं ददं ॥ १२१

अह छट्ठम्मि दिणम्मी भमडंती जाइ उर्यंहितीरम्मि ।

जत्थाऽऽसि पंचहणाइं चितइ तं सुण्णयं^{१४} दडं ॥ १२२

१ L अधिमिरीठ. २ L निव्वुडो. ३ L इत्थं. ४ L मुच्चमय. ५ L उच्छरइ.
६ A B हिमं. ७ L सव्वत्तो पुद्दयलो. ८ L मसिणा परिमुट्ठा. ९ L एतरेकं.
१० L दट्ठूंस. ११ O D ‘विदं तु अ’. १२ L महइ उज्जीविज्जयन् भवाण. १३ L
आलालइ व वि मच्छेद. १४ L वाउलाए. १५ L उदयम्मि. १६ L चमय. १७ L
‘पन्नय’. १८ L णायर निय अहिय कह. १९ L एकिया अह रत्ते. २० L इय विड.
२१ L पुण. २२ L रत्ते. २३ A B हरिणमाइए. L हरिणिमाइं. २४ O D कथय
२५ L ‘विच्छंती. २६ L ‘जजिपाए. २७ L उवहि. २८ L वचइ. २९ L मुचयं.

‘रे रे जीव ! अलवखण ! मुहाएँ किं खिजसे तुमं एवं ।	
जं अन्नभवोवत्तं तं को हु पणासिउं सचो ॥	१२३
रे जीव ! तया मुणिणा आइट्टं जं तयं इमं मण्णे ।	
ता सैम्मभावणाए सहसु तयं किं व रुण्णेणं १ ॥’	१२४
इय चित्तिऊण तो सा गंतूण सरोवरम्मि नियदेहं ।	5
पक्खालिय संठाविय ठवणं तो वंदई देवे ॥	१२५
काऊण पाणवित्ति फलेहिं तो गिरिगुहायं मज्झम्मि ।	
मद्धियमयजिणपडिमं काउं वंदेइ भत्तीए ॥	१२६
पूयई वरकुसुमेहिं कुणइ वलिं बहुफलेहिं पेकेहिं १ ।	
रोमंचंचियदेहा संथुणइ मणीहरगिराए ॥	१२७ 10

अवि य-

‘जय संसारमहोयहिनिबुडुजंतूण तारणतरंड ! ।	
जय भयंभीयज्जणाणं सरणय ! जिणनाह ! जगपणय ! ॥	१२८
जय दुहियाणं दुहहर ! रागहोसांरिविरियनिदलण ! ।	
जय मोहमल्लमूरण ! जय चिंताचत्ते ! जिणनाह ! ॥	१२९ 15
जय निदापरिवजिय ! छुहापिवासाजराभयविमुक्क ! ।	
मयमार्येखेयवजिय ! गयजम्मणमरण ! जय नोई ! ॥	१३०
जय हिंअविम्वहय ! अपमाय ! देव ! सासयसुहम्मि संपत्त ! ।	
सिवपुरपवेसणेणं कुणसु दयं मज्झ दुहियाए ॥’	१३१
इय जिणथुइजुत्ताए सुनिकाइयकम्ममणुहवंतीए ।	20
जा जाइ कोई कालो ता चितइ अन्नया एसा ॥	१३२
‘जइ कह वि भरहवासे गमणं मह होइ पुण्णजोएण ।	
तो सवसंगचारं काऊण वयं गहिस्सामि ॥’	१३३
इय चित्तिऊण रयणायस्स तीरम्मि उब्भियं २ तीए ।	
चिंधं महामहंतं ३ जं पयडइ भिन्नयहणं ति ४ ॥	१३४ 25

१ L मुहाइ. २ L वोवत्तं. ३ B सियं. ४ L मज्जे. ५ L समभा. ६ L सहसु.
 ७ L रुण्णेणं. ८ L तो वदए देवो. ९ L मुहाए. १० L मद्धियजिणविंद काउं
 ठवेइ. ११ L पूयय. १२ L कुणइ बहुभयिग्गरनिग्गरोहिं. १३ L भवभीय.
 १४ L दोस्रारि. १५ A B चिंतावत्त. १६ L मयसेसखेय. १७ CD मरणपरिमुक्क.
 L मरणभरमोह. १८ L हियालि. १९ A B जत्ताए. २० E को वि कालो. २१ L पुत्त.
 २२ L उद्धियं. २३ L बिंद महे महत्त. २४ A B वहणिचं.

एत्थंतरम्मि तीसे चुल्लपिया वीरदासनांमो जो ।

बन्वरकूलं जंतो पत्तो तम्मि य यएसम्मिं ॥ १३५

दडूण तथं चिंधं लंवाविय पवहणं समुत्तरिं ।

ययमगेणं पत्तो धुणइ जिणं नम्मया जत्थ ॥ १३६

5

सोऊण तीएँ सद्धं सासंको नम्मया किमेस चि ।

जा पत्तो दिट्ठिपहे ता सहसाँ उट्ठिया बाला ॥ १३७

दडूण चुल्लपियरं कंठम्मि विलगिउं घणं रुन्ना ।

सो वि तयं ओलक्खियं मुंचइ नयणेहिं सलिलोहं ॥ १३८

पुट्ठा य - 'किं गुणोयहि ! वच्छे ! तं इत्थ एक्किया रण्णे' ।

10

सा वि असेसं वत्तं जं जइवत्तं परिकहेइ ॥ १३९

'पेच्छं विहिणो दुव्विसियं' ति भणिऊण नेइ तं वहणे ।

ण्हाणाईं काराविय भुंजावइ मोयगाईंहिं ॥ १४०

चलिओ य ततो' कमसो पत्तो अणुकूलवायजोगेण ।

बन्वरकूले' तत्तो ताडावइ पडउडिं' रम्मं ॥ १४१

15

उत्तारिय भंडाइं पडउडिमज्झम्मि नम्मयं' ठवियं ।

गिण्हिय उवायणाईं' गच्छइ नरनाहपासम्मि ॥ १४२

नरचइणा सम्माणे विट्ठिए तो' जाइ निययठाणम्मि ।

जावच्छइ' कइ वि दिणे ता जं जायं तयं सुणइ ॥ १४३

अत्थि ताहिं वत्थबां हरिणी नामेण सुंदरा गणिया ।

20

नीसेसकलाकुसला गोरवा नरवारिंदस्स ॥ १४४

वेसायणप्पहाणाँ उब्भट्टलावण्णाँजोवणुम्मचा ।

सोहग्गवरपडागाँ सुपसिद्धा रिद्धिपरिकलिया ॥ १४५

सा रण्णा परिभणिया - 'समत्थवेसाण भाडियंविभाणं ।

गिण्हे तुमं मज्झं पुण विट्ठिसि जं तं' तयं देयं ॥ १४६

जो य इह पोयसामी आगमिही सो य अट्टसहसं तु ।
 दीणाराणं देही तुज्झं^१ मज्झ प्पसाएण^२ ॥ १४७
 एसा तत्थ ववत्था वेसाणं अत्थि राइणो समयं ।
 हरिणीए^३ तओ चेडी पट्टविया वीरदासस्स ॥ १४८
 पासम्मि तीए^४ भणिओ सो जह—‘वाहरइ हरिणी(णि)या तुब्भे^५ ।’
 तेण वि सा पडिभणिया—‘जइ वि हु रुवाइगुणकलिया ॥ १४९
 अणित्थी^६ तह वि अहं भुंजामि न^७ वज्जितं नियकलत्तं ।’
 तीए वि तओ भणियं—‘आगंतवं^८ तए तह वि’ ॥ १५०
 तो जाणिय भावत्थो अप्पइ दीणारसहसंमट्टहियं ।
 सा वि तयं वेत्तूणं^९ वच्चइ हरिणीए^{१०} पासम्मि ॥ १५१, १०
 सा तं दट्ठं जंपइ—‘किमेइणा एउ वणियपुत्तो त्ति’^{११} ।
 सा वि पुणो गंतूणं अक्खइ हरिणीए^{१२} जं भणियं ॥ १५२
 तं सुणियं^{१३} वीरदासो चिंतइ हियएण ‘किं मह इमाओ ।
 काहंति’^{१४} जओ सीलं भंजेमि’^{१५} न पलयकाले वि ॥ १५३
 गच्छामि ताव तहियं पच्छा काहामि जं जहाजुत्तं^{१६} । १५
 इय चिंतिऊण गच्छइ तीए भवणं अइसुरम्मं ॥ १५४
 तो महुरमंजुलाहिं वियट्ठभणिईहिं^{१७} साणुरागाहिं ।
 सा जंपइ सवियारं तह वि न सो चलइ मेरु व ॥ १५५
 एतंत्तरम्मि कण्णे^{१८} कहियं हरिणीए^{१९} तीए चेडीए ।
 जह—‘सामिणि ! एयघरे अच्छई महिला अणणंसमा ॥ १५६, २०
 सा जइ कहिं वि तुब्भं आएसं कुणइ तो हु^{२०} रयणाणं’ ।
 पूरइ निस्संदेहं तुह गेहं किं च बहुएणं ॥ १५७
 जम्हा हु^{२१} रुवजोवणलावणं गुणेहिं तीए सारिच्छा ।
 दीसइ न मच्चोए^{२२} तं सोउं हरिणिया उद्धा ॥ १५८

१ L जो इह पोयसामी° २ L तुब्भं ३ L पसाएण ४ L रायणा ५ A B रिणिगया ६ L रुवाइपरिक° ७ L अन्नत्थी ८ L मि तवज्जियं ९ L भणियं गंतवं १० C D तए कह वि ११ L ‘सहस्समं’ १२ L वित्तुं १३ L हरिणीइ १४ L वणियपुत्त १५ L हरिणीव १६ L सुणिय १७ L काहंति १८ L भुंजामि १९ L जहाजुत्तं २० L वियट्ठभणिईहिं साणु° २१ L इत्थं २२ L कजे २३ L हरिणीहिं तीए २४ L एतघरे अत्थइ २५ L अण्णं २६ A B तुब्भे आएसं कुणइ वो ह रय २७ L रयणाणं २८ A B किं एव बहु° २९ C D जम्हा उ ३० L ‘जुवणलावणं’

चित्तइ 'अवहरिऊणं आणेत्तुं धरेमिं कह वि पच्छणं' ।'

तत्थुप्पण्णमइं सा तो भणइ तयं वणियपुत्तं ॥ १५९

'अप्पेहि नाममुदं एणमेकं जेण ईए' सारिच्छं ।

अण्णं नियकरजोगं मुदं कारेमिं तो एसो ॥ १६०

5

अप्पइ य निवियप्पो सा वि तयं देइ दासचेडोए ।

हत्यम्मि ततो एसा गंतूणं नम्मयं भणइ ॥ १६१

'सो वीरदाससेट्ठी' हकारइ पच्चयत्थमह तेण ।

एयं मुदारयणं पट्टवियं तुज्झ ता एहि ॥ १६२

दट्ठूण वीरदासस्स संतिर्यं नाममुद्धिरयणं ।

10

तो सा वि निवियप्पा तीए सभं जाइ तत्थ गिहे ॥ १६३

अवदारेण पवेसिय छट्ठां गुत्तम्मि भूमिहरयम्मि ।

मुदं पि वीरदासस्स अप्पियं कुणइ पडिवत्ति ॥ १६४

उट्ठित्तु ततो एसो सट्ठाणे जाइ तत्थ तमदट्ठं ।

गविसइ सच्चत्तो चिय प्पुच्छंतो परियणं सबं ॥ १६५

15

जाव ने केण वि सिट्ठा तीए वच्चा वि तो गवेसेइ ।

उज्जाणहट्ठमाइसु तत्थ वि नो जाव उवलद्धा ॥ १६६

तो दुक्खपीडियंगो इमं उवायं विचित्तं एसो ।

'जेणअवहरिया बाला किं सो पयडेइ मह पुरओ ॥ १६७

ता वच्चामि ईओसहं बालं पयडेइ जेण सो दुट्ठो ।'

20

इय भावणाइं भंडं घेत्तूणं चलइ घरहुत्तं ॥ १६८

पत्तो भरुयच्छपुरे संजत्तियवणियसंकुले रम्मे ।

तत्थअत्थि तस्स मिच्चो जिणदेवो नाम वरसट्ठो ॥ १६९

तस्सअक्खइ सो सबं भणिओ - 'तं जाहि तत्थे वरमिच्च ।'

कत्थ वि गवेसिऊणं तं बालं एत्थं आणेही ॥ १७०

25

सो वि तयं पडिवजिय सुमग्गि करिय जाइ तत्थेव ।

जाणाविया थ वच्चा नम्मयपुरिसवसयणाणं ॥ १७१

सोऊण तयं ताणि ^१ वि दुक्खत्ताइं रुवंति अइकरुणं ।	
एत्तो य नम्मयाए जं वित्तं तं निसामेह ॥	१७२
नाऊण वीरदासं गयं तओ हरिणियाए सा बुत्ता ।	
‘भदे ! कुण वेसत्तं ^२ माणसु विविहाइं सोक्खाइं ^३ ॥	१७३
सदरसरूवगंधे फासे अणुहवसु मणहरे निच्चं ।	५
मह घरवत्ता एसा सत्ता वि हु तुज्झतणियं ^४ चि ॥	१७४
तं ^५ सोउं नम्मयासुंदरी वि ^६ विहुणित्तु करयले दो वि ।	
पभणइ - ‘मा भणं भदे ! कुलसीलविदूसणं वयणं ॥’	१७५
तो रुसिऊणं हरिणी ताढावइ तं कसप्पहारेहिं ^७ ।	
फुल्लियकिंसुयसरिसा खणेण जाया तओ एसा ॥	१७६ १०
‘अज वि न किंचि नट्टं पडिवज्जसु मज्झ संतियं वयणं ।’	
इय मेहरीए भणीए भणइ इमां - ‘कुणसु जं मुणसि ॥’	१७७
गाढयरं रुसिऊणं जाव पवचेइ ^८ तिव्वदुक्खाइं ।	
सा वेसा ता इयरां सुमरइ परमिट्ठिवरमंतं ॥	१७८
तस्स पमावेण तओ तडं चि पाणेहिं हरिणियां मुक्का ।	१५
रण्णो निवेइयम्मी ^९ तम्मरणे भणइ तो राया ॥	१७९
‘किंचि सरूवं अण्णं ^{१०} तट्ठाणे ठव्हं गुणगणसमग्गं ।	
भो मंति ! ममाऽऽणत्ति(त्ति) ^{११} सिग्गं संपाडसु इमं ^{१२} ति ॥	१८०
नरंवइणो आणाए मंती जां तत्थ जाइ ता सहसां ।	
दट्ठूण नम्मयं सो अच्चंतं हरिसिओ चित्ते ॥	१८१ २०
जंपइ - ‘मेहरियपयं भदे ! तुह देमि रायवयणेणं ।’	
सां वि तयं पडिवज्जं परिभाविण निग्गमोवायं ॥	१८२
ठविऊण मेहरिं तं मंती वि हु जाइ निययठाणम्मि ।	
सा वि हु हरिणीदवं वेसाणं देइ परितुट्ठा ॥	१८३
तं कहियं केणावि हु रण्णो ^{१३} तेणावि जंपियं एयं ।	२५
‘आणेह तयं एत्थं ^{१४} जंपाणं जाइ तो रम्मं ॥	१८४

१ L ताण, २ L भदेण कुण देसत्तं, ३ CD विविहाणि सोक्खाणि, L विवहाइं
 सुक्खाइं ४ L उणय चि, ५ L ता सोउं, ६ L सुंदरी चि वि, ७ L भणइ भदे,
 ८ L ताढावइ कसप्पहारेहिं, ९ L भणइ मा कुण १० L पयचेइ, ११ L वेसा भा यदरी,
 १२ L तओ हट्ट चि, १३ L हरिणीया, १४ L रथो निवेवियम्मी, १५ L अच्चं, १६ CD
 वसु, १७ L मंति समाजत्तं, १८ L जक्खइणो, १९ L मंती ता तत्थ, २० L सहसा,
 २१ L तिओ दिओ, २२ L भा २३ L पडिवज्जिय, २४ L रथे.

- आरोविऊण तम्मि जा पुरिसा निति नयरमज्जेणं ।
 ता चिंतइ 'मह सीलं को खंडइ जीवमाणीए ॥ १८५
- को पुण इत्थ उवाओ' चिंतंती नियइ' एगठाणम्मि ।
 अइकुहियदुग्भिगंधं' पवहंतं गेहनिद्वयणं' ॥ १८६
- ५ तं पेच्छिऊण 'जंपइ - 'भो भो ! वाढं तिसाइया अहयं' ।'
 तो मेछावेइ जाणं जाणवई दरिसिउं' विणयं' ॥ १८७
- जा आणंति जलं ते ताव इमा उचरित्तु जाणाओ ।
 सवंगियमप्पाणं चिक्खिल्लेणं' चिल्लियेइ ॥ १८८
- १० पियइ तयं दुग्गंधं' नीरं अमयं' ति भाणिउं वाला ।
 लोलएँ महीइ पंसुं' सिवइ सिरि देइ अकोसे' ॥ १८९
- पमणइ य - 'अहो' लोया ! अहयं इंदाणिर्या ममं निर्यइ ।'
 गायइ नब्बइ रोवइ भयभीया सीलभंगस्स ॥ १९०
- पुरिसेहिं तयं सिद्धं निवस्स सो मण्णिउं' गहं लगं ।
 पेसेइ मंत-तंताइवाइणो' तेहिं किरियाए ॥ १९१
- १५ आढत्ताए भाले चढाविउं' लोयणे फुरुफुरंती' ।
 अकोसिउणं गाढं अहिययरगहं पदंसेइ ॥ १९२
- तो तेहिं परिचत्ता हिंडइ नयरस्स मज्झयारम्मि ।
 डिंभेहिं परियरिया हम्मंती कट्टलिट्टहिं' ॥ १९३
- इय एवमाइ सव्वं कवडेंगहदंसणं पयासेइ ।
 २० सीलस्स रक्खणत्थं धम्मं हियएण सरमाणी ॥ १९४
- अह अण्णया कयाई बहुविहलोएणं परिखुडा वाला ।
 निम्मल्लमालिंर्यतणू गायइ जिणरासयं रम्मं' ॥ १९५
- तं दट्ठु जिणदेवो पुच्छइ' - 'को तं गहो सि जिणभत्तो ।'
 सा भणइ - 'ससागारं तेण न साहेमि नियनामं ॥' १९६

वीयम्मि दिणे उज्जाणसंमुहं जाव चल्लिया एसा ।	
तो डिंभाईलोगो नियत्तिउं ^१ जाइ सट्ठाणे ॥	१९७
सा वि हु एगंतठिया वंदइ देवे विहीएँ जा तावँ ।	
कचो वि हु जिणदेवो समागओ तो तयं दट्ठु ॥	१९८
वंदामो ^२ चि भणिचा पणमइ सीसेण सा वि वरसट्ठु ^३ ।	५
नाऊणं नियचरियं अक्खइ सबं ^४ जहावचं ॥	१९९
तो जंपइ जिणदेवो—‘वच्छे ! तुह गविसंणत्थमायाओ ।	
भरुयच्छाओ अहयं पट्टविओ वीरदासेण ॥	२००
जम्हा सो मह मिचो पाणपिओ पेसिओ अहं तेण ।	
ता परिचयसु विसायं सबं पि हु सुंदरं काहं ॥	२०१ 10
पर किंतु हट्टमग्गे घडगसहस्सं घयस्स मेह तणयं ।	
जं चिट्ठइ तं तुमए लउडपहारेहिं भेत्तवं ^५ ॥’	२०२
इय संकेयं ^६ काउं दोच्चिं ^७ वि पविसंति नयरमज्झम्मि ।	
विहियं ^८ च वीयदिवसे सबं जं मंतियं आसि ॥	२०३
तो निवई ^९ हकारिय जिणदेवं ^{१०} भणइ—‘हा कहं तुज्झ ।	15
हाणी महामहंता विहिया एयाएँ ^{११} पावाए ॥	२०४
‘ता रयणायरपारे अम्हँ ^{१२} स्वरोहेण खिवसु एयं ति ^{१३} ।	
जेणित्थं ^{१४} अच्छंती कुणइ अणत्थंतरे बहुए ॥’	२०५
आएसो ^{१५} चि भणिचा नियलाविय नेइ निययँठाणम्मि ।	
छोडित्ता ण्हावेउं ^{१६} परिहाविय भोइयं ^{१७} विहिणा ॥	२०६ 20
घहणे चडाविऊणं पचो खेमेण पुण वि भरुयच्छे ।	
‘पविसित्तु निययगेहे जाणावइ नम्मयपुरम्मि ॥	२०७
जा ते संवहिऊणं ^{१८} चलंति ता एइ सो तयं घेतुं ^{१९} ।	
जणयाई दट्ठूणं कंठविलग्गा रुवइ तो सा ॥	२०८
ताँ उसभसेण-सहदेव-वीरदासाइ वंघवा सबे ^{२०} ।	25
सरिऊणं बालचं तीसे रोवंति ^{२१} अइकलुणं ॥	२०९

१ L डिंभाइलोगो नियत्तिवं. २ L हु एगंतठिया. ३ L ए वा जाव. ४ L वंदामु.
 ५ L संकेयं. ६ L सबं. ७ L गवेस^{१०}. ८ L मट्ठु. ९ L स्स नभयणयं. १० L भितवं.
 ११ L संकेयं. १२ L दुच्चि. १३ AB विहिउं. १४ L सिवई. १५ L जिणदेवो.
 १६ AB घुयाइ. १७ L रणायरपारे अम्हु. १८ ति is not found in L. १९ L जेणायं.
 २० L भाएसु. २१ L नियठाणम्मि. २२ L न्हावेउं. २३ CD भोइउं. २४ L भविसित्तु.
 २५ L संविहिऊणं. २६ L घितुं. २७ CD जो. २८ L सबे. २९ CD रावंति.

- पुढा य तेहिं सब जा सा साहेइ निययबुत्तंत ।
 सुणमाणाणं दुक्खं सवाण वि तक्खणं जायं ॥ २१०
- अह तीएँ संगमम्मी विहिया पूया जिणिंदचंदारण ।
 सम्माणिओ य संघो दिण्णाणि महंतदाणाणि ॥ २११
- विहियं वद्धावणयं विम्हयज्जणं समत्थलोयाणं ।
 जिणदेवसावओ वि हु जाइ पुणो निययनयरम्मि ॥ २१२
- जा नम्मयसुंदरिसंगमम्मि दिवसा सुहेण वोळिति ।
 कइ वि तहिं ता पचो विहरंतो साहुपरियरिओ ॥ २१३
- भोरियवंतसिरोमणिसंपइन्नरनाहनमियपयकमलो ।
 दसपुवधरो सिरीधूलमइसीसो महुवरवाणी ॥ २१४
- तियसाइवंदणिजो अय(इ)सयनाणेण पयडियपयत्थो ।
 भवारविंदभाणू खरी सिरीअज्जहत्थिं चि ॥ २१५
- तो नाऊणं खरिं समागयं तस्स वंदणट्ठाएँ ।
 भत्तिभरनिम्भराइं सवाणि वि जंति उज्जाणे ॥ २१६
- वंदित्तु तओ खरिं नैबासनाम्मि सन्नविट्ठाइं ।
 खरी वि ताण धम्मं कहेइ जिणदेसियं रम्मं ॥ २१७
- जइ—‘एत्थं संसारे सकम्मफलभोइणो’ इमे जीवा ।
 पाविति सुहं दुक्खं जं विहियं अण्णंजम्मम्मि ॥ २१८
- तं सुणिय वीरदासो पुच्छइ करसंपुडं सिरे काउं ।
 ‘भयवं ! किमण्णंजम्मे विहियं मह भाइधूयाए ॥ २१९
- जेणं सीलजुया वि हु पत्ता एवेंविहं महादुक्खं ।’
 खरी वि भणइ—‘सावय ! जं पुट्टं तं निसामेह’ ॥ २२०
- अत्थि इह भइवासे मज्झिमखंडाम्मि पवओ विट्ठो ।
 उजुंगसिहरसंचयसमाउलो खलियरविपसरो ॥ २२१
- तत्तो इमा पय्या महानई नम्मया जइणंवेगा ।
 तीए य अहिट्ठाइणंदेवी वि हु नम्मया अत्थि ॥ २२२

सा मिच्छतोवहया नम्मयतडसंठियं महासत्तं ।	
धम्मरुईअणगारं दट्ठुणं कुणइ उवसग्गे ॥	२२३
नाणाविहे सुघोरे निच्चलचित्तं मुणिं मुणेऊण ।	
उवसंता संजप्पा सम्मत्तधरा ततो ^१ चविउं ॥	२२४
एसा हुं नम्मयासुंदरि चि जाया सुया उ तुम्हाणं ।	५
पुव्वभवन्भासेण य एईए नम्मया इट्ठा ॥	२२५
जं तइयां सो साहू खलीकओ दुट्ठचित्तजुत्ताए ।	
तं सुनिकाइयकम्मं भुत्तं एयाए ^२ दुविसहं ॥'	२२६
तो ^३ सोउं नियचरियं ^४ संजायं तीए जाइसरणं तु ।	
संवेगगयाए ^५ तओ गहिया दिक्खा गुरुसमीवे ॥	२२७ 10
दुकरत्तवनिरयाए ओहिण्णाणं ^६ इमीए उप्पण्णं ^७ ।	
तत्तो पवत्तिणित्ते ^८ ठविया खरीहिं जोग्ग चि ^९ ॥	२२८
विहरंती य कमेणं ^{१०} संपत्ता कूववंद्रनगरम्मि ^{११} ।	
रिसिदत्ताए गेहे वसहिं मग्गिचु उत्तरिया ॥	२२९
बहुसाहुणीहि ^{१२} सहिया कहइ य धम्मं जिणिंदपण्णत्तं ^{१३} ।	15
सुणइ महेसरदत्तो रिसिदत्तासंजुओ निचं ॥	२३०
अह अण्णम्मिं दिणम्मि संवेगत्यं इमस्स सा गुणइ ।	
सरमंडलं असेसं जहा इमेयारिससरणे ॥	२३१
होइ नरो इयवन्नो तहा इमेयारिसेण इयचरित्तो ^{१४} ।	
एवंविहेणं य पुणो इयंआऊ होइ अवियप्पो ॥	२३२ 20
एवंविहसदेणं होइ मसो गुज्झदेसमायम्मि ।	
एवं विहेण य पुणो रेहा ऊर(रु)म्मि संभवइ ॥	२३३
एमाई अन्नं पि हु सव्वं सरलक्खणं सुणेऊण ।	
सो हु महेसरदत्तो चिचम्मि विभावए एवं ॥	२३४
'नूणं मह दइयाए सरलक्खणजाणियाए आइट्ठो ^{१५} ।	25
गुज्झपएसम्मि मसो रेहा वि य तस्सं पुरिसस्स ॥'	२३५

१ L *धरी तओ. २ L एसा उ. ३ L तइया. ४ L *कओ पुदचि. ५ L एयाइ.
 ६ L तं सोउं. ७ L *चरिउ. ८ L *गयाइ. ९ L ओहिनानं. १० L उप्पन्नं.
 ११ L पवत्तिणित्ते. १२ L जोग चि. १३ L *खी कमेणं. १४ L कूववंद्रनगरम्मि.
 १५ A B *साहुणीइ. १६ L *पवत्त. १७ L नचम्मि. १८ L इयसरित्तो. १९ L *विहे
 य. २० L इयानाऊ. २१ L भायटो. २२ L तस.

- तो विलविउं पयचो - 'हा हा अहनिग्घिणो अहं पावो' ।
 कूरो अणञ्जचरिओ अवियारियकञ्जकारि चि ॥ २३६
- जेण मए सा वाला सरलक्खणजाणिया अरण्णम्मि ।
 एगागिणी विमुक्का ईसावसविनडियंमुणेणं ॥ २३७
- ५ करपत्तं वररयणं हारवियं निच्छयं अपुण्णेणो ।
 मरणेण विणा सुद्धी नत्थि महं किं च बहुएण ॥ २३८
- इय विलयंतं सोउं भणइ इमा नम्मया - 'अहं सा उं ।'
 कहइ य जं जइवत्तं नीसेसं अप्पणो चरियं ॥ २३९
- १० 'तो संपइ मह भाया तुमं अओ कुणसु संजमं विउलं ।'
 सो वि तयं सोऊणं खामइ परमेण विणएण ॥ २४०
- 'खमसु तयं जं तइया अहनिइयकूरचिचजुत्तेण ।
 घोरम्मि दुइसमुदे पक्खित्ता सुद्धसीला वि ॥' २४१
- तो भणइ नम्मयासुंदरी वि - 'संतप्प मा तुमं एवं ।
 अणुमवियच्चे कम्मे निमित्तमिच्चं तुमं जाओ ॥' २४२
- १५ जंपइ तओ महेसरदत्तो - 'गिण्हाभि' संजमं इण्हि' ।
 नीसेसकम्मदलणं आगच्छइ को वि जइ खरी ॥ २४३
- एत्थंतरम्मि पत्तो अजसुहत्थीगुरू तओ एसो ।
 तस्स सयासे गिण्हंइ रिसिदत्तासंजुओ दिक्खं ॥ २४४
- काऊण तयं दोण्णि चि पवरंविमाणम्मि सुरवरा जाया ।
 तत्तो वि जुया कमसो मोक्खं जाहिंति गयहुक्खं ॥ २४५
- २० मयहरिया वि हु' निययं जाणिच्चा आउयस्स पज्जंतं ।
 विहियं विहिणाज्जसणं तियसो तियसालये' जाया ॥ २४६
- तत्तो चविउं होही अवरविदेहे मणोहरो नाम ।
 रायसुओ गुणकल्लिओ भोचुं' रजं तहिं विउलं ॥ २४७
- २५ लद्धुण संजमसिंरि उप्पाडित्ता य केवलं नाणं ।
 संघोहिऊण भविए गच्छिस्संइ सासयं ठाणं ॥ २४८

इय पवरसईए नम्भयासुंदरीए
 चरियमइपसत्थं कारयं निवुईए ।
 हरिजणयसुहिडीमज्झयाराउ किची
 *लिहियमणुगुणाणं देउ सोक्ख^१ जणाणं ॥
 ॥ इति^२ नर्मदासुंदरीकथानकं समाप्तमिति^३ ॥ †

२४९

१ L सुक्ख ~~इति~~ is not found in L ३ L एक सम्मत्त* In the margin of L उद्धातम् is written as a gloss on लिहियम् † Following words in different handwriting are written in L at the end नर्मदासुंदरीकथा श्रीस्तम्भतोयभाण्डागारे मुक्ता मु सोहनसागरलौभाण्डसागराभ्याम् स १७०५ वर्षे ॥

जिण प्पह सू रि रइ या नमयासुंदरिसंधि

अज्ज वि जस्स पहायो वियलियपावो य अल्लियपपावो ।
तं चद्धमाणत्तित्थं नंदउ भयजलहिपोहित्थं ॥

१

पणमिपि पणइवद वीरजिणिवद चरणकमलु सियलच्छिक्कुलु ।
तिरिनमयासुंदरि गुणजलसुरसरि किंपि शुणिवि लिउं जम्मफलु ॥

२

[१]

तिरियजमाणु पुद अत्थि नयय
तदिं वसइ तुसाययु उसदसेणु
तम्भज्जवीरमइकुप्पिज्जाय
सददेव-वीरदासाभिदान
नहु देइ सिद्धि मिच्छसिभाण
अह कूयचंदनयरागएण
यणिउत्तरइदत्ताभिहेण
अम्मापिईदिं परिपञ्चिआइ
पुरि यद्धमाणि सददेवघरिणिं
उप्पहुं मणो[र]हु पिअयमेण
गम्भाणुभापि तदिं रद्धिउं चित्तु
तदिं कारिउ जिणचेइउं पविचु
अह नमयासुंदरि सुंदरीइ
लाघवरूपनिदपमकलादिं
पिअमाइपमुहु सयलु वि कुडुंयु
उच्छादिउ रिसिदत्ताइ पुत्तु
आयज्जिउं गुणिदिं सुसायययु
नमया परिणीअ महेसरेण
रिसिदत्त तीइ कय पगचिउं
आणंदिउ सयलु वि नयरलोयु
ओलोअणि अद निअमुहु पनत्त
तंयोलपिअ तिणि मुक्क जाय

तदिं संपइ नरयइ धम्मपयय । १
अणुविणु जसु मणि जिणनाहवयणु । २
दो पवरपुत्त तद इफ धूअ । ३
रिसिदत्त पुत्ति गुणगणपद्दान । ४
रिसिदत्त इम्मपुत्ताइयाण । ५
परिणीअ कयउवरत्ताएएण । ६
तदिं पत्त चत्तधम्मो कमेण । ७
हुउ पुत्तु महेसरदत्तु तइ । ८
सुंदरि नमयानइग्गणकरणि । ९
गन्तूण तत्थ पूरिउं कमेण । १०
सददेविदिं नमयापुट सवित्तु । ११
मिच्छत्तरायजयपत्तु पत्तु । १२
धूआ पसूअ गुणसुंदरीअ(इ) । १३
तदिं यद्धइ नमया निम्मलाहिं । १४
आणाविउ तदिं पुरि निविअलम्हु । १५
ययसाइ महेसरदत्तु पत्तु । १६
पडिअज्जिउं रजिउ तादिं चित्तु । १७
तउ कूयचंदि पटुतउ महेण । १८
जिणनाहधम्मि सासुएयउत्त । १९
नम्मययुणेदिं तह सयलवग्गु । २०
दण्णि पिअियवि यप्पिअत्तचित्त । २१
अह जंवह मुणितिरि पडिअं ताव । २२

मुनि जम्पइ “कुणइँ जि मुनिवरण
इअँ मुनिवि श्चि उवरिमयणाउ
सा नमिवि भणइ “तुम्हि यमनिदान
सावस्स अणुग्गहु मह करेइ
मुनि भणइ “भावि पिययमविओगुं
मई जाणिउ नाणिण कहिउ तुज्झ

आसायण होइ विओगु ताण” । २३
उत्तरिवि साहु खामइ पमाउ । २४
पहणंतयुणंतइ दयपहाण । २५
अवराहु एक्कु मुनिवर ! यमेइ” । २६
निअँनिव(वि)उपुज्वकम्मिण अमहु । २७
नहु साहु एहु मा वच्छि ! मुज्झ” । २८

॥ घत्ता ॥

इअँ मुनिपहुययणिहिँ अमिअँसमाणिहिँ अप्पहुक्खँसंवेगजुयं ।
पिअयमि आसासिअँ सीलि पसंसिअँ करइ धम्मु निम्मलच्चरिय ॥ २९

[२]

अग्रया रुहदत्तङ्गओ चत्तए
पोअयणिजेण वधंतु मुकलावए
कह वि नहु ठाइ सह चलइ नमयासई
मुनिवि सरलक्कणं कहइ पइअग्गए
पिङ्गकैसो अ वत्तीसयरिसो इमो
इय मुनिवि पियअमो” चिन्तए दुइमा
इत्थियं कालमेसा मए जाणिआ
कुलकलद्धस्स हेउ चि मारेमि वा
अलिमकुविअप्पपूरिअमणो जा गओ
उत्तरिउ तत्थ पाणीअईधणकए
तहिँ परिस्सन्त सरवरइ पालि गया
सो वि छवुणमणो भणइ विस्सम पिपे
सुत्तयं नम्मयं मुत्तु निट्ठु मणे
पुहु परिपारि सो कहइ रोअन्तओ
एअठाणाउ चालेइ लहु पयएणं
इअ मुनिवि तेहिँ भीपहिँ संचारिअं
तत्थ विद्धिणिवि पणिअं” सलाओ गओ
रक्खसोपदयं नम्मयाए तुहँ
जग्गए नम्मया जाय इत्थन्ते
पिलए “नाइ हा कंत तं फाँइ गओ
यीससिअँपायमइदायपजालणं
पुप्पजम्मे मए किं कयं उरुयं
पय उयवास काऊल भइ चिन्तए
“चलइ जाइ मेइ उग्गमइ पच्छिअरणी

जयणदीवग्गि यहुदन्वअज्जणकए । १
सयणवग्गं तहिँ नम्मयं ठायए । २
जा चलइ पयहणं कोइ ता गायई । ३
नम्मया “गाइ जो पुरिसु सो नज्जए । ४
पिहुलवच्छत्थलो सामलो सक्कमो” । ५
जा इअँ मुणइ सा नूणमसई इमा । ६
साविआ सीलविमल चि सम्माणिआ । ७
तिक्कसत्तयेण जळहिमि घळेमि वा । ८
रक्खसदीपु सहस चि ता आगओ । ९
नम्मयासहिउ सो दीपु अयलोअए” । १०
निहहेउं पयं पुच्छए नम्मया । ११
तत्तले सुअँइ जा वा सणियमुट्ठए । १२
इत्थि संपत्तु मायानिही पयहण । १३
“अक्खिअँ रक्खसेणं पिआ दा हओ । १४
जा कुणइ रक्खसो तुम्ह नहु अक्खणं” । १५
पयहणं जयणदीवग्गि तं पत्तयं । १६
निअपुरं कहइ अम्मापिऊणं तओ । १७
पुण वि परिणायिओ भुंजए सो सुहँ । १८
पिच्छए नेय तहिँ पिययमं परिसरे । १९
असरणं मं विमुत्तए अइनिदओ । २०
मुग्गदनासायणादेयपपनक्खणं । २१
अकयअपरादं जं जाइ पिउ मिच्छिउं” । २२
सरिपि मुत्थियणु इय जप्पयं वोदए । २३
टळइ नहु पुत्थक्कएक्कु पुत्थ कहमपी” । २४

धीरविधं चित्तमह कुणइ सा पारणं	छट्ठदिणि फलिहिं कयदेयगुरुसुमरणं । २५
लिप्पमउ विवु ठावेवि गुहअन्तरे	थुणइ पूएइ मणु ठवइ ज्ञाणन्तरे । २६
“रक्खसुदीपु मिच्छेवि जइ गम्मए	मरहखित्तम्मि जिणदिस्स गिहिज्जए” । २७
इय विचिन्तेवि चिंधं जलहितीरण	अग्गपोअत्तसंसुयगं उग्गए । २८
चन्थरे ^१ कूलि पोएण वचंतओ	चिंधु पिन्त्सेवि पिउवन्थु तहिं आगओ । २९
नम्मयं पिच्छिउं पुच्छए चइअरं	कहइ रोअत्त सा विवु जं दुत्तरं । ३०

॥ यत्ता ॥

संयोदिवि जुत्तिहिं पेमपउत्तिहिं	वीरदासु तदुदुदुहिउ ।
पयहणि आरोविउ सीलि पमोइउं	वन्थरि ^१ गउ नम्मयसहिउ ॥ ३१

[३]

वीरदासु तहिं कूलि नरेसरि	पूरउं नमया ठावइ मन्द(न्दि)रि । १
हरिणी वेसा तहिं निवसेई	वीरपासि दासी पेसेई । २
प्रयहणप्रति दीणारसहस्स	निवपसाईं सा, लहइ अयस्स । ३
दासि भणइ “तुम्हि सामिणि वंछइ”	वीर सीलेमिहि तहिं नहि गच्छइ । ४
तत्तिउ धणु पेसइ तसु हरिथहि	हरिणि भणइ “अम्ह काजु न अरिथहिं । ५
वीरदासु पती कल(?) आणि”	अणितिभङ्गि तिणि आणिउ प्राणि । ६
ओभिउ ह्यधभावविप्राणाहिं	न चलिउ जिम सुरगिरि बहुपघणिहिं । ७
वीर सदारतुदु तिणि जाणिउ	कयडिहिं हरिणी सो वक्खाणिउ । ८
घ(वे)स्सं दासि भणइ पगन्ते	“नारि ज दिट्ठा सिद्धिगिहन्ते । ९
अयणि सुआ घा निरुयमरूया	सा जइ वेस तु हुई घसि देया” । १०
इअ मन्तिवि तिणि मुहारयणू	मणिगउ अणिउ तिद्धि पहाणू । ११
पडिछंइदंसणमिसि पेसिअ	मुहा नमया(यं) दसिअ दासिअ । १२
“तेइइ तुम्हि पयइअहिनाणिहिं	वीरदासुं आयउ अम्ह भुवणिहिं” । १३
नाममुइ पिप्पिअवि विंतिवि बहु	सह दासिहिं नमया आविअ छु । १४
हरिणीगिहपच्छलि भूमीहरि	पुब्बसिक्ख तिणि घट्ठिअ निडुदि । १५
मुहा दासिहिं अप्पिअ वीरह	नमया दोसु देइ दुक्कम्मह । १६
उट्ठिउ सिद्धि जाइ नियमंदिरि	ता नहु पिच्छइ नमयासुंदरि । १७
यरि वाहिरि पुरि न [ल]हइ सुद्धि	अरुयच्छि गउ कयवुद्धि सरिद्धि । १८
कड्डिय भूमिगिहाउ महासइ	जाणिउ वीर गयउ अह दंसइ । १९
सयलरिद्धि “एअह तई सामिणि	करउं होसि जइ वेसा भासिणि । २०
सग्गु एहु ता [मि]च्छिअ असग्गहु”	हरिणिययणु निसुणिवि नमया लहु । २१
यज्जइय व्य भणेइ महासइ	“अह जीयन्तिअं सीलु न नत्तइ । २२
सीलु सयलउप्पससयंकारणु	सीलु सिद्धिसुरलच्छिहि कम्मणु । २३
नरयनयरगोपुर वेसत्तणु	उत्तमनिन्दिअं तसु किं यत्तणु” । २४

१ धीरवीअ. २ अम्हरे ३ वईअ. ४ पमोइउ. ५ वन्थरि. ६ पूरउ. ७ वीउ.
८ पउच्छया. ९ वीरदासु. १० जीयन्तीअ. ११ अरुयच्छिअ. १२ निन्दीअ.

ते निसुणिवि तच्छइ निव्वच्छइ	हरिणी कणइरकम्विहि कुट्टइ ।	२५
जइ जलनिहि मज्जाया मिल्हइ	तह वि न नम्मय सीलइ च्छइ ।	२६
जाइ धरणितलु जइ पायालइ	तुट्टिउ पडइ गयणु जइ मूलइ ।	२७
तिमिर तरणि जइ ससि विसु वरिसइ	तह वि न नम्मयसीलु विणस्सइ ।	२८
इयं अचलंती बहुवा ताडइ	स(ल)ट्टि मुट्टि पुण सत्त न पाडइ ।	२९
कुणइ सई परमिट्ठिहि सरणं	तसु पभावि हुइ हरिणीमरणं ।	३०
जाणिउ सुद्धि नरिन्दु निव्वेसइ	तसु पदि नमया कारणि मच्चइ ।	३१
चिन्तइ “मज्झ सीलु नहु भंजइ	इंदु वि” अह निवु तर्हि दकारइ ।	३२
वेसागिहनिग्गमु सुंदर मणि	जाणिवि निवपेसिअमुक्खासणि ।	३३
आरोहिवि पहतट्टि उगघडियह	जन्ती पडइ मज्झि सा खालइ ।	३४
फइमि तणु लिम्पणमिसि निअहिअ	गहिर सीलरक्खणि सत्ताहिअ ।	३५
सहमयणिदिं पत्तई किर फाडइ	वत्थमिसिणं सा पमुइअं हिअडइ ।	३६
लंछइ धूलि भूअङ्गत्तासणि	नयइ गायइ सतीसिरोमणि ।	३७
सार मुणिवि निवु मुणिआ पेसइ	पाहणलंछणि ते वि तासइ ।	३८

॥ यत्ता ॥

इय गहिली जाणिय	सुद्धि पद्दणिय	सीलसकलडिम्भिदिं कलिअ ।	
निचपमुहिदिं लोइदिं	मुक्क अमोहिदिं	भणइ धुणइ जिणु अक्खलिय ॥	३९

[४]

मिच्छइ जिणदेवइ कइइ पीर	नम्मयवइअरं तसु खिवइ भार ।	१
महअच्छइ गच्छइ नियपुरमि	जिणदेव पनु अह कूलि तम्मि ।	२
विट्ठा नयन्तीं विगलरुप	जिणदेवि पुट्ट “तउ किं सरुय” ।	३
सा भणइ “कहिउ वणचेइअग्गि”	अग्रोअ कहिउ यइअरं वणम्मि ।	४
सो पुत्ति वेइ सा धरइ चित्ति	अह घयघड फोडइ गहिलिअ स्ति ।	५
घयपणिअ कुणइ नियपासि राय	जिणदेवइ कइइ नरिन्दु ताप ।	६
“ए करइ उयइयु घणउ वेसि	पवहणि आरोहिवि छइ पिदेसि” ।	७
नरनाहययणु अग्गेवि नियलि	यंधिवि चडावि पवहणि विसालि ।	८
मइयसि चन्दसिमि देय सीअ	जिणदेवि नमय पिअहरि विणीअ ।	९
रोअन्त पइइ गुत्तन्तु सयलु	पियसिदिं पुरि उच्छयु पिडिउ अतुलु ।	१०
नमयापुरिअ वसपुण्यधारि	तिरिअज्जसुहरिय संपनु सूरि ।	११
पंदइ सहदेवु कुटुम्भकलिउ	निसुअेवि धम्मु नमयाइ सदिउ ।	१२
अह पीरवासु पुच्छइ मुणिदु	“किं नम्मयाइ किउ कम्मयिन्दु” ।	१३
पुत्तिउजम्मि अ उप्पज्जुत्त	पइचत्त जिअन्ती कइ वि पत्त ।”	१४
अह कइइ मुणीसइ “नम्मयाई	एयाइ पिअगिरिनिग्गयाइ ।	१५
अट्ठिआयग दयय आसि पइ	पुत्तिउजम्मि मिच्छत्तगेइ ।	१६
पडिमापडिपधइ मुणिपरस्स	एयस्स नईवटि निसि डिअस्स ।	१७
एय नइइअपइ निअग्ग चि	पट्ठमं पटिहन्नुपसग्ग गत्ति” ।	१८

पच्छाणुकूल थीरुवपमुह	कय ओमहेउ देवीइ दुसह ।	१९
अप्पुहिउ तमावइ सा वि साहु	मुणि कहिअ धम्मि तसु बोहिलाहु ।	२०
सा देवि चयिवि सहदेवधूअ	हुय नमयासुन्दरि गुणिहिं गरुय ।	२१
पडिकूलिहि तसु हुउ पइविओगु	अणुकुलि सीलखोहणपओगु" ।	२२
इय निअभवु निसुणि[वि भय]विरत्त	चारित्तु लेइ नम्मय पवित्त ।	२३
इकारसङ्गधरगणहरेण	सा ठविय महत्तरपदि कमेण ।	२४
फुडअवहिनाणजुयं सह मुणिंदि-	विहरंत यत्त पुरि कुवचन्दि' ।	२५
कउ तीउ(इ) महेसरु निव्वियप्पु	सरलक्खणेण निंदेइ अप्पु ।	२६
"जाणिअइ सत्थपमाणि सप्पु	तउ नमया जाणिउ पुरिसरुवु ।	२७
मई दुट्ठि निकिट्ठि सुसील चत्त	कंता तसु पावह दिक्ख जुत्त" ।	२८
नम्मयमुचलक्खवि चरणु लेइ	रिसिदत्तसहिउ सो तसु तयेइ ।	२९
आराहिवि अणसणुं सग्गि जंति	तिन्नि वि अणुयसु सुहु अणुहयंति ।	३०

॥ यत्ता ॥

कल्लाणइ कुलहर होअउ जयकर	नमयासुंदरिसंधि चर ।	
अप्पमथणि सहह रइओ अणग्घह	पढव सुणन्तह उदयकर ॥	३१
सरिया वि सीलजुन्हा जीसे सुकयामण्ण तियलोअं ।		
सिंचइ वीइन्दुकल ध्व नम्मया जयइ अरुलक्का ॥		
तेरसैसय-अडेवीसे चरिसे सिरिजिणपटुप्पसापणं ।		
एता सन्धी विहिया जिणिन्दयणाणुसारेणं ॥		

॥ श्रीनर्मदासुन्दरीमहासतीसन्धी[ः] समाप्ता ॥

प्राचीन गुजराती गद्यमय नर्मदासुन्दरी कथा

॥ ६० ॥ हिव नर्मदासुंदरीनी कथा कहइ ॥ एह जि जंबूद्वीपमाहि वर्धमानपुर नगर । तिहां संप्रति राजा राज कइ । तीणइ नगरि रुपभ सार्यवाह वसइ । तेहनी भार्या वीरमती । तेहनइ वि(वि) पुन(त्र) एक सहदेव १ वीजउ वीरदास २ । अनइ रुपिदत्ता एहवइ नामि पुत्री महारूपवंति यौवनावस्थाइ आवी । तेतलइ घणा महर्दिक ब्यवहारीया मांगइ । पणि श्रेष्ठि मिथ्यात्वीनइ आपइ नही । इसइ महर्दिक रुद्रदत्त नामि वणिगपुत्र वणिज्यनइ हेति रूपचंद्रपुरहंतउ तीणइ नगरि आविउ । पणि ते कुवेरदत्त मित्रनइ घरि आवी ऊतरिओ । अनेक ब्यवसाय कइ । आपणा घरनी रीतिइ तिहां रहइ । अन्यदा रुपिदत्ता सखीइ परिवरी वारणइ रमती दीठी । हिव रुद्रदत्त मित्र आगलि कहइ “ए कन्या कुमारिका छइ किंवा मागी छइ” । तिवारइ कुवेरदत्त कहइ “ए कुमारिका छइ । पणि ए श्रेष्ठि जिनधर्म टाली अनेरा कुणहानइ न आपइ” । तिवारइ रुद्र मिथ्यात्वीइ थकउ रुपिदत्तानइ लोभइ कपटश्राव[क] यइ जैनधर्म पडिवजिउं । कइ माया लगइ गाढाइ विवेकीना चित्त आवर्जियइ । पछइ रुपभसेन सार्यनाहि श्रारक भणी आपणी पुत्री रुपिदत्ता रुद्रदत्तनइ दीधी । तिहां पाणिप्रहण महोत्सव हूओ । केतळा-एक मास तिहां अतिक्रम्या । तिसइ रुद्रदत्त समुद्रानइ पूछी प्रिया सहित आपणइ नगरि आविउ । तिसइ रुद्रदत्तनउ पिता वधूनइ आगमनि महाहखि(रिं)ओ । इम घरि रहतां रुद्रदत्त जिनधर्म छाडिउ । रुपिदत्ताइ पणि भर्तारना संसर्ग लगइ जिनधर्म छाडिउ । क्रमिइ महेस्वरदत्त पुत्र रुपिदत्ताइ जन्मिउ । क्रमिइ सर्व कळा अम्पसी मोठउ हूओ ।

इसइ रुपिदत्तानउ बढउ बांधव सहदेव भार्या सुंदरी सहित सुखिइ रहइ छइ । एहवइ तिणि सुंदरीइ अपूर्व सउणउ देखिउं । तेहनइ योगि आधान धरिया लागी । क्रमिइ वृद्धि पामतइ एहनउ डोहळउ ऊपनउ । जाणइ जउ नर्मदानदी माहि जई खान करउं । ए बात भर्तार आगलि कही । पछइ सहदेव संघा-तनी रचना करी सुंदरीनइ साथि लेई चालिउ । हिव नर्मदानइ काठइ आवी पूजा अर्चा करी नर्मदामाहि पइसी जलक्रीडा कीधी । पछइ सहदेव ब्यवसायनइ सुखिइ तिहां नगली स्थापना कीधी । नर्मदापुर नाम दीधउं । तिहां जिनमंदिर कराविउं । सम्पत्स्वपिंड पोपिया भणी पछइ सघळाइ ब्यवहारीया आपणा नगर मूँती तिहां आरी यत्था । इसइ पूरे दिक्ते पुत्री जन्नी । पणि पुत्रजन्मनी परेइ उत्तर कीधउ । नर्मदा-सुंदरी ए नाम दीधउं । क्रमिइ क्रमेइ सघळीइ कळा अम्पसी यौवनवस्थाइ आनी ।

इसइ नर्मदासुंदरीनउ रूप खूबली रुपिदत्ताइ चीतिनेउ “जउ माहरउ पुत्र महेस्वरदत्त तेहनइ हेति ए नमपासुंदरी मागीइ । अथवा नुबनइ धिग् धिक्कार टुउ । जे नइ जिनधर्म छाडतइ हूं कुटुंबियं छाडी । जे हूं पर्वधेयिना नानइ न जानउ ते गहारा पुत्रनइ

કિમ દેસ્ય ?” હમ કહતી રોવા લાગી । તેતલહ રુદ્ધત્ત આવિત । તિણિ પૂછિતં “તૂં અસમાધિ કાંઈ કરઈ ?” તિવારં રુપિદત્તાઈં સર્વે વૃત્તાંત કહિતં । એહવહ મહેશ્વરદત્ત પુત્ર મા-આપની વાત સાંભલી કહિવા લાગત “તાત મગ્નનં તિહાં મોકલત । જિમ સઘલાઈં આવજીં માડલાની પુત્રી પરિણી માનઈં ઈર્ષ્ય ઉપજાવતં ।” પછઈં પિતાઈં મહેસરદત્ત ષલાવિત । થોડે દિહાડે પંચ અવગાહી નર્મદાપુરિ આવિત । તિહાં સહદેવનં મિલિત । દિવ મહેસરદત્ત તિમ ચોલઈ તિમ ચાલઈ જિમ સહદેવાદિક સહૂ મનિ ચમત્કર્યા । પછઈં ઇત્સંગિ વડસારી કહિવા લાગા “વત્સ તઈં અમ્હારા ચિત્ત આવજ્યાં જિમ જાંગલી વિષાઈં કરી સાપ વશિ યાઈ તિમ અમ્હે તઈં વશિ કીધા । તત વત્સ માંનિ જિ કાંઈ માંગઈ તે આપત ।” તિવારં મહેસરદત્તિ નર્મદાસુંદરી માંગી । પછઈં માતા-પિતાઈ વીધી । તિહાં મહેસરદત્તિ જિનધર્મ પઞ્ચવર્જિતં । શમ-શપથ કીધા જુ ઇણિ મવિ જિનધર્મ ટાલી અંવર-ધર્મ ન કરતં । પછઈં મહાઆનંદિ મહોત્સવિ નર્મદાસુંદરીનં પાણિપ્રહ્ણ કીધતં । કેતલાઈક દિન તિહાં રહિત । હિન નર્મદાસુંદરીઈં તિમ જિનધર્મના ઉપદેસ વીધા જિમ મહેસરદત્ત જિનધર્મનં વિપઈ ગાઢત નિશ્ચલ હૂઓ । પછઈં કેતલેઈક દિહાડે સસુરાનં કહી માર્યા સહિત મહેશ્વરદત્તિ આવી માતાપિતાનં પ્રણામ કીધત । તિસઈ રુપિદત્તા નર્મદાસુંદરીનં ઇત્સંગિ વડસારી કહઈ “વત્સિ તઈં તિમ વરિવતં જિમ મિથ્યાત્વનં નામ ઘરમાં ન રહઈ ।”

દિવ મહેસરદત્ત નર્મદાસુંદરી સુલિઈં કાલ ગમાવતાં સર્વે સ્વજનનં માન્ય હૂઆ । અન્યદા નર્મદાસુંદરી ગઢલિ વડી ધારીસઈ આપણત મુખ જોવતી, તંબોલ છાતી, અનેક ચિત્રમ કરતી લીલાલગી તંબોલ વારણ નાંલિત । ઇસઈ મહાતમા, એક તલઈ જાતત હૂંતત તેહનઈ માપઈ તંબોલ પહિત । તેતલહ મહાતમાઈં કહિતં “શ્મ જે રુપિની આશાતના કરઈ તે મર્તારનત વિયોગ પામઈ ।” ઇસતં તે મહાતમાનત સફોપવચન સાંભલી વિપાદપર નમયાસુંદરી ગઢલિહૂંતી ઇતરી મહાતમાને પગે લાગી, કહિવા લાગી “હે મહાત્મન્ ! હૂં શ્રાસી જે હૂં જિનધર્મ જાણતીઈંહૂંતી એવઢત અવિનય કીધત । તત હિય તુમ્હે વિશ્વનં વત્સલ છત । મમ્મ ઉપરિ ક્ષમા કરત । તુમ્હેતત વડીઈં ઉપરિ કોપ ન કરત । પછઈં મમ્મ ઉપરિ કિમ વરિસ્યત । તથાપિ મમ્મ અભાગળી ઉપરિ શરાપ પરહત કરત ।” તિસઈ મુનિ બોલિત “હે વત્સિ ! સાંભલિ, સેદ મ ધરિજે । જે મહાતમા હૂં તે શાપ અનં અનુપ્રદ ન કરઈ । પણિ ન જાણતં માહરા મુલહૂંતત એહવત વચન કિમઈં નીકલિત । અથવા વહી જે નીવનં કઢુઅપણત હૂઈ તે કોઈં કરઈ છઈ સિતં ના; તેતલ સમાવઈં જિ હૂઈ ।” શ્મ પ્રતિગોષી મહાતમા આપણઈ ઠામિ ગયઓ । નમયાસુંદરી પાછી ઘરિ આવી । સુલિઈં ઘરિ રહઈ છઈ ।

ઇસઈ અનેઈ દિવસિ મહેસરદત્ત વ્યવસાય મળી જવનદીપ મળી ચાલિવા લાગત । તેતલહ નમયાસુંદરી કહઈ “સ્વામી ! હૂં પણિ સાથિ આવિમુ ।” પછઈં નમયાસુંદરી સંવાતિ બાલી । દિવ સમુદ્રમાહિ પ્રવહણિ વડી ચાલતાં અર્ધપંથ અગાહિત જેતલહ, તેતલઈ રાત્રિનઈ સમઈ કુળહી એકણિ ગીત ગાયતં । તે ગીત સાંભલી નમયાસુંદરી સ્વરના ઉક્ષણ જાણતી હૂંતી મર્તારનં આશ્ચર્ય ઉપજાવા મળી કહિવા લાગી “સ્વામીન્ ! જે એ ગીત ગાઈ છઈ તે સામલઈ વર્ણિ છઈ । સ્પૂલ હાથ છઈં । કુશ દેહ છઈં । ગુહપ્રદેશિ મશ

छह । शेष लांछन छह । बावीस वरसनउ छह । हीयउ पिङ्गलउ छह ।” इत्यादि स्त्रीना वचन सांभली महेसरदत्त मनमाहि चीतवइ “ए नमयासुंदरी कुसीलिनी संभावियइ । अन्यया एतली वात किम जाणइ । तउ हिव परीक्षा करउं ।” पछइ प्रभाति ते पुरुष तेडी सर्वे अहिनाग जोई मनि निश्चय कीधउ “तां सही ए कुसीलिनी जि छह । इहां संदेह काई नहीं ।” पछइ मूढ कोप धरतउ चीतवइ “एतला दिन हूं इम जाणतउ जु ए महासती छह । पणि तउ आज पारिखउं दीठउं । तउ हिव एहनइ समुद्रमाहि ठेली दिउं । अथवा खड्गकरी केलिनी परिइं विखंड करउं ।” इम जेतलइ चीतवइ छह तेतलइ अकस्मात् नित्यमक कूआखंभा ऊपरि चडीनइ कहइ “अरे लोको ! प्रवहण राखउ । सिद्ध पाडउ । नागर मूंकउ । राक्षसउं द्वीप आविउं । जल-ईधणनी सामग्री लिउ ।” इम कही आपणउं प्रवहण राखिउ । सर्वे संग्रह कीधउं । इसइ महेसरदत्त मायालगइ गूढ कोप धरतउ नर्मदासुंदरीनइ वनमाहि लेई गयउ । अनेक तलाव देखाव्या । बली सर्वे वन देखाडी संध्याइं किहां एक वननिकुंजमाहि जई सूता । तेतलइ पूर्वोपार्जित दुःकर्मलगइ नर्मदानइ निद्रा आवी । तेतलइ महेसरदत्त नमया सूती जि मूकीनइ प्रवहणि आविउ । लोकानइ कहइ “अहो ! लोको नासउ नासउ ; कंता तउ राक्षसइं खाषी । हूं नासी आविउ । तुम्हे चालउ, नहींतर राखिस आवी खासीइ ।” तिवारइं पीडता लोक प्रवहणि चडी चाल्या । पछइ महेसरदत्त चीतवइ “मइं विन्वइ वात कीधी । दुःसीलिनी स्त्री पणि छांडी अनइं लोकनउ ई अपवाद राखिउ ।” हिव क्रमइं क्रमइं जवनद्वीप आविउ । तिहां घणउ धन उपार्जी आपणइ नगरि आविउ । अनइं प्रियानउं स्वरूप कहिउं । जु राक्षसइं प्रिया भरखी । पछइ असमाधि करी नमियाना प्रेत कार्य कीधा । बली महेसर नवी वार परणाम्यउ ।

हिव नमयासुंदरी वनमाहि जिम सूती हूती तिम जि पुकार करती जागी । पणि आगलि भर्तार न देखइ । तिसइ नमया भोलपण लगइं कहइ “स्वामी ! एहवउ हासउं न कीजइ ।” तउ ही पति नानइ । तेतलइ ऊठी वनमाहि जोबा लागी । पणि भर्ता न देखइ । तिवारइ नमया रोत्र लागी । तिणि रोत्रां जे वनमाहि सापड छह ते ही रोत्रां लग्ना । पछइं लताना घरमाहि रात्रिइं रही । पणि रात्र सउ वर्ष समान डूई । बली प्रभाति रुदन करती, वन जोवती, पांच दिन अतिक्रमाथी, छठइं दिनि जिहां प्रवहण हुंता तिहां आवी । देखइ तउ आगलि प्रवहण नहीं । तिवारइं गाढी नियसयकी रुदन करती ते मुनिनउ वचन चीति आविउ । पछइं घोड़ेरी असमाधि करिवा लागी । इम आपणउं पूर्वोपार्जित कर्म भोगन्त्री, अहमानइं प्रतिबोध देती, महासतीइं सरोवरि स्नान करी, वनमाहि देन बांटी, फगहाद करीनइं तानसी डूई । पछइं गुफामाहि माटीनी प्रतिमा करी, मननइं स्थिता भणी फल-श्रुते पूजी, आगलि बड़ी सित्ताय करइ । एकामचित दीक्षाना ध्याननइं तत्पर हुंती रहइ ।

इसइं ते नमयानउ पीतरियउ बीरदास बन्धकूट भणी जातउ हुंतउ ताणइं प्रदेशि जिहां गुफामाहि स्वामीनी स्तुति करइ छह तिहां अतिउ । पछइं ते स्तुति सांभली बीरदास गुफामाहि पढ़उ । तिसइं साध्वरूपी बीरदासइं भोजी देला कंठि अङ्गिनी रोस

अनइ हर्ष धरतउ पुठिया लागउ “हे वत्स ! तू एकाकिनी इहां काई अथवा तू किम आवी ?” इम पुछिइ हुतइ नमयाइ आपणउ सरं वृत्तांत कहिउ । पछइ वीरदास दैवनइ उलभा चेतउ हुतउ नर्मदासुदरीनइ सघाति लेई बन्धकूल आविउ । तिसइ नमयासुदरी ऊतारइ मूकी पछइ वीरदास भेटि लेई राजानइ मिलिया गयउ । राजाइ बहुमान देई अर्घदाण मूकिउ । पछइ वीरदास क्रियाणा वेचिया लागउ ।

दिव तिहां हरिणी नामि पणागना बसइ । पनि ते प्रपहणी लोकवहलि सहस्र दीनार लिइ । ते लेवा भणी दासी एक वीरदासनइ उतारइ मोकली । तिणि दासीइ नमयासुदरी दीठी रूपवति । तिणि जई हरिणीनइ कहिउ “जु एहवउ रूप पृथ्वीमाहि नयी । ए जउ ताहरइ घरे आवइ तउ जाणे कल्पवेलि आवी । तीणइ द्रव्यनी कोडि ऊपार्जिइ ।” पछइ हरिणिइ धन मागिवानइ मिसि तेह वीरदासनउ चरित्र जोना भणी बली तेह जि मोकली । तिसइ वीरदासि सहस्र दीनार दीधा । विसइ दासी पाठी आवी हरिणिनइ कहइ “न जाणियइ वीरदासनी बहिन छइ, अथवा संगी उइ, किंवा दासी उइ । ते जाणियइ नहीं ।” तिवारइ हरणी तेहनइ घरे आवी । पछइ वीरदासनइ वञ्चकारि आपणइ घर लेई गई । निपांतर करी वीरदास भोखवी हाथनी बीटी नामाकित लीधी । ते लेई बली हरिणीइ दासी हाथि नमयासुदरीकहइ मोकली । नामाकित मुद्रा देखाडी नमयानइ घरे आणी भउहरइ लेई घाली । मुद्रिका वलि पाछी आपी । पछइ अखडवत वीरदास पाछउ घरे आविउ । जइ ऊतारइ जोवइ तउ नमयानइ न देखइ । पछइ सब नगर जोतउ जोतउ सासक हरिणीनइ घरे आविउ, पूठइ जु “नमिया किहां ?” तिवारइ ते कपटपडिता न मानइ, कहइ “हू स्वउ जाणउ ।” तिसइ वीरदास चर्चितवइ “एक कारेली अनइ नीबि चडी । तिम एक वेश्या अनइ राजानउ बहुमान । तउ ए साथि न पडुचियइ । एक परदेस, बीजउ जीणइ गोपवी ते किम आपिस्यइ ।” इम घणी असमाधि कीधी । पछइ आपणी वस्तु लेई घणउ छाम ऊपार्जी पाछउ चालिउ । भरुअचि नगरि आविउ । तिहा आब्या पछइ परममित्र परमश्रावक जिणदास ते आगलि सब बात कही । नर्मदासुदरीनी सुखिनइ हेति बन्धकूल भणी आपणइ ठामि मित्र मोकलिओ ।

दिव द्विणीइ वीरदास चाल्या पछइ नमयासुदरीनइ कहिउ “हे सुभगि ! सौभाग्यनउ निधान वेश्यापणउ आदरि । यौवननउ फल लिइ ।” ए वचन जेतलइ हरिणी कहिवा लागी तेतलइ नमयाइ वान ढाकी नइ कहिउ “ए बात आज पछइ म कहिसि । हू आजम शीलनी खडना नहीं करउ ।” तिवारइ वेश्या कहइ “अम्हारउ जम सकल, जे आपणी इच्छाइ विलसउ, भोग भोगवउ ।” तेतलइ नर्मदा कहइ “इणइ सुखिई ससारना सुख कउण हारवइ । जा मग्ननइ जीवितव्य तां माहरउ शीतरल दुण हरी सकइ । कदापि मेरु पर्वतनी चूलिका चालइ अनइ कदापि पश्चिमइ सूर्य ऊगइ, पनि माहरउ शील भग न करउ ।” पछइ हरिणीइ अनेक दीन बोळ बोल्या ओभ देखाडिउ । पनि तउ ही न मानइ । तिवारइ हरणीइ पाचसइ नाडी नमयानइ देवरावी । पनि छगारइ ते सत्तीनउ [मन २] शीलनइ प्रमाणि सुभित नई । अनइ शील पनि राखिउ ।

तिसइ नमयानइ मारता शीलनइ प्रमाणिइ हरिणी वेश्या मुई । पछइ वीजी वेश्या भयभीत
हूती पगे लागी । नमयानइ मनावइ “तू अम्हारइ खामिनी था । प्रभुत्वपणइ आपणी
इच्छाइ शील पालि ।” पछइ नमयासुदरीइ ते वचन मानिउ । इम करता प्रधानि नमया-
सुदरीनउ रूप देखी प्रार्थना कीधी । पणि मानइ नहीं । तिनारइ प्रधानि राजा आगलि
जई नमयाना रूपनी वर्णना कीधी । तेतलइ राजाइ नमयासुदरी भणी पाळखी मोऊली ।
तिसइ राजाने सेवके जई महाविस्तारि नर्मदासुदरी सुखासनि बइसारी, माथइ छत्र धरी
चलावी । एहवइ नमयासुदरी शीलनी रक्षा भणी गहिली हुई । मोटउ एक नगरनउ
खाल तेहमाहि ऊल्लू पडी । लोकानइ कहइ “अहो लोभो ! माहरइ शरीरि यक्षकर्दम
कहता सूकडि कपूर केसर वस्त्ररी लागी छइ ।” इम कहती सघलाई लोकानइ
कादमसिउ छाटइ अनइ आपणा वस्त्र फाडइ । वली लोक साम्ही धूलि नाखइ । इसइ
प्रधानि राजानइ कहिउ “खामी ! न जाणियइ उलभेद हूओ किंवा दृष्टि लागी, तिम ते
गहिली थई ।” तेतलइ राजाइ मनवादी तेड्या । जेतलइ मन्न गुणी गुणी सरिसव नाखइ
तेतलइ नमयासुदरी ते साम्हा पापाण नाखइ । तिम ते मनवादी सर्व नासी गया । दिव
नगरमाहि गहिलीनी परिइ फिइ । वीतरागना गीत गावइ ।

इसइ ते जिनदास श्रावक भरूचछहूतउ आविउ । तीणइ ते नमियासुदरीनइ
सुखि वीतरागना गीत सामल्या । तिवारइ जिनदास आगलि आवी दयापरहूतउ कहिया
लागउ “हे सुभगि ! तुन्ननइ ए स्यउ थयउ ? तू परम श्राविका जैन भक्ति दीसइ छइ ।”
तिवारइ नमिया कहइ “तू जउ जैन श्रावक छइ तउ माहरउ स्वरूप एकाति पूछे, पणि
लोक देखता न पूछे ।” दिव अन्यदा गीत गावती वनमाहि जई नमिया देव वादी गीत
गावइ छइ । तिसइ जिनदास पणि केडइ लागउ वनमाहि गयउ । तिहा तेहनइ ‘वाद्दू’
इम कही जिनदास पूछिवा लागउ “तू कउणि ?” तिवारइ नमयाइ आपणउ सर्व वृत्तात
श्रावक आगलि कहिउ । तिवारइ जिनदास कहइ “वसि ! ताहरी मोटी बात । जिम तइ
शील राखिउ तिम वीजउ कोइ न राखइ । दिव हू ताहरइ कीधइ भरूचछहूतउ आविउ
छउ । वीरदास मित्रइ हू मोकळिउ । तउ दिव तू खेद न धरिसि । जिम रूडउ इत्यइ
तिम हू करिसु । पणि आज पछइ राजमार्गि जेतला पाणीना घडा आपइ तेतला तू
भाजे ।” इम सकेतकरी वेऊ नगरमाहि आब्या । पछइ नमया पापाण नाखइ, हाडला
फोडइ, लोकनइ सतावइ । इसइ नगरनउ राजा नीरुळिउ । तिणि ते गहिली दीठी । तिसइ
जिनदास आगलि ऊमओ हूतउ तेहनइ कहिउ “जउ इणि इ स्त्रीइ नगर सघळउ
वानरानी परिइ सताविउ । दिव तिम करि जिम प्रवहणि बइसारी एहनइ परद्वीपि लेई
जा, जिम व्याधि चरइ ।” तिसइ जिनदासि वचन पडिबजिउ । मनमाहि हर्षिउ ।
पछइ लोहार तेडी नमयानइ पणि अठीलि घाती प्रवहणि बइसारी, सर्व बाखर प्रवहण
भरी, अनेक वस्त्र याना घाती, पछइ आप प्रवहणि बइसी चालिउ । मार्गि जाता
अठीलि भाजी । वस्त्र आभरण पडिपवी नर्मदापुरि आणी । तिसइ पिताइ पुत्री आवी
जाणी पिता सामुहउ आविउ । पछइ नमयासुदरी माता पितानइ पणि लागी । तारखरि
रुदन करिया लागी । तिसइ रुपभसेनादिक कहिया लागा “भलउ हूउ जे अम्हे वेटी

જીવતી ઢીઠી । તડ આજ પુત્રીનં નવડ જન્મ હૂઓ ।” તેહ મળી મહામહોત્સવ કરિવા લાગા । જૈનપ્રાસાદિ પૂજાપૂર્વક સાધર્મિક વાત્સલ્યાદિક કીધા । કેતલાએક દિન સાધર્મિ જિનદાસ તિહાં રહી વીરદાસનં પૂઠી મરૂવલ્લ આવિડ ।

ઇસદ એકદા આર્ય સુહસ્તિસૂરિ દશપૂર્વધર વિહાર કરતા નર્મદાપુરિ આવ્યા । તિવારં નમયાસુંદરી મા-ચાપ પીતરિથા સહિત આચાર્ય સમીપિ આવી પ્રણામ કરી આગલિ ચડી । તેતલ[ઇ] શ્રી સુહસ્તિસૂરિ ધર્મલાભ કહી ધર્મોપદેશ દીધડ । તિવાર પછં દેશનાનં અંતિ વીરદાસ ગુરુનં પ્રણમીનં પૂછિવા લાગડ “સ્વામિન્ ! નર્મદાસુંદરીં મયાંતરિ કણ કર્મ હપાર્જિતં જે નિર્દોષ સુસીલયકી એવઢાં કણ પામ્યા ?” તિવારં મગવંત શ્રુતનડ ઉપયોગ દેરૂં પૂર્વમવ કહિવા લાગા—“ઇનં પૃથ્વીપીઠિ વંધ્યગિરિ । તેહમાહિ યકી નર્મદા નીંકલો છડ । તેહની અધિષ્ઠાપિકા મિધ્યાત્વની દેવતાં એકદા મહાતમા એક ધર્મરુચિ પ્રતિમાં રહિડ દેહી ઘણા ઉપસર્ગ કીધા । તડ હી ધર્મરુચિ મહાતમા ધ્યાન હૂંતડ ન ચૂકડ । તિસદ દેવતાએ મહાતમાની ક્ષમા દેહી પ્રતિવૂશીહૂંતી સમ્યક્ત્વંતિ હૂઈ । દિવ તે મરી તુઘારી પુત્રી નર્મદા હૂડ । અનં પૂર્વિલા અમ્યાસલગી નર્મદાક્ષા[ન]નડ ઢોહલડ ઉપનડ । વલી જે મહાતમાનં ઉપસર્ગ કીધા તેહ મળી દુલ્ખિણી હૂઈ ।” એ વાત સાંમલી નર્મદાં દીક્ષા લીધી । તિસદ જાતીસ્મરણ ઉપનડ । પછં ચારિત્ર પાલતાં વલી અવધિજ્ઞાન ઉપનડ ।

પછં પવતિણિપદ પામી રૂપચંદપુરિ આવી । પણિ તપ લગી કાલક્રમં ક્રુશદેહ હૂઈ છડ । પણિ તિહાં કુણહીં ઝલચી નહીં । પછં તે નર્મદાસુંદરી પર્વ(વ)તિણિ મહાસતીને ઘુંડે પરિવરી રુપિદત્તાનં ઘરિ આવી ધર્મલાભ કહિડ । તિસદ રુપિદત્તાં ઉપાશ્રય દીધડ । તિહાં મહાસતી રહી । દિવ ધર્મનડ ઉપદેસ મહાસતી સદા દિરૂં અનં મહેસરદત્ત રુપિદ-ત્તાતડ ઉપદેસ સાંમલડ । પણિ કોઈ મહાસતીનં ઝલચડ નહીં । ઇમ અન્યદા સંવેગરંગ ઉપાદવા મળી મહેસરદત્તનં સ્વરલક્ષણ જણાવિડ । તે સ્વરલક્ષણોપદેસ સાંમલી તે નર્મદાસુંદરી ચીતિ આવી । પછં પશ્ચાત્તાપ કરિવા લાગડ “ધિન્ ધિક્કાર મગ્નનં, જે મંદં એહવીઈ સતી વનમાહિ મૂંચી; તડ તે નમયાના કુણ હાલ હોસ્યડ ।” ઇમ આપહળી શોક કરતડ દેહી દયા લગં મહાસતી કહડ “તે હૂં નમયાસુંદરી જે તુઘ આગલિ ચડી છડ ।” તિવારં મહેસરદત્ત ચીતવડ “એ કિસડં આશ્ચર્ય । જોડ સઘલડ કર્મ જિ પ્રધાન સવલ જિમ નચાવડ તિમ નાચીવડ । ઇહાં કિહનડ દોસ નહીં ।” પછં ઝઠી મહાસતીને પગે લાગી, આપણડ અપરાધ યમાવી કરી, વૈરાગ્યરંગપૂરિત હૂંતડ શ્રી સુહસ્તિન્ આચાર્ય સમીપિ જઈ વ્રત લીધડ । અનં રુપિદત્તાં પણિ ચારિત્ર લીધડ । પછં વેહું તપ તપી ચારિત્ર પાલી સર્ગનં માજન હુઆ । અનં નમયાસુંદરી પણિ પ્રાંતસમડ જાળી સંલેખનાપૂર્વક અણસણ પાટી દેવલોકિ પહૂતી । પછં વલી મહા-વિદેદિ ક્ષેત્રિ ઉપજી દીક્ષા લેઈ મોધિ પહુનિસડ ॥ શ્રી ॥

॥ ઇતિ શ્રી શીલોપદેશમાલા ચાલાવચોધસ્ય પાઠો થી૦ મેરુસુંદર૦
શીલોપરિ નમયાસુંદરીકથા ॥ થી ॥